

2176

w
v

Ex Libr.

Schubl. Dv 1303
~~1303~~

Clinton (d' Erkux) Carobes.
1526-1609. Made it his profession
of his life and busy life to himself and
published the novelties of travellers and
collectors in different lands. He studied at
several universities, travelled the wider
parts of Europe and Central Europe for some
years, lived at Montpellier in the course
of his studies. Worked the Imperial Botanic
garden at Vienna, was intimate with
Hoyle and Dodson, a connoisseur.

Clesius; et francis =
l' Ecclésie-

voit son article dans
la Biographie universelle
de l'Academie, tome 23, page

819 —

Le traité faisant que
n'est qu'une traduction,
n'y est pas mentionné

Vorstand 1852

~~E. L. M. A. S. B. R. I. C. T.~~

Universitätsbibliothek Düsseldorf

Antidotarium, sive

DE EXACTA COMPO-
NENTIA
DORVM MISCENDORV'M-
QVE MEDICAMEN-
TORVM RA-
TIONE
LIBRI TRES.

Omnibus Pharmacopeis longè utilissimum,
MUSEUM

Ex græcorum, Arabum, & Recentiorum Medicorum scriptis maxima cura
& diligentia collecti.

Nunc vero primum ex Italico sermo-
nione Latini facti.

L V G D U N I
APVD THEOBALDV M
PAGANVM.
1561.

A
m
i
t
t
t
t
t
t

卷之三

卷之三

THE PAPER
MAGAZINE

CAROLVS CLV-
S IVS PETRO COL-
DENBERGO PHAR-
MACOPOEO ANT-
VERPIANO S.

PRodiit superioribus die-
bus Libellus Italicè con-
scriptus (Dispensarium
vocant) medicamento-
rum compositiones cōtinens. Eum
cūm perlegissim , dignum iudicaui
qui & reliquis nationibus eius lin-
guæ igaaris communicaretur : nam
in eō medicamenta meliori metho-
do descripta conspiciebant, quam in
reliquis Antidotariis, & multas insu-
per Veterū Medicorum composi-
tiones in usum reuocari, quæ a maiori-
bus nostris planè neglectæ fuerant.
Quare tecum cōmunicata , hortari
me cœpisti , ut illum latīnū facerem

A 2 Ego.

4
Ego qui noueram me huic oneri im-
parem, nec tam cōfirmato esse iudi-
cio, ut in hac Medicinæ parte præ-
clari quidquam à me expectari de-
beat, quātum potui reluctatus sum,
ne meam inscitiam proderem: scie-
bam enim quām præclarè cum illis
agatur, quibus hoc tempore priua-
tim suis studiis fruī licet. Sed cūm ni-
hil agerem, idque à me tu & Plauti-
nus tantoperè expereretis, conatus
sum mihi persuadere, vobis assentiē-
dum esse, meum iudicium quantum
potui fallens. Quod si conceptæ spei
noster conatus non respóderit, vé-
stro periculo id esto, quādoquidem
me huic impulisti. Vides igitur, mi
Goldenberge, quām duram vterque
ceperimus prouincia: tu, qui tales
opinionem de me conceperis: ego,
qui, dum eam veram esse mihi per-
suaderi sino, negotium hoc sim ag-
gressus. Versionem itaque ad finem
perduxī

5

perdixi, dè qua hoc affirmare possum, summam me operā adhibuisse,
vt, si minus feliciter, at certè fideliter
& proptiè singula redderetur, & cō-
positiones aliquot corruptæ resti-
tueretur. qua in re plurimū mihi pro-
fuisti, quēadmodū nonnullæ cōposi-
tiones à te emēdatæ ac restitutæ testa-
ri possunt. Ad hęc singulorū ferè me-
dicamētorū facultates ex ipsis Auto-
ribus collectas adieci, ne quid in aliis
esset, quod in hoc desiderari meritò
posset. Deniq; talē effeci, vt cū opti-
mis quibusq; Antidotariis conferri
posset. Cæterū, tametsi huius vti-
litatē satis pro dignitate cōmēdare
nō queā: quoniam tamē varia sunt
hominū iudicia, atq; ille hoc, hic il-
lud präferendū censeat, fieri nō po-
test vt quis omnibus placeat, atque
adeò hæc ratio est, cur tot quotidie
prodeant nouæ Medicamētorū for-
mulæ. Sed vtinā, aut tū, (quod futu-
rum

A 13

A 3

rum

6
rū spem fecisti) aut alij viri eruditissimis Nicolao restituendo operā aliquādō collōcetis, vt hic suo nitorī ad veterū exemplariorū fidem restitutus, vnuſ proponatur omnibus Pharmacopœis, cuius normā in conficiendis medicamentis sequātur, relictis vulgaribus Dispēſariis plerunq; corruptis simis: aut sanè D. Rondeletij vīa doctissimi pharmacopœa in publicum tandem emittatur: hæc enim vna multorum Dispēſariorum instar omnibus esse possit. Quod reliquū est, non inconsultē me facturum existimauī, si opus iam absolutū tuæ fidei cōmitterem, & veluti tuū facerem: Nam, cūm ad eius versionē me impuleris, eius etiam curam atque patrocinium te suscipere æquum est, illud apud te cogitans, vt si dignum iudices, in publicum prodire sinas, si minus, supprimas. Vale, Parisiis 1561. Cal. Aprilis.

CLA

CLARISSIMIS VIRIS

Consulibus facultatis Medicæ &
Pharmacopœæ in vrbe Florentina
collegium Medicorum S.

Magna cum ratione prudentiâque à ve
stris antecessoribus constitutum fuit,
viri Clarissimi, vt omnes huius no-
stræ vrbis Pharmacopei, in Medicamen-
tarij exemplar sequerentur: ne, si qui fraudem
committere vellent, facultas illis adimeretur, in
eos animaduertendi. Quæ sanè fraus facile latere
potuisset, si pharmacopei Medicamenta sua ad
eandem normam componente coacti non fuissent.
Hinc factum est, vt qui id temporis Magistratu
fungebatur, collegio Medicorum prouinciam de-
derint, singulas Medicamentorum compositiones,
Receptas vulgò appellant, examinâdi, ac in unum
quâli corpus colligâti: iis animaduersionibus ad
hibitis, quas Medicamentorum compositionibus ne-
cessarias iudicarent. Et hæc quidem omnia lingua
vulgati & vernacula, vt cùm his qui in vrbte, tum
iis qui in hac vniuersa ditione sunt, communia es-
sent: Quibus summa cùm diligētia peractis, Com-
positiones omnes quæ in usu erant, in unum volu-
men transcriperunt, quod in hunc usque diem
omnibus Pharmacopeis commune fuit.

Ceterum cùm perierit hic liber, & alia plera-
que noua medicamenta in lucem prodierint: iis.
dem impulsi rationibus, quibus maiores vestri, &
vestros Pharmacopœos eandé regulam in Medi-
camentorum compositione sequi cupientes, Medi-

8
cis huius ætatis præcepistis, ut, perfecto eo Anti-dotario quod olim in vñsu fuit, ea insuper illi adderent, quæ magno cum iudicio euulgata sunt.

Dum autem per omnia vobis satisfacere, ut decet, studemus, ea, qua potuimus breuitate & perspicuitate in hunc librum collegimus, quicquid ad munus nobis iniunctum necessariò requiri posse arbitrati sumus.

Vos itaque conatum hunc nostrum boni consulerem, & de eo, in Reipublicæ utilitatem, ac Dei gloriam, pro vestra prudentia constituere, etiā atque etiam rogamus.

ARGUMENTA SINGULORVM LIBRORVM.

P R I M U S, *De Medicamentorum simplificatione delectu ritè faciendorum de eorundem preparatione ac conservatione agit: denique Medicamentorum compositorum genera, eorumq; miscendorum & administrandorum rationem explicat.*

S E C V N D U S, *Omnis generis Medicamenta, que hodie in vñsu sunt, continet eaque ex variis Autoribus excerpta, ut cuiusbet ex Medicamentorum inscriptione perspicuum est.*

T E R T I U S, *Isq; ultimus, Ponderum & Mensurarum descriptiones docet: deinceps succedancorum catalogum ex veteribus Medicis collectorum complectitur.*

ANTI

ANTIDOTARII, SIVE DE
componendorum, miscendorumque
Medicamentorum exacta ratione

LIBER PRIMVS.

De Pharmacopæi officio.

Elici ingenio, & corpore bene
constituto, moribus item cō-
positis Pharmacopœū esse de-
cet, liberalē, non auarū, fidum,
& à pueris in simplicium cognitione di-
ligēter nō solum versatū, sed qui omnia
loca perlustrarit, vnde sibi plantas, aliāq;
medicamēta colligere possit. Latinę pr̄-
terea lingua tam peritū esse oportet, vt
Dioscoridē, Galenū, Serapionē, Mesuē,
Auicēnā, reliquōsq; qui de materia φαρ-
μακονυμίᾳ scripsérunt, intelligere possit.

Eius officina salubri loco sita sit, quam
nec vēti perflet, nec Sol permeet, nec fu-
mus, nec teter odor ullus molestus sit: va-
riis pr̄terea reponēdis cōseruādīsq; ac-
cōmoda: nōnulla siquidē locis subterra-
neis, pleraq; adiutoribus pr̄parāda & cō-
seruāda sunt. Hortū insuper, aut locū ali-
quām Soli expositū habeat, in quo & sic-
care quā siccāda sunt, & albedinē etiam
quibusdā medicamētis cōciliare possit: in
quo deniq; omnia ea parari possint, quā
ex Medicorū pr̄scripto ad Solē confici
debent.

A S D E

DE MEDICAMENTO
RVM SIMPLICIVM DE
lectu ac conseruatione.

Simplicium genera.

MEDICAMENTA simplicia, aut omnis generis Plantæ sunt, earumq; partes, aut animalia & earū partes, aut Terræ genera, aut Lapidum aut Metallorum, quāq; ex eorū venis eruuntur, aut fodinis nascuntur aut mari falsisve aquis aut dulcibus. Ex his autem quādam apud nos nascuntur, quādam aliunde adferuntur.

Nostratia, quo tēpore, quo loco, & quā ratione colligi & reponi debeant, regulis quibusdam comprāhendemus.

Peregrina verò, quomodo sint dignoscēda & deligēda docebimus: deinde (quia plerunq; contingit, vt quā ex locis remotoribus aduehantur, magno emantur, eāmq; ob causam adulterentur, aut plurimum de sua generositate deperdant) sigillatim notas persequemur, quibus medica menta illa rara, quā facile adulterari solent, aut alioqui exoleta ad nos veniunt (tum quōd sine vlio delectu collecta sint, aut malē seruata, tū tēporis diuturnitate euanida) à veris & synceris discerni possint,

sint, ne medicamenta ea parte deficiāt, in
qua plerūq; maior illorūvis reposita est.

De Herbis Nostratibus.

Quae apud nos nascuntur Herbe in
montibus, collibus, & planis locis: ipsis
montibus altissimis colligi debent, locis
que Soli & vento expositis, paucis exce-
ptis quæ collibus frequentiores, magisque
odoratæ sunt, ut chamædrys & chamæ-
pitys.

Quæ verò locis planis duntaxat nascu-
tur, ea locis siccioribus, & à lacubus & flu-
minibus procul distitis colligenda sunt,
nisi riguis gaudeant, ut nymphæ, tribu-
lus aquaticus, lens palustris & similes.

Caterum iam florentes, & semen quo-
dammodo confidentes colligi debent cæ-
lo sereno, nullis per aliquot ante dies deci-
dentibus pluviis, nec etiam rore nimium
madentes, nimo ve Solis calore retorridæ.

Deligendæ sunt succi plenæ, floridæ, fu-
giendæ grandiores, graciliores & marci-
dæ. Comæ ergo cum foliis & floribus su-
mendæ.

Siccentur in umbra loco ad Meridiem
spectante, non humido, puluerisque & fu-
mi experte.

Pyxidibus reponendæ, ne à predictis
offendi possint. Seruant suas vires an-

dum

num vnum: itaque quotannis renouā dæ, nisi si anno collectæ fuerint, cuius temperies ad modum siccæ fuerit pluuiarūmque expers & contra subsequatur æstas admodum humida: tunc enim præstat his vti, quæ siccæ illo anno superiore collectæ sunt, quam quæ subsequenti pluuioso.

De Herbis Peregrinis.

Quod ad Peregrinas herbas attinet, quæ apud Veteres in pretio erant, certisque quibusdam locis nasceretur, ad quos nunc nō datur accessus, eamq; ob causam non adferuntur: omni diligentia animaduertendum est, an apud nos nascatur: deinde an illis facultate respondeant, notisque à Dioscoride atq; aliis tum veteribus tum neotericis authoribus delineatis: an præterea natales conueniant, veluti si m̄tes sint similes, quales hi erant in quibus nascebantur, quæ tantoper ab illis laudabantur. His certè similes sunt in Italia multi, præsertim in Hetruria & Liguria, in quibus herbæ colliguntur non minus generosæ quam quæ è Creta, aliisve locis celebratis petebantur, præsertim si nec ver, nec æstas admodum pluuiia fuerit, obseruato scilicet tempore colligendi, & repoenendi modo, ut suprà dictum est.

De

*De herbis peregrinis quæ apud nos
non nascuntur.*

EAE herbae quæ apud nos non crescunt
quásque omnino aliude aduehi oportet,
ex Medicorum scriptis, vñque quotidiano,
notis quibusdam generalibus facile
cognosci possunt, è quibus depræhendere
licet, num eæ plantæ collectæ fuerint lo-
co, tempore, modóque conuenienti, tum
etiam repositæ, ita vt nec temporis, nec lo-
ci, nec vecturæ ratione incommodum vñ-
lū passæ sint; quod ex odore, sapore, & ea-
rū colore depræhenditur, si insuper folia
& flores ipsi ramis cohærent.

De Floribz.

FLORES qui in quotidianum vñsum-
veniunt, magna ex parte apud nos nascu-
tur: colligunturque iam aperti, antequam
marcescant, iis locis in quibus ipsæ plan-
tæ maximè celebres sunt. Siccantur & re-
ponuntur vt ipsæ herbæ, durantque in sua
facultate annum: singulis vero annis re-
nouari debent, vt de Herbis dictum est.

Qui aliunde aduehantur, ex odore, sa-
pore, & nativo colore dignoscuntur: si
præterea adhuc integræ sint, nec commi-
nuti, vel si nullum alias vitium contra-
xerint.

D8

De Seminibus.

SEMINA nostrata iis locis colligenda sunt, quibus præstantissimæ herbae nascuntur, eo nempe tempore, quo de herbis dictum est, cum videlicet maturuerunt, antè quam decidat. Deligantur pleniora, non rugosa, & quæ odorem saporēmq; sui generis perfectissimum seruat. Siccantur ut herbae, deinde vasculis vitratis aut sacculis reponuntur, locoque sicciore & humiditatis experte. Ceteram quæ certis regionibus celebrabantur (ut etiā ipsæ herbae) his locis, si fieri potest, colligi debent quæ proximè accedant ad eorum similitudinem, quæ à veteribus commendabantur. Nostratia annum aut biennum durant.

Quæ foris, & peregrinis regionibus adseruntur, considerare oportet, an notis respondeant à Medicis prescriptis, & in eorum cognitione exerceri, ut ex sapore & odore dignosci possint. Deligantur ea quæ corpulenta sunt, nec rugosa & catiosa.

De Fructibus.

FRUCTVS nostrates his locis colliguntur, vbi eorum plantæ sunt præstantissimæ. Colliguntur autem dum maturuerunt, antè quam marcescant. Deliguntur pleniores & bene habitati. Siccatur sole aut clibano pro humiditatis illis innatae ratione

tione. Reponuntur armariis, pyxidibus, & locis quo nèque humor ullus, neque fumus, neq; puluis pertingere possit, & mutantur quotannis.

Fructus peregrini ex ipsorum notis particularibus dignoscuntur, eorumque præstantia illis ipsis cognoscitur signis, quibus etiam semina.

De Radicibus.

R A D I C E S colligendæ sunt locis ap-tis, optimæ quæque, & præstantissimæ, fru-
ctu iam deperdito, & incipiente foliorum
defluvio, cælo sereno; pluviæ nanque illas
imbecilliores reddunt, & humore crudo
implent. Siccantur autem cum integræ,
scilicet quæ sunt exiguae, ut valerianæ ra-
dix, asari, rúsci, asparagi, & similium: tum
in taleolas sectæ: tum etiam matrice exem-
pta, & solo cortice reseruato: deinde filo
traiectæ paruis interuallis ne se se contin-
gant, suspenduntur loco suprà recitato,
donec pœ siccatæ fuerint, veluti radices
gentianæ, briœnæ, catlinæ, centaurij ma-
ioris, & similium, quæ plane eodem modo
quo herbae reponuntur. Exiguæ radices in
annum seruantur: Maiores in biennium.
Mutandæ autem sunt intra id tempus, si an-
ni temperies siccæ fuerit: si n' autem admo-
dum humida fuerit, eo præsertim tempore
que

quo radices colligendæ sunt, satius est illis uti quæ præcedente anno collectæ sint, modo ea qua dictū est ratiōe seruatæ sint.

Exoticæ Radices peculiaribus notis di-
gnoscuntur: Deligendæ autem sunt quæ
saporem, odorem, & colorem sui generis
perfæctissimum habeant, quæque sint be-
ne habitæ, non cariosæ, non marcidæ, nec
rugosæ si fieri possit.

De succis.

Suecæ ex plantis eliciuntur, virētum
& tenerorum foliorum caulinum vtricula-
ria, & manuum aut torcularis expressione.
Horum statim ab expressione v̄sus est, ad
seruanturq; aut liquidi, aut siccatai, aut cū
saccharo mixti in modū Syrupi. Qui liqui-
di seruandi sunt, igne aut insolatione à
crassioribus partibus repurgantur, & in
phialam iniiciuntur superfulo aliquātulo
oleo. Qui siccæ reponēdi sunt, aut sole, aut
igne probè siccantur: tum demum vascu-
lis vitratis, aut pyxidibus reponuntur. Li-
quidi mutantur quotannis. Sicciverò &
apud nos expressi, aut singulis annis, aut
ad summum biennio.

Externi generarim dignoscuntur, aut
odoris, saporis, coloris præstantia, aut si
non puluerulenti sint, aliōve modo cor-
rupti.

De

De Liquoribus, Lachrymis, & Gummis.

L I Q U O R E S, Lacrymæ, & Gummi quæ Medicis in vſu sunt, magna ex parte peregrina sunt. Nostra verò ex stirpibus adultioribus deſtinent, aut ex succo prægnantibus exprimuntur.

Iisdem verò notis Peregrina cognoscūtur, quibus suprà dictum est: eorum autē præstantia, aliorū quorundā collatione; quorū sigillatim mentionē faciemus, cū de simplicibus medicamentis agemus.

De Corticibus.

C O R T I C E S quibus Medici utūt, partim è fructibus, partim ex radicibus, partim ex ramis sumuntur, loco, tempore, & modo coquenienti, ut dictum est.

Peregrini prædictis rationibus dignoscūt: de qbus etiā sigillatim agemus: de his præsertim, quæ in frequentiore vſu sunt.

De Lignis.

L I G N A magna ex parte peregrina sunt. Nostra autem ex arboribus adultis decerpnda sunt.

Peregrina particulatim tractabimus.

De Medicamentis ex Animalibus desumptis.

Ex Animalibus integris, aut eorū partibus medicamenta sumuntur: Præferenda autem ea sunt, quæ ex Animalibus mediæ

Bætatis,

ætatis, bene pinguibus, benéq; habito cor
pore desumuntur. Quo modo autem præ-
parentur & conseruentur, postea dicemus.

*De iis quæ ex terra & aqua sumuntur, item
de Metallicis, & Terris.*

Hoc Medicamentorum genus plerūq;
peregrinum est. Itaque de singulis quæ in
maiore vsu sunt agemus, & aliis quibus-
dam, quæ, cùm aliunde adferantur, diffi-
cile cognoscuntur. Horum autem descrip-
tionem dabimus ex antiquis Scriptori-
bus, eisque notas enumerabimus, quibus
& eorum præstantia, & adulterium, si quæ
sunt adulterina, facile depræhendatur, eaq;
omnia ordine alphabetico trademus.

A C A C I A planta est spinosa, è cuius
fructu succus acacia exprimitur, quem,
quoniam non habemus, non necesse est
describere, sed in succedaneis, quid eius
loco sumendum sit, dicemus. Manat &
gummi ex ea spina, quod videtur gummi
tragacanthæ vulgare, ut in eius historia
dicemus.

Acorus teste Diosc. folia fert iridis, ra-
dices non dissimiles, summo cespite spar-
tas, complicatas, geniculis interceptas, in
obliquum actas, albantes, gustu acres,
& yr Gal. ait, modicè amaras & odoratas,
Optima est densa, cädida, carie nō exesa,
plena,

plena, odorata. Cæterū omnes has ferēnotas habet ea radix, quę hodie vocatur calamus aromaticus. Hāc ob causam, hęc semper pro acoro sumenda est, siue ea quę in Succedaneorum catalogo recensebitur.

Adeps ex animali florente legitur. Eodem autem tempore non colligitur omnium animalium adeps, quod eodem tempore non pinguescant. Reponitur autem bene lotus, & ab omni cruento aliisq; immunditiis repurgatus, loco sicco ad Aquilones spectante: siue figulinis vasculis vitratis, foliis lauri siccis conuolutus, & obturatus: aut exemptis membranis diligentissimè tritus, & duplice vase liquatus, fictili vitrato bene obturato locis siccis. Recens etiam & sine sale usurpatur: & quando adipem absolute reperies, sumes adipem recentem illius anni, & sine sale conditum, quia post illud tempus mutat qualitatem, aiisque præditus est faeculatibus.

Aes qua ratione vrendum sit, vt eius in Medicina usus esse possit, postea dicemus. Aes verò vstum illud est, quod Italorum vulgo Ferretto di spagna vocatur. Probatur rubrum, & quod tritum colore cinnabarim imitatur.

Aloë succus plantę eiusdem nominis no-

B. 2. tissima

tissima est. Eius apud Diosc. duo sunt genera: quoddā arenosum, quod sedimentū purissimæ esse videtur: alterum iocinoris modo concretum, ex quo nomen vulgare sumpxit aloës hepaticæ. Eligi debet pinguis, syncera, calculorū & arenularū expers, nitida, rufi coloris friabilis, iocinoris modo coacta, facilè liquescens, & eximia amaritudinis. Improbatur nigra, difficile liquescens. Adulteratur gummi, quod depræhenditur gustu: nā non valde amara est, neq; tam validi odoris, neq; digitis friata ad minima vsq; frusta resoluitur. Nōnulli, teste Diosc. illā succo acacię adulterat, quod maleficū gustu depræhēditur, minus em̄ amara est, magisq; adstringit.

Aluminis apud veteres tria fuerūt genera, Liquidū, Rotundū, Scissile, quo dūta sat utimur sub nomine vulgari aluminis plumbæ. Cæterū quotiescunq; in medicamenti alicuius compositione alumen simpliciter reperitur, scissile intelligendum est, veluti omnium efficacissimū. Optimū est candidissimū, valde adstringēs, graui odore, non lapidosum, non compactum, sed pletunq; in capillamenta quædam canescens dehiscens. Ex Aegypto adfertur. Adulteratur lapide Amiantho, sed gustu dignoscitur, quod non adstringat.

Quællis

Præter

Præter iam recitata aluminum genera,
factitia tria reperiuntur: nempe alum
fæcum, quod fit ex vini fæcibus Sole ficca
tis donec albescant, deinde vstis. Alumen
catinum, quod fit è cineribus herbæ Kali,
seu sodæ vulgaris: Alumen scaiolæ, idque
fit è lapide speculari, quem vulgò specu
lum asini vocant.

E' factitiis etiam sunt alumen roce, &
zucharinum: illud ex lapide candido, in
terdum sub rubro sèpius præparato: hoc
verò ex alumine roce, saccharo, & ovi al
bumine paratur. Aluminis liquidi & ro
tundi loco, satis commodè usurpare possu
mus alumen roce.

Ambra citrina, Latinis succinū, Græcis
~~λικτερον~~, & Arabibus carabe dicta, ex quo
rundā sententia nascitur è liquido bitumi
ne, quod è littoribus defluēs in mare, con
crescit eo quo videmus modo. Reperitur
in Germaniæ maritimis, pcellis in littus
prouoluta. Eius sunt aliquot genera: Ful
ua, quæ pellucida est, cädida, & similibus
aliis coloribus prædicta: Candida verò,
quodd leuior sit, & odoratior, optima cense
tur. Probatur ea quæ attritu calefacta, illi
co paleas, aliásq; res minutæ ad se trahat,
& quæ accensa bituminis odorem reddit.

Ambra odorifera quæ ex Arabia fœlice,

& India defertur; Iuxta quorundā sententiā etiam ex bitumine nascitur, eodem quo ambra fulua Germanica modo. Hęc plerunq; in ventre piscium reperiit, qui ea copiosius vorata moriuntur. Laudatur quæ circa eorum renes reperitur: improbatur quæ in stomacho est: ea verò optima habetur, quæ nondum à piscibus devorata est, tametsi in ipsis piscibus non aspernāda interdum reperiatur. Optima est quæ ex India aduecta fulvescit: post eam, quæ ex Arabia fœlici adfertur. Est etiam Factitia ex moscho, zibetho, ligno aloës, styrace & ladano: Odor auem rerum ex quibus sit, & color qui plerunque niger est, illam prodit: præterea aquæ imposita citius mollescit quam nativa.

Ammi hodie à nonnullis ostenditur, foliis fœniculo tenuioribns, caule gracili, vmbella in qua candidi flores & semen minutissimum, cumino similis, non per omnia respondens veterum descriptioni. Plerique existimant, semen quoddam ex Hispaniis sub amomi nomine allatum, verum esse ammi, aut saltem eius loco usurpari posse. Vide succedanea.

Amomi planta hodie Italiz̄ incognita est, ideoque plura non attinet h̄ic dicere: Eius succedaneū reperies ad libri calcem.

Aristo

Aristolochię tria genera Dioscoridi re censentur, Rotunda, Longa, Clematitis. Rotunda hodie notissima, radicem habet rotundam rapi modo, reliquásque notas quas illi tribuit Diosc. Longa autem paucis adhuc cognita, quandoquidē ea quae hodie pro Longa exhibetur vulgo, quibusdā est tertia species Clematitis dicta, quod non habeat radices quaternos digitos longas, velut Longa Diosc. sed lōgissimas & graciles, quales Clematitidis describūtur, tametsi (si Diosc. textus non est mendosus, ut aliqui existimant) folia semper uiri minoris non illi conueniant. Itaque quænam sit aristolochia Longa & Clematitis, dubitatur. Cūm verò Rotunda sit omnium efficacissima, eius usus esse debet, quotiescunq; aristolochiæ nomen absolu- te reperiatur: imò etiam Longæ & Cle- matitidis loco usurpari potest. Vulgaris Longa omnium imbecillima est.

Armoniacū, Græcis & Latinis Ammoniacum dictum, lacryma est ferulae Dio scoridi. Notissimum est. Probatur bene coloratum, minutis glebis thuris similitudine, densum, syncerum, castoreum odore imitans, gustu amarum, ligni, calculorum, similiūmque fordinum expers.

Aſa foetida, plātæ peregrinæ lactyma

B 4 aut

aut succus est. Sunt qui existiment silphij succum esse in Media aut Syria nascentis, qui, teste Diosc. grati odoris non erat, ut Armeniacus aut Lybicus, quem nonnulli asam odoratam esse arbitratur & belzoin officinarum: sed non conuenit. Nā Diosc. hunc ut præstantissimum & efficacissimum laudat: Arabes verò asam fœtidam calidiorē & potentiorem asserunt: Moltò minus belzoin esse potest, quod tanta extalfaciendi vi præditum non est, quantam illi tribuit Galenus, dum laserpitij loco euphorbium non recens substituit. Aspalathum, quòd nondum habeamus, & in officiniſ prorsus sit incognitum, non describemus: sed eius succedaneum inter cetera recensebimus.

Auripigmentū metallica res est, aurum colore imitās. Eius apud Diosc. duo genera. Vnū è multis squamis, vt altera alteri imposita videatur, cōstat: Id, si purū fuerit, nec vlli materię permistū, optimū existimat. Alterū colore sandarachæ, hoc est rubrum, glandis effigie. Deligendū ergo aureo colore micans, è tenuibus squamis compactum, quod facile finditur, & lapilis aut terræ permistum non est.

Ex auripigmento nativo fit Artificiale, at senicū videlicet & Reagal vulgo vocatū.

BAL

B A L S A M o cùm careamus, nulla ci-
ius hîc fiet mentio, sed eius succedaneum
inter reliqua ponemus.

Bdellium lachryma est sarracenicæ ar-
boris, inquit Dioscorides. Probatur gustu
amarum, translucidum taurini glutinis
modo, intus pingue, & si tactu subigitur,
mollescens, ligni ac sordis expers, odore
vnguis marini incensum. Facultate, secu-
dum, est veluti siccum, resinosum, liuescens.
Tertium est Indicu, sordidum, nigrum,
grandioribus glebis in offas cœvolutum.
Adulteratur gumi: sed id minus est ama-
rum, & suffitu minus odoratum. Ex eo
quod in vsu est deligendu quod maximè
accedit ad prædicti notas, donec præstan-
tius aliquod aduehatur.

Bedeguar, Dioscoridi spina alba dicta,
ex quorundam sententia ea est planta spi-
nosa, quæ folia habet longa, angusta, ma-
culis albis distincta, capitula spinosa, &
in his flores purpurascentes: Nascitur in
Hetruria locis mótanis præsertim. Huic
conueniūt omnes ferè notæ à Diosc. tradi-
tæ, ideo veræ loco vñsurpari potest, aut illi
substitui, ut infrà dicemus.

Been album secundum quosdam pole-
monium est Dioscoridis, ea inquā planta
quæ radice constat cubitali, candida, cau-

B 5 le ge

le geniculato, betonicę altilivocatę nō dis simili, ex quo depēdēt vesiculę seu folliculi quidā rotūdi& cādidi, folia polygono ma ri similia, maiora tamē & lōgiora, ex interuallis bina. Notissima est p Hetruriā,

Been rubrum, aliqui Dioscoridis tripolum esse volunt: Pro hac ostendūt plantā quandam in maritimis nascentem, foliis glasti, magis virentibus longioribꝫisque; caule per summa diuiso, flosculisque purpureis onusto; radice rubra, palmum lōga & contorta. Been rubrum cum hac de scriptione magis quadrat, quām albū cū polemonia: donec tamen certius de ea iudiciū statuatur, eius succedaneo vt emur.

Belozin gummi est arboris peregrinæ (non autem laserpitium) agallochi fo si tan, vt quorundā est opinio, quod vulga re est lignū aloës. Optimū censetur trans lucens, albis præditū glebulis, thuris ēmulum, rubescens, odore grato, & quādo vri tur xylo aloës odorem referēs: hac enim ratione ab adulterino dignoscitur.

Berberis à Dioscoride spina acuta vocatur. Ceterū tametsi incertū est, an frutex ille sit spiosus qui Italis Crespino dicitur, an verò ea planta quæ passim in omnibus ferè sepibus nascitur, foliis incisif, mespilo aronię similibus, an alia que dam

dam planta: vulgari tamen berberi uti possimus, donec aliud statuatur.

Bitumen, Græcis ἄσφαλτος dictum, est veluti terræ adeps qui facillimè ignē concipit. duūm est generum. Quod liquidum est ut oleum, vulgo petroleum vocatur, omnibus notū. Aliud densum picis modo quod, antequam concrescat, liquidum aquis supernatare solet: Huius generis est quod in Iudea nascēs peculiariter asphaltos dicitur: videtur autē id esse quod vulgo sic hodie vocatur. Eius verò probatio est ut purpureæ modo splendeat, sit'que ponderosum, & validum odorem vibret. Nigrum autem & sordidum vitiosum est. Adulteratur pice, quod color niger indicat, & picis odor.

Quod Babylone natū naptha vocatur, teste Diosc. bituminis cādidi aut etiam nigri colatura est, Vis ei igniū rapax. Huius loco quia ad nos non adfertur, nostro petroleo uti possumus: quemadmodū etiam asphalti loco, si dubium esset an asphaltus sit bitumen Iudaicū. Si quis autem asphalti modo densare voleret vase xneo aut ferreo illud coquet, &, quia facile flammam concipit, flamma, panno lineo madente in vas ubi percoquitur demissō, extinguetur. Hac ratione concretum petro-

leum

leum pro naphtha & asphalto usurpari potest.

Quod in Apollonia Epirotarum nascitur, quod mistam bitumini picem redoleat, pissaspaltos appellatur, & mumia Arabum esse creditur, tametsi mumiam etiam appellat, Confectione quandā quæ cädauera cōdiuntur. Factitia etiā est pissaspaltos, admixta pice bitumini.

Aliud porrò bituminis genus est lapidis modo induratū, veluti terra pharmaceuticis, aut ampelitis: Deinde quod instar fragmētorum ligni terra effossum, sed atrū ut carbo, multis locis reperitur: Multi præterea alij lapides & gummi bituminis naturam habent quæ omnia breuitatis causa prætero.

Bolus Armenia hodie duorū est generum: alterū Orientale: alterum Nostras, quod multis locis nascitur ubi sunt ferri fodinæ. vtraq; rubricæ species est. Existimāt nōnulli bolum Orientale ex Armeniā aduchi, essēq; illā ipsam quæ Galenus colore pallido, Arabes luteo, croco similem describunt. Cæterū cùm illa sit rubra, ut dictū est nō abs re dubitatur, an sit bolus Armenia. Alij putat verā esse terram Lemniā, quæ olim Capræ imagine signabatur, aut cā potius quæ Galeno rubrica

brica Lemnia vocatur, à terra Lemnia differens, Nam rubrica manus inficit, terra vero minimè. Ut vt sit, existimamus alteram alterius loco usurpari posse, vt postea dicemus. Nostrate uti possumus in medicamentis foris applicandis.

Borax notum est officinis. Fit è lapide translucido borace dicto nitri fossili gener. Huius usus est in medicamentis & Aurifabororum officinis, quemadmodum apud veteres chrysocollę. Hęc metallica erat & factitia. Metallica in aurariis, argentariis, & ærariis fodinis reperiebatur: præstatiſſima erat æraria, prasini coloris: sed & hodie adhuc in ærariis fodinis reputatur, arenę per se ſimilis, aut materię metallicę permixta, ſed quæ abraſa arenę ſimililudinē gerit. Factitia, ex pueri virina in æreo mortario trita pistilo creo fiebat: Hęc Medicis in usu fuit. Sunt etiamnum aliæ factitiæ, quæ Pictoribus tantum ſeruunt.

CALAMVS aromaticus Dioscoridis hodie incognitus est. vulgaris autem calamus aromaticus, Acorū forte est, ut iam diximus. De eo nunc plura non dicemus: ſed lectorem ad ſuccedanea remittemus.

Camphora, Arabibus Indicæ arboris lachryma est: Aliis verd, Indici bitumi-

mis

nis genūs. Ferūt Indos id bitumē quod ex cāphorā nativa stillat excoquere; quod est tenuissimarum est partiū albescere, & sublatum operculo adhætere, caphurāmque in hunc modū conformari, ut illā videntur. Hinc sit ut Mercatores capharē bitumen plerūq; admisceant: sed nō ita eandicat ut caphura illa modo iam dicto excocta. Eligatur alba, pellucida, syncea, valde odorata, quae pani calido impo- sita madescit. Semine lini, aut miliū, aut psylliū, aut pipere sepulta conseruat, ne aéri exposita euaneat.

Cantharides officinis notae sunt. Probātur in frumento inuentæ, versicolores, & quæ luteas in aliis transversas lineas habent, corpore oblongo. Cribro, aut fistili vase conduntur, cuius os raro linteo subligatum deorsum vertitur, ut excepto habitu aceris quam acerim iheruētis æstu ex- minentur. Postea siccantur, & pyxidibus ligneis, aut fistilibus vitratis reponantur. Biennium durant.

Cārdamomum Græcorū, quod est cor- dumeni Arābum, tametsi multi dubitant quidnam sit. Illud tamen quod officinæ cārdamomū maius appellat, cardamomi Græcorum loco usurpati posse videtur, quia aromaticam quādam acrimoniam,

neq;

nec non amatitudinem, quamuis obscuram, habet. Aliud vero est cardamomum Arabum à Græcorum cardamomo: Eiusque duo genera cōstituunt, maius, & minus, utrumq; nobis incognitum: nisi maius, illud intelligatur, quod melligerā aut granum Paradisi nuncupant. Semen est angulosum, acre linguam vellicans, non admodum aromaticum. Cardamomum minus officinarum nullo modo conuenit cum cardamomo minori Arabum, neq; ad aliquid cardamomi genus referri potest: sed est melanthij genus, ut in eius historia dicemus.

Cassia Græcorū, ut ex Dioscoride & Galeno colligere licet, cinnamomū sive canella officinarum videtur qua pro cassia comode uti possumus. Præfertur longa, odorata, gustu cum actimonia grato, rufescens: quod genus facile reperiri potest.

Cassia arabum, est cassia illa nigra solutiua vulgo notissima. Eligatur Alexandrina, amplis siliquis, grauis, quæ cōcusa, clausis intus granis non strepat, cortice lœui & purpurascente.

In Græcorū medicamentis, si cassia præscribatur, eius loco canella optimā sumenda est: tum etiam in Arabum scriptis, ubi Græcorū remedia recensent: & iis etiam medi-

medicamentis quæ corpus non soluunt.
Sin autē remēdia ab Arabib⁹ descripta
sint: aut in eum vsum præscripta, vt cor-
pus purgent, cassia nigra vti debemus.

Castoriū, castoris testes sunt. Eligi de-
bent, inquit Diosc. qui ex uno principio
committūtur, liquore intus veluti ceroso,
odore graui & virus redolēte, gustu acri.
mordente, friabili, ac multis naturalibus
tunicis circundato. Adulteratur gummi
armoniaco cum castoris sanguine & ca-
storio subacto, deinde in vesiculā cōiecto
& siccato. Deprehenditur fraus ex notis
prædictis, tum etiam quod factitij testes,
ipsis nativis, qui plerunque sunt exigui,
ampliores sunt.

Centaurium duorum est generū, mai-
ius, & minus. Maius Diōscoridi folia iu-
glandis habet, oblonga, viridi brassicarū
colore, in ambitu ferrata, caulem ceu ru-
nicis, binām aut ternām cubitorū, mul-
tis ab radice adnatis, in quibus capita ceu
papaueris, in rotunditate oblōga, flos ex
cærulco candicans, cyanio flori perquam
similis, verū maiot: semen in floribus
compactū, quale in floribus in papos eu-
nescētibus esse solet: radix crassa, grāuis,
sesquicubitum longa, rubescens, succo
prægnans rubescente, & cum adstrictio-

ne

ne quadam & dulcedine, acri. Huius radix sub rhapontici nomine officinis notissima est. Centaurium minus passim nascitur, notissimumque est ex Dioscoridis prescriptione. Maioris radix in vsu est: Mino ris coma cum floribus & semine.

Cera notissima est. Optima est subfulua, modicè pinguis, pura, odorata, mellis habitum quadantenus referens. Secundum locum obtinet candicans, & suapte natura pinguis. Laudatur Pontica & Cretica.

Chalcitis metallica est, in venis ærarijs nata, mediæ inter misy & sory facultatis, quibus caretus. De his vide succedanea.

Cinnamomum Dioscoridis hodie incognitū plerique existimant, tametsi non defint qui in canellæ odoratioris capsulis facile reperiri posse putet, quia Diosc. cinnamomi quædam genera cassiae similia facit. Ut cunque sit, canella optima, & cinnamomi, & cassiae loco usurpari potest, donec melius aliquod medicamentum quo substitui possit reperiatur.

Coagulum Leporis omnium præstansissimum est: deinde Hœdi & Hinnuli. Excipitur antè quā ipsa animalia aliud quidquam præter lac maternū degustauerint. Vituli marini coagulum excipitur prius quam cum matre ad prædā natare possit.

C Fumo

Fumo aut sole exsiccata, & loco sicco seruantur. Annum vnum aut biennium durant.

Costus Dioscoridi radix est candida, leuis, eximia odoris suavitate, qualem Arabicum esse dicit: hic præcellit. Secundum locū sibi vēdicat Indicus, crassus, leuis, vt ferula niger. Tertius est syriacus, grauis, colore buxeus, & odore nares feriēs. Optimus est recēs, albus, abundē plenus, dēsus, aridus, à teredinibus non erosus, sine gruevolentia, gustu acuto ac linguam velliens, &, vt ait Galenus, aliquantulum amaro. Omnes ferē optimi costi notæ in angelicæ radice, quæ satis nota est, reperiuntur. Hinc sit vt nonnulli putent, eam pro vero costo substitui posse: vt verum fateamur, prēstat eā costi loco vsurpare, quām costum vulgare officinarum, quod à iam dictis notis alienissimum est.

Croci cùm multus sit usus, & sanis, & in Medicina, curā adhibenda est vt optimus, recens, & syncerus diligatur. Nam variis modis adulteratur: sed maleficium ex colore, odore, & pondere depræhenditur: siquidem adulteratus, nec vetus eam coloris gratiam habet, sed obscurior est, neque odoratus vt recens, sed situm redollet, & ponderosus est. Cæterū qui luteos quosd

quosdam flores admistos habet, odore & gustu dignoscitur, tum etiam quod eam coloris venustatem in tingendo non habet, quam syncerus. Qui sapo sublitus est, sapore dulci, & colore obscuro est. Cui permixta lithargyros, iusto pondero sior est.

Cubebæ, quarum in officinis vsus, sunt fructus peregrinus, satis notus. Non sunt autem cubebæ Arabum, neque earum loco in Arabum præscriptionibus usurpari debent, sed canella: arbitratur enim Serapio cubebas esse carpesium; ex Galeni sententia eas facultates cubebis tribuēs, quas Galenus carpesio tribuit, corticem cinnamomi loco carpesiū maiore quantitate substitui voluit.

Curcuma Arabū. radix est officinis nota. Creditur cyperi genus esse, quod Dioscorides in India nasci asserit.

Cuscuta, Græcis & Recentioribus casutha dicta, planta est capillaris, sine foliis, reliquas plantas inuoluens & enecās. Nota est. Deligenda est quæ in genista reperitur.

Cynoglossum vulgare omnibus notum, tametsi Dioscoridis cynoglossum nō sit, à Plinio tamen inter cynoglossi gene-

C 2   ra des

ra descriptum putatur , & easdem cum illo habere facultates : quam ob causam eius usus esse potest.

Cyperus iuncus est triangularis, interdum quadrangularis, cubitalis aut maior folia fert porracea, longiora & angustiora, in summo caude minuta, semen complectentia : radices, quarum in Medicina usus, inter se cohærentes, oleis oblongis similes, vel rotundæ, nigræ, suavi odore, & amaro gustu. Nascitur in palustribus. Duo rum generum in Italia reperitur. Vnum exiguū, cui radices oleæ similes: hoc præfertur. Alterum maius, cuius radices inæquales & contortæ. Optima ea est radix, inquit Dioscorides, quæ grauior est, densa, plena, dura, aspera, odorata cum quadam acrimoniam, qualis est cilicia, syriaca, & à Cycladibus insulis petitur. Sic & quæ hodie quæ ex Oriente aducuntur, melior est nostrate.

Aliud Cyperi genus in India nasci Dioc. dicit, gingiberis effigie: quod croci modo tingit. Illud veterum curcuma esse non abs re plerique existimant.

DICTA M N V M, herba est in sola Crete nascens, pulegio similis, sed maioribus foliis, cana lanugine pubescentibus. Florem nullum aut semen profert, inquit Dioc.

Diosc. Theophrastus verò cæterique Autores & caulem illi tribuunt, & florem, & semen, ut manifestè videre licet in dictāno quod hodie ex Creta adfertur, cui qui dem conueniunt reliquæ Diosc. notæ, sed florem & semen profert.

Alia est planta, dictamnum album vulgo vocata, alias fraxinella, planè à dictāno Cretensi diuersa, quæ quamuis valde efficax sit, dictamno Cretensi substituitamen non potest: hoc euim veteres intelligunt, cum absolutè dictamnum scribunt.

Diphryges, æris veluti subsidēs fæx est, quæ ære cocto, & post aquæ frigidæ offusionem sublato, ima fornacum parte cohaerens reperitur. Est etiamnum aliud genus factitium, quod ex pyrite ærolo fit lapide multos dies ut calx cremato, donec rubescat ut rubrica. Deinde sublatum reponitur.

Fiebat etiam èluti cuiusdam cyprij generē, hodie inusitatum. Priora verò duo genera facilè reperi possunt. Adulteratur ochra exusta, quæ ut diphryges rubescit: Deprehenditur autem quod subito linguam non exsiccat, nec saporem æris reddit ut natuum diphryges.

Dragagantum, Græcis tragacantha, lachryma est, quæ è radice plantæ cuiusdā

C 3 spin

spinosa eiusdem nominis manans, concreta
uit. Præstat pellucens, leuis, gracilis, sincera & subdulcis. Videtur ea esse, quæ vul-
go gummi Arabicum vocatur: Contra ve-
rox ea quæ tragacantha dicitur, gummi a-
caciæ esse, ut suprà in acacia retulimus.
Itaque cum vires habeant similes, altera
alterius loco sumi potest.

E L A T E R I V M succus est è fructu eu-
cumeris sylvestris, plantæ notissimæ. Opti-
mū est leue, non ponderosum, cum can-
dore leniter humectum, gustu amarissi-
mum, quodque lucernarū luminibus ob-
iectum facilè flagrat. Improbatur scabru,
turbidum, porracei coloris, medium erui
& cineris colorem referens, & grave. Sunt
qui amyolum immisceant, ut cadolein ip-
sum imitentur, ponderosiusq; sit. A' bima-
tu ad decennium utile est inquit Diosc.
tametsi aliter alij sentiant, Eius extrahen-
di ratio suo loco dicetur.

Ellebori duo sunt genera, album nimi-
rum & nigrum. Album radicibus nititus
multis, tenuibus, candidis, ab oblongo &
exiguo capite excurrentibus cepatum mo-
do: folia fert plātaginis; caulem palmo al-
tiorem, cauum, tunicis conuolutum: satis
notum est. Deligēdæ sunt radices summis
montibus collectæ tempore apto, candi-
dæ,

dæ, mediocriter extentæ, friabiles, carnosæ, nullum in frangendo puluerem emitentes, quæq; sunt medulla tenuis, gustu feruente, nec tamen id vehementer, quæ enim nimium acres sunt, strangulant.

Elleborū nigrū folia habet viridia, platanī similia, minora, foliis sphondylīj proxima, pluribus diuisuris incisa, nigriora, & crassiora, subaspera: catulis asper, flores ex candido purpurei, cotoneis similes, raramatim coherētes: in quibus est semen cnicō simile: radicibus nigris, tenuibus, eillebore albo similibus, quarum duntaxat est usus. Eligi debet bene nigrum, corpulentum, plenum, in quo tenuis sit medulla, acre gustu feruēnsque.

Elleborū nigrū quo hodie plerunq; vntur, non est iam descriptum: verum tamē etiam in Hetruria reperitur cū prædictis notis, tametsi rarò. Itaq; cura adhibenda est, vt id sumatur, quamvis non multum errant, qui in veri loco vntur vulgari.

Epithymum planta est cassuthæ similiis, aut cassutha in thymo nascens, & illud cincinnis suis ambiens. Cūm autem hoc tépore thymi copiā non habeamus, caremus etiā epithymo. Illud em̄ quod vulgo in usu est epithymbra est, quod in thymbra, quæ thymi nomine surpatur, crescat.

C 4 Hac

scat. Hac autem hodie veri epithymī loco vti possumus: nam easdē facultates habet, aliquantò tamen debiliores. Quod ex Creta adfertur, epithymbra etiam videatur, epithymum enim non est, tametsi nostrate melior.

Esula, Græcis tithymalus dicitur. Sed velut esula nomine tres plantæ intelliguntur, maior videlicet, minor, & rotunda: Sic etiā tithymali genera septem à Dioscoride aliisque pluribus describuntur. Esula maiore pytina Diocoridis intelligenda est, & alcebram maius Mesuæ: Esula minore, tithymalus cyparissias & alcebram minus: Esula rotunda, peplos: quæ omnes plantæ hodie sunt cognitæ. Cognoscendæ sunt etiam reliquæ tithymali species, præsertim characias, qui reliquis præferre batur, & Græcis erat in usu. Hodie cognitus est, quemadmodū & reliqua tithymalorum genera, his præsertim qui in his inuestigandis diligentiam aliquā adhibet: Nam omnes in Hetruria reperiuntur. Eorum descriptio, cùm sit admodū prolixa, ex Dioscori petenda est.

Eupatorium Græcorum, vulgaris agrimonæ est. Eupatorium Auicennæ id esse creditur quod vulgo eupatoriū appellant, foliis cannabis sylvestris, & secundum a-

quas

quas crescit: vulgo nota est. Eupatorium Mesuæ herba est amara, quibusdam camphorata, aliis herba giulia dicta, quæ Di- scoridis ageratum putatur. Cùm itaque omnes hæ plantæ eupatorium appelle- tur, animaduertendum est ne indifferen- ter altera pro altera usurpetur: Sed in Græcis compositionibus, agrimonie vsus est: In Auicenneis, Auicennæ: In Mesuæis, Mesuæ eupatorium usurpandum est: si- guli enim suo eupatorio peculiares ac di- uersas facultates tribuunt.

Euphorbium est succus ex arbore feru- læ simili emanans. Duo eius genera Dio- coridi. Vnum sarcocollaæ modo emicans, in granula concretum orobi magnitudi- ne. Alterum veluti fæx quedam est, imbe- cillius. Adulteratur sarcocollaæ & gummi Arabici mistione, sed difficile experimen- tum, quod leui gustu os accensum diu de- tineat. Eligendū translucens. Recēti, quia viribus est violentis, non vtendum, sed annotino. Annis quatuor integrū seruari potest cum milio, fabis, aut lentibus ne elanguescat: quinto enim vel sexto anno vis eius exoluitur. Ceterū cùm plerunq; cōtingat vt ad nos magis aduehatur vetu state corruptum, quam recens; maior cu- ra in eo adhibenda est.

C 5

Fe]

Fel omne sumendū est ab animalibus
mediæ ætatis, quæ neque fameim, neq; si-
tim passa, neq; exercitio nimium defati-
gata sint, neque iræ nimiū indulserint. De
tractū à iecore, & præligatis filo viis qui-
bus & admittitur & egreditur bilis, in fer-
uentem aquam demittitur aliquāto tem-
pore, mox exemptum siccatur loco sicco,
& reconditur. Siccatur etiam camino sus-
pensum nec aquæ feruenti demissum: In-
terdum eo utimur recenti iam primūm
ab animali exempto, veluti selle gallorū,
perdicum, piscium, & similiūm quæ facile
comparari possunt, nec magno constant.

Flos æris grana quædam minutissima
sunt panici effigie, rubentia æris modo,
quæ exiliunt ac erumpunt, quando æs per
cola funditur, & aqua pura & frigidissima
affunditur. Facile reperiri potest in æra-
riis officinis. Optimus est friabilis, in at-
tritu fulvescens, milij effigie, breuis, pon-
derosus, modicè splendens, gustu adstrin-
gens, qui delimatam æris scobem nō re-
cepit, qua sāpe adulteratur: Sed id facile
depræhenditur dentium allisione, scobs
enim non atteritur, sed dilatatur.

GALANGA radix est nodulis scate-
tes, intus & foris rubra, per internodia cō-
torta

torta, odorata, & acerrimi saporis, odore
& figura quadam cyperi, vnde quibus-
dam cyperus Babylonicus putatur. Eli-
genda grauis, rubra, sapore acerrimo lin-
guam vellicans. Adulteratur cyperi vulga-
ris radicibus repurgatis, & in acetō cū pi-
pere maceratis: sed abraso cortice fucus
deprehenditur, nam pars interior neque
galangæ acrimoniam neq; saporē habet,

Galbanum ferulae liquor est, vulgo no-
tū est. Laudatur multis granulis constās,
merum, thuris effigiem præbens, pingue,
non lignosum, retinens nonnihil seminis
è sua ferula, graue odore, neque humi-
dum neque aridum. Adulteratur resina,
fabæ farina, & ammoniaco: quod ex no-
tis iam dictis deprehenditur.

Gummi elemi quibusdam cedri la-
chryma est, aut oleæ Aethiopicæ, aut ar-
boris ignotæ. Laudatur quæ resinosa est,
stillis exilibus constans, leuis, valido odo-
re & sapore.

H A R M E L Græcis harmala dicta, ru-
te genus est Dioscoridi descriptum in ru-
ta Galatica. Quibusdam dictamnum al-
bum vulgare creditur: non conuenit ta-
men illi semen subrufum & triangulare.
Hanc ob causam eius succedaneo utimur,
donec præstantius aliud reperiatur.

Hermo

Hermodactylus radix est officinis nota. Variæ sunt opiniones cuiusnam plantæ radix sit à veteribus descriptæ. Verisimilior tamen eorum est sententia, qui colchici radicem esse existimant, tametsi Diosc. venenosam esse affirmet: nam medicamentorum purgantium magna pars fere est eiusmodi. Hermodactylum unum idemque esse & Græcis & Arabibus creditus: itaque huius nostræ radicis facultatibus freti, ea utemur Hermodactyli veterum loco. Probatur candidus, corpulentus, plenus, grauis, non cariosus.

Hypocistis plantula est cisti radicibus adnascens, sine foliis, floris punici similitudine antequam explicetur, multis capitulis aut tuberculis constans rotundis, semini plantæ ab Italîs *Grano d'India* vocatae similibus, candidis, herbaceis, aut rufis. Præfertur subrufa. Ex Hypocistide liquor exprimitur preparaturque ut postea dicemus. Animaduertendum est ne Hypocistidis loco, colligatur planta aliquantulum ei similis, quæ vulgo cauda leonis vocatur, est enim orobanche Dioscoridis.

Hyssopum Græcorum herba est foliis & floribus origano similibus, hodie incognitum. Hyssopum Mesuæ domesticum, est *Hyssopum vulgare* quod in hortis colitur.

Sylue

Sylvestre nascitur in montibus , thy-
mumque vulgare est. Vtunque thymus
species est , & Hyssopo substitui potest,
præsertim sylvestre, thymum dictum.

I E C V R Lupi, cæterorumque anima-
lium, sumi debet ex ipsis animalibus non-
dum adultis , vinoque odorato lauari:
deinde vasi impositum, furnoq; probè sic-
catum, sed nō exstū, vasis vitratis reponi-
tur absinthio sicco inuolutū, ne putrescat.

L A C C A Arabum, Græcis cancamum
dictum hodie non reperitur : ideoque
eius succedaneo vrendum.

Ladanum liquor est, ex alterius cisthi
ledon appellati foliis exsudans. Hodie &
liquor & planta nota sunt. Optimū, mini-
mēq; adulteratum, odoratum esse debet,
subuiride, facile mollescens, pingue, resi-
nosum, arenularum aliarumque sordium
expers, quale in Cypro gignitur.

Lapis armenius, Italis verdazuro, quasi
viride cæruleum dicas, tametsi ex Arme-
nia non aduehatur: multi tamen existi-
mant, eo qui ex Germania adfertur, uti
nos possē, eo delecto qui est leuis colore,
cæruleo, per quam æquabilis, & friabilis.
Sed cum nec eius magna sit copia, eius
loco lapidem lazuli usurpabimus.

Lapis lazuli, quem Græci cyaneū , Itali
azuro.

azuro oltra marino, hoc est, cæruleum transmarinum appellant, lapis est cærulei coloris, qui in aurariis, argentatiis & aurariis venis reperitur. Optimus est qui in aurariis oritur, saturi coloris, maculas quasdam aureas stellarum modo radiantes habens, qualis is esse solet è quo fit color ille cæruleus. Huius usus esse debet, magna cura adhibita, ne factitij pro eo sumantur; hos enim Pictoribus relinquere debemus, natuòque uti, postquam bellotus erit ut dicemus.

Leuisticō, quod Diosc. ligūsticum, Galenus libisticum nominat, quamvis plerique plantæ multis partibus sint similes: nulla tamen adhuc reperta est, quæ eius omnibus notis respondeat. Itaque eius succedaneū cum reliquis vide.

Lignum aloës, Dioscoridi agallochum nominatum, lignum est quod ex India atque Arabia deportatur, varium, maculatum, odoratum, gustu adstringens cum quodam amatore; cortex eius corio similis, colore aliquantulum versicolore. Arribibus præfertur id quod ex India adfertur, crassum, nigrum, varium, solidum, graue, sine candore, & quod ignibus impositum diu perdurat.

Lignum guaiacum, quod nonnullis lignum

gnum sanctum dicitur, ebeni genus esse creditur. Optimum est graue, densum, interiore parte nigra, exteriore & illam ambientem subflava: cortice leui, firmiter hærente, ligni scobe, si manibus comprimatur, simul coherente, (quod pinguedinis eius indicium est) quod denique in sua decoctione multum odorem, saporem atque colorem relinquit: magnitudo autem aut parvitas fragmentorum nō sunt tam magni momenti, quam notæ supradictæ: sed in hac parte mediocritas laudari potest. Aduertendum est cortice nos vti seorsim, quem plerunque fraxini cortex adulterari contingit, aut similibus, qui tamen dignoscuntur sapore & odore quodam peculiari.

Lithargyros lapis est è plumbo factus; plumbū enim dum secunda fornace excoquitur aut solum, aut metallo aliquo permistum, partim in Lithargyron, partim in plumbaginem vertitur. Duo sunt eius genera: vnum colore aureo: alterum argenteo: quod sit ut illud lithargyros auri, hoc lithargyros argentii nominetur. Inde vero hæc differentia nata est, quod alterum altero maiorem vim ignis passum sit. Lithargyrum auri præfertur, hodie notissimum.

MACIS

M A C I S nucis moschatæ exterior cor
tex est, in quo nux latet, quemadmodum
auellana in suo putamine. Præfertur cras-
sum, plenum, odoratum, sapore subacri;
hodie notum.

Manna ros est, qui ex aëre in arbores,
herbas, lapides, terramq; decidens, densa-
tur & cogitur in grana minuta. Præfertur
calabra, præsertim quæ ex foliis arborum
collecta est, quæ ex hoc dignoscitur, quod
grano constet exiguo, translucente, gra-
ui, similis mastiches granulis, candidis, &
gusto dulcibus & suauibus. Secundum lo-
cum obtinet quæ è ramis colligitur; Ter-
tiū quæ in lapidibus. Hæ crassiores sunt,
& minus synceræ, colore turbido. Syriaca
si sit perfectè granulata mastichaq; assi-
milis, valde etiam probatur, dulcis, & re-
cens. Cum iam exoleuit, floccorum bom-
bacis reficit imaginē, leuis concavāq; est.
Adulteratur amyli farina, rebūsq; simili-
bus: sed maleficium facile depræhendi-
tur. Insuper & ea quæ simul concreuit,
saccharo & sena adulterata esse solet, ac
croco, carthamivē flore tincta: verūm gu-
stu depræhenditur.

Manna thuris, sunt minutissimæ thuris
micæ. Laudatur alba, pura, micarumque
frequentia prædicta. Sunt qui cibrata pini
resina,

resina, ac polline, aut cortice thuris confusi adulterant: sed hæc igne depræhenduntur, nam adulterata non æqualiter flæ grat incensa, nec aërium vaporem, sed fuliginosum & impurum expuit, variūmq; odorem habet. Hodie minutissimæ thuris micæ sunt in vsu.

Marū, maiorana nobilior esse creditur, videturq; ea mari loco substitui debere.

Mastiche lentiscina resina est. Præferatur resplendescens nitedulæ modo, & can-dore Hetruricæ ceræ similis, crassa, retorrida, odorata, friabilis; viridis inferior est. Adulteratur thuris resinæque pineæ nucis mistura.

Medulla ex florenti animali sumenda est, ut in adipe demonstrauimus. Colligitur æstatis exitu, hyemis initio. Duo eius genera; Medulla ex ossibus: altera è spina, quæ multum inter se differunt, ideoque singulæ seorsim reponendæ. Præparatur reponiturque eodem quo in adipe diximus modo.

Mel optimum flauum, odore & sapore iucundo, acre, purum, syncerum, totum pellucens, tam sibi cohærens ut continuitatem suam quasi linea longissima non intercicum seruet, si digito attollitur.

Melilotis flore est luteo, colore vicina
D croco

croco, odorato. Laudatissima foliis constat minutissimis pinguissimisque: semen in siliquis teretibus profert ratum, rotundum, sinapi minus, colore luteo. Ex his manifestum est, eam quæ hodie in usu est, non esse veram melilotum, non enim est odorata: nisi ex eius genere sit, quæ in Campania nascitur, odore infirme, ut ait Dioscor. Diligentia itaque adhibenda est ut vera habeatur. Hanc nonnulli trifolium illud esse arbitrantur, quod locis montosis, sterili solo, ad meridiem spectante nascitur: foliis ciceri similibus, minoribus, maculis quibusdā stellarum modo distinctis: flore luteo fulvescente: semine exili siliqua, in cuspidem definente, flavū continetur. Tota planta grauissimo esse odore, theriacæ proximo, quam Herruriæ incolæ herba bachæa appellant, quod ea infantium vermes enecant.

Meum anetho caule & foliis simile, sed eo crassius, binum plerumq; cubitorum altitudine attollitur; sparsis in obliquum profundumq; radicibus, longis, odoratis, tenuibus, linguam excalcentibus. In altissimis Herruriæ montibus hodie planta quædam reperitur planè cum hac descriptione conueniens. Quam ob causam diligentes Pharmacopolæ hæc nosse discat,

vulga

vulgarique meo uti desinant. Quid vero,
si reperiri non possit, substitui debeat, in
succedaneis dicemus.

Mezereon, aut Dioscoridis thymelaea,
quo nomine aliqui etiam chamæleam
complectuntur: utraque nota est. Prior
foliis & fructice lini aut linariæ similitu-
dinem refert: Chamælea folia oleæ ha-
bet, verum minora.

Möschus excrementū est cuiusdam ani-
malis, certo anni tempore circa eius um-
bilicum veluti in tumorem quandam con-
cretum. Melior est Orientalis, substitutus.
Adulteratur quemadmodum & cetera
quæ rara sunt: sed ex colore, odore & sapo-
re dignoscitur, præterea etiam & ponde-
re; nam multa admiscentur in eo adulter-
iando. Verum cui syncerum & verum
experientia cognitum est; ex his notis fa-
cile fucum deprehendet.

Mumia Arabum, compositio quædam
est ex aloë, myrrha, croco, & balsamo,
qua cadavera condiebant, deinde aliquan-
tulo post tempore ex sepulchris exime-
bant, cum sanie quæ ex cadavere exudaue-
rat, seruabantque in usum medicum. Sed
quia pice & bitumine corpora condiri
etiam solebant: easdē illi facultates tribuūt
quas Diost. piissasphalto, idemq; efficeret

D 2 dicunt

dicunt quod permixtum pici bitumen.
Quod si verum est, cum neq; veram mu-
niā, neq; Diosc. piſſaſphaltum habeā-
mus, arte conſlari potest ex pice bitumi-
ni permīſta, ut in bitumine dictum est.

Muscus arborum, quem vulgò vſneam
appellant, lanugo ſicca eſt, in quercu, abie-
te, larice, multisque aliis arboribus na-
ſcens. Optimus eſt candidus & odoratus.
Laudatur cedrinus, proximè populneus:
Reliquis verò præfertur odoratus, albus,
ut iam diximus.

Myrobalani Arabum diſſerunt à My-
robalano, hoc eſt nuce vnguentaria Dio-
ſcoridis, quā vulgus Ben appellat. Quinq;
generibus diſtinguuntur, videlicet in
Citrinas ſeu flauas, Chebulas, Indas, Em-
blicas & bellericas.

Citrinæ laudantur multūm flauæ, in vi-
tide inclinantes, densæ, graues, gummoſe,
cortice crasso os paruum complectente.
Cepulæ ſive chebulæ quo maiores eo
meliores, nigræ, in rubrum inclinantes,
graues, quæ aquæ impositæ statim mer-
guntur, cortice crasso.

Indæ optimæ ſunt nigræ, ſubſtantia
ſolida ſi frangantur, densæ, magnæ, gra-
ues ſine oſſibus.

Emblicæ ſunt magnæ, graues, densæ,
carme

carne multa, ossibus exiguis.

Bellericæ verò densæ, magnæ, graues,
& cortice crasso. Quæ his notis carent,
aut vetustate exoticæ sunt, aut aliud in-
commodum passæ sunt.

Myrrha Arabicæ arboris lachryma est.
Huic tametsi non quadrant omnes notæ
à Dioscoride descriptæ, cùm tamen mul-
tis sit prædicta bonis qualitatibus, existi-
mant nonnulli pro vera posse usurpari.
Elegenda est pinguis, resinosa, rubescens,
densa, & splendens. Sunt qui affirment sto-
racem liquidam, qua officinæ vtuntur,
stillatitium myrræ liquorē esse, qui stacte
veteribus dicebatur. Quod nullo modo
conuenit: nam storax liquida factitiū po-
tiū quiddam videtur, cuius nullus usus
pro myrræ stacte esse debet. Quod verò
de opocalpaso scribit Galenus, quod myr-
rhæ similitudinem gerat, sed venenosum
& exitiale sit, multosque sua ætate mor-
tuos esse, quod in medicamentis opocal-
pasum pro myrrha assumpsissent, nemini
nostra ætate contigisse audiuiimus. Quod
magnum argumentum est, nos verā myr-
rha carere.

NIGELLA, quam Dioscorides gith
aut melanthium nominat, herbula est exi-
libus surculis fruticans, binos dodrantes

D 3 aut

aut amplius altis; foliis minutis, aliquantulum ad senecionis similitudinem accendentibus, sed multò tenuioribus: capitulo in cacumine tenui, paruo, ceu papaveris, oblongo, inter cursantibus intus membranis, quibus semen includitur nigrum, acre, odoratū. Qua hodie vtunur nigella, non est verū melanthium, sed cumini forte sylvestris apud Dioscoridem genus. Verum hodie reperitur, sed non passim, itaq; ahibenda eit diligentia. Melanthij genus est, quod vulgo cardamomum minus creditur, nigellaque citrina vocatur, quæ præter colorē, omnino cum melanthio suprà descripto conuenit: eius itaque usus esse poterit veri melanthij loco, potius quam vulgari nigella, que non est odorata, vt vera esse debet.

Nitri apud veteris multæ erant differētia, nativū factitium, & aphronitrū, quod veluti nitri flos erat. Hodie vnicum habemus nitri genus, nempe boracem non excoctam, quæ quibusdā nitrum fossile est, cōque nitri loco vti possumus.

Salnitri, tametsi proximè ad nitri nativam accedat, nullus tamen eius in medicina usus esse potest, præsertim in his quæ intrò assumuntur. Nitri in succedaneis etiam fiet mentio.

Nux

Nux moschata, arboris Indicæ fructus est, persicæ arbori (ut scribūt) similis, In hac enim nux moschata nascitur macula suo inuoluta, veluti auellana membrana illa sua exteriori. Macis inuolucro tegitur, quemadmodum & in aliis nucibus, putamen durum, quod in se nucem moschatam continet qua vtimur. Eligenda est recens, non exesa, grauis, succi plena, oleosa, odorata.

OESYPVS est succidarum lanarū pinguitudo quam vulgo hyssopum humidā appellant: Cuius parandi ratio hæc est. Succidæ lanæ molies è collo feminib[us]q[ue]; aqua feruente maceratur, in eaque lauantur donec sordibus bene expressis, purgatæ extrahuntur, deinde aqua magno impetu lignea rude agitatur, aut vasculo excepta in aliam ex alto infunditur, quò adiùs sordida spuma supernatet, qua disoluta, pingue supernatans aquæ, excipitur: rursus aqua agitatur, pinguéq[ue]; excipitur: & hoc deinceps tatisper fieri debet, dum consumpta pinguitudine, nihil protrsus spuma extet. Collecta pinguitudo agitatur & aqua pura respurgitur, perpetuoq[ue]; ad Solem manibus miscetur, donec candida spectetur & aquam non amplius inficiat, tum in fictili vase denso & bene

D 4 cocto

cocto reconditur, & in cella locoue frigido reponitur.

Opopanax succus est effluens ex incisa radice aut caule panacis quod Dioscoridi heracleū dicitur. Hodie cognita est planta & ipse succus, qui maximè probatur, quam amarissimus; internè alb^o, aut subfuluus, foris colore croci, leuis, pinguis, friabilis, tener statim in aqua cliquescēs, graui odore: Niger improbat ac molllis. Adulteratur ammoniaco, aut cera: sed synceri experimētū est, si digitis in aqua friatus resoluatur & lactescat.

Opiū succus est è capitibus papaveris nigri. Duūm est generū, vnum ex capitibus & foliis expressum, Græcis meconis vocatur; illud ignauius. Alterū ex capitibus paululū incisis exstillans, verum est opium. Optimum est densum, graue, amarum, odoratu soporiferum, quod facile aqua dissoluitur, leue, candidum, neq; aperum, neque grumosum, quod colatum nō statim ut cera coēat, quod in Sole diffundatur, & admodum lucernis, clara luceat flāma, & extinctum odoris vim conservet. Adulteratur glaucio, hoc est nemitha, aut gumi, aut sylvestris lactucæ succo. Verum glaucio fucatum in dilutione croci colorem reddit; lactucaceo succo depraū

deprauatum, inodorum est, & asperius;
gummi vitiatum, infirmū est, & splende-
scit. Nec desunt qui adipem admisceant.

Origanum Dioscoridi trium est gene-
rum, heracleoticum, onitis, & sylvestre:
Quorum postremū copiosè in nostris ma-
ritimis nascitur: Reliqua duo cognita qui
dem sunt, sed rara. Tragoriganum est in-
cognitum. Quod hodie in vsu est, ad nul-
lum origani genus referri potest; primū
quod in maritimis nascatur, vbi dūtaxat
extera crescunt origana; deinde quod gu-
statum, linguā non v ellicat vt reliqua ori-
gana. Adulterinum igitur erit origanū,
quia reliquis notis ita cum origano con-
uenit, vt gustu solo ferè distingui possit.
Danda est opera vt legitimū habeatur,
atque hoc reiciendum. Verūm hodie ex
Creta copiosè Venetias adfertur.

Orobus, siue eruum, illud est quod in
Hetruria moco vocatur, vulgōque, cùm
sit notissimum, seritur. Hoc itaque vten-
dū, non alio. Aliud supradicto simile Cre-
ta adfertur orobus illic nominatum, hoc
nonnulli verū esse existimant: foliis est
phasioli vulgaris, sed angustioribus, &
minoribus: semine subflavo quod cum
difficilē reperiatur supradicto vtendū est.

PAPAVERI sapud Dfoscordem sex
D 3 sunt

sunt genera. Primum sylvestre rhæas di-
ctum omnibus notum. Alterum, cædidiū,
capitibus oblōgis, candidis, semine albo;
hoc etiam notum. Tertium & Quartum.
nigrum, è quibus colligitur opiu: semine
nigro; vtrumq; Dioscoride papaver sylve-
stre etiā dicitur: & illud notum est. Quin-
tum papaver corniculatum, sic dictum,
quod caput non proferat, sed siliquam o-
blongam & rotundam in corniculi mo-
dum, florem luteum, vulgo notum. Sex-
tum papaver spumeum vocatur, hoc in-
cognitum est. Quoties papaveris simpli-
citer & sine adiectione mentio fit, sem-
per domesticum, hoc est album intelli-
gendum est.

Piper arbusculæ in India nascentis fru-
etus est: quæ inter initia vt ait Diosc. præ-
longum fructum veluti siliquam, quod pi-
per longu vocamus, profert; habet intus
aliquid tenui milio simile, quod dehisce-
tibus siliquis racemorum in modu pro-
dit. Eorum grana acerbæ cædidiū piper
vocatur: matura verò, piper nigrum. Qui
verò in Indiam nauigarunt. piperisque
plantam viderunt, piper in planta bryo-
niæ simili nasci asserunt, diuersisque ex
plantis longum & rotundu colligi. Nihil
tamen interest. Nigrū eligi debet recens.

grauissi

grauissimum, plenum. Cānidū p̄fētūr, nōa rugosum, candidū, & grane. Lōgum optimū, quod dum frangitū, solidū intus conspicitur & compactum, gustu acerimo linguām q; mordens. Adulteratur lōgū herba similis: sed fucus deprehēditur, si in aquā immittatur; nam adulteri nū liquescit, legitimū verò solidū manet.

Pix ē lignis pinguibus & resinosis fluit, p̄fērtim ē pino. Quibusdam tamen in locis, propter pīai penuriam, ex pīea, cēdro, terebintho, cāterisq; similibus congregatur eo quē infīa dicemus modo. Pix naualis vulgo vocatur, ēstque duorū generum. Liquida & sicca. Liquida duorum item est generū. Vna quā primū effluit, aquā per quam similis, qua in Syria vtuntur in condiendis corporibus, & ceditiam appellant, quōd ex cēdro fiat: nam pinos non habent. Altera, secūdus est qui effluit liquor, qui vasculis collectus densatur a cēto, sicq; coactus, pix brutia appellatur; in hoc solūm à priori differens, quōd concreta sit, colore fusco, & pinguior, hac picabantur v̄tres vinarij. Pix arida, fit ē liquida iterum cocta, huius sunt itidem duo genera: vnum quod visci modo lentescit, alterum siccum & friabile. Præter hēc, aliud quoddam genus reperitur,

ritur, quod pisselæon appellant: exprimitur ex lana qua excepti sunt vaporess elati sursum quamdiu pix coquitur. Præfertur quod ex picc brutia fit. Aliud picis genus zopissam vocabant ex derasa navibus resina & cera conflatā. Omnes hæ picis differētiae reperiuntur. Liquida præfertur splēdens, leuis, syncera. Sicca probatur pura, pinguis, odorata, subrufa, & resinosa. Improbatur adusta, fumum redolens, & acida. Probatur verò ea cuius fragmenta splendent, quæ dentibus presa lentescit, & gustu est suavi.

Pix græca pini alteriusue arboris resina est, aqua cocta, donec perditio natuuo odore, friabilis & arida reddatur: hæc colophonia vocatur, quod è Colophone adueheretur. Per colophoniā igitur semper pix græca itnelligenda est, non quod resina incocta nō euam colophonia vocetur, sed quod in Medico vsu huiusmodi resinis nō utimur nisi coctis, aut raro admodum, præsertim cum liquidæ sunt.

Propolis in alueariorum foribus & rimis, cerasæ naturæ reperitur, eligi debet flava, odorata, styracem referens, mollis, & mastiches more ductilis.

Pulmones animalium recentes & seci usurpatur. Sumantur ex animalibus pinguisibus

guibus & robustis. Siccantur exēpta aspe-
ra arteria in vase figulino imposita cliba-
no, & refrigerati, foliisq; absinthij siccii in-
voluti reponuntur, vt de iecore dictū est.

R E S I N A liquor est ex pinu, picea, ab
iēte, aliisq; similibus spōte profluēs. Eius
duplex est differentia. Vna liquida, veluti
terebinthina ex terebintho, larigna ē la-
rice, quę vulgaris Italij est terebinthina:
nam eius quę ē terebintho profluit co-
piam non habemus. Altera arida, vt quę
ex pinu exit & ē fructu arborum resinifer-
arum, thuri similis. Ex liquidis terebin-
thina resinas omnes antecedit, candida,
perlucida, vitreo colore & in cāruleū ver-
gente, odorata, terebinthum olens. In hu-
iis locū successit, vt dictū est. larigna, quę
mellis colore & odore esse debet. Ex ari-
darum genere eligi debet odoratissima,
translucens, non retorrida, neq; nimium
humida, friabilis, & quandam ceræ colo-
rem præbens. Improbatur rubra, & deal-
bata. Ex his resinæ ē picea & abiete cāte-
ras antecedunt, & thus odore imitantur.
Omnes hæ resinæ vno nomine pīx græca
vocantur, de qua superiùs.

Rha barbarum radix est inæqualiter
erassa, non admodū longa, rheo pontico
perquā similis colore & substantiā. Eius-
tres

tres sunt differentiae. Vnū Indicum, omnium præstatiſſimum: Alterū Barbarum, ſecondum locum obtinens: Tertiū Turcicum omnium ignauſſimum. Laudatur ſubnigrum in rubrum inclinans, recens, graue pro raritate ſua, confractū, ex rufo & glauco alternās, & croci modō tingēs. Adulteratur, ſi aliquot diebus in aqua maceratur, ut facultas eximatur; fucus vero depræhenditur ſi in confracto ea varietas, quæ ſuprà dicta eſt, non conſpicitur, nec croci modō tingit, ſed leuius eſt, & magis adſtrigit.

Rha ponticum, quod vulgo rheumponicum dicitur, radix eſt nigra, cētaurio magno ſimilis, ſed minor & rufior, ſine dolore, fungoſa, leuis; quæ trita, manducatāq; colorem reddit pallidum, ad crocem inclinantem à rhabarbaro diſtaxat (vt non nulli putant) ſolo loco in quo naſcitur diſferens: nam rheum barbarū ex regione Meridionali aduehitur, rheum vero ponticum ex Septentrionali. Adhac rheum ponticum radice conſtat longa & tenui, rhabarbarū autem crassa & breui. Aliorū pratelea opinio eſt, eā plantā quæ hodie in hortis ſeritur rumici ſimilis, quæ que rhabarbarū existimata eſt, verū eſſe rhaponticum; ſeſeq; expertos afferunt eadēm

easdem quas rhabarbarū habere facultates, si detur dupla quantitate. Adfertur ad nos verum rhabonticū, non est autem ea quā suprà centauriū maius esse diximus. Optimum habetur quod teredines non sensit, quod gustatu cum remissa adstringatione lentescat. Adulteratur decoctione: dñoscitur verò quod partes externæ non sint dense & compactæ, verùm rara substantia, & gustu nihil, aut minimum adstringens.

Ribes rubescētibus fruticat ramis, ad viride inclinantibus, teneris, sapore cum aliquantula aciditate dulci: solitis rotundis, latis & magnis: acinis gustu acidis. Ribes quo hodie vntuntur, tametsi omnes iā dictæ notæ illi quadrare nō videātur; id tamen verò substitui posse existimamus.

Rubrica, sinopis Dioscoridi dicta, q̄ in Sinope v̄be v̄deretur, terra rubra est. Hodie ad nos ex plerisq; aliis locis aduenit sub boli armeni nomine, cuius supra in bolo meminimus. Maximè probatur ex Dioscoridis sententia, gravis, densa, ad iecinoris imaginem vergens, calculorum expers. concolor, cùm dissoluitur admodum fusilis. Bolum autem intelligimus nostratem.

Rubrica, qua hodie fabri vntuntur, aliud rubricas

rubricæ genus est, sítque ex ochra cocta.

S A L, natiuus est & factitius. Natiuus vel in terra, vel ad mare ex aqua marina, vel in lacubus, vel in fluminibus , aut in fontibus. Natiui (quāuis variæ sint differētiæ, diuersisq; locis reperiantur) in vñsum tamen medicū tres recepti sunt, videlicet sal ammoniacus , vulgo armeniacus dictus, sal gemmæ, & sal Indus. Ex his verò salem gemmæ dūtaxat habemus , candidum, translucentē crystalli modo, éstque sal fossilis. Sal armeniacus hodie dictus, non est natiuus, sed factitius

Ex eorum genere qui sponte in aquis generantur multæ sunt differentiæ. Qui in mari nascitur, & in scopulis reperitur ex spuma maris conflatus, spuma salis appellatur. Qui in Iudeæ lacu gignitur, in quo & asphaltus nascitur, sodomeus vocatur, ab Arabibus sal naphthicus , amarus est. Hoc caremus , quemadmodum & reliquis natuvis in lacubus aut fluminibus repertis.

Factitiorum varia sunt genera , secūdum materiam ex qua fiunt differentia. Nam alij ex aquis salis generantur, veluti marinus, & qui ex fontibus fiunt, vt sal communis : Alij ex cineribus, aliaue materia, quemadmodū sal alcali , qui fit ex herba cali,

cali, ex qua etiam soda appellata conficitur; & vulgaris armeniacus qui in Alexandria sit in balneis.

Cæterum hodie pro efficacissimo in medicina sale geminæ vtimur, qui fossilis est ut diximus, & in Germania aliisq; locis eruitur. Præfertur deinde marinus. omniū infirmissimus est vulgaris.

Saccharum candi tametsi Avicenna inter dum salem Indum appelleat, inter sales tam referendus non videtur.

Is præterea quē Dioscorides salis florem, aut rectius maris florē nominat, sali multum dissimilis est, nihil enim aliud est quam pinguedo quadam crecei coloris mari, Nylo & aliis lacubus innatans: eo tamen hodie etiam carceramus.

Qui propriè flos salis dicitur, in salis fodinis repertitur, & in ipsis etiam salignis velut pollen quidam crassorem salem ambiens: tenuiorum multo est partium quam sal, colore candissimo, interdum cineseo, qui inferior est.

Sandaracha lapis est in metallicis venis, plerunq; cū auripigmēto nascens, rufa est, cinnabaris colore, non nihil ad luteum vergens, quæ cūm viritur, fumū exhalat pallidum, sulphurisq; virus redoler, tametsi non consumatur. Facile hodie legi

H

E

tima

timi haberi potest: factitia tamē netiam
fieri potest, & auripigmentum coquatur;
donec cinnabaris colorē cōtrahat, potest
que verē sandarachā loco substitui. Sed
animadversendum est sandarachā voca-
bulo apud Arabes vernicem intelligi, quē
nihil aliud est quam gommi iuniperi, non
autem predictum lapidem. Itaque ēuram
adhibeant Medici ne altera alterius loco
indifferenter vñantur.

Sanguis, cuius in medicina usus ex multis
atimallibus colligitur dum adhuc atā
te florenti sunt. Sanguis Hiricus in hunc
modum paratur. Maturescente vua Hir-
icus quadrimus, bene habitus, ingulatur,
mediusq; effluēs sanguis sc̄tili bene cocto
excipitur; (nam primus renuntiū postre-
mus crassior putatur) deinde coctus in a-
qua donec concrescat, atundine fissa seca-
tur oblique & transuersim, vt quod in eo
aqueum est effluat, deinde linteo raro re-
ctus soli exponitur atque ita sicatur, bu-
randū interea ne pluviis aspergatur: dein
detritus vase vitreo, aut sc̄tili vitrato be-
ne obturato reponitur. Alij Hirū, diebus
canicularibus, herbis ealculum frangenti
bus nutriunt & vino albo odrato, donec
vrina nigrescat, deinde iugulant, & in eū
quem suprà diximus modum praparant.

Hoc

Hoc præparationis genus et si idutile non videatur, necessarium tamen non est, cum apud Græcos sanguinis Hirci non eo modo nutriti, etiam usus fuerit: sed medicamenta calculum frangentia admiscebantur.

Sanguis Draconis, q[uod] magno in usu est, cinnabaris Dioscoridis esse creditur; an vero metallicum quiddam sit, an aliud simile, nihil certi ex veteribus elicere possumus. Plerique recentiorum gummi esse arbitrantut, ex arbore sui generis stillas, ut terebinthina nostra vulgaris ex larice: colore est intet rubro ut sanguis videatur, transparēs, friabilis; vulgo sanguinis draconis lachryma vocatur, ad eius differentiā qui pro sanguine draconis venditur, adulterinūsq[ue] est, eāmq[ue] ob causam reficiēdus. Sunt qui sanguinem draconis, achilleæ syderitidis succum defecatū siccatum que esse putēt, cuius rei nullam habemus certitudinem: posset tamen sanguini draconis substitui, cum sit proximatum ei factum.

Sarcocolla lachryma est arboris in Perside nascentis, pollini thuris similis, colore candido aut rufo, gustu amaro: Præfertur rufa, gustu amatissima. Adulteratur gummi; sed gustu depræhenditur,

E 2 adult

adulterina enim amara non est.

Satyrum nomine apud Arabes omnibus orchios generibus commune est, eaque distinguunt in testiculos canis & testiculos vulpis: per vulpinos intelligentes, quae proprietas a Græcis satyria vocatur, radice bulbosa, mali magnitudine, foris fulua, intus candida. Hodie testiculi canini pro vulpis, Dioscoridisque satyrio sunt in usu: nam vero satyrio carere videmur: aut si habemus, nondum tamen dignosci possunt inter tam multas testiculorum differentias, cum omnes, si cum descriptione conferatur testiculi canis videantur: eis pro vero satyriovti nos posse arbitramur. Hodie noti sunt. Radix superior, quae maior & plenior est, Venerem stimulare: inferior vero, quae mollior ac rugosior est, inhibere creditur.

Scammoniū stillatius liquor est planata Græcis scammoniae dicta. Laudatur nitidum, rarum, leue, colore quam simili mūtaurino glutini, fungosum, tenuibus fistulis. Addunt nonnulli, ut linguæ tactu albescat: sed ut ait Dioscorides huic notæ fidendum non est, hoc enim evenit adulterato, quod admisto sit tithe mali late: hæc autem nota longè certior est, nepe, si gustatu linguam non vrit, quem admodum

modum tithymalum. Adulteratur tithymali lacte & farina orobi, sed ex notis prædictis dignoscitur.

Scordium planta chamædry similis, hodie cognita, Huius in medicina usus esse debet, non allij sylvestris.

Scoria, Latinis recrémétum appellata, differt à squammina. Scoria autem illud est quod à vena metallica dum coquitur excidit, quodque ubi metallum in catinum defluxit, ab eo detrahitur. Scoria itaq; veluti metalli spuma est, rametsi etiam ab eo derrahatur in secunda coctura, cum vi delicit argentum ab ære aliisve metallis separatur. Prima scoria grauissima est, qd aliquid adhuc metalli admisti habet, ideo secundò & tertìo recoquitur, donec totū metallum exemptū sit, & scoria quæ subsedit leuissima est, & veluti spōgia. Eximetur scoria ex venis auri, argenti, æris, plumbi, candidi & nigri: Ex argenti verò viui, plumbique tertij generis, quod cinereo colore est, vena non detrahitur scoria: nam ex his prius effluit metallum, quam vena adeo cocta sit ut scoria fieri possit. Omnis scoria nitida esse debet nigroq; colore, ea excepta, quæ sit ubi argentum ab ære separatur (hec enim vario colore esse solet) & scoria plumbi nigri

E 3 quæ

quæ ad luteum colorem accedit, & tenuis est, plerumq; vitri luteo colore tincti splendorem imitatur: tametsi etiam reperiatur plumbo nigro supernatans, quæ colore argenteo spectatur.

Scoria plumbæ ea optimæ est teste Dioscoride, quæ ad luteū colorem accedit, & vitri splendorem imitatur, densa, fractu contumax, nihil plumbosum habens cerus-sam representans. Diligens pharmaco-poës scorias requirere debet ex officinis metallicis vbi metallica excoquuntur.

Serapinum, quod Græcis sagapenū nuncupatur, ferulacea herba succus est. Optimum est translucens, fulvo forinsecus colore, & intus albo, nescio quid inter laſer & galbanum redolens, gustu acris. His addit. Mesue ut sit spissum, & leue, odore porri, facile in aqua resolubile, quia quod has horas nō habet, adulteratū aliis gummis censemur. Præstantius est quod ex Oriente aduehitur, quam quod aliunde.

Spica Celtica exigua plāta est folia habens oblonga in extremo lata, florem luteum; ad radices multa exigua habet adnata spicis minutis similia: hæc cum radiculis, abiectis, in vsu sunt & valde odorata. Adulterantur imposita herba simili sed facilis cognitio, nam folia adnataque

pop.

breu

breviora habet; candidior est, neque amara, neque odorata; utilitera celtica spica est. Laudatum maxime recentis, quicundam odoris; radice numerosa cohærens, non fragilis, & plena; resoluta & minima; sup-
-lo Spica nardi teste Galeno radix est, non spica. Nota est. Eligitur syriaca dicta; cuius istae sunt notæ, ut sit brevis spica, largam gerens comam, colore flava, odorata, aliquando nubilare, rediens cyperum; amara, sapore, lingua, sicca, siccante, siccata in sua odoris gratia permaneat. Ad dulcioratim stabit cum aqua aut palmeo, vino, ponderis causa inspiratio. Sed ex præcedentibus notis distinguuntur. Madefacta etiam vendi solet: quod vitium ex eo deprehenditur, quod candida sit spica; squalida; nullaque puluere iobifera; hoc in aliis speciebus non est. Spodium in æris fornacibus induenitur, ubi & pompholyx, quæ Arabum thura est. Funt ex fauillis è metallo, dum coquendis, emicantibiles, & specie differunt. Nam spodium sit è partibus crassioribus, & in ararianum officiabarum pavimentis repositorum, ideo multum terre colligit, & sporticita referatur. Pompholyx fure tensissima fauilla quæ in alio non eniret, & recte fornicique adhærens aquarum bullis simile prodit, quæ per plumas inter versus.

E 4 initia

initia erupunt, colore albo, quæ in tenuissimum polliniq; similē puluerem dissoluuntur. Similes habent facultates, sed pompholyx tenuiorū est partiū. Hodie vtrunque cognitum & facile ex Italia & Germania, vbi sunt ærariæ officinæ, haberi possit: sed his substitui possunt Dioscoridis antispodia, aut officinarum thutia ut in succedaneis dicimus.

Spodium Auicennæ fit ex arundinis radicibus, eiūsq; vsus est in ab Auicenna præcriptis medicamentis, nam antispodij genus est. Illud verò quod ex boū similiisque animalium cruribus confectum officinæ usurpat, præstat, reiicere, eiūsq; loco, aut Auicennæ aut Dioscoridis aliquo antispodij genere vti in his præsertim quæ intrōsumenda sunt medicamētis: in his verò quæ foris adhibentur, aut vero spodio, aut pompholyge, aut thutia officinarum præparata.

Squamma est quæ malleorum ictibus de metallis, dū adhuc carent, excutitur: verum enim uero ex ære duntaxat & ferro decutitur squamma.

Aeris squamma eligenda est rufa eris modo, crassa, aceti respersu æuginē contractens, veluti ea est quæ ex ære rufo decutitur, & olim ex ære Cyprio. Improbatur

tenui-

tenuis, inualida, candida aut nigra.
Stomoma ferri squama est ex ferro de-
cidens dum aqua extinguitur ad eius in-
durationem aliame ob causam. Vtraque
in fabrorum officinis reperitur.

Squinanthū, seu schœnu anthos, id est
iunci odorati flos, omnibus notum est. E-
ligendum rufum, intento colore, recens,
tenue, rubeuntibus fragmentis, quod
manibus confricatum rosæ odorem emit-
tit, igneę mordacitatis ad linguam. Olim
planta ipsa cum floribus aduehebatur, vñ
de schœnu anthos nomen sumpsit; ideó-
que eligebatur floribus refertum. Hodie
tamen ad nos culmi duntaxat & radix ad
feruntur. Itaque cura adhibenda est, ne
alij culmi his admisceantur, quod ex iam
dictis notis depræhendi potest.

Storax hodie duorum est generum. V-
num storax calamita appellatur, Græcis
simpliciter styrax. Alterum storax liqui-
dus qui myrræ stacte, quæ pinguissima
myrræ pars est, plerisq; esse creditur; hoc
tamen falsum esse depræhedi ut in eo qui
in officinis est. Styrax calamita gumi est
arboris malo cotoneæ similis. Præfertur
flavus, crassus, resinosis, albicatibus gru-
mis, quam plurimum in sua odoris gratia
permanens, qui, dum mollitur, melleum

liquore reddit. Deterior niger, friabilis,
& fuscus. Adulteratum ligni ipsius & sco-
be, melle, cera, adipe odoribus imbuto, &
quibusdam aliis. Dignoscitur quod adul-
teratus inualido sit odore; syncerus vero
admodum acer sit. Qui hodie officinis in
vsi est, aliqua ex parte Diocoridis descri-
ptioni conuenit, eoque vendendum arbitra-
mur, donec melior proponatur.

TAMARINDI fructus sunt arboris,
ut volunt nonnulli, ex palmarum genere.
Eius folia ad hyperici folia multum acce-
dere conspecta sunt, etiam si à quibusdam
salicis folia illi tribuantur. Fructus, cuius
hodie vesus, notus est. Probantur colore è
nigro in rufum languescente, teneri, mul-
tis villis intertexti, recentes, pinguis, no-
retorridi, ex dulcibus acidi, & vinoso sapo-
re. Adulterantur prunorum carne; sed in
his nigredo est obscura, humetiores sunt,
& prunorum odor & sapor illis inest. Ser-
uantur in fictile viteratum coacti, loco fri-
gido & secco.

Terra sigillata officinarū terra Lemnia
Diosc. & Galeni esse debebat. Hoc tēpore
duo terrarum genera Constantinopoli ad-
seruntur; una rubescens, in placentulas
quasdam exiguae formata characteribus
Turcicis signata; altera ex cinerario colo-

re candicans, maioribus formata placeatulsi, characteribus item signata Turcicis. Magno in pretio sunt apud Turcos, maximēq; commendatur aduersus venenā, neq; facile earum copia haberī potest. Quæ Constantinopolim adferuntur, non ē Lemno, sed aliis ex locis multōque longius dissitis aduehūntur, itaque arbitrandū non est yllām ex iam dictis, terram Lemniam esse. Rufa, quibusdam ē Lemno aduehi, verāq; terra Lemnia esse creditur. Pleriq; bolum armeniam Orientalem veram esse terram Lemniam crediderunt. Sed nihil certi statuere possumus: magis tamen illi quadrare videntur terræ Lemniæ notæ, quam duabus predictis. Reperta est etiam in Melita, terræ quoddam genus candidum, leue, quod à circunforaneis impostoribus venditur aduersus venena efficax. Itaq; terræ Lemniæ loco commodè, aut bolus armenia ex Oriente petita, aut predictarum aliqua sumi potest, tametsi Turcicæ aduersus viperæ morsus non admodum efficaces sint, multōque minus quæ ex Melita adfertur. Verum si bolus armenia aduersus viperæ morsus eam haberet vim quā terræ Lemniæ tribuūt, terra Lemnia legitima sine cōtrouersia esset, aut saltem illi
secundū
dixitab.

securè substitui posset; & facile esset experimētum quemadmodum de Turcicis terris in canibus à vipera demorsis periculum fecimus, nam quibus allium cum viño datum est, hi liberati sunt; quibus vero terræ suprà recitatæ, hi mortui sunt, aut magna cum difficultate liberati.

Terræ sigillatæ officinarum, cùm ne vna quidē nota Lemniæ quadret, nullus vſus esse potest, niſi in iis duntaxat medicamētis quæ foris adhibentur: hæc enim nihil præter manifestarum qualitatum operationem desiderant.

Thlaspi, herbula est Dioscoridi angustiis foliis, digitali longitudine, in terram versis, subpinguis, in cacumine diuīsis: duūm dodrantum cauliculo, tenui, nō sine adnascētibus ramis circa quos, folliculos quosdā in latius se pandentes, & compressos instar lenti, supremāq; parte fissos profert in quibus continentur semē nasturtio simile: flos albicat. Hodie cognitū est, & quamuis in Hetruria rarum sit, facile tamen aliunde aduehi potest. Dioscorides aliud thlaspi genus ex Crateua describit, latioribus foliis, radicibus maiori-bus. Hoc frequentius est, possitque prioris loco usurpari.

Thuris cortex, qui ex arbore thurifera detrah

detrahitur, præfertur pinguis, odoratus,
recens, leuis, crassus, sine membranis.
Adulteratur admisto pini aut nucis eius
cortice: sed horū index ignis est: siquidem
thuris cortex legitimus paulatim ardet,
& cū odoris fragrātia vaporē eiaculatur:
adulteratus verò nequaquā incēditur, sed
totus in fumum sine odore consumitur.

Thymum apud nos non crescit. Planta
quædā peregrina adfertur foliis exiguis,
odoratis, flore purpurascente, quæ proximè
ad thymum accedit: Eius verò cum in
Hetruria copia nō sit, vtemur succedaneo.

Trifolium, quod Græci oxytriphylon,
aut asphaltion appellant quod bitumen
redoleat, multas habet virgas tenues, cu-
bitum aut amplius longas: folia magna,
acuminata, terna singulis germinationi-
bus exeuntia, quibus recenter enatis rutæ
odor inest, vbi autē adoleuerunt, bitumen
olent: florē edit purpureum, semen la-
tum, hirsutum, ex altera extremitate exer-
tum corniculi modo: radix longa, tenuis,
dura. Copiosè nascitur circa Elbam & Pe-
tram sanctam Hetruriæ: Huius usus esse
debet non trifoli pratenis, quod à vero
trifolio maximè differt à Græcis de-
scripto.

Turbith plantæ cuiusdam lacte manan-
tis

tis radix est. Hęc cādida est, & alypi tādix
 Dioſc. esse crēditur; aut nigrā, luteā vē, quā
 pityusam pleriq; esse arbitrātur. Verūm,
 vt cung; sit. præfertur hodie candida, quæ
 ex Syria adfertur, verūmq; turbith albū
 esse crēditur, aut ei substitui posse. Præfer-
 tur vacuum vt arundo, gummosum, cor-
 tice cineritio, plano, fractu facilis. Adalte-
 ratur, inducto foris gummi dissoluto: sed
 fractum fraudem detegit, nam nullum
 gummi in fragmentis apparet.

Thutia officiū harum, veterū cadmia est.
 Gignitur in fornacibus ærariis fuligine
 atatu egesta, veluti spodium, & pompho-
 lyx, quę vera est Arabum thutia. Cadmia
 ex crassiore fit materia; quæ aut in subli-
 me fertur, altioribꝫsq; fornacum locis in-
 sidet, vuarum modo concreta, botryitesq;
 appellatur; aut ferreis virgis adhæret in
 hunc finem fornacibus applicatis: aut pa-
 riētibus fornacū insidet, hæc placites nun-
 cupatur. Hōdie maiorem eius copiam ha-
 bemus, quæ ferreis virgis adhæret, quām
 aliarum duarum, tametsi plurima adulte-
 rata reperiatur ex lapide quodam trito, &
 cum aqua alioye liquore, & sulphure in lu-
 ti modum coacto virgisq; inducto deinde
 cocto. Dignoscitur colore qui non est ita
 fuliginosus neq; ad cœruleum vergens ut
 in

in vera:rum ipfis granulis aut corpusculis, quæ veluti in vera simul cohædere nō conspiciuntur: deniq; ipso pondere, nam vera & legitima multò grauior est adulterata.

Reperitur etiam aliud cadmia genū lapidis similitudine in ærariis fodinis teste Galeno, tametsi Diosc. neget; imò hodie adhuc reperitur, hisque usq; est, qui auricalchum conficiunt. Melior est botryitis, quam raro nostro hœc seculo videre contingit; aut quæ Alexandrina nuncupatur, hæc ea est quæ circum virgas aut rudes ferreas insidet, & modo iam dicto ab adulterata dignoscitur.

VIALE RIANA, quæ secundum quosdam Dioscor. phu appellatur, hodie nota est. Eius duo genera reperiuntur. vna domestica & maior in hortis seritur: altera sylvestris & minor in agris sponte nascitur. Maioris radix satis ad phu accedere creditur, hisque loco substitui posse. In succedaneis alta simplicia enumerabimus, quæ ex Galeni sententia phu substitui possunt.

Vitriolum, quod Græcis calcanthum, Latinis atramentum sutorium appellatur, duplex est: Factitium & Natiuum. Natiuum in terræ venis, aut saxonū commissu

missuris concretum reperitur: aut dum ex iis guttatum distillat, partim ex iis stiarum instar dependet, partim in canarium fundum decidit.

Hodie aliud item genus in terræ superficie concretum reperitur, quod vulgo copperosa vocatur.

Factitium etiam duplex est. Vnum quod in Cypro peculiariter fiebat ex aqua quadam manante ex soryos, chalcididis, & misyos fodinis, atque in piscinas quadratas effusa, ibi sponte concrecebat. Alterum sit decocta aqua in qua maduerit terra quedam atramentosa, ut hodie moris est in multis locis.

Natiuum factitio præstantius est: ideo in eorum numerum copperosa Cypria referri potest, cum sit aliorum penuria.

E' factitij generibus, Cyprium excellebat: cum verò desit, vitriolum

Romanum aut Siculum usurpari potest, velut i p ræstantissimum inter factiorum genera.

DE

DE MEDICAMENTORUM SIMPLICIUM PRÆPARATIONE.

SECTIO SECUNDA.

De Purgatione.

MEDICAMENTA simplicia purgare nihil aliud est, quam quicquid medicamentis inutile inest abiicere, seu pars medicamentorum sint, seu illis permistæ sordes; veluti repurgantur aut eluuntur radices fructus, semina, & cætera similia, quando terra aut alia re commaculata sunt, ut in omnibus rebus sit vulgo: aut veluti gummi & resinæ, quibus plerunque aut terra admista est, aut lignum, aliæve res inutilles: hæc enim liquantur & colâtur, deinde purior pars in usum venit medicum. Medicamenta etiam ab inutilioribus partibus repurgantur, veluti radices tum recentes, tum siccæ, membrana illa exteriore, quæ terram contingit, cultello abrâsa: repurgantur etiam exempta medulla interiore, quæ in multis inutilis est, veluti in cucumere agresti, dauco, pastinaca, apio, multisque aliis huiusmodi, per me-

F dium

dium sectis, corticéque à matrice separato. Siccæ macerantur, deinde mediæ se-
cantur, eximunturque pars interior ut in
recentibus.

Floribus eximuntur pediculi, culices,
foliāq; sola referuantur, quemadmodum
violæ purpureæ, leuceij lutei : in quibus-
dam etiam foliorum pars aliqua demi-
tur: veluti in rosis ea pars qua calyci inhæ-
ret, vngnis appellata; vt si quando in com-
positionibus reperire est, vngue detracto,
intelligendum est eam particulam abla-
tam esse debere.

Fructus à cortice repurgātur exteriore,
& à semine suo, & ab interiori parte illa li-
gnosa si sint recentes, densi, multæ carnis,
& cortice tenero, veluti cydonia, mala,
persica, hæc enim cultello depellata secā-
tur, interiorēq; parte lignosa, qua semina
continentur, repurgantur. Si verò fructus
sint exigni, veluti cerasa, pruna, similiāq;
cribro transmittuntur, & sola pulpa, quæ
utilis est, seruatur. Illi ipsi fructus, si siccī
sint, macerantur & coquuntur, deinde cri-
bro cernuntur, veluti vix passæ, pruna,
tamar Indi, dactyli, & similes.

Fructus duro cortice prædicti, vt amygdalæ,
strobili, nuces, pistacia primùm con-
fracto putamine eximuntur: postea aqua
frigi

frigida aliquandiu macerantur, tum effer-
uent; aut faragine ignis siccantur, donec
corticem interiorē remittant, & mani-
bus confricantur, aut sacculo aspero im-
missi agitantur, donec depellentur.

■ Semina cortice denso vestita, sicuti fa-
bat pisa, cicer, purgantur leviter tunde-
do donec confringantur, deinde anno in-
aërem coniecta cortices euolant.

Alia sunt semina, quorum admodum
operosa est decorticatio, propter corticē
illis nimium inhaerentem, veluti cnici, &
hordei quae modo supra dicto siccantur,
fricanturq; sed ea ex corticandi ratio semi-
na corruptit. Præstat igitur ea semina
macerare hordeum præsertim, deinde in
mortario magno & ampio concutere pi-
stillo ligneo, & leviter agitare ut quodā
fundatōe supermatet, separatur enim pau-
latim cortex verū si non amplius su-
pernatur, sed cogitur in unum, tum vase
aut anno exceptum sursum consicitur
vel vento palea separantur: deinde iterunt
atque sapientidem faciendum est, donec
multū tristis post remo aut sole, aus igni
insartagine persiccatum seruatq; iu-
ris sanc. Graecorum usum. Eadem est chici
debet ita adi ratio, sed operosa sit atq; pla-
cuit quibusda ut semine cum cortice tritu-

aberrans

F 2 in

in aquam aliūmve humorem immittatur, & per linteum tatum coletur, nam cortice relicto sola pulpa cum humore transit.

Peponum & cucumerum semina eodem modo purgantur, præsertim si non sit otium singula sigillatim decorticandi: nam operosum id est, & ea quæ ante alia repurgata sunt facile inueterascunt & inutilia redduntur.

Adipes liquati colando à membranis repurgantur aut cultello. Eiusmodi sunt purgationum differentiæ quas pharmacoepium scire necesse est. Sunt præterea & alia, sed illæ ad eos qui metallica & chymistica tractant magis spectare videtur.

De siccatione.

S V P R A dictum est qua ratione siccantur medicamenta simplicia recens collecta, veluti herbae, flores, fructus, radices ut melius conseruari possint. Nunc superest ut de ea parte agamus, quæ de medicamentorum præparatiōne reliqua est. Plerunque ergo necesse est ut magis siccantur medicamenta, quam si simplicitet seruanda essent, veluti si terenda sunt. Siccantur autem aut Sole, aut igni, aut fumo, aut vento Septentrionali pro Medicorum arbitrio.

Siccan

Siccantur amygdalæ, strobili, pistacia,
aliq; fructus, ut facilius illis inhæreat sac-
charum quo inducuntur, ne, dum adhuc
humida sunt, saccharum suā candoris gra-
tiam desperdat: tum etiam ut facilius à se-
cundo illo cortice seu pellicula liberetur.
sigilij v. ann. De Salitura. in mch. obit.

Salitura ad medicamentorum præpara-
tionem confert, & condituræ genus est.
Quemadmodum carnes viperinæ tanto
sale insperguntur quantum ciborum con-
ditura postulat. Confert item ut medica-
mentis qualitate aliqua imbuas: veluti fit
hystricibus, echinis terrestribus, mul-
tisque aliis animalibus, quæ in usum me-
dicum videntur: sed his multo sale opus
est, ita ut sale operiantur & repleantur.
Utile præterea est ad medicamentorum
conseruationem; veluti sunt animalium
partes, & pleraq; animalia, quæ multo sale
indigent. Cæterum sale condiuntur, ut in
siccitate conseruentur, & postquam con-
uenienti temporis spatio sale opera-
frent, eximantur, ventoque aut fumo expo-
nuntur, donec siccata sint. Aut sale con-
diuntur, ut humida permaneant, & ea pri-
mum in muriam immittuntur; aut in illa
ipsa muria relinquentur quæ ex sale ani-
maliumque humiditate generatur.

F 3 De

De humentatione.
Vallis est hunc humectatio, ad con-
tiendos fructus, radices, peregrinosque
cortices odoratos, quos cum recentes ha-
bere non possimus, maceramus donec hu-
miditatem contraxecint,

Hordeum præterea & cnicus, ut suprà
dictum est, aqua insperguntur, ut à corti-
ce repurgentur.

Humectantur autem odorata noxialis,
la velutia ambra, moschus, si terenda sint,
ne tenuiores & odoratæ partes exhalent.

Quædam vero herbae veluti cotyledon,
portulaca, semperiuum, & similes, quæ
paucum succum cumq; glutinosum sorti-
tæ sunt, humore aliquo humili humectan-
tur, terendo, & super inspergendo dictum
humorem, qui cum dictatum herbarum
succo (aliâ enim nullum remitterent)
exprimendo redditur: in hanc autem rem
variorum humorum est ysus, secundum
Medicorum præscriptionem.

De Nutritione.
NUTRITIO humectationi similis
est, sed in hoc differt, quod cum pauciore
humore & subito fiat, quoniam id quod
irrigatum est confestim Sole siccatur, aut
igni, dei ad idem quinto aut sexto re-
petitur, quemadmodum sarcocolla lacte

Afinæ

Asinæ aut muliebri nutritur, & semen cari, myrobalanique emblici, tato lacte inspersi quantu imbibere posunt, siccatur.

Cuminum insperso aceto nutritur, & eadem ratione resiccatur.

De Infusione.

IN infusionibus, quæ ad medicamentorum præparationem conferunt, humor in quo sit infusio, consideratus est; & eius temperamentum, calidusne sit an frigidus; & quantitas; & tempus quo in infusione permanebit.

Infunduntur fructus & radices, quæ humectantur sunt ad conditaram, & conservas, in aquam calidam copiosam, donec humorem ad sufficientiam imbibent, deinde coquuntur.

Sic quæ nutrienda sunt paucō humore calido frigidoue maceranda sunt, id que non diu.

Quæ coquenda sunt, præsertim ea quæ siccata sunt, veluti flores, herbae, radices, semina & fructus (nam facilius ita coquuntur) in iusta humoris calidi frigidive quantitate macerantur, pro præscriptionis scopo, & aliquatulo spatio ibi reliquuntur, donec humecta sint: Hinc fit ut facilis erit postea sit coctio. Sic & semina quæ ad

F 4 infus

infundendas mucilaginiæ infunduntur.
Rosæ & violæ sub vesperā aqua bullita
macerantur in proximum diem , deinde
exprimuntur , & in eandem aquam aliæ
recentes infunduntur , idemq; s̄epius in
eadem aqua sit, ad mel rosatū colatū , aut
syrupum rosatum solutium, syrupum ro-
satum recentem, syrupum violatum sim-
plicem , & syrupum violatum solutium
conficiendum.

Ammoniacum, galbanum , opopanax
& sagapenum aceto infunduntur , vt dis-
solutione purgari , & commodius misceri
possint, vt dicemus.

Infunduntur medicamenta purgantia
in variis humores , & cū variis aliis me-
dicamentis, quæ malā eorum qualitatem
corrigant, pro variis Medicorum scopis:
exempli gratia, rhabarbarū plus vel mi-
nus tritum paucō vino albo inspergitur,
donec colorem emittat , deinde in liquo-
rem à Medico præscriptū infunditur ea
quantitate vt rhabarbarū tegatur, addita
spica nardi, aut alia aliqua re præscripta.

Agaricum , cæteraque medicamenta
purgantia, sola infunduntur , aut aliis qui-
busdam adiuncta,eodem modo.

De Dissolutione.

Dissolutio multorum medica-
mentorum

mentorum præparationi vtilis est, sicuti
& infusionem, vt à sordibus expurgentur
ac commodè aptati possint.

Quod ad præparationem attinet: Medi-
camenta variis humoribus, variisq; mo-
dis dissoluuntur pro medicamenti præ-
scripti scopo, & peculiariter lachrymæ vt
galbanum, ammoniacū, opopanax, & si-
miles: nam vino aut aceto dissoluuntur,
deinde ad focum agitantur vt colatione
purgari possint, meliusque in medicamē-
torum compositione premisceri.

Vitriolum, misy, chalcitis, melanteria,
& alumen, primum trita aqua, vino, & a-
ceto dissoluuntur, pro rei exigentia.

Metallica quædā æstate dissoluuntur a-
ceto, & ad Solem multos dies agitantur,
quemadmodū ærugo, squamma, flos cris.

Lithargyros soluitur aqua, vino, oleo,
& aceto, facilius tamen aceto, vt in oxe-
jæo Galeni dicetur.

Conchæ, & vngues dissoluuntur succo
limonum. Opium Thebaicum soluitur
aqua, aut liquore, aut oleo, aut adipe: nam
illorum substantiæ non permiscetur.

Solutio infusioni proxima est, & ab ea
solum differt, quod in dissolutione minus
humoris requiritur quam in infusione:
præterea quod in dissolutione mouendum

F 5   stid

est id quod soluitur, in infusione nequam. Denique multa medicamenta ut dissoluantur igne egent.

De Liquefactione.

L I Q U A T I O à solutione differt. Nā liquatio perpetuo fit aut ignis calore, aut Solis, rerūm putrefactione calescentiū: Pleraque verò sine calore dissoluuntur. Præterea, quæ soluuntur humore aliquo semper opus habent: quæ vero liquantur nullo egēt humore, veluti adipes, medulæ, olea concreta frigore; hæc siquidem exiguo igne liquantur, aut Sole, aut dupli vase.

Ambra carabe appellata, bitumen Iudaicum, pix, pix græca, cera, gummi, maiore calore opus habent, non tamen tanto ut frigantur.

Plumbum, argentum, aurum, æs, multo maiore calore opus habent: ferrum verò ægerrimè liquatur; tametsi raro aut nunquam contingat pharmacopœos huiusmodi liqueare, sed hos dūtaxat qui metallica tractant.

De Mollitione.

M O L L I T I O liquefactioni proxima est: nam quæ liquantur medicamenta, eadem mollescent leuitate calefacta, aut igne, aut sole, & pistillo calido subacta, aut manibus

bus calidis tractata, ut sit cum emplastra
in corio aut aluta extenduntur. he 2, ab
et pleraq; alia, nec pinguia, nec resinosa,
sed suapte natura dura & sicca mollescunt
affuso humore aliquo, ut in catapotiis v-
su venit & aliis medicamentis. zadum
Quod in peccatis De Duratione. ab opere bfi

D U R A T I O fit, frigore coalescenti-
bus iis quæ liquantur, & molliuntur calo-
re; quædam verò ad mistis, pro rei necessi-
tate siccioribus durantur. loop, incogni-
mib; vni 2, De Calfactione. cd, vth, blav

M E D I C A M E N T A igne, sole, & re-
rum putridarum calore calefiunt. Quæ
humida sunt, & igne calefiunt: commo-
dius duplice vase calefcunt, quorum alte-
rum maius scilicet plenū sit aqua tēpida
aut feruida, alterum verò plenum sit me-
dicamēto quod calfaciendū est, ea ratio-
ne ut minus vas in aqua maioris consti-
tuatur: idq; à recentioribus balneum ma-
riæ, à veteribus duplex vas aut diploma
appellatur; eadem enim omium est signifi-
catio.

De Insolatione, & ea que sub simo,
rinaceis, & causa seu fraci-

bus oliuarum sit, pu-

ansig se, in refractione.

L N T E R A D Y M hę cōferūt ad calefaciē

da

da medicamenta: plerunq; ad ea cōponenda, & ad p̄fessionē reducenda:&c instar coctiōis est. veluti olea simplicia quibus flores infunduntur, rosæ, violæ, chamæmelum & similia aliquot diebus insolantur: sic etiam ad saccharum candi p̄fēcte coquendum, iuleb ampullis quibusdam insolatur.

Scillæ succus, vt dicemus, extrahitur insolatione: quod si Sol non splendeat, igne: aut quod commodius est, dupli vase, diu, & ex interuallis, & interdum bulliendo.

Idem etiam fieri, si fimo, aut vinaceis, aut sausa oliuarum calfactarū obruantur. quemadmodum chalcitis, & eadmia, vt fiat sporicum:& iuleb ad saccharum candum consciendum:& pleraque alia medicamentorum genera.

De Coctione.

M E D I C A M E N T A simplicia aliquo humore coquuntur aut vapore, hoc genus coctiōis elixatio vocatur: aut cum siccitate, & hoc assatio appellatur; Coctio autem fit ad præparationem, & ad compositionem. De præparatione nunc dicemus.

Quæ in humidis coquuntur, ea gratia id sit, vt ipsa medicamenta sic cotta v̄sui esse

esse possint, aut ut humoris duntaxat in
quo cocta sunt vsus sit.

Rursus quæ, ut coctis utamur, coquun-
tetur, plus cocturæ requirūt, quam ea, quo-
rum decoctione in ylo est. Sunt tamen cer-
tae quædam notæ, quæ denotant, an huius
aut illius rei gratia bene coctæ sint: ut her-
bae, radices, flores & fructus cocta sunt,
quando ita tenerescunt, ut tundi, & per
cribū transmitti possint.

Semina quædam, veluti lini, fœnigræ-
ci, hordei, cocta césentur vbi crepuerint:
alia quædam veluti anisi, coriandri, & cu-
mini, quando tenerescunt.

Fructus peregrini & siccii, ut sunt my-
robalani, cortices, ligna, & radices siccæ,
multam desiderant cocturam.

Herbe & flores facile coquuntur & ci-
tò tenerescunt, tametsi inter se se differat,
prout magis tenuium sunt partium, & il-
lorū facultas in superficie sita est, ut cha-
mæmelum, adianthum, serpillum & simi-
lia, quæ quando yna eijm aliis coquuntur,
primū immitti debent cum illa prope-
modum cocta fuerint.

Eadem est ratio radicū tenuium par-
tium aut odoratatum, ut est asarum, va-
leriana, spica nardi, & alia aromata, quæ
sub finem decoctionis iniciuntur, sed post
reliqua

reliqua medicamenta flores.

Elixationis autem multæ sunt differētia. Primus modus est, ut vasi certa quan-
dā in p̄scriptam humoris quantitatē cōtinenti infundātur quæ coquēda sunt,
magis autē minus, pro medicamentorum
ficcitate aut recentia: deinde vase imposi-
to igni, primum satis fortem patiētur bal-
litionem, deinde lētam, ut commodiū ad
eam quam optamus cocturam reducā-
tur, neq; medicamenti vires exoluantur.
Secundus modus est, vt eadem plane rati-
tione in diplome coquātur. Tertio eli-
xationis modo vtitur Gal. in fructibus.
Hos suspendit in vase aqua feruida semi-
pleno, eōsq; voluit tantisper donec tēqua-
liter tenerescantur: sic enim fit ut fructus fa-
cultas non exhaleret, quemadmodum si ca-
lore siccō coquētur: neque in humorem
transit, quemadmodum si in aqua co-
queretur.

Caterūm vasa in quibus coquēda sunt
medicamenta, sigillata esse possunt vitra-
ta & macerata, vitrea, ærea, stannata, cu-
prea; præstantissima sunt vitrea, in dupli-
ci vase, aut apud ignem, aut in arena, aut
cineribus, aut in fornace cui sublat signis:
In his stituēndis e carbonib; aut priu-
nis, & lignis siccis acaptis.

De

*De Assatione, & Frictione,
& Vstulatione.*

A S S A R E, est medicamenta humore aliquo prædicta, veluti carnes, fructus & radices, sine humore alio externo coquere.

Frigere, est illa ipsa medicamenta, aut alia sicca, additis oleis, aut adipib⁹, aut alio aliquo humore pauca quātitate coquere.

Vstulare, est medicamenta quædam, tantum humoris non habentia ut coqui possint, frustulatim secando calefacere, illis tegulæ impositis aut laminæ ferreæ calidæ, donec partes externæ siccentur & veluti torreantur, quemadmodum sit in rhabarbaro, myrobalanis, semine melanthij, & aliis.

Quæ assanda sunt, veru transfixa ad ignem perpetuè versantur, ut vndiq; igne sentiant: aut in cibano coquuntur, aut in vase fictili iuxta ignem positio, & testa cōtecto, suprà positis prunis ardentibus; aut per se: aut massa panis involuta, ut scilla: aut malo cydonio imposta, ut scamoniū quod corrigendum est: hoc namq; malo cydonio concauo exemptis semi-nib⁹ impositum coquitur aut in cibano, aut in olla fictili ad perfectionem, aut sub cineribus linteo aut foliis involutum, aut nudū: tametsi huiusmodi coctio-

nis

nis genere naturales medicamentorum facultates dissipentur: præstat igitur aliis modis vti , vt maximè oportunum videbitur: non enim peculiariter id præscriptum est.

Frixio sit aut in sartagine, aut in testa.
Torrefactio vt ante dictum est.

In his autē omnibus modus seruandus est: nam neque cruda eximenda sunt, quæ aut assatione, aut frixiōe cocta esse debet: neq; etiam adeò coquenda vt torreantur aut vrantur, & inutilia eum in quem præscripta sunt scopum reddantur.

De Vſtione.

V R V N T V R medicamenta aut per se accensa, vt sarmēta, rami ficus, cerri, herba cali , & pleræque aliæ : aut prunis ardentibus imposita, aut olla imposita cum sulphure, aut sola.

In olla vruntur abrotonum , anetum, cucurbita, imposita carbonibus ardentibus , quæ tantisper igniri sinitur , donec herbæ in cinerem reducantur.

Sericum sic vritur. folliculi recentes detracto glomere serici quo vestiuntur vruntur in olla carbonibus imposita: id que non vt in cinerem redigatur: sed eximuntur cùm ea accessit vſtio, vt commode teri possint.

Vruatur

Vruntur pleraq; animalia, veluti Echi
ni terrestres, hystrices & hirundines; sale
insperso, ollæ imponuntur supra caſbones
aut in fornace calida: operculo autem fo-
raminulento tegenda est olla, vt ex subla-
tis halitibus cognosci possit, cum satis
vſta fuerint. Cæterum cauendū est fibi ab
halitibus qui ē viperis & scorpionibus at
tolluntur, noxijs enim sunt.

Sal & nitrum eadem modo vrēda, vſta
autem esse indicium est, cum nō amplius
exiliunt, & strepunt.

Alumen, vitriolum, corallium vruntur
in fictili aperto, vt videri possit cum cocta
erunt, cuius indicium est si amplius non
ebulliant, si perfectè inaruerint, si bullas
excitare desierint: vitreolum seu calcan-
thum, si colorem mutauerit.

Oſſa, vngues, cornu ceruinum eodem
planè modo vrenda supra carbones, do-
nec nullum fumum amplius exhalent, co-
lorēmque mutent.

Cancri diebus canicularibus capti, Lu-
næ decimo octauo die, vruntur in farragi-
ne ærea.

Lapides sub carbonibus vruntur à fol-
libus vel flabellis excitatis donec planè ig-
niti sint, deinde humore aliquo extinguū-
tur, ac rursus sub carbonibus ponuntur,

G   aur

aut commodiūs in vrceolo Aurifabrorū,
roties repetendo donec in puluerem redi-
gantur.

Aeris & plumbi laminæ tenuissimæ, cū
sulphure & sale alternis ollæ crudæ impo-
nuntur: hæc carbonibus cingitur, aut in
fornace reconditür donec percocta sit: vel
vrceolo reponitur supra carbones donec
planè ignitus fuerit. Dum verò plumbeum
ardet, assiduè versandum est, donec totū
in puluerem redigatur. Potest etiam plu-
bum sine sulphure & sale vri in fotnace
quæ duo habeat ora, mediāque sit diuisa
muro lateritio dimidium pedem alto: &
in vna parte ignis succendatur, in altera
plubū repositū assiduè versetur donec to-
tum in puluerem redigatur: Hæc verò v-
rendi ratio vtilis est, cùm plumbi copia
est vrenda, sic enim & sumptibus & tem-
pori parcitur.

Stibium pinsita farina circumlitum &
carbonibus obrutum torretur, donec ipsa
crusta adusta sit: Si enim paulò magis cre-
metur, sit plumbum.

Resinx, olea, pix, thus, styrax, & similia
vruntur ad fuliginem eorum excipien-
dam: nam aut his in vas coiectis ignis im-
mittitur: aut in liquatis elichnium accé-
sum imponitur, & patina fictili aut ærea in
ver-

vertice foraminosa quo fumus exhalare possit, fuligo adhærens excipitur.

De Extinctione.

GEMMÆ & quædā metallica sèpius, antequam vrantut, ignita extinguntur aqua, vino, oleo, melle, butyro, aut alio aliquo humore, donec refrixerint.

Quædam sèmel dūtaxat, aut sèpius extinguuntur, ex Medicorum præscripto.

De Tritura.

MEDICAMENTA teruntur, vt, quia commisceri propter crassitiem & duritię non possunt, reducta in puluerē exactius misceri cum aliis possint: crassius autem aut tenuissimè teruntur pro Medici vario scopo. Terendi autem modus varius est, pro simplicium natura.

Metallica valenter, & diu terēda sunt.

Medicamenta odorata veluti cassia seu canella, caryophylli, macis, & similia moderatè sunt tundenda, ne pars tenuior exhalet, & interdum illis aut amygdalæ adiduntur, aut aqua rosacea inspeiguntur.

Radices odoratæ, vt angelica, valeriana, garyophyllata, asarum, eodem modo, eademque diligentia terendæ sunt.

Quæ verò nō sunt odoratæ, sed crasse & solidæ, vt gétriana, peucedanū, bryonia, violéto iictu & diurno verberadæ sunt.

G 2   Herbæ

Herbæ odoratæ, sicut calamintia montana, amaracus, serpillū, præterea flores, eodē modo terūtūr, quo radices odoratæ.

Thus, mastiche, sarcocolla, & succi qui humorem, & lentorem retinent tundēdo non teruntur, sed clementer ducto pistillo per fundum ac latera mortarij.

Gummi & lachrymæ, quale est gummi arabicum, tragacantha, eodem modo terentur.

Rhabarbarū, & quædā aliæ radices aliquo humore præditæ eodē modo terēdē.

Galbanum, ammoniacum, opopanax, bdellium, myrrha, succus glycyrrhizæ, hypocristidis, cucumeris sylvestris, & opium thebaicum teruntur affusa aqua, vino, acetato, aut alio humore.

Moschus & ambra cum aqua rosacea, ne partes odoriferæ euaneant.

Similiter & semina quædam, quæ glutinosum quiddā & pingue habent, ut thlaspi semen.

Semen napi & sinapi sola non terūtūr, sed aliis medicamentis siccis permista teruntur, aut cum humore aliquo, pro rei necessitate.

Fructus recentes, & radices recentes, quārum usus est in compositis medicamentis, ante & post coctionem tunduntur, vel frust

frustulatim secantur, aut mediocriter tan-
tum cōfractæ infunduntur ut dictum est.

De Tritura crassiore.

TRITVR A crassior fit dum medica-
menta crassius duntaxat franguntur, nec
in puluerem reducuntur ut in tritura ab-
solutè sumpta. Hæc plerisque medicamē-
tis quorū talis usus requiritur, ut ilis est: A-
liis præterea multis medicamētis quæ a-
lia præparatione indigent, veluti sunt her-
bae & radices quæ coquendæ sunt, & ea
quæ in tenuissimum sunt reducenda pul-
uerem.

De Tritura subtiliori, seu Attritione.

MOLVNTVR seu teruntur semina
quædam, veluti triticum, lolium, lupini, se-
men lini, & fœnigræci, quod commodè
tundi non possint; tum etiam quod cor-
tex vna cum farina misceretur.

Teruntur præterea quædam metallica,
quæ contusa in puluerem tenuissimum re-
duci non possunt, veluti thutia.

Sic & lapides pretiosi, lapis lazuli, ar-
menius, teruntur in mortario marmoreo
lato fundo, cum molula marmorea, in-
spersa interdum aqua rosacea, aut alio hu-
more, ne puluis euoleat.

Commodius item teruntur in porphy-
rio marmore plano, diu ducta per ipsum

G 3 marmor

marmor molula, donec prioribus digitis
confricando medicamēta, nulla amplius
inæqualitas sentiatur.

De Confricatione.

L A P I S Iudaicus, & hæmatites, multique
trochisci & collaria ad oculorū morbos parata, liquantur confricatione ex ali
quo humore ad cōtem medicam, qualis
etiamnū hodie ex Naxo insula adfertur.

Plumbum verò liquatur in hunc modum. Infusus in plumbeum mortariū hu
mor, pistilo plumbeo verberatur atq; agi
tatur donec crassescat, deinde lauatur, ac
plumbum subsidere finitur, tum aqua ef
fusa plumbum reponitur.

Eodem modo liquatur æs ad chrysocol
lam conficiendam.

De Cribratione.

C R I B R A N T V R farinæ, vt à furfu
ribus, & à corticibus secernatur flos pu
rior ac tenuior. Cibrantur etiam medica
menta quæ teruntur, vt puluis equalis sit,
partesq; crassiores in cribro retineantur.

Tela autem ex qua cribra sūt, densior
aut rarer esse debet pro vario medicamē
torum scopo.

Lithargyros per telam secernitur, ne
suo pondere cribrum stamineum confrin
gat, crassiōr q; secernatur quam opus sit.

Cibr

Cibratatur etiam radices coctae & fructus
ut a corticibus & seminibus repurgetur.

Pulpa itidem cassiae solutiua cribro trans-
mittitur, ut solus flos seu pulpa, a corticis
fragmetis & scirainibus repurgetur: sic e-
tiam tamarindi, & dactyli humectati, aut
infusi, aut cocti pro rei necessitate.

De Lavatione.

L A V A N T Y R medicamenta, si foris
re aliqua sunt contaminata. Sed hoc lotio-
nis genus præparationi medicamentorum
peculiare non est, sed cæteris rebus com-
mune, quæ luto, vel re alia contaminatae,
lauatione opus habent.

Lotionis autem, de qua hic agendum,
duplex est finis: ut videlicet a medicamen-
tis qualitas aliqua tollatur: aut ut aliam
aliquam facultatem acquirant.

Cæterum ex his quæ ad secundum sepa-
rationem abluuntur: Calx & aloë tenuissi-
me terendæ sunt: deinde affusa aqua co-
pia satis magna simul miscentur & quies-
cere ac ad fundum vasis subsidere sinuntur
tum effunditur aqua: atq; id sapienter repeti-
tur donec aqua pura remaneat: deniq; me-
dicamentum siccatur ac reponitur.

Metallica tenuissime levigata, ac in a-
quam puram, aut marinam, aut acetum, aut a-
lium humor immissa, in Sole feruidissimo

G 4 totum

totum diem rūdīcula agitantur, & per noctem resident, mane aqua effunditur, atq; alia iniecta rurius eodē modo agitantur, quoad aqua quæ effunditur sit limpida.

Lapilli minutissime confracti, in aquā aliūmve humorem iniiciuntur & manibus confricantur ac agitantur, deinde ubi subsederint, aqua effunditur, idq; toties repetitur, donec aqua pura emanet.

Sic lauantur acacia, & alij succi qui cō modē in puluerem redigi non possunt, gū mi Arabicum, & lacea.

Resinæ, adipes, medullæ, & olea liquantur, agitantur, aqua affunditur totius ac effunditur donec pura appareat. Oleum verò lauando minus est verberandum, ne aquæ adeo misceatur, ut post ægrè pos sit separari.

Quæ in decoctionibus aut succis lauan tur medicamenta, ut de illorum facultate non nihil acquirant, cum tanta humoris copia lauari non debet ut prædicta, ne que toties, neque ea adhibenda est diligētia in illis ab humore segregandis: quemadmodum si aloë succo rosarum, aut intybi, aut cum specierum decoctione lauetur ad pilulas alephanginas: & turbith cum agarici & tithimalorum decocto, ut valētius purgent.

De

De succorum extractione.

Succus ex foliis & germinibus per se tritis exprimitur, & depriratus siccatur aut Sole aut igni, donec eam consistentiam nanciscatur ut in pastillos formari possit, ac ita seruari. aut liquidus seruatur in vaſtangusti oris, superfuso oleo digiti crastitudine.

Sic exprimuntur succi ex fructibus, veluti ex vua immatura, malis punicis, sorbis, mespilis, cydoniis, limonibus, & similibus, & interdū scarificatione: sed liquidi seruantur plerūq; eo quo iam dictum est modo, aut sale insperso, ut omphacium.

Quædam herbæ quæ paucō humore cōq; lento sunt præditæ, ut hedera, portulaca, cotyledon, semperuiū, opus habent admista aqua, aut alio liquore illarum facultatibus simili, inter terendum, ut expressione, vñā cum ipso humore extrahatur: aut si tūsē calatho imponantur loco frigido, ut paulatim succus in subiectum catinum defluat.

Ex radīcibus autem & herbis quibusdam siccis, aut paucō humore præditis, ut est lentiscus, absinthium, glycyrrhiza, cētaurium maius, gentiana, & similes, succus hac ratione extrahitur. Quinque diebus in aqua macerantur, deinde in eadem

G s aqua

aqua coquuntur donec crassescat: colata postea aqua denuo coquitur quoad melius crassitatem habeat, tum in sole siccatur, ac in pastillos conformata reponitur.

Ex ebulo, iride, cucumere asinino scarificatis aut tritis, succus expressione extrahitur, ut suprà dictum est.

E' thapsia autē & peucedano, scrobe cū radices facta cortex inciditur, liquórq; emanans subiectis foliis aut vase aliquo purus excipitur. Thapsiae succus sole, peucedani vero umbra siccatur. Ex his etiā tritis, aut scarificatis, expressione succus extrahitur: sed chirothecæ manibus induendæ, & facies velanda est, ne vapores è thapsia exhalantes faciē inflēt & exulceret.

E' tithymalis succus vindemiis exprimitur incisis summitatibus, & succus effluens vase exceptus Sole siccatur, aut farinæ orobi pmiscetur, aut fico secca quinque aut sex guttulæ excipiuntur, siculque reponitur, ut ait Dioscorides.

Hypocistis quæ sub veris finem radicibus cisti adnascitur, teritur, & succus expressus Sole siccatur.

Ex cucumere agresti elaterium sic colligitur. Decerpti cucumeres maturi, qui tæcti protinus exiliūt, imposito supra vase aliquod rariore cribro, sigillatim supino cultro.

tro sursum versus aciem habente finduntur, atq; per cribrū humor in subiectū vas exprimitur, simūlq; carnosum quod hā sit cribro, quo facilius excidat, eliditur: Coa ceruata autē in cribro segmina dulci aqua perfundūtur & denuō pressa abiiciuntur: humor in pelui agitatur, & linteo operatus duplicato, Soli exponitur: dūmque steterit, tota supernatās aqua cum spuma identidem effunditur, deinde conterendo cogitur in pastillos, & seruantur.

Scillæ succū sic extrahit Galenus. Scilla viginti diebus ante caniculæ exortū euulsa, atq; à Corticibus externis purgata, manibus in exiguae discerpitur particulas, & in vas conicitur à quo recenter exemplum fuerit mel: posteā bene adaptato operculo illud obturás, extrinsecusq; pelle circundans & diligenter colligans, in loco meridiem spectante, qui à borealibus non perfletur ventis, Soli exponitur quadraginta diebus, interdum vas vertendo, ut ex omnibus similiter partibus Solem sentiat: deinde vas aperitur, & is humor qui supernatat, colatur, melle conditum coquitur ac seruatur. Ex scillæ carnibus fermento quodam inuolutis ac quasi cōctis, deinde tufis & cū melle mistis fit ele gma scilliticum, succo iam dicto p̄simile.

Cu

Cucurbita, farina pista inuoluta, & in
cibano cocta ad crusti frumentacei co-
ctionem ; aut scarificata deinde expressa,
succum emittit cuius vsus est.

De Muccaginum extractione.

M U C C A G I N E s ex semine psyllij, li-
ni, fennigræci, cydoniorum, & è radicibus
quarundam plantarum, vt est althæa, ma-
lua, acanthus, infusis in aqua noctem
vnam, extrahútur : miscetur deinde dicta
aqua, & calefit donec bulliat, & semina
ciepant, & mucago crassior supernatet:
tum enim mantili ex tela noua forti im-
ponitur ac colando exprimitur, aut vir-
gis duabus intorquetur sacculus à sum-
mo ad imum, ac alio bacillo percutitur
succusque deraditur.

Psyllium item (vt eclegma de psyllio
suauius fiat) maceratur aqua recenti per
24. horas, deinde rudicula sèpius agita-
tur, donec mucago supernatet, excepta
inde mucago colatur ac in vsu seruatur.

Simile est mel anacardinū appellatum,
quod fit ex recentibus anacardiis exiguis
diutius coctis, ex his enim enatat liquor
quidam aut mucago prædictæ similis.

De Destillatione.

H E R B A E, flores, fructus, liquores, &
animalia, potius vasis vitreis aut figulinis
destil-

destillanda erant, quām plumbeis ut vul-
gō fit: tametsi experientia comprobatum
fit, medicamenta plumbeis vasis destilla-
ta non tantam noxam adferre quam ple-
riq; metuunt: animaduertendū tamen est,
omnino plumbeis vasis non esse destillan-
dum acetum, omphaciū, limones, aliāsq;
res acres quæ intra corpus assumendæ
sunt, nam facile incommodeum adferrent.
Optimus quidem esset is calor, quo in de-
stillatione sursum vapores attolluntur,
qui ex aqua feraente fit; minus enim me-
dicamentorum facultatem corrumperet:
difficilis tamen ea est destillandi ratio,
magnarūmque impensarum, & aquæ sic
destillatæ non diu perdurant, quin facilè
putrescant. Itaque necessarius est ignis è
carbonibus accensis, aut lignis siccis nec
fumum, nec teturum odorem expiratibus,
moderatus, non magnus, æqualis. Com-
modissima ea est ratio quæ fit vase, quod
materiam continet destillandam, sub ci-
neribus aut arena in fornace sepulto, &
igne cineribus aut arenæ subditio: sic enim
temperatior est calor, commodiūsq; hu-
mor extillat, & melior est, priorq; poste-
riori similius est; etiam si ex omnibus que
destillantur liquor qui primò, qui secun-
dò, quique postremò elicitur aliquantu-
lum

Ium inter se se differant.

Fit etiam destillatio vase floribus aut ligno completo, quod foraminosum sit, aut telam, craticulamve habeat qua destillanda sustineantur, tegula aut operculo supra vasis orificium imposito, in quibus carbones accensi, calore suo destillare faciant in fundum subiecti vasis, aut aquam, aut oleum non minus odoratum, quam quod vulgari modo elicitur.

Porrò aquæ destillatæ per aliquot dies Soli exponi debent in vasis linteo aut membra perforata obturatis, ut quicquid excrementosum est resoluatur, similiusque exhalet empireuma quod in aquis destillatis remanserat.

Alio præterea quam ignis calore fit destillatio, nam & per fimi calorem, vinaeorum, & causa fiunt destillationes, verum haec in medicamentis præparandis non sunt admodum aptæ, sed potius ad chymistas referri debent.

De Oleorum extractione.

O L E A è fructibus, seminibus, liquoribus, lachrymis, rebisque omnibus pinguis, & etiæ è metallicis exprimi possunt.

E' fructibus, veluti ex amygdalis dulcibus & amaris, ex strobilis, pistaciis, bala-
no myreplica, nucibus, & nuce moschata.

E' cer

E' certis seminibus, veluti è semine lini,
sesami, ricini, & aliorum. Exprimuntur
autem in hunc modum.

Fructus & semina cortice duro prædicta
purgātur, teruntur, & loco calido, quo ad
Solem, aut in duplice vase reponūtur: dein
de rursum trita, torculari exprimuntur;
aut, cùm trita sunt, inspersa calida aqua,
tantisper agitat, donec oleū supernatet,
tum manibus, aut torculari exprimūtur.

E' fructu oleæ, lauri, iuniperi, & létisci
maturo in aqua cocto, oleum supernatans
aqua colligitur: aut ex eis tusis inspersaq;
aqua calida oleum vt suprà exprimitur.

E' lignis, iuniperi, aloës, guaiaci, piceæ,
oleū extrahitur. capitello figulino cocto,
aut æreo sumpto, cum eiusdem materiæ re-
ceptorio cuius fundo craticula ferrea insi-
deat; receptorium illud ligni fragmentis
impletū in pyramidis formam, vt applica-
tum capitellū super receptorio, quodam-
modo etiā impleatur. deinde supra aliud
vas pedem altum imponuntur, quod tan-
tum in terra reconditur, vt matella plena
cum capitello suo huic imposita; matella
quidem sub terram recondatur, capitel-
lum verò solum extet, circa quod ignis
extruendus est, cuius calore oleum ex li-
gnis elicetur, ac in subiectum vas decidit.

E' lachry

E' lachrymis, resinis, & liquoribus, oleū alembico in matellis vitreis elicitor, quē admodum in destillatione dictum est.

Sulphur in exiguo vase vritur superim posito capitello lato quod vapores in altum elatos in humorē convertat: sed is humor aqua potius, quam oleum est.

Oleum verò etiam per alembicum elicitor ex sulphure, quemadmodum ex resinis, lignis, gummis, cæterisq; rebus, è quibus oleū, rationibus suprà dictis, extrahi potest. Sed etiam in hunc modum aliquādo extrahitur. Sulphur liquatum laterculique tenuissimè triti æquis partibus per alembicum destillantur, deinde fæces cum humore extracto rursus permista denuo destillantur.

Sic etiam è cera extrahitur, nisi quod humorī primū extracto adduntur vniçæ tres lumbricorum vino albo ablutorum, & drachmæ duæ croci tenuissimè levigati, deinde iterum permista cum fæcibus prioris destillationis, destillatur.

E' calcantho sic fit. Calcanthum quam optimum, quod ea facultate præditum sit, ut ferrum politum contactu suo æris colore tingat, tenuissimè tritum in matellam infunditur, & applicato capitello destillatus humor reponitur, ipsumq; calcāthum

thum eō vsq; supra ignem relinquitur, do
nec vstum sit & rubrum: deinde exemptū
teritur, & humoris suo permistum, denuo
in vas coniicitur & per diploma destil-
latur donec oleum emanet.

Ex stibio sic. Stibium electissimum te-
nuissimè tritū in matellam coniicitur af-
fuso tanto aceto stillatitio, vt stibium te-
gat quatuor digitis: deinde obturato ore
vasis sub fumum calidum per octiduum
reconditur: posteā destillatur lento igni
in fornace cineribus aut arena plena: &, si
nullus humor amplius stillet, eximitur
vas & affuso aceto stillatitio, vt primū,
sub fimo caliente quatriduum sepelitur,
deinde in duplici vase per vnam aut duas
horas coquitur: & vase exēpto, si quid hu-
midi remansit filtro colatur, & recenti ad
dito aceto stillatitio, vt initio factū est,
permiscetur & toties per filtrum colatur,
donec clarum emanet: tandem omne ace-
tum percolatū lento igni destillatur, &
cū nihil aceti amplius emanat, quod
reliquum est, oleum stibij seu antimo-
nij appellant.

Oleum tartari fit ex tartaro vsto in va-
se fistili lutato, in fornace, in qua vitra
aut laterculi coquuntur, donec candi-
dum fiat: deinde in sacculo impositum

H in cella

in cella reponitur, ex quo liquor emanat
aque quam oleo similior.

Oleum ouoruū sic fit. Vitelli ouorum eli-
xando duratorum manibus friati in sarta-
gine terrea plumbata frigantur, igni me-
diocri, assidue mouēdo donec oleū ab his
resoluatur, & sic calidi panno lineo inuo-
luantur, & torculari exprimatur oleum,
qd̄ refrigerari finitur, donec limpidū fiat.

Ex frumento & sinapi torrefactis in pa-
tina terrea, oleū torculari exprimitur: aut
trita, in patina lento igni friguntur, & in-
spersa aqua mouentur, deinde torculari
exprimuntur.

De Expressione.

EXPRESSIONE, medicamentorum humida & tenuis substantia extrahi-
tur, & à crassa ac sicca separatur, veluti
fructuum ex quibus oleum aut succi ex-
primuntur, herbarum, radicum: tum etiā
decoctionum & infusionum quarum pars
humidior in vsu est.

Expressionis instrumenta sunt manus,
pr̄ulum, sacculus qui duobas baculis com-
primitur & ceditur, tela aut stamen vul-
gare manibus contortum ut vulgo fit.

Debent autem medicamenta plus vel
minus pro vsus necessitate exprimi.

Succi & olea forti expressione extrahū-
tur.

tur. De decoctionibus verò & infusionibus ex præscripto medicorum agendum.

De Colatione.

C O L A T I O fit vt pars crassior separetur, vt in succis, oleis, decoctionibus, infusionibus, iulepis, syrups, gummis, lachrymis & resinis liquatis.

Varia autem sunt colationis instrumenta, vt fistulæ seu tubi, stamen, pannus, sacculus, vasa sigulina cruda, vasa hedacea, quæ tenuem humorum transmitunt, crassiorem substantiam retinent, officinis ignota.

Humida, quales sunt succi, syrups, infusions, & decoctiones, per stamen vulgare colantur, aut laneis pannis extensis, aut per colatorium, quo solo, aut duplici, aut triplici utimur, primo minore & rariore, secundo maiore vt summum ambire possit reliquo ramen vndique trium digitorum interuallo, tertio eoque infimo, maiore secundo ad eandem proportionem, atque densiore: quibus humor eadem opera perfectissimè colari potest.

Iulepi, syrups cum saccharo aut melle confecti, colantur linteo raro, aut stamineo vulgari in ligno extenso, aut sacculo stamineo, iisque calidi, nam frigidi transmeare non possent.

H 2   Colan

Colantur etiam nonnulla per filtrum,
vt calcanthum aqua dissolutum,& alia si-
milia venenosa facultate prædicta,in hunc
modum. Filtrum sumito quatuor digitos
latum , longumque vt vasis fundum in
quo medicamentum colandum contine-
tur contingat,altera extremitate acumi-
nata extra vas propendeat : illud enim
assidue humorem imbibit , illumque in
aliud vas contiguum effundit.

De Clarificatione.

L I Q V I D A medicamenta quibus
rulta materia admista est clarifican-
tur : dum quiescere permituntur , donec
quod fæculentum est subsideat , sumen-
do quod clarificatum est:aut dum colan-
tur vt antè dictum est:aut dum quæ ægræ
clarescunt,Soli exponuntur ; aut igni co-
quuntur,ac despumantur,dein colantur;
aut inecto omphacio , vel succo limo-
num,vel aceto;vel ouorum albumine ver-
berato (vt vulgo fit) dum bulliunt , dein
despumator ac colatior.

De Despumatione.

D E S P U M A T I O fit , derafa , dum
medicamenta coquuntur, spuma quæ su-
pernatat , cochleari ferreo pertuso , ne
cum spuma etiam humor , in quo fit co-
ctio , abiiciatur : hæc omnibus quæ co-
quun-

quuntur communis est.

Despumantur etiam succi, mel, saccharum, reiectis partibus crassioribus & excrementiciis, dum coquuntur, aut per se, aut albuminibus ouorum bacillo quassatis, ut in clarificatione dictum est: deinde spuma ablata cochleari perforato, aut colatione per stamen facta, aut per panum laneum clavis affixum, aut per colatorium.

De coloratione.

MEDICAMENTIS color acquiritur, admistis quibusdam coloratis, ut est arugo rasilis, cinnabaris, minium vulgare, cerussa, & similia: aut diutina coctione quemadmodum ea que aeruginine recipiunt.

Quædam viridia sunt, quædam rubra, quædam nigra: quædam lotione candida fiunt, ut oleum & terebinthina; quædam insolatiæ, ut cera, & sapo in taleolas aut laminas sectus: quædam coctione ad Solem, ut multa emplastra: quædam rudicula aut manibus diutius tractata albiora evadunt, ut penidia, eclegmata, manus Christi.

H 3

DE

DE MEDICAMENTORUM COMPOSITORUM GENERIBUS, EORUMQUE MISCELLANEOUS MODO.

SECTIO TERTIA.

De Conditis, aut Conseruis.

CONDITA aut conseruae fiunt
e floribus, fructibus, radicibus
& corticibus.

Conseruae florum, veluti rosa
rum, violarum, buglossae, fiunt e floribus
tritis aut minutim concisis, addendo tri-
plum aut quadruplum sacchari puluera-
ti, affusa aliquantula aqua stillatitia ut
commodius permisceri possint: deinde
Soli exponuntur bene obturato vase, &
interdum agitantur.

Fiunt etiam nonnunquam perfectè co-
sto iulepo, atque in eum iniecta tertia aut
quarta parte florum tritorum aut minu-
tim concisorum, deinde insolantur.

Fructus conduntur aut conficiuntur
coctione; cocti enim, cribro cernuntur, &
ad singulas iulepi libras, pulpæ quatuor
vnciae adiiciuntur, deinde leuto igne co-
quuntur donec ad eam cōsistentiam per-
ducti

ducti sint ut nec nimirum liquidi, nec nimia
coctioe aridi & exsucci sint redditii: quod
experientia facilè deprehendi potest: nā
si guttula in marmore aut ferrum demis-
sa, manus, ubi refixerit, non inquiet, iu-
stam esse coctionem, censembitur.

Condiūtur præterea fructus si primūm
repurgati à cortice & ossibus, æquis parti-
bus cum saccharo & aqua lento igni co-
quantur, donec saccharum totam fructuū
substantiā penetrarit, & ad iustā coctionē
perducti sint: quod ex eo deprehendetur,
si iulepus consistentiam habeat lentā, ita
ut digitis ductus fila tenuia mittat, sed id
experientia ipsa certius commonstrat.

Fiunt etiam conseruæ fructuum, ex eo-
rum succi vnciis sex in singulas sacchari
clarificati libras, coctis lento igni quoad
gelatinæ crassitatem ademptæ sint, actum
in pyxides coniiciantur.

Formantur præterea in pastillos eædē
florum & fructuū cōseruæ diutius coctæ.

Fructus peregrini primum maceran-
tur, deinde cocti cum iulepo dilutiore,
quem longum vocant, condiuntur.

Radices ut condiantur, primū terra &
cortice exteriori purgatae, & marrice, de-
inde in partes sectæ, coquuntur in iulepo
dilutiore donec radicum substantiam pe-

H 4   netravit,

netrarit, & probè coctæ sint ut in fructibus dictum est.

Cortices quorundam fructuum, veluti citriorum, malorum medicorum & limonum, quod substantia sint aliquantulum amara, primùm aliquot dies in aqua maceratur, sèpius aqua mutata, deinde aquæ incoquuntur donec tenerescant; tandem in aquam recentem semel atque iterum immittuntur; postremò in iulepum aut mel, cui multa sit aqua admista, injecti coquuntur ad iustum crassitatem.

Radices & cortices peregrini humectantur, deinde in iulepum impositi coquuntur, ut de fructibus dictum est.

Conseruæ florum & fructuum annum durant & interdum biennium, cortices diutius: & in pyxidibus aut vasis bene obturatis reponuntur.

Interdum à Medicis adduntur iam distarum conseruarum iulepis aromata, & medicamenta purgantia, ut infrà dicetur.

De Infusionibus.

S V P R A dictum est qua ratione fieri debeant infusiones ad medicamentorum præparationem, nunc verò de earum cōpositione agemus.

Duo sunt earum genera; nam aliæ per se corpus purgant: aliæ addūtur allis medicamen-

dicamentis quorum nōnullas medicis recentioribus maximē usurpatas describemus. Vtunque infusionum genus sēpius à medico præscribitur, in quo humore, qua quantitate, qualitate, calidæ an frigi gidae, quantōq; tēpore fieri debeat: item quales debeat fieri expressiones, fortes an imbecillæ. Hæc autem omnia diligenter perfici debent: & si quando contingat vt in medicamento non sit expressa quantitas, qualitas & tempus: aut (si scribatur, infunde secundum artem) tanta quantitas aquæ sumenda est, vt medicamenta, quæ maceranda sunt operiat.

Radices, fructus, ligna, aut cortices siccii, & sœuiente hyeme, macerari debent, primum contusa & confracta, aqua tepida aut calida per viginti quatuor horarum spatium, aut supra cineres, aut in vase calido, aut ad Solem, aut loco calido, aut pellibus opera aut pannis, vt diutius humoris calor conservetur.

Flores, herbæ, aut fructus recentes, & æstiuo tempore, macerantur in humore frigido duodecim horarum spatio. In utrīque expressio fortis facienda est.

Medicamenta purgantia, veluti agari-

H § cum

cum, myrobalani & similia crassius aut minutius confringuntur ex medici præscripto, deinde macerantur, hyeme horis duodecim, æstate sex: expressio autem magis aut minus fortis esto pro medici præscripto.

Rhabarbarum & agaricū iactu confracta aut trita insperguntur aliquāto vino albo, deinde admiscentur aliis rebus sequentibus: Rhabarbarū cum aqua cichorij, spica nardi, schærantho, aut canella: Agaricū cum tāto oxy melite ut incorporari possit, & aromatizatur gingiberis momento & canella: dimidius autem scrupulus gummi triti ad singulas agarici drachmas additur: deniq; in tāta aqua stillatitia aut decoctiōe maceratur ut totum operiatur: insuper s̄epius agitādum est, ut commodiū omnia misceantur.

Omnēs autē hæ infusiones recentes fieri debent, non autē ex sumendæ quæ tempus legitimū aut præscriptum diu prætergressæ sint nam facile corrūpuntur: quod si conseruandæ sint, vas arena obtuendū est, nam sic melius perdurant.

De Decoc̄tis.

Decoc̄tis per se utimur: aut medicamentis quibusdam admiscemus ad eorum compositionem, aut dissolutionem,

vt

ut facilius assumi possint.

Præscribitur item humor , quantitas,
qualitas decoctorum , & an primū medī
camenta macerati debeant , qualis item
debeat esse decoctio , fortis , an mitis , & si ,
inter colandum , crassiorū , quę remanent ,
partium debeat fieri expressio , & an va-
lens , an clemens esse debeat .

Horum omnium summa ratio haben-
da est ; & si quando non præscribantur à
Medico , in hunc modum intelligendum
est , scilicet : Flores , herbas recentes , & sic-
cas odoratas , radices graciles & odora-
tas , fructus , cortices peregrinos & odora-
tos , ut sunt nux moschata , garyophylli ,
cinnamomum seu canella , & macis , non
multam expetere coctionē . Radices cras-
fiores , cortices & fructus non odoratos ,
multam coctionem desiderare , ut copio-
sè suprà dictum est .

Horum autem usus esse debet statim à
coctione , aut paulò post , & conseruari de-
bent in vasis vitreis diligenter obturatis
loco frigido , aut arena sepeliri , si diutius
sint asseruanda .

De sapis , Iulepis , & Syrupis .

R o b , aut sapo succus est fructuum So-
lis aut ignis calore inspissatus , ut asserua-
ri possit , & eo uti liceat in oris præsentim
morbis

morbis aut per se, aut cum melle, aut sac
charo, aut sapa.

Perfectæ coctionis indicium est, si tan
tum inspissata sit ut frigefacta vnitatem
quandam & mellis crassitatem adipiscatur.

Reponitur vasis vitreis, aut figulinis
vitratis ad annum vnum.

I V L E P V S Arabū, potionis genus est
delicatæ apud Græcos, quæ parabatur ex
aqua, vino, & succis cum melle.

Arabes id genus solum descripserunt
quod ex aqua & succis componebatur, il
ludque iulep vocarunt: Græci recentiores
ζουλάπιον καὶ ιολάβον.

Fiunt autem cum aquis stillatitiis, &
horum frequentior est usus hodie: aut
cum decoctionibus, & succis ori gratis,
sed horum usus nullus est, nam eorum lo
eo syrupo simplici utimur.

Rosaceus & violaceus parantur ex vni
ciis octodecim aquæ rosaceæ aut violarū
ad singulas sacchari libras & quia his sta
tim utimur tanta coctione non egent at
que syrapi.

S Y R U P V S aut serapiū, simplex est,
vel ex multis cōponitur. Simplex iulepo
perquā similis est, hoc, solum differens,
quod succus & decoctio è quibus syrups
sit, ingratior sit, quam è quibus iulepus.

Compo

Compositus fit ex infusionibus, & variarum rerum decoctionibus: interdum post coctionem aromata accipit aut medicamenta purgantia trita ac in nodulum ligata, atque in ipso syrupo diu suspensa

Simplices syrapi sunt è succis herbarum eichorij, endiuiae, fumariae, betonicae, & similiu: aut è succo fructuū, vuæ immaturæ, succo limonum, pomorum, citri orum; Coquuntur autem succi ad quartæ partis consumptionem, & depurari sinuntur: deinde huius succi sic depurati libra cum sacchari clarificati tantudem coquuntur ad iustum crassitiem, cuius indicium erit si guttula in marmor effusa hæreat; aut digitis accepta, horum adductione & diductione fila ducat.

Alij saccharum coquunt ad penidiorū usque crassitiem, deinde succum admiscent, & simul feruere semel sinūt, postea igni exemptum insolant.

Simplices in sua bonitate annum servuantur. Compositi biennium. Reponuntur ut dictum est.

De Eclegmatis.

M E D I C A M E N T A ea quæ Arabib^o loch dicūtur, Græci ἐκλίγματα ē ἐκλίτα vocant Latini linctus, quod linguntur & lambuntur, ac retenta in ore paulatim liqueſc

liqueſcunt & in trachæam arteriam dela-
buntur, ſimplicia ſunt & composita.

Simplicia ex ſoliuſ medicamenti ſimpli-
cī deccoſto aut ſucco, & ſaccharo, mel-
le, alioue liquore parantur.

Compoſita, gummi, fructus, & aroma-
ta recipiunt.

Eorum conſiſtentia media eſt inter ſy-
rupos & electaria: nam ſyrupis crassiora
ſunt, & electariis dilutiora, ne tam facile
elabantur atque ſyrupi, nec tam diſſicile
in arteriam delabantur ut electaria.

Post coctionem diu in cacabo agitan-
tur, ut candida fiant, ſintq; oculis gratio-
ra: nam aliās, cūm eorū uſus ſit frequens,
facile fastidium generarent.

Simplicia in ſua perfeſtione annū ſer-
uantur: Compoſita bienniū, his exceptis,
quæ amygdalas, ſtrobilos, piftacia, & alia
huiusmodi quæ facile ſenescūt, receperūt.

Reponūtur autē valis figulinis vitratis.

De Electariis.

ELECTARIORVM, quæ Græcis
antidota appellantur, multæ fuerūt diſſe-
rentiæ. Nos verò in electaria guſtatu gra-
ta & iucūda diuidemus, in electaria ama-
ra & ingrata, in electaria purgantia & la-
xantia, in theriacas, & electaria opium ac
cipientia, quæ omnia ſecundum hunc or-
dinem

dinem suo loco describemus.

Conficiuntur ex variis, & multis pecu
liaribus medicamentis, quorum delectus
& præparatio maxima cum diligentia ex
regulis suprà traditis fieri debet.

Saccharum aut mel eousq; coquuntur,
donec aromatibus inspersis, iustum ha-
beant consistentiam, & possint deglutiri,
aut dissolui, prout usus postulabit: ani-
maduertendū tamen est, ut saccharū aut
mel tantum coquatur, ut repositū, situm
non contrahat, quod fieri, quando ad syru
pi decoctionem proximè accessit.

Aromatum quantitas inspergenda, ple
runque in ipsa compositione expressa est:
quod si expressa non sit, & simpliciter sit
additū, mellis aut sacchari quātum satis
est; vnciæ tres aromatū in singulas saccha
ri aut mellis libras sumendæ erunt, & in
electariis gustu iucundis vnciæ dux.

Saccharo aut melle cocto & despuma-
to, & igni exempto, aromata paulatim in-
sperguntur, & assidue versantur donec per-
fectè mixta sint.

Reponuntur vasis figulinis vitratis, aut
plumbeis bene obturatis.

Electaria palato grata durant annum,
amara & ingrata biennium, purgantia
annum.

Theri

Theriaca ad vigesimum annum durat,
reliquæ opiatæ in decennium : neque ex-
hiberi debent ante semestre, nisi medicus
aliud præscribat.

Ex electariis dulcibus sunt interdum
morselli aut tabellæ:tum in singulas sac-
chari cocti libras dimidia vncia specie-
rum inspergitur instar manus Christi.

De Pulueribus.

P U L V E R E S qui nobis describentur,
partim intra corpus assumuntur , partim
foris applicantur.

Qui per os assumuntur ex medicamen-
tis componuntur aromaticis, aptis ad in-
temperiem corrigēdam earum corporis
partium quæ nutritioni deseruiunt; ea au-
tem sunt interdum electaria , vt diacala-
mintha, diatriō pipereon Galeni & simi-
lia:& interdum admista habent quædam
purgantia.

Qui foris applicantur, ex variis medi-
camētis commiscentur simplicibus, iisq;
diuersis corporis administrantur parti-
bus , veluti qui à vulgō Medicorum &
Pharmacopœorum epithemata cordia-
lia & hepatica vocantur.

Alij sunt utiles ad vulnera & vlcera,
idq; in variis corporis partibus,& varias
ob

ob causas, vt pulueres capitales, adstrin-
gentes, sarcotici erodentes. Hi autem ex
selectissimis fient medicamentis plus mi-
nusve tritis pro medicamenti præscripti
scopo, eóq; ordine & diligentia, quo in tri-
tura dictum est.

In vniuersum autem, qui intrò assumē-
di sunt pulueres, & qui in epithemata in-
grediuntur, tenuissimè teri debent, quòd
ex aromatibus & odoratis constent, nisi
quod interdū eos crassius terere oportet,
vt diatriōn pipereon, & similes, vt in quē
præscribuntur, scopum vñi esse possint.

Reponi verò debent sacculis coriaciis
bene consutis, aut vasis vitreis diligenter
clisis.

*Singulis annis vt plurimū renouari
debent.*

Qui foris applicandi sunt, non necesse
est tā tenuiter terantur, & quòd frequenti
in vñi non sint, neq; magna eodem tépo-
re copia opus sit, primum componi solent
cū iis vtendum est, & secundum medici-
scopum. nihilominus tamē quosdam vul-
gatores, & magis probatos in Antidota-
rij libro secundo describemus.

De Pilulis seu Catapotiis.

C A T A P O T I A medicamenta sunt
I quæ

quæ intra corpus assumuntur, in hoc magna ex parte confecta, ut corpus purgent & euacuent: apud Arabes verò, ut etiā sensus stupefiant, & catarrhos tollant, veluti catapotia de cinoglossa & similia, tum etiam ut tuſſim leniant.

Fiunt ex fiscis medicamentis tenuissimè tritis, deinde cum succis, aquis stillatitiis, aut aqua communi in massam redactis quæ papyro inuoluatur, deinde, ubi horum uſus erit, rursus tritis, & cum succo aliquo in catapotia conformatis.

Seruari possunt, purgantia annū unum; quæ verò opium acceperunt, duos, tres, & plures annos.

De Trochiscis & Sieff.

V A R I A sunt trochiscorum genera, quorum alij per se in corpus assumuntur; alij in compositiones aliorum medicamentorum recipiuntur, veluti pastilli de vipersa, & è scilla in theriacam: alij extra corpus applicantur, constantq; ex metallicis, & hi utiles sunt uiceribus malignis, & oculorum morbis.

Ex eorum numero qui intra corpus assumuntur; alij ex aromatibus fructibus, herbis, & medicamentis quibusdā purgatibus constant, ut trochisci de agarico, & de rhabarbaro: alij ad eorum compositionem

nem opium requirunt. Fiunt ex medicamentis siccis tritis, ut dictum est, & cū aqua, aut decoctione, aut succo mistis, donec ad eā crassitiem reducātur, qualis est massa pilularū. Formātur autē in rotulas, vnde Grēcis *τροχίσκαι*, Latinis pastilli appellātur ab eorum forsitan figura. Siccan tur in umbra, & reponuntur ut in catapotiis dictum est. Durant annum unum & qui opium recipiunt, ut pilulae opium recipientes.

Qui foris applicandi sunt, cū ex medicamentis constent quae non facilē resoluuntur, seruari possunt in annum unū aut duos.

SIEFF Arabū nihil aliud quām Græcorum trochisci & collyria sunt, quorum diximus usum esse in oculorum morbis; & sola forma differunt.

In utroque autem genere illud requiriatur, ut medicamenta ex quibus constant sint tenuissimè trita, supra omnia alia medicamenta.

De Oleis.

O L E A quorum in officinis usus est, nūc ē fructibus & seminibus exprimuntur: nunc fiunt ex oleo oliuarum in quod infusæ herbæ aut flores sint, & soli exponuntur, aut in duplice vase coquuntur.

I 2 Ex

Ex his simplicia vocantur, quæ ex fructibus expressa sunt sine vlla alia admitione, aut quæ ex oleo cōflata sunt in quo macerati flores vnius generis insolantur aut coquuntur.

Composita ea sunt quæ multa medicamenta simplicia & odorata recipiunt, quæque plerunq; igni parantur: hæc apud veteres vnguentu nuncupabantur, quod recipiērēt aromata, & lachrymas, eāq; de causa crassiora reddebantur.

Rationem extrahendorum oleorū supra diximus.

Cæterū quæ ex fructibus & seminibus téporatæ qualitatis fuit, quale est oleum amygdalarum, sesaminū, elici debet cum horū vsus necessarius est: nam si ante extrahātur, nouas acquirūt qualitates.

Quæ ex fructibus frigidi & adstringentes temperamenti parantur, ut ex létisco, myrto, ea durant annum vnum; pòst contrarias facultates adipiscuntur.

Quæ ex fructibus odoratis, vt sunt nux moschata & caryophylli, eliciūtur, semestri seruari possunt in sua virtute.

Quæ ex liquoribus, seminibus, & lignis calidis per alembicum extracta sunt: tametsi recens extracta, sint præstatiſſima, illorum tamen efficacia diu durat.

Olea

Olea simplicia fiunt maceratis in oleo
oliuarum eiusdem anni, floribus aut her-
bis, ita ut oleo integratur, frigidis quidē in
oleo lauato, calidis verò in oleo puro: De-
inde insolātur per aliquot dies, ut præscri-
ptū est, & facta expressione valida flores
abiiciuntur, & recentes immittuntur, idq;
sæpius: aut coquuntur in duplice vase, do-
nec flores immissi tenerescant, deinde ex-
primuntur, recentesq; iniiciuntur, & co-
quuntur sæpius: id autem fit ob tēporis au-
gustiam, aut quia subitō eorū vsus requi-
ritur, aut quia flores qui medicamentum
ingrediuntur, non sunt tam diurni, ut
macerari & insolari possint quantum ne-
cessē est. Hæc autem annum durant.

Composita magna ex parte coquuntur,
admixta oleo, aqua, aut vino, aut infuso,
aut decoctione aliqua p medicamēti præ-
scripti ratione: Coquuntur autē lento igne
ex carbonibus conflato, donec omnis fe-
rè humor qui admixtus est consumatur:
aut coquuntur in vase duplice, quod præ-
stat. Seruantur in annum. omnia olea re-
poni debent vasis vitreis ore angusto be-
ne obturato, aut figulinis vitratis.

De Vnguentis, Emplastris & Ceratis.

H A E C medicamentorū genera sub alia

I 3   appel

appellatione Græcis descripta sunt: nam vnguenta illis solūm vocabantur olea cōposita ex aromatibus, calore ignis aut Solis in eam consistentiam redacta, vt his facilè uti possent in vnguendis corporibus.

Arabes sub vnguenti vocabulo cerata græcorū, malagmata, & ex emplastris etiam nonnulla complectuntur, non tamen coquebant ea consistentia qua Græci.

E M P L A S T R A Græcis sunt medicamenta, varia simplicium genera, & metallica præsertim recipientia. Ea verò coquebantur donec manus amplius non inficerent, & Arabibus recentiorib[us]que certa nuncupantur.

Arabum verò emplastra ea sunt quæ Græcis malagmata, cataplasmata, & epithemata, ex herbis, floribus, farinis, oleis, & adipibus cōposita, quæ tā diuturnā cotionem non patiuntur atque emplastra; nam neq[ue] simplicia, ex quibus conflantur, neq[ue] usus, in quem parantur, id admittit.

C E R A T A veterum, vt iam dictū est, sunt Græcorum emplastra.

Græcorum cerata ex oleo & cera fiunt, admistis interdum quibusdam odoratis. Quæ omnia medicamentorum genera, via

ria sunt admodum, & in his regulam aliquam generalem præscribere difficultum. De eorum autem compositione in singulis medicamentis, quæ libro secundo describentur, dicere præstabit.

DELECTV itaque medicamentorum facto, compositisque & repositis iis medicamentorum generibus quæ frequenter sunt in vsu, & in quorum præparatione diutius est inhærendum, quam ut subito confici possint, (de quibus abunde in vniuersum supra dictum est) Pharmacopœo in medicamentis suis exhibendis & propinandis diligenter hæc sunt obseruanda.

Primum, ne suo ex ingenio, aut inconsulto medico cuiquam propinet medicamentum aliquod purgans, aut quod ex opio constat, aut cuius usus noxiam adferre possit.

Deinde, ut, dum Medicus medicamentum aliquod præscribet, attente illum præscribentem audiat, medicamenq; in codice in hunc usum officinæ parato præscribat, diligenter adnotans & pondus & quantitatem, & exhibitionis modum atque tempus: tum descriptum medico perlegat, ne qua in re error aliquis committatur, qui ho-

minis vitæ magnam possit adferre calamitatem, & perniciem.

Præterea, vt medicamēta præparata habeat: & si fortè contingat aliquod illi medicamentum deesse, quod nec ex sua, nec ex alterius officina nancisci possit: ne illud negligat, aut aliud in eius locum substituat inconsulto qui illud præscripsit medico.

Deniq; vt exquisito pondere, & diligēti mensura facta medicamenta dissoluat, conformet, molliat, extēdat, & reliqua insuper in medicamentorum vsum necessaria peragat: deinde ea ad ægrum mittat, inscriptis vnicuiq; medicamento, tempore, & vtendi modo, iisque quæ, ex medici præscripto, ægro post medicamentū sumptum agenda sunt: aut ipse ægrum adeat & illi porrigit, si potionēs sint molestæ, aut alioqui medicamentum quod præparatum diu seruari non possit, vt cassia solutiua, manna, quæ primum dissoluendæ sunt cùm sumi debent, aut alioqui medicamenta quæ magna cum difficultate applicantur, vt in plerisque vsu venit.

ANTI

137

ANTIDOTARI^I, SIVE

D E C O M P O N E N -
dorum, Miscendorūmque Medi-
camentorum exactaratione

L I B E R S E C V N D V S.

D E C O N D I T I S S I V E C O N S E R V I S,

Sectio prima.

Diacydonium Galen.

REcipi succi malorū cydoniorū struthiorum, sunt autem ea tenera, odorata, & mediæ magnitudinis,

Mellis ana ℥ iiiij. Aceti candidi ℥ iiij. Coctis supra prunas modicē, & spuma de tracta, adde.

Zingiberis ʒ iiij. Piperis albi ʒ ij. Dein rursus lento igne recoquātur, donec mellis crassitudinem consequantur.

Fit etiam è succo malorum cydoniorū, cùm scilicet maior adstrictio requiritur; & etiam sine pipere, aut zingibere, vel sal tem minori quātitate: præterea & alia aromata immitti possunt, pro rei exigētia.

I 5 *Vtile

*Vtile est tum ad excitandā appetentiā
iis quibus decocta est, tum ad ciborū con-
coctionem, & ventriculum roborat.

Miu a cydoniorum simplex, Mesua.

R2. succi cydoniorum flb xx.

Vini candidi austeri flb x.

Coquuntur lento igni, semper despumando, ad tertiarę partis consumptionem. Postquam resederit, cola, & adde
Sacchari flb vj.

Iterū coquuntur ad iustum cōsistentiā.

*Aduersus alui profluua biliosa valet,
ventriculum & cætera viscera firmat, &
vomitum reprimit.

Miu a aromaticā, Mesua.

R2. succi malorum cydoniorum flb xx.

Vini albi potentis flb x.

Decoque igni lento ad tertias, semper de-
spumando, resideat, cola, & adde

Mellis despumati flb vj.

Iterum coque despumando, & impone
hæc aromata,

Cinnamomi Mastiches,

Cardamomi ana 3 ij. Ligni aloës,

Caryophyllorū 3 ij. Macis, ana 3 j. β.

Zingiberis, Croci 3 ij.

Omnia præter crocum parum terantur,
& nodulo ligata suspendantur, identidem
eum fricando in ipso medicamēto donec
crasseſ

erassescat. Tolle ab igne & aromatiza.

Moschi 3 j.

Trochisorum è Gallia mosch. 3 ij.

*Ventriculum,hepar, & cætera viscera
roborat,appetentiam excitat, concoctio-
nem iunat,vomitum & lienteriā cohibet.

Diacydonium purgans,Mesnae.

R. Succi cydoniorum lib. iiij.

Mellis albi lib. ij.

Coque continenter despumando , donec
manus non inficiat, quæ forma est miuæ
simplicis vſitatæ:deinde iniice sequentia,
Scammonij in malo cydonio correcti

3 j. β.

Galliaz bonæ,

Caryophyllorum,

Zingiberis,

Masticæ,

Piperis longi, Cinnamomi,

Nucis moschatæ ana 3 iiij.

Misce simul omnia.

*Colico dolori, & aliis partiū nutritio-
riarum morbis salubre est. Aut

R. Scammonij 3 v.

Turbith 3 xij.

*Cholagogum erit simul & phlegma-
gogum. Aut

Abiecto scammonio misce turbith 3.xxv.

Cartami 3 v.

*phleg

*Phlegmagogum solum erit.

*Sunt & nonnulli qui cum aliis medicamentis purgantibus componant, pro Medici scopo, & necessitate.

DE INFVISIS, ET DE COCTIS,

Sectio secunda.

Infusum seri lactis, seu aquæ casei, Mesuæ.

Recip. foliorum rosarum recentium,
completarum, mundatarum ʒ. ij.

Rhabarbari electi ʒ. ij. Ĝ. xij.

Nardi indicæ ʒ. i. β.

Rhabarbarum, & rosæ minutim incidantur, aut terantur, spica inciditur: macerentur per noctem in seri lactis, præsertim caprini ℥. ij. Cola, leuiter expime, & propina.

*Bilem flauam clementer educendo,
sanguinem purgat.

Infusum succi herbarum, Mesuæ.

R. Succorum, intybi,

Lupuli,

Buglossi, siue boraginis, purgatorum ana ʒ. viiij.

Myrobalani flauæ ʒ. j.

Rhabarbari boni ʒ. iiij.

Tamar

Tamar Indorum ʒ j. β.

Pulpæ cassiæ solutiæ ʒ iiij.

Myrobalanus, & rhabarbarum teruntur,
& per noctem in succis macerâtur, deinde
manu cōpressum colatur, & propinatur.

*Idem quod præcedens præstat.

Infusum Hieræ, Mesuæ.

Rz. Hieræ s.

Aloës ana ʒ v.

Macera decocto eupatorij infrà descripto
ad lib i.

In vase vitro, insola dies decem.

*Ventriculum & caput purgat, proinde
amborum doloribus assiduis & hemicra-
niæ confert, ac febribus antiquis.

Macerantur etiam decocto epithymi; &
thymi.

*Sic purgat humorem crassum & me-
lancholicum; & phlegmagogum est.

*Infusum rosarum, & violarum, Mesuæ; In-
lepis rosato & violato, syrups item rosato & vio-
lato solutiæ consciendis aptum.*

Rz. Rosarum completarum, repurgata-
rum lib vi.

Aquæ puræ lib xv.

Ponantur rosæ in vrceo angusti oris, dein
infunde aquam calidam, macerentur per
horas octo, obstructo fistulis orificio, ex-
prime

prime leuiter, & cola infusionem abiectis
rosis: iterum inde recentes rosas, & infu-
sum excolatum calefac & infunde rosis,
macerentur &c. vt suprà: idem fac tertio.
Erit vsui in iulep' rosato confiendo.

Syrupo verò rosato solutuo componen-
do, codem modo, septimo, & nono iterabi-
tur infusum: & vrceo angusti oris imposi-
tum, insolabitur dies quadraginta ali-
quantulo oleo superinfuso.

Similiter fit infusum violarum, ad iulep'
violatum, & syrumpum violatum laxatiuū.

Decoctum adianti seu capillorum

Veneris, Mesuæ.

Rz. Adianti veri recentis ʒ i. β.

Summitatum fumaræ,

Summitatum lupuli,

Violarum siccaram ana ʒ i.

Pruna hispanica aut damascena xl.

Zizypha, x. iuiubas. xx.

Coque libris tribus aquæ lento igni, ad
duarum librarum consumptionem.

Infunde tādē pulpæ cassiæ solutiæ ʒ iiij.

Tamar Indorum ʒ ij.

Mannæ ʒ j.

Rhabarbari boni ʒ iiij.

Frigidum manibus frica, cola, & propina.

*Sanguinē purgat, clarūmq; reddit, ar-
dorēmq; ipsius ac flauæ bilis compescit.

Aqua

Aqua fructuum, Mesua.

Rx. Pruna xl.

Sebesten, siue myxa,

Iuiubas ana xxx.

Tamar Indorum ʒ ij.

Cassia recens extractæ ʒ iiij.

Mannæ ʒ j.

Macerentur fructus in aquæ fū iiij. deinde adde cassiam, tamar Indos, & mannum, fiat ut suprà.

*Sanguinis & bilis flauæ feruorem reprimit, sanguinem clarum reddit, & billem clementer educit.

Decoctum fumariae, Mesua.

Rx. Succorum cichorij,

Intybi, siue endiuixæ,

Lupuli,

Boraginis ana ʒ iiii.

Succi fumariae ʒ viii.

Quibus coctis, & purgatis adde

Myrobalanorū flauarū indarū ana ʒ ij.

Passarum purgatarum ʒ j.

Tamar indorum ʒ iij.

Frica, cola, & serua.

*Sanguinem bile flaua & adustis humoribus purgat, hepatis obstruktiones aperit, ac inde natum icterum sanat.

Decoctum Thymi, Mesua.

Rx. Thymi.

Cassuthæ,

Hyssopi

Hysopi ana ʒ i.
Passarum purgatarum ʒ iiiij.
Myrobalani emblicarum cepularum
ana ʒ j.

Turbith ʒ iiiij.

Stœchados.

Polypodij ana ʒ v.

Eupatorij Mesuæ

Absinthij, Anisi,

Dauci ana ʒ iiij.

Radicum $\{\$ fœniculi ana ʒ viij.
Coque omnia in libris tribus aquæ, ad li-
brarum duarum consumptionem, cola:
colato adde

Turbith,

Agarici, ana ʒ j.

Zingiberis ʒ β.

Macerari noctem sine, postridie colla, &
vtere.

*Phlegmagogum est, ob id senibus, &
aliter pituitosis falubre, ventriculum fir-
mat, coctionem iuuat, flatus à visceribus,
& hypochondriis dissoluit.

Decoctum Epithymi, Mesuæ.

Rz. Myrobalanorum indarum,

Stœchadis, Epithymi,

Passarum purgatarum ana ʒ j.

Myrobalanorum cepularum,

Sum

Summitatum fumariæ ana ʒ iiiij.

Folliculorum senæ ʒ viij.

Polypodij ʒ vj.

Turbith ʒ iiiij.

Eupatorij ʒ v.

Omnia præter epithymum coquantur in
seri caprini libris tribus, ad duarum libra
rum consumptionē: tunc adde epithymū,
& semel feruefac, tolle ab igne & adde.

Hellebori nigri ʒ j.

Agarici ʒ β.

Salis indi ʒ j. β.

Frica, cola, vtere.

*Bilem atram vacuat, ob id affectibus
melancholicis, vt cancro, elephantiasi, &
cæteris confert.

Decoctum Myrobalanorum, Mesuæ.

Rz. Myrobal. flauarum,

Cepularum,

Indarum ana ʒ j.

Tamar indorum ʒ j. β.

Comarum fumariæ ʒ viij.

Absinthij ʒ ij. Pruna xxx.

Passarum purgatarum ʒ j.

Coque in libris tribus aquæ, ad duarum
librarum consumptionem: cùm imbecil-
lum voles medicamentum, reliquæ libræ
dimidio adde pulpæ cassiæ ʒ ij.
cùm autem valentius,

K Pulpæ

Pulpæ cassiæ ʒ j. Turbith,
 Agarici ana ʒ β. Frica,cola.
 Præstantius fiet si in sero lactis caprini
 coquantur.

*Bilem vtramque, & pituitam purgat.

Decoctum stœchados, Mesuæ.

Rz. Stœchadis,
 Origani cretici ana ʒ iiiij.
 Seminum,apij,
 Fœniculi,
 Eupatorij Mesuæ ana ʒ iiij.
 Schœnathi,
 Hyssopi ana ʒ ij.
 Passarum purgatarum ʒ viij.
 Turbith ʒ iiiij.
 Coque vt suprà, & vtere.

*Confert pituitosis affectibus, vt febri-
 bus quotidianis, iuncturarum & neruo-
 rum dolori, & frigidæ intemperiei.

Decoctum Eupatorij, Mesuæ.

Rz. Eupatorij,
 Absinthij,
 Asari,
 Nardi indicæ,
 Adianti, hoc est capil. ven.
 Ciperi,
 Rhabarbari,
 Comarum fumariae ana ʒ iiiij.
 Bedeguar,

Secacul

Secacul ana 3 iiiij.
 Myrobalanorum cepularum
 Indarum ana 3 viij.
 Passarum purgatarum 3 j.
 Coque & vtere.

*Hepatis & lienis obstructionem, &
 inde nascentes dolores & febres compo-
 sitas iuuat.

*Decoctum Magistrale commune, ad Me-
 dicamenta maceranda.*

Rz. Pruna xij.
 Sebesten x. Passarum 3 j.
 Hordei decorticati 3 β.
 Glycyrrhizæ repurgatae Violarum,
 Folliculorum senæ, Polypodij,
 Epithymi, Cartami,
 Anisi, Dauci,
 Cinnamomi ana 3 ij.
 Coque in aquæ communis lib. ij. donec
 dimidium absolumatur, colla, & vtere.

Decoctum Magistrale refrigerans.

Rz. Pruna xij.
 Tamarindorum,
 Passarum ana 3 β.
 Hordei mundati 3 j. Violarum,
 Seminum communium maiorum ana 3 ij.
 Coque in libris duabus aquæ, ut suprà.

Decoctum cordiale.

Rz. Pruna xij. K z Passa

Passarum $\frac{3}{2}$ j.

Sebesten xvij.

Iuiubas x.

Florum $\begin{cases} \text{boraginis}, \\ \text{buglossi}, \end{cases}$

Violarum,

Melissophyli,

Capillorum veneris ana M. β .

Seminis basilici,

Glycyrrhizæ,

Dauci ana $\frac{3}{2}$ ij.

Coque ut suprà.

Decoctum verò cordiale refrigerans
fit additis seminibus communibus, iisque
seminibus quæ decoctum refrigerans su-
prà descriptum ingrediuntur.

Decoctum Cephalicum calfaciens.

R. Stœchadis,

Betonicæ,

Saluiæ ana M. β .

Radicum pœoniæ $\frac{3}{2}$ ij.

Passarum $\frac{3}{2}$ j.

Glycyrrhizæ,

Anisi,

Dauci ana $\frac{3}{2}$ iiij.

Nucis moschatæ $\frac{3}{2}$ β .

Coque ut suprà.

Cùm mitigare voles, addes

Hordei purgati $\frac{3}{2}$ j.

Tamar

Tamarindorum $\frac{3}{2}$ β .

Seminum cōmunitum maiorum ana $\frac{3}{2}$ ij.

Decoctum Pectorale.

Rz. passarum $\frac{3}{2}$ j.

Sebesten,

Iuiubas ana xv.

Dactylos vj.

Hordei purgati $\frac{3}{2}$ j.

Glycyrrhizæ $\frac{3}{2}$ β .

Adianti M. β .

Hyslopi $\frac{3}{2}$ ij.

Coque ut supra.

Decoctum flatus pellens. seu Carminati-
num ut vocant.

Rz. Anisi.

Dauci, Cymini,

Fœniculi ana $\frac{3}{2}$ iij.

Glycyrrhizæ $\frac{3}{2}$ β .

Florum chamæmeli M. β .

Passarum $\frac{3}{2}$ j. β .

Coque ut dictum est.

DE SAPIIS SEV ROB, IV-

LEPIS, ET SYRVPIS,

Sectio tertia.

Diamoron Galeni.

R Ecip.succi mororū domesticorū libv.

Mellis lib j.

K $\frac{3}{2}$ Clari

Clarificatur primū succus, dein vñā cū
melle coquitur ad iustum consistentiam,
& seruatur in vsum.

Fit etiam ē succo mororum batinorum.

Diamoron compositum, Galeni præter
suprà dicta, recipit

Myrrhæ

Croci ana ʒ j. β.

Omphacijs, agrestam vocant, ʒ j.

Coquitur omphacium cum succo & mel
le: myrrha verò & crocum sub finem im-
mittuntur, cùm scilicet ab igne medica-
mentum tollitur.

*Cótra depascentia oris vlcera, ad den-
tium affectus, & gingiuarum noxas vtilia
sunt, atque ad omnia oris vitia.

Diamoron vfitatum Nicolai.

R. Succi mororum batinorum ℔ j.

Succi mororum domesticorum ℔ β.

Mellis ℔ β. Sapæ ʒ iiij.

Coquuntur lento igne, ad mellis spissitu-
dinem, serua.

*Idem quod superiora præstat.

Diarhœon, Galeni.

R. Succi malorum granatorum, acidorū,
dulcium, &

acidodulcium ana ℔ β.

Mellis ℔ j.

Coquitur succus ad mellis cōsistentiam,
deinde

deinde addito melle iterum coquitur & seruatur.

Intemperiem calidam tollit, vomitum compescit & alui fluorem, & ventriculum roborat.

Diacaryon Galeni, tale est & Mesua.

R. Succi corticum v iridium iugladium, diebus canicularibus extracti   lb   iiij. Mellis   lb   ij. Coque ut suprà. Aliqui sumunt mellis partē vnam, syrupi rosati partem vnam, & balauitia addunt, aliáque simplicia pro rei necessitate.

*Destillationi tenuium & acrīum humorū à capite, & phlegmonem excitantium, confert.

Iulepum rosatum Mesua, quod & syrupus rosarum recens.

R. Aquæ, in qua rosæ tertio sunt maceratae,   lb   v.

Sacchari   lb   iiij.

Coquuntur lento igne ut suprà.

*Febricitantium acutè sítim inexpletam sedat, ventriculi, cordis, & iecoris aestum mitigat.

Eodem modo fit iulepum ex infusionibus violarum; Componitur etiam vtrunque ex aqua stillatitia, & succo rosarum & violarum: exempli gratia.

Sumuntur rosarū aut violarū aquæ stillæ

K 4 titiæ,

titiæ, aut succi ℥ iiij.

Sacchari ℥ ij.

Coquuntur ut suprà.

Eadem ratione compositum est Rhodo-
stacton Pauli è melle & succo rosarum.

Hydromelum Pauli,

R. Succi malorum cydoniorum ℥ iiiij.

Mellis ℥ vj.

Aquaæ ℥ viiij.

Coque in modum iulepi.

*Aduersus alui profluua biliosa valet,
ventriculū firmat, & ventriculū cohibet.

Hydromelon aliud Pauli.

R. Malorum cydoniorū pugatorum con-
cisorum ℥ v.

Aquaæ fontanæ ℥ xiiij.

Coquito donec flaccida fiant, cola, & ad
ipsam aquam mellis despumati tantun-
dem admisceto, rursusque coquito donec
octaua pars fuerit consumpta.

*Idem potest quod præcedens.

Hydrorosatum Pauli.

R. Rosarum ablatis vnguibus, siue purga-
tarum ℥ iiiij.

Aquaæ ℥ viiij.

Mellis ℥ vj.

Coque despumans in iulepi modum, cola,
& serua.

Sitic

*Siticulosis in febre ardēte, & exolutis
ac stomacho male habentibus conuenit.

Apomeli ex Philagrio, D. Pauli.

R^z. Fauorum melle plenorum alborum
lib. j.

Aqua fontanæ lib. iiiij. β.

Mei expressum in fistili coquito, donec
spuma & quod velut cerosum supernatat
ablatum fuerit, tūc diligenter vasis bene
obturatis reponito.

*Sputum educit, mouet vrinas, aluum
emollit, & humores attenuat.

Aqua mulsa.

R^z. Mellis lib. j.

Aqua pluuiæ lib. viiij.

Coque lento igne, donec amplius nō sru-
met, vtere.

Augetur quandoque mellis quantitas, &
decoquitur ad iulepi consistentiam, nem
pē quando à Medico præscribitur, aut
quod ita illi visum est, aut quod diutius
seruanda sit: & aromatizatur cinnamo-
mo, foliis saluiae, & similibus, prout vſus
postulat.

*Affectus frigidos cerebri, neruorum,
& iuncturarum iuuat, sitim sedat, puris &
pituitæ crassæ expectorationem promo-
uet, colicis prodest, & calculum in mea-
tibus vrinæ gigni prohibet.

K 5   *Aqua*

Aqua pectoralis fit his additis quæ decoctum pectorale suprà descriptum ingrediuntur.

Oxymeli simplex Galeni.

Ry. Mellis despumati $\frac{fl}{b}$ ij.

Aceti albi $\frac{fl}{b}$ j.

Coquuntur donec qualitates aceti & melis probè permistæ sint hoc est ad quartam partem.

Mesues addit

Aqua fontanæ $\frac{fl}{b}$ j.

Coquítque ad dimidias.

Fit etiā acetosius, aut minus acetosum, pro eius palato cui præscriptum est.

Fit etiam oxymeli imbecillius addita aqua, ab Arabibus secheniabin nuncupatum, hoc modo.

Mellis $\frac{fl}{b}$ ij.

Aqua fontanæ $\frac{fl}{b}$ iiiij.

Coquuntur simul donec probè despuma-
ta sint; deinde addita Aceti $\frac{fl}{b}$ j.
Iterum coquuntur, donec eorum qualita-
tes planè vnitæ fuerint.

Interdum mel, aqua, & acetum eodem
momento permiscentur, decoquunturq;
ad quartam, aut tertiam partem.

*Humores crassos, lētos, ac pituitosos
incidit, exenuat, & abstergit, obstruc-
tiones aufert, sputum educit, & sitim sedat.

Oxym

Oxymeli compositum.

R. Corticum radicum eleoselini, (apium vulgare intelligit)

Fœniculi,

Petroselini,

Asparagi,

Rusci ana ʒ iiij.

Seminis apij vulgaris

Fœniculi ana ʒ j.

Aqua ℔ xij.

Coque donec dimidium adsumatur, Colaturaæ adde

Mellis despumati ℔ iiij.

Aceti ℔ j.

Rursus coquito ad tertias.

*Humores crassos & pituitosos incidit, & extergit : ob id rectoris, lienis, & renum obstruktiones tollit: vrinam mouet, sudoremque euocat.

Oxymeli scilliticum Mesua.

R. Mellis despumati ℔ iiij.

Aceti scillitici ℔ iiij.

Coquuntur ut prædicta.

*Humores crassos, lētos frigidos eradicatū difficiles extenuat, incidit & abstergit, ideoq; ad ciendū vomitum efficax, ructū acidū sanat, & vrinæ incontinentiam.

Oxymeli scilliticum compositum , fit vtoxymeli compositum.

Acetum

*Acetum scylliticum Mesuæ, quale
est & Galeni.*

R^z. Scillæ candidæ, mediæ magnitudinis,
laminas inter corticē & cor medias, acu
ligneæ filo traiectas tanto interuallo ne
se contingent, siccabis in umbra dies 40.
postea concisam cultello ligneo, lib
vñā insolabis in acetū boni lib viij. in vase
vitrato angusti oris, bene obstruto, dies
alios 40. caniculares, postea frica, & cola.

Nicolaus scillæ sumit pane inuolutæ,
& in clibano coctæ lib j. β.
Aceti acerimi lib viij.
& in vase vitrato per dies 40. insolat.

*Efficacissimū est ad cerebri affectus
frigidos, & curatu contumaces, epilepsia
& vertiginem: gingiuas laxas, & putresce
tes sanat, dentes confirmat, oris odorem
cōmendat fœtore illius dissipato: partes
respiratorias iuuat & expurgat, & guttur
roborat, ob id vocem clariorem efficit.
Datur stomachicis, ægrè cibū concoquē
tibus, concoctionem enim iuuat, hepar
& lienem expurgat eorūmque dolorem
ieuat. Intestinorum & vesicæ retētricem
vim firmat, vuluarum strangulationibus
& iuncturarum affectibus prodest. Admo
dum imbecillos recreat, corpus sanū red
dit, bonūmque colorem conciliat.

Syrup

Syrupus acetatus simplex Mesue.

R². Aceti potentis ℥ iiij.

Sacchari aqua secūdum artem clarificati
℥ v.

Coquito in vase lapideo aut figulino be-
ne cocto vitrato & fit Syrupus.

*Affectibus biliosis, febribus maximè
auxiliatur, quia bilem tenuitate & calidi-
tate furiosam frangit & extinguit: humo-
res autem crassos tenuat, incidit, obstruc-
tiones aperit, vrinas mouet ac sudores.

Syrupus acetatus cum radicibus Mesue.

R². Aquæ fontanæ ℥ x.

Radicum apij,

Fœniculi,

Intybi seu endiuixæ ana ȝ iiij.

Seminum apij.

Fœniculi,

Anisi ana,

Endiuixæ ana ȝ j.

Coquantur lento igne ad dimidias, Cola-
turæ adde

Sacchari repurgati ℥ iiij.

Aceti albi ℥ ij.

Coquito in syrupi consistentiam.

Fit etiam sine aceto.

*Bilem crassam & auulsu difficultem ac
pituitam incidit, terget, obstructiones he-
patis, lienis, & renum aperit.

Syrup

syrupus de quinque radicibus.

Radicum apij,

Fœniculi,

Petroselini,

Rusci,

Asparagi ana 3 ij.

Aquæ fontanæ lb vj.

Coque ad tertię partis consumptionem:
expressum coquitur cū sacchari lb iiij.
addendo ad finem aceti albi 3 viii.

*Prædicto efficacior, ad syrupi Bizantini vires proximè accedens.

syrupus acetatus diarhodon Mesue.

Radicum intybi,

Apjj,

Lupuli ana lb ij. β.

Radicum intybi,

Apjj,

Fœniculi ana 3 ij.

Rosarum siccaram 3 j.

Glycyrrhizæ 3 β.

Nardi indicæ 3 ij. β.

Seminum anisi,

Fœniculi,

Apjj ana 3 viij.

Macerata in aquæ lb vj. coque ad duarū
partium consumptionem, deinde cum
Sacchari lb iiij.

Aceti lb ij. Fiat syrupus.

Ad

*Ad febres complexas, & eas quæ formam corporis corruptunt utiles est, obstrunctiones hepatis & lienis aperit.

Oxy sacchara simplex Nicolai.

Rz. Sacchari albi lib. j.

Succi malorum granatorum acidorum 3. viij.

Aceti 3. iiii.

Coquuntur ad iustam consistentiam.

Nonnulli, aceti loco, vinum malorum granatorum sumunt.

*Confert ad febres tertianas, tertianas duplices, ardentes & hecticas.

Oxy sacchara composita Nicolai.

Rz. Adianti sive capillorum veneris

Phyllitidis, sive linguæ ceruinæ,

Ceterach, id est aspleni,

Polytrichi,

Hepaticæ,

Violarum,

Radicum fœniculi,

Rusci,

Asparagi,

Graminis ana lib. j.

In vino sive succo malorum granatorum omnia triduum macerato, deinde percoquito, forti expressioni addito sacchari quod satis est. Coquito secundum artem.

*Concalefacta corpora potum iuuat, longis febribus quas sanguis aut bilis creauit,

creauit, & calori iecoris auxilio est, & lie
nis obstrukciones tollit.

Syrupus acetositatis citri Mesiae.

R^z. Succi citriorum acidi   lb   vj.
Sacchari   lb   iiij.

Coquantur secundum artem.

*Aestum ac feroorem bilis flauæ, fe-
briūmq; ardentium, & pestilentiale mili-
tigat, sitim quoq; vehementē restinguit,
ebrietati resistit, vertiginēmq; iuuat.

Syrupus acetositatis limonum.

R^z. Succi acidī limonū matūrorum tran-
scolati   lb   vj.

Sacchari albi   lb   iiij.

Coque ut artis est.

*Præcedente magis refrigerat & pene-
trat, Cor & stomachum roborat, putrefac-
tioni resistit, & spiritus resolui prohibet.

Syrupus Bisantinus simplex Mesiae.

R^z. Succorum endiuixæ,

Apij, ana   lb   ij. Boraginis,

Succorum lupuli, Buglossi ana   lb   j.

Feruefiant semel, purgentur

eius succi clarificati   lb   iiij.

Sacchari albi   lb   ij. β.

Coquito lento igne, & fiat syrupus.

Interdum ad singulas succi clarificati
libras, aceti   ȝ   vj. adduntur.

*Compositus fit hunc in modum.

Addunt

Adduntur prædictis

Rosarum aridarum ʒ ij.

Glycyrrhizæ ʒ β.

Nardi indicæ ʒ ij.

Seminum anisi,

Apij, Fœniculi ana ʒ iiiij.

Bulliant cum prædictis succis, Colaturæ
adde saccharum,

* Humores crassos & lentos incidit at-
que extenuat, obstrukiones aufert, mor-
bōq; regio succurrit. Compositus ad hæc
omnia efficacior est.

Syrupus rosatus solutius.

Rz. infusionis rosarum secundum artem
nonūm iteratæ lib. x.

Sacchari tantudem.

Coquuntur in syrapi consistentiam.

Nonnulli cum melle conficiunt.

* Bilem purgat.

Syrupus rosatus è rosis siccis.

Rz. infusionis rosarum aridarum,

Sacchari albi ana lib. ij.

Percoquuntur secundum artem ad syru-
pi consistentiam.

* In febribus calorem extinguit; ob id
sitim quoq; sedat, & ventriculū roborat.

Syrupus violatus solutius.

Rz. infusionis violarum nonūm iteratæ,

Sacchari clarificati ana lib. v.

L

Coq

Coquuntur lento igne ad syrapi consistentiam.

* Ad eadem efficax ad quæ rosatus solutius.

syrupus è succo violarum.

R. succi violarū in mortario marmoreo contusarum depurati lib. iiiij.

Sacchari clarificati tantundem.

Coquuntur lento igne ad iustum crassitudinem.

* Bilis acrimoniam frangit, ac thoracis vitiis calidis confert.

syrupus violatus Mefue.

R. Violarum ℥ ij.

Seminura cydoniorum &

Maluæ ana ℥ j. Iuiubas

Sebesten ana xx.

Cum aquæ cucurbitæ lib. vij.

Coque ad tertiam partem, & addita

Sacchari lib. i. β.

Fiat syrup. secundum artem.

* Pleuritidi & tussi à causa calida pdest.

syrupus Endiuæ simplex.

R. succi endiuæ clarificati & depurati

lib. vij.

Sacchari optimi libras totidem.

Coque lento igne in formam syrupi.

* Valet ad immodicum calorem hepatis, aliorumq; membrorū nutritiorum:

in

in morbo lateralī maximē conuenit.

Syrupus ē cichorio codem modo fit
quo endiuīæ, similiter & syrupus ē fuma-
ria, reliquique syrapi simplices ex succis
herbarum compositi, ut superiori libro
dictum est cap. de Syrupis.

Syrupus Endiuīæ compositus.

R. Endiuīæ recentis,

Boraginis,

Scariolæ,

Hepaticæ,

Buglossæ,

Melissæ,

Eupatorij ana M j.

Seminum frigid. maiorum ana 3 j.

Sandalorum albi, rubri ana 3 j.

Florum cordialium ana 3 iiij.

Coquantur secundum artem in aqua, co-
la, & colaturæ adde

Succi endiuīæ depurati lib v.

Vini granatorum 3 iiij.

Sacchari albi lib iiij.

Fiat Syrupus secundum artem.

* Alia exemplaria habent succi endiuīæ depurati lib j.

Alius Syrupus Endiuīæ compositus, Gen-
tilis; qui in usu est.

R. succi endiuīæ,

L 2 Succi

Succi hepaticæ ana ℥ iiij.
 Clarificatis ad ignem, adduntur
 Violarum,
 Rosarum rubratum,
 Florum nymphæ,
 Lenticulæ aquatice,
 Trichomanis, vulgo polytrichi ana
 ȝ. β.
 Capill. Veneris, hoc est adianti,
 Hordei mundati,
 Seminum frigidorū maiorum ana ȝ. j.
 Contusa & horas xij. in dictis succis ma-
 cerata coquuntur, & colaturæ adduntur
 Sacchari albi ℥ iiij.
 Fiat syrpus: & aromatizetur cum
 Santalorum { rubrorum,
 { alborum,
 Berberis,
 Seminum cydoniorum,
 Ligni aloës,
 Cinnamomi,
 Corticum citri ana ȝ. j.
 Tunde & aromatiza secundum artem.

*Valet vterq; syrpus compositus endi-
 uiæ ad immodicum iecoris, cordis & alio-
 rum nutritioni seruentium instrumento-
 rum calorem, in summa ad omnem cali-
 dam intemperiæ. Soluit obstrukções &
 partes à calore debilitatas roborat.

syrup

Syrupus de Cichorio compositus Ni-
colai Florentini.

R. intybi seu endiuiaæ domesticae & syl-
 uestris.

Cichorij,	Glycyrrhizæ,
Taraxacō añ M. ij.	Capillotū Veneris,
Cicerbitæ,	Ceterach,i.aspleni,
Hepaticæ,	Adianthi,
Lactucæ,	Polytrichi,
Scarioiolæ,	Cuscuthæ añ 3 vj.
Fumariæ,	Radicum foeniculi.
Lupuli ana M. j.	Apij,
Hordei 3 ij.	Asparagi añ 3 ij.
Vesicariæ,id est,alkekangi,	
Coquuntur in sufficienti aqua & percolen- tur,& cum saccharo albo fiat syrupus:pro singulis libris inter coquendum adde	
Rhabarbari electi 3 iiiij.	
Spicæ nardi 3 iiiij.	

Tunduntur & in nodulo ligata suspendū-
 tur in vase in quo syrupus iam coctus re-
 seruatur,ac ibi relinquuntur.

*Confert aduersus omnem materiam
 venenatam,& in febre pestilentiali.Cor-
 roborat cor,& instrumenta nutritioni fa-
 mulantia,expurgat per vrinas & aluum,
 excitat appetitiam,& somnum inducit.

Syrupus è fumaria compositus Mesue.

R. Myrobalanorum flauarum,

L 3 Cepu

Cepularum ana ʒ ij. β.

Florum boraginis,

Buglossæ,

Violarum, Absinthij,

Cassuthæ ana ʒ j.

Glycyrrhizæ,

Rosarum rubrarum ana ʒ β.

Epithymi,

Polypodij ana ʒ vij.

Pruna C.

Vuarum passarum purgatarum ℔ β.

Tamarindorum,

Pulpæ cassiaæ ana ʒ ij.

Aquæ communis ℔ x.

Omnia præter cassiam & tamarindos len
to igne percoquuntur secundum artem,
& colantur: in colatura dissoluuntur ip-
sa cassia & tamarindi; deinde additis

Succi fumariæ depurati,

Sacchari albi ana ℔ iiij.

Rursus coquuntur in formam syrapi.

*Ventriculum & hepar roborat, obstru-
ctiones aperit, cutis morbos, præcipue ab
humore falso vel vsto natos, ut psoram
lepram impetiginem, serpiginem curat.

syrupus de Lupulo.

Rz. succi lupuli depurati ℔ iiij.

Sacchari ℔ vij.

Succi

Succi fumariae depurati ℥ iiij.

Fiat syrups secundum artem.

*Refrigerat, & collectionum impetus
lenit, bilem ictero laborantibus detrahit,
pituitam in hydrope per aluum exigit.

Syrups myrtinus simplex Mesue.

R. succi baccarū myrti depurati ℥ viii.

Sacchari clarificati ℥ iiiij.

Fiat Syrupus secundum artem.

*Ventriculū & viscera alia roborat, ob
id fluorem alui antiquatum fistit & fistula
mitigat.

Syrups myrtinus compositus.

R. Baccarum myrti 3 xx.

Santali albi,

Sumach, id est, Rhois,

Balaustiorum,

Berberis ana 3 xv.

Mespilorum 3 l.

Aqua fontis ℥ viij.

Omnia coque ad medietatē, cola, colato
adde

Succi granatorum,

Succi cydoniorum ana ℥ β.

Sacchari ℥ iiij. & confice syrups.

*Profluuum ventris etiam diurnum
fistit, & sanguinis excretionem cohabet.

Syrups è Iuiubis Mesue.

R. Iuiubas nu. ix. Violarum,

L 4 Semini

Seminis maluæ ana 3 v.
 Capillorum Veneris,
 Hordei mundati,
 Glycyrrhizæ ana 3 j.
 Seminum cydoniorum,
 Papaueris albi,
 Melonis,
 Laetucæ,
 Tragacanthi ana 3 iij.
 Coquantur in aquæ fontanæ sufficienti
 quantitate, & cū sacchari lib. duabus fiat
 syrpus.

*Confert raucitati, tussi & pleuritidi.

syrpus è Glycyrrhiza Mæsaæ.

Rq. Glycyrrhizæ 3 ij.

Capillorum Veneris 3 j.
 Hyssopi 3 β.
 Aquæ pluviæ lb. iiiij.
 Macerentur horis xxiiij.
 Coque ad dimidias, colaturæ adde
 Mellis despumati,
 Sacchari clarificati,
 Penidiorum alborum ana 3 viij.
 Aquæ rosarum 3 vj.
 Fiat syrpus secundum artem.

*Thoracē & pulmonē expurgat, ideoq;
 diuturnæ tussi, & pleuritidi auxiliatur.

syrpus Capillorum Veneris simplex.

Rq: Infusionis capillorum Veneris re-
 cent

centum terfactæ secundum artem flb iiij.

Sacchari albi flb ij.

Coque, fiat syrpus.

Syrpus Capill. Ven. compositus

Magistralis.

Rz. Capill. Veneris z v.

Glycyrrhizæ rasæ z ij.

Macerentur in aqua horas xxiiij. deinde coque ad dimidij consumptionem : colaturæ adde

Sacchari clarificati, Penidiorum,

Aquæ capillorum Ven. ana z viij.

Coque, fiat syrpus.

*Valent ad thoracis affectus calidos, & viscerum obstructions.

Syrpus è corticibus citri.

Rz. Corticum citri recentium flb j.

Chermes z ij.

Aquæ fontanæ flb x.

Coquuntur ad duarum tertiarū consumptiōē, & percolantur: colaturæ addūtur

Sacchari clarificati flb ij. β .

Fiat syrpus secundum artem, & aromatizetur cum moschi Orientalis G iiiij.

*Cerebrum, cor, stomachum roborat, & oris grariam commendat.

Syrpus de Mentha maior Mesuæ.

Rz. Succi pirorum cydoniorum,

Struthiorum,

L s Gran

Granatorum dulcium,
 Granatorum acidorum,
 Granatorum mezorum ana ℥ j. f.
 In quibus, horas 24. macera
 Menthæ siccæ ℥ j. f.
 Rosarum rubrarum ʒ ij.
 Coque igni lento ad dimidias, & cola, co-
 laturæ adde
 Mellis, siue Sacchari ℥ ij.
 Fiat syrpus ut artis est, & cum seponitur,
 aromatiza
 Galliæ moscharæ ʒ iii.
 Nodulo ligatis & ex orificio vasis suspēsis
     *Ventriculum frigidum roborat, ob id
     nauseam, vomitum, singultum, fluorem
     alui sedat.

syrpus de Mentha minor Mesue.
 Rx. Succi menthæ depurati,
 Granatorum dulcium,
 Granatorum acidorum ana ℥ j.
 Sacchari, aut Mellis ℥ j.
 Fiat syrpus secundum artem.
 *Eandē ferē cū superiore facultatē haberet.

syrpus de Absinthio M.
 Rx. Absinthij Romani ℥ f.
 Rosarum rubrarum ʒ ij.
 Spicæ nardi ʒ iiij.
 Vini albi, veteris, boni, odori,
 Succi cydoniorum ana ℥ ij. f.

LXXX

Macer

Maceratur in vase vitrato per noctem
vnam, deinde decoquantur ut artis est, co-
latur adde

Mellis lib. ij. Fiat syrups.

*Ventriculum & hepar roborat, ob id
appetentiam excitat, retentricem vim fir-
mat: contra regium morbū prodest, flatu-
discutit, humorēsq; per vrinam pellit.

Syrups de Calamintha eiusdem.

R. Calaminthæ montanæ,
Calaminthæ domesticæ ana ʒ ij.
Seminum leuisticæ, Dauci,
Schoenanthi ana ʒ v.
Passarum purgatarum lib. β.
Aqua quantum satis est,
Mellis lib. ij.
Fiat syrups.

*Asthma, tussim antiquā, intemperiem
viscerum frigidam, & splenicos iuuat.

Alius eiusdem.

R. Succi calaminthæ,
Granatorum acidorum
Vini albi odori ana lib. iiiij.
Coque ad dimidias, & clarificato adde
Sacchari albi lib. iiiij.
Fiat syrups ut artis est, & aromatiza
Galliae moschatæ ʒ ij.

*Singultum, & vomitum à pituita vel
bile flava crassa sedat.

Syrup.

Syrupus de Epithymo Mesua.

Rz. Epithymi ʒ xx.

Myrobalan.flauarum,indarū ana ʒ xv.

Cassuthæ,

Fumariæ ana ʒ x.

Thymi,

Buglossæ,

Calaminthæ,

Myrobal.emblicarum,bellericarum,

Glycyrrhizæ,

Polypodij,

Agarici.

Stœchadis ana ʒ vi.

Rosarum rubrarum,

Fœniculi,

Anisi ana ʒ ii. β.

Pruna nu. xx.

Passarum purgatarum ʒ iiiij.

Tamar indorum ʒ ii. β.

Aquæ quod satis est,

Bulliant secundum artem:colaturæ addc:

Sacchari ℥ iiiij.

Sapæ ℥ iiij.

Fiat syrupus.

*Atram bilem, & alios humores v̄stos
vacuat, ob id morbos ex his nascentes,
elephantiam, cancrum, ulcera maligna,
fistulosa, lepram pſaçam, præcauet, cu-
rātque.

Syr

Syrupus de Praſio Meſuae.

- Rz. Marrubij, hoc eſt, prafij $\frac{3}{2}$ ij.
 Capillorum Veneris,
 Hyſſopi,   Calaminthæ,
 Anisi ana 3 vj.
 Radicum apij,
 Fœniculi ana 3 v.
 Seminum maluæ,   Fœnigræci,
 Lini,   Iridis ana 3 iij.
 Seminum cydoniorum 3 ij.
 Vuarum paſſarum purgatarum 3 ij.
 Ficus paſſas pingues nu.xvj.
 Penidiorum,
 Mellis ana 1b ij.
 Aquæ quod ſufficit,   Fiat ſyrupus.

*Thoracem & pulmones expurgat piftuita crassa, lenta, putri; hinc asthmati, & antiquæ tuſſi prodeſt, quales affectus ſenibus & natura frigidis ſunt frequentes.

Syrupus de Hyſſopo Meſuae.

- Rz. Hyſſopi ſicci,
 Radicum apij,
 Fœniculi,
 Petroſelini,
 Glycyrrhizæ ana 3 x.
 Hordei mundati 3 iij.
 Seminum maluæ
 Cydoniorum ana 3 iij.
 Capillorum Ven. 3 vj.
 Iuiubas,

Iuiubas,
Sebesten ana nu. xxx.
Passarum purgatarum 3 j. β.
Ficus passas pingues,
Dactylos pingues ana nu. x.
Penidiorū alborū 1b ij. Fiat syrups.

*Ad vitia thoracis & pulmonis efficax
est, humorēsq; excreatu contumaces exte-
nuat & educit.

syrups de stœchade simplex.

R. Florum stœchadis 3 xxx.
Thymi,
Calaminthæ,
Origani ana 3 x.
Anisi 3 vij.
Passarum purgatarum 3 iiiij.
Aquæ quod satis est.
Coquantur secundum artem, & colaturæ
adde
Mellis 1b iiiij. β.
Condiatur cum Cinnamomi,
Calami aromatici,
Zingiberis ana 3 j. β.
Ligentur in sindone, & in syrupo suspen-
dantur.

*Iuuat omnes affectus frigidos cerebril
& neruorum, vt paralysin, epilepsiam, cō-
vulsionem, spasmodum cynicum, tremorem.

syrups de stœchade compositus mesnae.

R. Flo

R. Florum stœchadis 3 xxx.

Thymi,

Calaminthæ,

Origani ana 3 x.

Anisi,

Pyrethri ana 3 viij.

Piperis longi 3 iiij.

Zingiberis 3 iiij.

Passarum 3 iiiij.

Aquæ quod satis est,

Mellis lib v.

Fiat syrpus lento igni, deinde aromata
subsequentia leuiter contusa, panno raro
ligata in eo suspendes;

Cinnamomi,

Calami aromatici,

Spicæ nardi,

Croci, Zingiberis,

Piperis longi, & nigri ana 3 j. fl.

*Idem quod præcedens efficit.

syrpus de Nymphaea simplex Nicolai.

Flores nymphæ, quot volles macerato,
ac ter flores mutato, horum infusionis ac
cipies lib iiiij.

Sacchari quod sufficit,

Fiat syrpus.

*Bilis flauç feruorem extinguit, ideoq;
mirificè ardentibus aliisq; febribus acu-
tis auxiliatur. Somnum quoque conciliat.

Syrpus

Syrupus de Nymphaea compositus Francisci Pedemontani.

- R^z. Florum nymphæ albae ʒ ij.
 Florum nymphæ luteæ,
 Semin. psyllij integræ,
 Sem. acetosæ ana ʒ i.
 Seminum cucurbitæ,
 Citrulli, Cucumeris,
 Melonum, Lactucæ ana ʒ. β.
 Seminum endiuia domesticæ,
 Endiuia sylvestris,
 Portulacæ ana ʒ ij.
 Radicum fœniculi ʒ j.
 Coquuntur in aqua hordei sufficienti, &
 colaturæ adduntur
 Sacchari ℔ j.
 Vini granatorum acidorum,
 Aceti albi ana ʒ ij.
 Fit syrupus, & aromatizatur cum
 Santali citrini,
 Spicæ nardi indicæ ana ʒ j. β.
 *Idem quod præcedens potest, estque
 eo validius.
- Syrupus è papauere simplex Mesua.*
- R^z. Capitum papaveris albi, & nigri re-
 centium ana ʒ lx.
 Aquæ pluviæ ℔ iiiij.
 Coquantur ad consumptionem librarum
 duarum & dimidiæ aquæ, & additis

Sac

Sacchari,

Penidiorum ana ʒ vi. Fiat syrups.

*Aduersus catarrhum, & sitim prodest,
somnūmque conciliat.

syrups è papauere compositus Mesuæ.

Rz. Papaueris albi, & nigri ana ʒ l.

Capillorum Veneris ʒ xv.

Glycyrrhizæ ʒ v.

Iuiubas num. xxx.

Seminum, lactucæ, Maluæ,

Cydoniorum ana ʒ xj.

Coque in libris quatuor aquæ ad dimidij

Consumptionem, & cum Sacchari,

Penidiorum ana ʒ viii.

Fiat syrups.

*Valet ad russim sicciam, phthisim, ca-
tarrhum calidum & acrem, somnūmque
conciliat.

syrpus de Eupatorio Mesuæ.

Rz. Radicum fœniculi,

Apij,

Endiuiaæ ana ʒ ii.

Glycyrrhizæ, Schœnanthi,

Cuscuthæ, Absinthij,

Rosarum ana ʒ vi.

Capillorum Veneris,

Cardui benedicti,

Radicum cardui benedicti,

Florum buglossæ,

M Anisi,

Anisi,	Fœniculi,
Eupatorij ana 3	v.
Rhabarbari electi,	
Mastichis ana 3	ij.
Spicæ nardi,	Asari,
Foliij ana 3	ij.
Aquæ lib. viii.	
Succorum apij,	
Endiuiæ ana lib. ij.	
Sacchari lib. iiiij.	
Coquantur & fiat syrpus.	

*Ventriculum & iecur roborat, ac frigidis iecoris vitiis, & eiusdem obstructiōnibus, aquæ inter cūtem incipient, maloq; corporis habitui succurrit. Humores crassos incidit & extenuat, vrinas, flatus dissipat, & hypochondriorum tensionem demolitur.

syrpus è Polypodio compositus.

R2. Polypodij quercini	3	x.
Melissæ,		
Buglossæ ana M.	β.	
Cyperi,		
Corticum radicis capparis,		
Acori,		
Asari ana 3	β.	
Senæ,		
Epithymi ana 3	ij.	
Seminum lactucæ,		

Endi

Endiuæ, Scariolæ ana 3 ij. s.
Coquantur in aqua secundum artem, &
colaturaæ adde

Rosati colati 1b ij. Fiat syrups.

*Humotes crassos ac lentos digerit ac
vacuat, bilem atram, & puritam crassam
& lentam purgat etiam à iuncturis: Affe-
ctibus ob id melancholicis prodest, ut
quartanis, & splenis duritie i.

Syrups de Pomis simplex Mesne.

Rz. Succi pomorum dulcium, & acetoso-
rum ana 1b v.

Coque ad dimidij consumptionem, & co-
laturaæ adiunge

Sacchari clarificati 1b iiiij. Fiat syrups.

*Cor imbecillum roboret, ob id eordis
syncopen & tremorem sanat.

Syrups de Pomis Saporis.

Rz. Succorum boraginis,

Buglossæ ana 1b iiij.

Succi pomorum dulcium 1b iiiij.

Foliorum senæ 3 ij.

Croci 3 ij.

Maceretur sena in dictis succis horas
xxiiij.

Coque & cola, colaturaæ adde

Sacchari 1b iiiij.

Fiat syrups, Crocum autem coqui debet,

M 2 ligatum

ligatum in panno lineo raro.

*Efficacior est præcedenti.

syrupus de Hermodactylis Nicolai.

R. Quinque radicum ana ʒ j.

Seminum quatuor frigidorum maiorum

ana ʒ j. β.

Hyslopi,

Capillorum Veneris,

Ceterach id est, aspleni ana M. β.

Violagum,

Florū roris marini boraginis ana M. j. β.

Cyperi ʒ iij.

Camomillæ ʒ iij.

Passarum corinthiacarum ʒ i.

Senæ ʒ iij.

Hermodactylorum,

Cuscuthæ, ana ʒ β.

Anisi,

Fœniculi,

Carui ana ʒ iij. β.

Polypodij ʒ iiij.

Agariçi ʒ iij.

Coquâtur in aquæ lib. iij. & colatur adde

Sacchari lib. j. β.

Rosatum ʒ i.

Rhabarbari ʒ iiiij. β.

Turbith ʒ iiij.

Hæc tenuissimè trita, inque panno ligata

suspenses in syrupo cocto secundū artem.

ECLEG

ECLEG MATA, SEV
LOCH.

Sectio quarta.

Diacodion Galeni: hoc est Dia-
dion simplex.

REcip. capita papaveris albi, mediocri magnitudine, nec nimium viridibus, nec nimium maturis, num xx.

Aqua pluiae, aut fontanæ ℥ iiiij.
Macerati viginti quatuor horas, post coque, donec capita contabuerint, colla & additis

Mellis ℥ ij. Coque in iusta consistentia.
Fit etiam hodie cum saccharo.

*Confert eis quibus ex capite ad pectus & ad pulmones subtiles catarrhi defluunt, & sunt causa tussis.

Diacodion cum sapo.

Reg. Decoctionis praedictæ ℥ iiij. notio Sapæ vini dulcis ℥ ij.
Glycyrrhizæ ʒ ij.
Coquitur in iustam consistentiam.

Diatodion compositum.

Reg. Capita papaveris flaccida num. x.
Aqua pluiae ℥ j β.
Coquantur ad tertias: Colatur & expressæ adde

M 3 Sapæ

Sapæ optimæ ʒ iij. Mellis ʒ. j.
 Coquātur ad perfectionē, deinde addātur
 Acaciæ,
 Hypocistidis, Croci,
 Balaustiorum ana ʒ j.
 Confectionis ramich ʒ iiiij.
 Misce, serua.

*Præter simplicis facultates, sanguinis
 reiectionem à v isceribus thoracis fistit,
Loch de Papauere Mesua.

Rz. Papaveris albi ʒ xxv.
 Amigdalarum dulcium depellatarum,
 Nucleorum pinearum nucum,
 Gummi Arabici,
 Tragacanthi,
 Succi glycyrrhizæ ana ʒ x.
 Amyli,
 Seminum portulacæ,
 Lactucæ,
 Cydoniorum ana ʒ iiiij.
 Croci ʒ j.
 Penidiorum alborum ʒ iiiij.
 Omnia contundātur, & fiat loch secundū
 artem cum syrapi papaveris ʒ iiij.
 Syrupus autē papaverinus fit in hunc
 modum.
 Rz. Capitum papaveris albi,
 & nigri recentium,
 Seminum lactucæ, portulacæ,
Florum

Florum violarum ana ʒ i.

Bulliant in aqua cu curbitæ

Fiat syrups cū Sacchari quod satis est.

*Iuuat tuſſim, & gutturis asperitatem
a catarrho calido, tenui (quem ſputum li-
quidū indicat) eum enim coquit & craſ-
ſat. Confert etiam febribus ardentibus,
dolenti thoraci, pleuritidi.

Loch de Psyllio.

R2. Mucaginis psyllij secundum artem
extractæ ʒ iiij.

Sacchari clarificati ℔ j.

Coquatur ſaccharum ſufficienter donec
candidum fiat, deinde admixetur muci-
lago, & tandem agitantur donec probè v-
nita ſint & albescant.

Fit in hunc modum loch de ſemine lini,
& alia huiusmodi eclegmata quæ muci-
lagines recipiunt.

Loch de Tuſſilagine ſimplex.

R2. Radicum tuſſilaginis ℔ i.

Coquantur in aqua donec diſſolutæ ſint,
Contunduntur & colātūr, deinde additis
Mellis ℔ iiij.

Coquitur in iuſtam conſiſtentiam: &
Eodem modo fit loch de althæa, baucia
& ſimilia.

Loch de Tuſſilagine compositum Magistrale,

R2. Radicum tuſſilaginis ʒ vij.

M 4 Coquant

Coquantur in aqua, deinde contusis & dissolutis in ipsa decoctione, adduntur Sacchari $\frac{1}{2}$ j. $\beta.$

Igni adponuntur, & agitantur donec in commodam formam redigantur, adde Nucleorum pinearum denudatorū $\frac{3}{4}$ $\beta.$
Passarum pugatarum $\frac{3}{4}$ ij.

Contusis in mortario lapideo, & permittis adde

Croci,

Caryophyllorum ana $\frac{3}{4}$ $\beta.$

Succi glycyrrhizæ $\frac{3}{4}$ iij. $\beta.$

Cinnamomi, Macis ana $\frac{3}{4}$ j.

Redigantur in puluerem tenuem, misce; fiat loch.

Diatragacanthum frigidum Nicolai.

Rz. tragacanthæ albæ $\frac{3}{4}$ ij.

Gummi arabici $\frac{3}{4}$ x.

Glycyrrhizæ,

Seminum cucurbitæ,

Citruli, Cucumeris,

Melonum mundatorum, ana $\frac{3}{4}$ $\beta.$

Camphoræ $\frac{3}{4}$ $\beta.$

Penidiorum $\frac{3}{4}$ iij.

Amyli candidi $\frac{3}{4}$ $\beta.$

Omnibus probè tuis & in puluerem re-dactis, cum

Satchari clarificati quod sufficit

Fiat loch.

Mede

*Medetur omnibus pulmonum & thoracis vitiis aridis, maximè tabidis, macie confectis: inflammatione lateris laborantibus, tussi calidæ & siccæ, exasperationi linguae & faucium.

Diatragacanthum calidum Nicolai.

Rz. Tragacanthi,

Hysopii ana ʒ iiiij.

Nucleorum pinearum mundatorum,

Amygdalarum depollatarum, ana ʒ vi.

Seminis lini,

Fœnigræci,

Cinnamomi ana ʒ β.

Glycyrrhizæ rafæ,

Succi glycyrrhizæ,

Zingiberis ana ʒ iiij.

Sacchari albi quod Satis est

Fiat loch.

*Valet tussiētibus ex frigido phlegmate, & non valentibus expuere, asthmaticis, empycis, anhelosis, suspitionis, peripneumonicis, phthisicis, ad omnempectoris coarctationem.

Loch sanum & expertum, Mesua.

Rz. Cinnamomi,

Hysopii,

Glycyrrhizæ ana ʒ β.

Iuiubas,

Sebesten ana num. xxx.

M 5 Vuar

Vuarum passarum,
 Ficuum pinguium,
 Dactylorum pinguium ana ȝ ij.
 Fœnigræci ȝ v.
 Capill.ven.M.j.
 Anisi, Fœniculi,
 Iridis, Calaminthæ,
 Seminis lini ana ȝ β.
 Coquantur in libris quatuor aquæ ad di-
 midij consumptionem, Colaturæ bene
 expræssæ adde
 Penidiarum albarum ȝ ij.
 Coquantur ad perfectionē, poste à insper-
 ge subsequentia minutissimè trita.
 Nucleorum pinearum mundatorum,
 Amygdalarum mundatarum ana ȝ v.
 Succi glycyrrhizæ,
 Tragacanthi, Gummi Arabici,
 Amyli candidi ana ȝ β.
 Iridis ȝ ij.
 Agitentur omnia simul in lebete donec
 albescant.

*Tusli vocisque asperitati à frigiditate
natæ auxilio est. Crassos in thorace & pul-
mone humores extenuat.

Loch de Pino Mefue.

R. Nucleorum pinearū mundatorū ȝ xxx.
 Amygdalarum,
 Auelianarum assatarum,
 Tragac

Tragacanthi,
Gummi Arabici,
Succiglycyrrhizæ, Amyli,
Capillorum ven. Iridis ana ʒ β.
Carnis dactylorum ʒ xxxv.

Amygdalarum amararum ʒ iiij.

Mellis passularum, id est, Sapæ,

Butyri recentis,

Sacchari optimi ana ʒ iiiij.

Mellis optimi ʒ iiij. ʒ ij. Fiat loch.

*Tussum diuturne, difficultati spiritus, &
asthamati succurrit, humores in thorace
craffos incidit, & extenuat.

Loch Antipatri.

R. Nucleorum pinearū mundatorū ʒ xiij.

Seminis lini assī ʒ ix.

Tragacanthi, Iridis ana ʒ xiij.

Carnis dactylorum ʒ xviiiij.

Amygdalarum dulcium ʒ xvij.

Dissoluatur tragacātha in aqua violarū,
& reliquis contusis, cum melle quantum
sufficit fiat loch secundum artem.

*Earūdem fere virium cum superiori.

Loch de Praſio Pauli.

R. Comarum marrubij.

Iridis, Hyſſopi,

Pulegij, Glycyrrhizæ,

Seminis apij ana ʒ iiiij.

Ficuum passarum pinguium,

Nucle

Nucleorū pinearū mundatorū ana 3 vj.
Macerata in aqua suffiente per noctem,
decoquātur, & percolatis addatur mellis
pars media. Coquatur ad perfectionem.

*Tabescentibus maximè conuenit.

Loch ex Erro Pauli.

Rz. Amigdalarum amararum 3 β.
Farinæ orobi,
Hyssopi ana 3 j. Iridis 3 ij.
Nucleorum pinearū mūdatorum 3 j.
Mellis quod satis est Fiat loch.

Diairüs simplex.

Rz. Iridis 3 β. Sacchari cādi,
Specierum diatragacanthi ana 3 ij.
Sacchari quod satis est.
Coque, fiat loch.

*Præstat ferè idem quod sequens.

Diairüs compositi Nicolai.

Rz. Iridis 3 j.
Pulegij, Hyssopi,
Glycyrrhizæ ana 3 vi.
Tragacanthi, Amygdalarum,
Cinnamomi,
Nucleorum pinearum,
Zingiberis, Piperis nigri ana 3 iii.
Caricatum, Carnis dactylorum,
Passarum ana 3 iii. β.
Styracis calamytæ 3 vii.
Mellis albi 3 xxvij. Coque, fiat loch.
Tussico

*Tussiculosis, difficulter spiratibus auxiliatur, abscessæ vocis iacturam resarcit, quæ refrigeratione contractata sit.

Diapenidion Nicolai.

R. Penidiarum ʒ xvij. β.
 Nucleorum pinearum mundatorum,
 Amygdalarum mundatarum,
 Seminis papaueris albi ana ʒ x.
 Cinnamomi,
 Caryophyllorum,
 Zingiberis,
 Succi glycyrrhizæ,
 Tragacanthæ,
 Gummi arabici,
 Amyli, Seminum citrulli,
 Melonis, Cucumeris,
 Cucurbitæ ana ʒ j. β.
 Camphoræ, G vij.
 Syrupi violacei lb i. β.
 Coque; fiat loch.

*Valet aduersus omnem thoracis nostram, tussim à frigore contractam, vocis iacturam: tabidis denique, & purulenta excreantibus succurrit.

Diahyssopu Nicolai.

R. Hyssopi,
 Iridis,
 Thymi ana ʒ xxx.
 Piperis nigri,

Pulegij.

Pulegij,
 Satureiæ, Rutæ,
 Cymini ana 3 xx.
 Carnis dactylorum,
 Tragacanthæ,
 Glycyrrhizæ,
 Caricarum pinguium,
 Passarum enucleatarum,
 Fœniculi ana 3 x.
 Zingiberis,
 Anisi, Carui,
 Seminis ligustici ana 3 v.
 Sacchari, aut
 Mellis quod satis est,
 Fiat loch.

*Confert ad vitia capitis frigida; columellam exsiccat, arteriam asperam purgat, tussim compescit, omnia frigida thoracis & stomachi vitia emendat, concoctionem iuuat.

Loch de succo scille Galeni;
R: Succi Scillæ diebus canicularibus excepit ut dictum est lib. j. Mellis lib. j. β. Coque fiat loch.

*Crassos & lentos humores, quique in thorace difficulter cōcoquuntur, incidit & extenuat: ideoque asthmaticis, & difficile spirantibus auxiliatur, thoracisque dolorem leuat.

Aliud

Aliud eiusdem.

Ipsum scyllæ corpus è qua succus extra-
ctus, libram vnam terito cum mellis

j. β.

Coque, fiat loch.

*Hoc facultate posterius est præcedēti.

Loch de scilla compositum Meſue, Loch

ad Aſthma nuncupatum.

Rg. Scillæ in pane afflatæ 3 iiij.

Marrubij,

Hyslopi, ana 3 j.

Iridis 3 ij. Myrthæ,

Croci ana 3 β.

Mellis quod sufficit Fiat loch.

* Ad asthma & diuturnā tussim valer,
humorem enim crassum extenuat:

Loch de pulmone vulpis.

Rg. Pulmonis vulpini præparati;

Succi glycyrrhizæ,

Seminis fœniculi,

Capill. veneris ana 3 j.

Mellis 3 xvj. Fiat loch.

* Abstergit & consolidat ulcera pecto-
ris & pulmonis, & præferendum est aliis
remediis in phthisi.

Loch de Carthamo Meſue.

Rg. Medullæ seminis carthami 3 vi.

Amygdalarum mundatarum 3 ij.

Nucleorum pinearum mundatorum 3 j.

Mellis

Mellis cocti,
Succi scillæ ana quod sufficit
Fiat loch ad perfectionem.

ELECTARIA.

Sectio quinta.

*Aromaticum Rosatum Gabrielis,
ex Mesue.*

R Ecip. foliorum rosatū rubrarū 3 xv.
Glycyrrhizæ rasæ 3 viij.
Ligni aloës,
Sandali citrini ana 3 iiij.
Cinnamomi 3 v.
Macis,
Caryophyllorum ana 3 ii. β.
Gummi Arabici,
Tragacanthæ ana 3. iiij 3 ii.
Nucis moschatæ,
Cardamomi,
Galangæ ana 3 j.
Spicæ nardi 3 ii.
Moschi 3 i.
Ambræ griseæ 3 ii.
Trita & in puluerem redacta permiscen-
tur cum
Syrupi rosati,
Syrupi è corticibus citri,

Sacchari

Sacchari albi ana ʒ ix.

Coque; fiat electuarium iustæ cōsistentiæ.

Fiunt etiam morselli in huic modum.

Rz. Sacchari clarificati ℔ j.

Specierum prædictarum ʒ β.

Fiant morsuli secundum artem.

* Cerebrum, cor, ventriculum, & omnia nutritioni famulantia membra roborat, appetentiam excitat, concoctionem iuuat, viscerum excrementosam humiditatem absunit, ac ex morbo conualescen tibus auxiliatur.

Aromaticum Caryophyllatum Mesuæ.

Rz. Caryophyllorum ʒ vij.

Macis,

Zedoariæ,

Galangæ,

Santali citrini,

Trochifcorum diarhodæn

Cinnamomi,

Lignialoës,

Spicæ nardi,

Piperis longi,

Cardamomi maioris ana ʒ j.

Rosarum rubrarum ʒ β.

Glycyrrhizæ rafæ,

Galliae moschatæ ana ʒ ii.

Folij,

Cubebæ ana ʒ ij. G vj.

N

Amb

Ambræ 3 j.

Moschi 3 β.

Histenuissimæ tritis & cum

Syrupi è citro;

Sacchari albi ana q. s. permistis

Fiat electarium.

*Cor, ventriculum, & reliqua nutritio-
nis membra toborat, nauseam, & vomitū
reprimit, fatus dissipat, putredinem hu-
morum in ventriculo arcit.

Diamoschū dulce, Mesua.

Rg. Croci,

Doronici,

Zedoariæ,

Ligni aloës,

Macis ana 3 ij.

Margaritarum albarum,

Serici crudi vſti,

Charabe,

Coralli rubri ana 3 ij. β.

Basilici citrati,

Galliae moschatæ ana 3 ij. s.

Been albi, & rubri,

Folij,

Spicæ nardi,

Caryophyllorum ana 3 j.

Zingiberis,

Cubebæ,

Piperis longi ana 3 j. β.

Mosc

Moschi 3 ij.

Excipe cum

Mellis crudi ℥ j. 3 vj.

Coque, fiat electarium.

* Ad frigidos cerebri affectus sine febre, melancholiā, & illi comatam tristitiam sine causa manifesta, vertiginē, epilepsiam, resolutionem, oris torturā, cordis palpitationem, pulmonis affectus, & spirandi difficultatem conducit.

Diamoschu amarū fiet ad superiora additis.

Absinthij,

Rosarum rubrarum ana 3 iiiij.

Aloës lotæ 3 iiij.

Castorij,

Ligustici ana 3 j.

Cinnamomi 3 ij. β.

Excipiuntur

Mellis quantitati sufficienti.

* Hæc confectio præcedenti efficacior est, & præterea ventriculi humores etiam putres potentiū absumit.

Diarhodæn Abbatis.

Rz. Santali albi,

Santali rubri ana 3 ij. β.

Tragacanthæ,

Gummi arabici,

Spodij ana 3 ii.

N 2 Afa

Asari,
Masticæ,
Spicæ nardi,
Cardamomi,
Succi Glycyrrhizæ,
Croci,
Ligni aloës,
Caryophyllorum,
Galliaæ moschatæ,
Anisi,
Fœniculi,
Cinnamomi,
Rhabarbari,
Seminis basilici,
Berberis,
Seminis portulacæ
Seminis Scariolæ,
Seminum cucurbitæ,
Citrulli,
Cucumeris,
Melonis,
Papaueris albi ana ۹ j.
Margaritarum,
Ossis de corde cerui ana ۹ β.
Sacchari candi,
Rosaruū rubraruū ana ۳ j. ۳ iij.
Camphoræ ۶ xv. Alij ۶ viij.
Moschi ۶ iij. β.
Conterantur, & fiat electarium cum
Syrupi

Syrupi rosati,

Sacchari albi ana q. sufficit.

* Valet aduersus vetriculi calorem, ie-
coris, lienis, pulmonumque, contra visce-
rum dolores, & omnem totius corpo-
ris noxam à calore proficiscentem.

Diatrion Santalan.

Recip. santali albi,

Rubri,

Citrini

Rosarum,

Sacchari candi ana 3 iij.

Rhabarbari,

Spodij,

Succi glycyrrhizæ,

Seminis portulacæ ana 3 vj. ff.

Gummi Arabici,

Tragacanthæ,

Seminum melonis,

Cucumeris,

Citrulli,

Cucurbitæ,

Scariolæ ana 3 j. ff.

Camphoræ 3 j.

Sacchari quod satis est fiat electarium.

* Aduersus hepatis & ventriculi calo-
rem utilis est; præterea mirum in modum
tabidis & regio morbo correptis prodest.

N 3 Dia

Diamargariton frigidum, Nicolai.

R. Seminum citrulli,
Cucurbitæ,
Melonum,
Cucumeris,
Portulacæ,
Papaueris albi,
Sandali moschatellini, citrini,
Ligni aloës.
Zingiberis,
Rosarum rubrarum,
Florum nymphæ,
Boraginis,
Baccarum myrti ana 3 j.
Coralli albi,
Rubri ana 3 β.
Margaritarum 3 iiiij.
Sacchari quod satis est.
Fiat electarium.

* Omnem virium imbecillitatem firmitat, syncopé iuuat, asthmaticos, tabidos, tussientes, longo morbo extenuatos, & imbecillitate languentes recreat, & ad pristinum recuperandum robut conduit.

Diamargariton calidum, Aucenna.

R. Margaritarum,
Pyrethri ana 3 j.
Zingiberis,
Masticis ana 3 iiiij.

Zedoar

Zedoariæ,
Seminis apij,
Radicum thapsiæ,
Cardamomi,
Nucis moschatæ,
Macis ana 3 ij.
Been rubri,
Piperis,
Piperis longi ana 3 iiij.
Cinnamomi 3 v.
Sacchari quod satis est
Fiat electarium.

*Ad vniuersi corporis refrigerationem
confert, mulieres vterum gerentes, præfo-
cationes vteri, cordisque syncopen iuuat:
priuatim vero imbecillitati stomachi &
eruditati eiusdem, corporis ac cordis exo-
lutioni succurrit.

Diambra Mefna.

Rz. Cinnamomi,
Doronici,
Caryophyllorum,
Macis,
Nucis moschatæ,
Foliij,
Galangæ ana 3 iiij.
Spicæ nardi,
Cardamomi maioris,
Cardamomi minoris, ana 3 j.

N 4 Z 1

Zingiberis 3 j. β.
 Ligni aloës,
 Santali citrini,
 Piperis longi ana 3 ij.
 Ambræ 3 j.
 Moschi 3 β,
 Excipientur
 Syrupi rosati,
 Aquæ rosaceæ,
 Sacchari albi ana sufficienti quantitate.

*Cerebrum, cor, ventriculum, ac ventrem reliquum inferiorem calefacit, & roborat, exhilarat, coctionem iuuat, affectibus vterinis, & omnibus aliis frigidis prodest, senibus ob id ac mulieribus salubre.

Pleres Archonticon Nicolæ.

Rz. Cinnamomi,
 Caryophyllorum,
 Ligni aloës,
 Galangæ,
 Spicæ nardi,
 Nucis moschatæ,
 Zingiberis,
 Spodij,
 Schœnanthi,
 Cyperi,
 Rosarum,
 Violarum ana 3 j.

Ĝ xv.

Fol

Folij, Glycyrrhizæ,
 Mastiches,
 Styracis,
 Maioranæ,
 Mentæ aquaticæ, id est, sy simbrij balsa-
 mines,
 Cardamomi,
 Piperis longi,
 Piperis albi,
 Seminis basilici,
 Baccarum myrti,
 Corticum citri ana 3 ij. **G** v.
 Margaritarum,
 Been albi, & rubri
 Coralli rubri,
 Serici vesti ana 3 j. **G** ij. **f**.
 Moschi **G** viij. **f**.
 Caphuræ **G** v.
 Syrupi rosati,
 Sacchari albi añ 3 viij. fiat electariū.

*Tristibus, melancholicis, imbecillo vé
 triculo, deliquio animi à corde nato suc-
 currunt; eos qui ex diutino morbo extenua-
 ti & imbecilles sunt corroborat: Memo-
 riā amissam recuperat, sensus acuit, co-
 mitialibus, & asthmaticis prodest, om-
 némq; cerebri debilitatem aufert.

Letificans Galeni, secundum Nicolaum.
 Rx. Florum ocyymi,

N 5 Croci

Croci,
 Zedoariz,
 Ligni aloës,
 Caryophyllorum,
 Corticum citri,
 Galangæ,
 Macis,
 Nucis moschatæ,
 Styracis ana 3 ij. f.
 Anisi,
 Rasuræ eboris,
 Thymi,
 Epithymi ana 3 j.
 Caphuræ,
 Moschi,
 Ambræ,
 Margaritarum,
 Offis è corde cerui ana 3 f.
 Foliorum auri,
 Argenti ana 3 j.
 Sacchari quod sufficit fiat eleclarium.

*Lætitiam colorisq; bonitatem efficit,
concoctionem iuuat,& caniciem arcet.

Lætificans Rassis ad Almansorem.

R. metissæ,	Croci,
Corticum citri,	Cinnamomi,
Caryophyllorum,	Nucis moschatæ,
Gallæ moschatæ,	Cardamomi maioris
Masticæ,	Seminis pœoniz,

Beem

Bcen albi, & rubri,

Zedoariæ,

Doronici,

Seminis ocymi caryophyllati ana 3 fl.

Moschi 3 j. G v.

Tritis omnibus & in puluerem redactis
adde

Sacchari quod satis est

Fiat confection in tabulis.

Si verò volueris forma electarij, ea sy-
rupo sequenti excipies, qui

Rz. Myrobal. L cepularum, num. xx.

Rz. emblicatum, num. xxx.

Trita, & in libris tribus aquæ communis,
ad duarum tertiarum consumptione, co-
cta percolabis: Colaturæ addes

Mellis despumati lb ij.

Coque, fiat syrpus quo prædicta exci-
pies, & fiet electarium.

* Ad affectus cordis, ventriculi, iecoris,
quas partes etiam roborat, admodum
confert: palpitationem cordis emendar,
valenter exhilarat, & coctionem iuuat, co-
lorémq; viuidum efficit.

Diatrion pipereon Galeni.

Rz. Piperis nigri, Anisi,

Albi,

Longi ana 3 l.

Zingiberis,

Thymi ana 3 j.

Mellis quod satis est,

Fiat electarium.

Recip

Recipit etiam vniuersciusque generis piperum ʒ iii.

*Ventriculi refrigerationibus, acido ructui, quartanis, resolutis, iecinorosis, & inflationibus auxiliatur.

Diatrion pipereon Mesu.e.

Rz. Trium piperum ana ʒ v.

Zingiberis,

Thymi,

Anisi ana ʒ iiij.

Spicæ nardi,

Ammi,

Amomi,

Cinnamomi ana ʒ i.

Casix,

Seminis apij,

Seseleos, Afari,

Radicum enulæ ana ʒ β.

Mellis quod sufficit.

Fiat electarium.

*Hoc magis fluxionibus quæ à capite ad thoracem descendunt, couenit.

Diospoliticon Galeni.

Rz. Cumini in aceto macerati & vstii,

Piperis longi,

Comarum rutæ flaccidarum ana ʒ i.

Nitri ʒ β.

Terantur crassius, & cum

Mellis despumati quod satis est

Fiat

Fiat electarium in bona forma.

*Aluum deiicit cibos qui in ventre cor
rupti sunt educendo; iisque conuenit qui-
bus venter frigidus est, aut ad frigus pro-
pensior, siquidem pituitam extenuat &
spiritum flatulentum expellit.

Diacyminum Mesiae.

Rz. Cymini pridiè in aceto macerati, deinceps
de fiscati 3 x.

Zingiberis,

Cinnamomi ana 3 β.

Caryophyllorum,

Ligni aloës,

Macis ana 3 ij. β.

Galangæ,

Piperis longi,

Cardamomi ana 3 ij.

Moschi 3 β.

Mellis despumati q. f.

Fiat electarium forma conuenienti.

*Ventriculum & viscera reliqua cale-
facit, coctionem iuuat; fatus in dictis vi-
sceribus natos dissipat.

Diacyminum Nicolai.

Rz. Cymini in aceto præparati 3 viij. 3 j.

Cinnamomi,

Caryophyllorum ana 3 ij β.

Zingiberis,

Piperis nigri ana 3 ij. G v.

Galangæ,

Galangæ,
 Thymbraæ,
 Calaminthes ana 3 j. 3 ij.
 Ammi,
 Ligustici ana 3 j. C xvij.
 Piperis longi 3 j.
 Spicæ nardi,
 Cardamomi,
 Nucis moschatæ ana 3 ij. β.
 Omnibus tritis & in puluerem redactis,
 Mellisque despumati. q. s. exceptis fit
 electarium.
 Fit etiam forma solida cum saccharo,
 hoc est, ad singulas specierum dimidias
 vncias, libram sacchari commiscendo.

*Confert frigiditati thoracis, stomachi,
 inflatis, colicis, febre quartana laboranti
 bus, & ventriculi coctionem iuuat.

Diacalaminthes Galeni.

Rx. Calaminthes montanæ,
 Seminis petroselini,
 Pulegij,
 Seseleos ana 3 β.
 Seminis apij,
 Cacuminum thymi ana 3 ij.
 Ligustici 3 iiij.
 Piperis 1b j.
 Terantur subtilissime, &
 Melle

Melle despumato quantum satis est excipiantur.

*Crassa & lenta attenuat, & discutit, vrinas mouet, ac muliebres menses.

Diacalaminthe Mesne.

R. Calaminthæ montanæ,

Calaminthæ campestris,

Seselios,

Petroselini ana 3 vij.

Zingiberis,

Seminis apij,

Comarum thymi ana 3 iiiij.

Ligustici 3 vij.

Piperis 3 xij.

Excipe melle despumato quod satis est.

*Auxiliatur iis quos cibi fastidium vrget, appetentiam reuocans, ægrè quoque spirantibus, ventriculo refrigerationem sentienti, & flatibus distento confert.

Diacinnamomum Mesne.

R. Cinnamomi 3 xv.

Cafæ,

Cymini,

Radicum enulæ ana 3 ff.

Galangæ 3 viij.

Caryophyllorum,

Piperis longi,

Cardamomi maioris,

Cardamomi minoris,

Zingi

Zingiberis,
 Macis,
 Nucis moschatæ,
 Ligni aloës ana 3 iii.
 Croci 3 j.
 Sacchari 3 v.
 Moschi 3 ii.
 Excepta
 Mellis despumati lib. ii. 3 viii.
 Coque, fiat eleæarium.

*Coctionem iuuat, etiam pituitæ putre-
 dinem prohibet, distributionem alimen-
 ti in corpus promouet.

Diagalanga Mesue.

Rz. Galangæ,
 Ligni aloës ana 3 vi.
 Caryophyllorum,
 Macis,
 Ligustici ana 3 ij.
 Zingiberis,
 Piperis longi,
 Piperis albi,
 Cinnamomi,
 Calami odorati ana 3 j. f.
 Calaminthæ siccæ,
 Menthæ siccæ,
 Cardamomi,
 Spicæ nardi,
 Seminum apij.

Fœni

Fœniculi,

Anisi,

Carui ana ʒ j.

Sacchari albi ʒ x.

Mellis despumati q. f.

Fiat electarium ut decet.

*Ventriculi & hepatis intemperiem
frigidam sanat: ob id coctionem iunat, ru-
ctus acidos compescit, & fatus crassos po-
tenter dissipat, atque ab eis natas inflatio-
nes: oris habitum commendat.

Diacurcum, id est, Διάκυρκον, Mesue.

Rz. Tragacanthæ ʒ j.

Croci,

Asari,

Seminum petroselini,

Apij,

Dauci,

Anisi ana ʒ iiij.

Rhabarbari optimi,

Mei,

Spicæ nardi ana ʒ vj.

Costi,

Myrræ,

Casix,

Schœnanthi,

Carpobalsami,

Rubiaæ tinctorum,

Succi absinthij,

O

Succi

Succi eupatorij,
 Olei balsami ana 3 ij.
 Calami aromatici,
 Cinnamomi ana 3 j. β.
 Scordij,
 Cete ach.i.aspreni,
 Succi glycyrrhizæ ana 3 ij. β.
 Trita,&
 Mellis despumati q. s. excepta.
 Fiat electarium.

*Ventriculi, iecoris, lienis morbos frigidos, ob idq; diuturnos sanat, & hinc orta symptomata, vt hydropem, cachexiam, colorem corporis foedum, humorum in ventriculo corruptelam, renum & vesicæ virtus frigida, vrinamque euocat.

Diacurcum minor Mesua.

Rz. Spicæ nardi,
 Myrræ,
 Casia,
 Croci,
 Schœnanthi,
 Costi,
 Cinnamomi ana 3 j.
 Mellis despumati q. s.
 Fiat electarium.

*Idem pollet quod superior, sed imbecillius.

Die

Dsalacca.

R. Laccæ lotæ,

Rhabarbari ana 3 iiij.

Spicæ nardi,

Masticæ,

Seminis apij

Succi absinthij,

Succi eupatorij,

Ammi, Sabinæ,

Amygdalarum amararum.

Costi,

Myrrhæ,

Rubia,

Fœniculi,

Anisi, Afari,

Aristolochiæ rotundæ,

Gentianæ,

Croci,

Cinnamomi,

Hyssopi, Casia,

Schoenanthi,

Bdellij ana 3 j. β.

Piperis,

Zingiberis ana 3 j.

Myrrham & bdellium in vino infunde,
catera tenuissimè tere, & melle despuma-
to quantum satis est, excipe, fiat electariū.*Ventriculū & hepar roborat, hepatis
obstructiones aperit, eius scirrhū dissol-

O 2 uit,

uit, & ex his nascentem cacheriam & hydropen sanat, vrinas mouet, lapidemque
renum & vesicæ frangit.

Dianison Mesuæ.

Rz. Seminum anisi ʒ ij. β.

Glycyrrhizæ rasæ,

Masticæ ana ʒ j.

Seminum carui, fœniculi,

Macis,

Galangæ,

Zingiberis,

Cinnamomi ana ʒ v.

Piperis nigri,

Albi,

Longi,

Cafixæ,

Pyrethri,

Calaminthæ ana ʒ ij.

Cardamomi maioris,

Caryophyllorum,

Cubebarum,

Croci,

Spicæ nardi ana ʒ j. β.

Sacchari albi ʒ v.

Mellis despumati q. f.

Fiat electarium.

*Intemperiem frigidam ventriculi à puita cruda, vel etiā flatibus sanat, & tussim diuturnam à frigida causa genitam.

Dian

Dianthon Nicolai.

R2. Florum rorismarini	3 j.
Rosarum rubrarum,	Cinnamomi,
Violarum,	Zingiberis,
Glycyrrhizæ ana	3 vj.
Caryophyllorum,	Zedoariæ,
Nucis moschatæ,	Macis,
Galangæ,	Ligni aloës,
Spicæ nardi,	Cardamomi,
Seminis anisi ana	3 iiiij.
Fiat electarium.	Seminisanethi,
	Mellis q. s.

*Succurrit præter rationem tristibus,
animi lætitiam auget; Item cardiacis, ele-
phantia correptis, animi defectionibus,
& cordis syncopi, & in vniuersum omni
corporis imbecillitati prodest.

Cyphoides andromachi.

R2. Pulpæ passarum pinguium	3 iiiij.
Croci,	
Calami aromatici,	
Bdellij ana	3 ij. β.
Cafiae,	
Cinnamomi ana	3 j. β.
Spicæ nardi	3 iiiij.
Schœnanthi	3 ij. β.
Myrrhæ	3 iiiij.
Radicum aspalathi	3 ij.
Terebinthinae	3 iiiij.
Mellis, &	

O 3 Vini

Vini odorati ana q. f.

Coque, fiat electarium ut artis est.

*Ad hepaticos, & thoracis affectiones
utilis est.

Electarium de baccis Lauri Rafis.

R. Foliorum rutæ ʒ x.

Seminum Ammi,

Cymini,

Nigellæ,

Ligustici,

Carui,

Dauci,

Origani,

Amygdalarum amararum,

Piperis nigri, & longi,

Menthastræ,

Baccarum lauri,

Castorij ana ʒ ij.

Sagapeni ʒ β.

Opopanax ʒ iiij.

Mellis ℥ j. ʒ iiij.

Tritis diligenter quæ tritrandæ sunt, fiat
electuarium; deinde addantur lachrymæ
in vino dissolutæ.

*Valet ad colicam & iliacam passio-
nem, & doloribus intestinorum ex causa
frigida, vel flatuosa.

Electuarium de cineribus Auicenne.

R. Cinerum vitri,

Scor

Scorpionum,
 Radicum brassicæ,
 Leporis,
 Putaminū ouorum è quibus pullus exemptus sit,
 Lapidis spongiae,
 Sanguinis hirci præparati,
 Lapidis Iudaici,
 Gummi iuglandis,
 Acori ana 3 j.
 Petroselini,
 Dauci,
 Pulegij,
 Gummi arabici,
 Seminis altheæ,
 Piperis nigri ana 3 j. f.
 Mellis q. f.
 Fiat electarium.

Confectio Anacardina Mæsue.

Rz. Piperis nigri longi,
 Myrobala. cepularum,
 Emblicarum,
 Bellericarum,
 Castorij, ana 3 ij.
 Anacardij,
 Croci,
 Melanthij,
 Baccarum lauri ana 3 vi.
 Cyperi 3 iiij.

Indarum,
 Costi,

O 4 Terc

Tere anacardia per se, & aliis tritis misce,
 & factum
Electarium cum
 Butyri recentis non saliti,
 Mellis despumati ana q. f.
 Coquatur ut artis est.

*Ad totius inferioris vētris, & cerebri
 affectus frigidos conducit, sanguinem
 puriorem reddit, & inde spiritu animali
 facto purgatiore, & tenuiore, sensus om-
 nes, appr̄ahensionem, intellectum & me-
 moriam iuuat, colorēmque viuidum cor-
 pori tribuit.

Alia Confēctio Anacardina.

Rx. Aloës ʒ j. β.
 Iridis,
 Casiae ana ʒ vij.
 Zingiberis,
 Anacardijs,
 Carpolbalsami ana ʒ iiiij. β.
 Folij,
 Spicæ nardi,
 Myrobal. fuluarum,
 Cepularum, Indarum,
 Myrobalanorum. Bellericarum,
 Emblicarum,
 Mei,
 Epithymi ana iiij. ʒ j.
 Caryophillorum,

Schoen

Schœnanthi,
Rhei pontici,
Masticæ ana 3 ij.

Corticum radicum fœniculi lotorū ℥ j.
Aceti optimi ℥ ij.

Contusa & macerata in prædicto aceto
dies septem, coquantur, & colentur; Cola-
turæ bene expressæ adde

Mellis despumati ℥ ij.
Fiat electarium ut artis est.

Electarium ex Aſa fætida ſen

Lafere, Meſua.

Rz. Laseris,
Piperis,
Myrrhæ,
Foliorum rutæ ana 3 β.
Terantur, & excepta cum
Mellis despumati 3 viij.
Coquatur ut decet.

*Ad febres antiquas, & circuitum re-
petentes, ut quartanas, quotidianas, fo-
mnum grauem, tremore, venenosos mor-
sus vtile est.

Hiera ſimplex Galeni.

Rz. Cinnamomi,
Xylobalsami,
Alari radicum,
Nardi ſpicæ,

O 5 Masti

Masticches chiæ, ana 3 vj.

Croci 3 v.

Aloës electæ 3 xc.

Omnibus tritis & in puluerem redactis,
deinde

Mellis quantitate sufficienti exceptis sic
electarium.

Addita autem agarici præparati parte
dimidia fiet hiëra cū agarico. aliis quar-
ta sufficere videtur.

*Præstantissimum medicamentum est
ad vitiosos succos, qui in ventriculi tuni-
cis hæret. Ut iliter quoq; exhibetur iis qui
suffusorum imagines, & alia symptoma-
ta ex stomachi vitio patiuntur: & præterea
iis qui alio sunt adstricta, & mulieribus
quaæ non probè purgantur.

Hiëra composita Galeni.

R. Colocynthidis 3 viij.

Scillæ assatæ,

Agarici,

Ammoniaci,

Scammonij,

Corticum radicum hellebore nigri,

Sthœcadis,

Hyperici,

Pulegij.

Gentianæ,

Spicæ nardi,

Schœnanthi ana 3 xvij.

Polij montani,

Epith

Epithymi,
Polypodij,
Bdellij,
Aloës,
Chamædrios,
Euphorbij,
Marrubij,
Casia ana 3 viij.
Myrrhæ,
Sagapeni,
Croci,
Aristolochiæ rot.

Trium piperum,
Cinnamomi,
Opopanacis,
Castorij,

Petroselini ana 3 iiiij.

Omnia tenuissimè contrita excipe melle
ad specierum pondus.

* Medicamentum est efficacissimū ad
omnes morbos contumaces, & tutissimū.

Hiera Archigenis ex Aetio.

R2. Colocynthidos 3 j.

Chamædryos,

Agarici,

Marrubij,

Stœchadis ana 3 x.

Opopanacis,

Sagapeni ana 3 j.

Petrose

Petroselini,
Aristolochiæ rot.
Piperis albi ana 3 v.
Cinnamomi,
Spicæ nardi,
Miyrrhæ,
Polij montani,

Croci ana 3 iiii.

Mellis despumati ad pondus specierum
Fiat electarium.

*Confert affectibus melancholicis, &
ex pituita crassa natis, ut vertigini, epile-
psiæ, spasmo, difficultati spirandi, psoræ le-
præ, & cæteris tuberculis à crassa materia
nascentibus aut seroso excreimento, item
intestinis, ventriculo, vtero à flatu dolen-
tibus, aut prædictis humoribus.

Hiera Logadij ex Aëtio,
Rx. Colocynthidis 3 xx.
Scillæ affatæ,
Agarici,
Ammoniaci,
Scammonij,
Corticis radicum ellebori nigri,
Hyperici ana 3 j.
Epithymi, Polypodij,
Bdellijs,
Aloës,
Chamædryos,

Marrub

Marrubij,

Casiæ ana ʒ .j.

Myrrhæ,

Piperis albi, nigri,

Cinnamomi,

Croci,

Opopanaxis,

Sagapeni,

Caſtorij,

Petroselini,

Aristolochiæ ana ʒ β.

Mellis despumati ad pondus omnium
specierum,

*Ad lateris dolorem, epilepsiam, maniam, melancoliam morbum, scotoma, cephalæam, suspiria, subitam præfocationem, incubum, tetanū, spasmus cynicum, cōtusum corpus ex iectu, lapsu, tremorem, paralysim, arthritidas, dolores spinæ, māmarum duritias, cancerōsque earum, stomachi imbecillitatem, ructum acidum, inflationem, tormina, nauseam, colicū dolorem, menses suppressos.

Hiera Logadij, ex Nicolao.

Rz. Pulpæ colocynthidis,

Polipodij ana ʒ ij.

Euphorbij,

Polij montani,

Seminis thymeleæ ana ʒ j. β. C vj.

Absin

Absinthij,
 Myrrhæ ana 3 j. ġ xij.
 Centaurij.
 Agarici,
 Ammoniaci,
 Folij,
 Nardi indicæ,
 Scillæ,
 Scammonij præparati ana 3 j.
 Aloës,
 Comarum thymi,
 Calix,
 Chamædryos.
 Bdellij,
 Marrubij ana 3 j. ġ xiiij.
 Cinnamomi,
 Opopanaxis,
 Castorij,
 Aristolochiæ,
 Trium piperum,
 Croci,
 Sagapeni,
 Petroselini ana 3 β.
 Hellebori nigri, albi ana ġ vj.
 Mellis despumati ॥ j. 3 j. β.
 Confice ut decet.

*Exterminat mala diuturna ex melan
 cholia facta, epilepsiam, vertiginem, con
 uulsiones, hemicraniam, elephantiam, im
 petigio

petigines, lethargum, prodest, spumantibus & linguam mordentibus, his quis lethalia venena sumpererit, iecinorosis, pleuriticis, ischiadicis, & lumborum dolore infestatis vitiosos humores educit & mulierum menstrua.

Benedictus simplex Nicolai.

Rubribith electi,
Sacchari ana 3 x.
Eculæ,
Diagridij,
Hermadactylorum,
Rosarum rubratum ana 3 v.
Caryophyllorum,
Spicæ indicæ,
Zingiberis,
Croci,
Saxifragæ,
Piperis longi,
Amomi,
Cardamomi,
Seminitis petroselini,
Lithospermi,
Carui,
Fœniculi,
Asparagi,
Rustici,
Salis gemmæ,
Galangæ,   Macis ana 3 j. Tritis

Tritis triturandis, Fiat electarium cum
Mellis despumati ℥ iiij.

*Humores pituitosos, ad articulos po-
tissimum decumbentes elicit. A' renibus
quoque & vesica purgat.

Diasene Gentilis de Fulgino.

Rg. Foliorum senæ ʒ iij.

Auellanarum num.l.

Serici vsti ʒ iiij.

Lapidis armeni ʒ j.

Sacchari ʒ v.

Mellis despumati ʒ vij.

Fiat electarium secundum artem.

Diasena Nicolai.

Rg. Senæ ʒ iij.

Auellanas tostas num.l.

Serici vsti ʒ iiij.

Lapidis armeni lauati, ʒ j.

Lapidis lazuli loti ʒ iiij.

Sacchari ʒ vij.

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Galangæ,

Piperis nigri,

Spicæ nardi indicæ,

Folij,

Seminis ocimi,

Cardamomi,

Croci, Zingiberis,

Zedo.

Zedoariæ,
Florum rotismarini,
Piperis longi ana ʒ ij.
Mellis despumati ℥ ij.
Fiat electarium.

*Succurrit melancholicis, mania vexatibus, quartana laborantibus, tristitia affectis, lienosis, elephanticis, & omnibus virtutis ex atra bile procreatis.

Diasena recens Rasis, quæ sub nomine Ele-
cruarij Lenitium in usu est.

Rz. Passularum enucleatarum ʒ ij.

Capillorum veneris,

Violarum,

Hordei mundati ana M. β.

Sebesten,

Iuiubas ana num.xx.

Glycyrrhizæ ʒ β.

Prunorum exemptis nucleis,

Tamarindorum ana ʒ vij.

Senæ mundatae,

Polipodij ana ʒ ij.

Coctis ad tertię partis cōsumptionē, adde

Mercurialis recentis M. j. β.

Bulliant leuiter, cola. In colatura dissolue

Pulpæ cassiae,

Tamarindorum,

Prunorum,

Per cribrum transcolentur, & adde

P. Sacch

Sacchari albi ℥ iiij. β.

Sacchari violati ʒ vj.

Coquantur omnia, & fiat electarium in bona forma, vocatūrque diasema senæ expers. Qui verò voluerit cum sena habere, ad singulas electarij vncias addat

Pulueris senæ ʒ j.

*Valet in febribus ex humorum putredine natis, & pleuritide. Emollit enim aluum; & utramq; bilem sine molestia & innoxie educit.

Electarium de Sebeste, Montagnane.

Rz. Sebesten,

Prunorum siccorum,

Pulpæ tamarindorum ana ʒ v.

Aquæ violarum ℥ j.

Aquæ iridis,

Anguriæ ana ʒ vij.

Succi mercurialis depurati ʒ iiiij.

Penidiorum ʒ viij.

Seminum cucurbitæ enucleatorum,

Cucumeris, Melonis,

Citrulli ana ʒ ij. Diagridij ʒ iiiij.

Coquuntur tamarindi, sebesten & pruna, & in aquis stillatitiis dissoluta commiscentur cum

Diapruni simplicis ℥ j. β.

Postea adduntur penidia, & his dissolutis reliqua commiscentur, & fit electuarium.

*Conf

*Cōfert febribus biliōsis interpolatis, ac
continuis exquisitis, febrīūmq; vehemē-
tiā sedat, sitim extinguit, vigilias arcet,
& acres humores per vrinam educit.

*Diacasis Nicolai, sub nomine Caf-
siæ condite.*

R2. Pulpæ cassiæ $\frac{1}{2}$ j.

Pulpæ tamar indorum.

Mannæ electæ,

Penidiorum,

Sacchari violati,

Sacchari candi ana $\frac{3}{2}$ j. β .

Syrupi violati $\frac{3}{2}$ iiij.

Hæc omnia dissolue in decocto sequenti.

Prunorum,

Violarum,

Glycyrrhizæ,

Seminum communium enucleatorum,

Polypodij ana $\frac{3}{2}$ j.

Foliorum senæ $\frac{3}{2}$ β .

Anisi,

Fœniculi ana $\frac{3}{2}$ j.

Coquantur in aqua ad tertiarę partis con-
sumptionę, & colatura bene expressa ad-
datur supradicta, ac in electarij formam
reducantur.

*Confert iis qui dura sunt aluo, hęc em̄
leniter & citra molestiā subducit, ac flauā
educit bilē, ac febres inde natas mitigat.

P 2 Thorax

Thoracis pulmonis, & asperæ arteriæ
Phlegmonas resoluit, &c.

Diaçassia magistralis.

Rz. Iuinbarum,

Prunorum,

Capilli veneris,

Tamarindorum,

Sebesten,

Violarum ana M. j.

Coquantur in aqua secundam artem, & in
colatura dissolue

Pulpæ cassiæ lib. x.

Sacchari albi lib. v.

Coquantur ad perfectam consistentiam.

Cassia communis.

Rz. Violariæ,

Maluæ,

Mercurialis,

Betæ,

Parietariae ana M. j.

Fiat horum viridium decoctio in

Aquæ communis lib. x.

Bulliant ad dimidij consumptionem: hac

colatura bene expressa extrahitur cassia,

& ad singulas libras pulpæ adduntur

Mellis despumati 3 vj.

Coquitur in formam electuarij.

* Aluum leniter & citra molestiā omnem
subducit, estq; p. delicatis ac mollierib;

Dia-

Diaprunum non laxatinum Nicolai.

Rz. pruna electa num. c.

Coquantur perfectè in aqua sufficienti,
deinde cribro raro transmittantur, & re-
seruata pulpa decoctioni affunde.

Violarum ʒ β.

Bulliant sufficienter, & colentur: colature
addantur

Sacchari ℥ ii.

Pulpæ supradictæ ℥ j.

Pulpæ cassiæ

Tamarindorum ana ʒ j.

Coquantur lento igni, & addantur subse-
quentes species tenuissimè tritæ, semper
commouendo,

Santalorum albi, Rubri,

Spodij,

Rhabarbari electi,

Cinnamomi ana ʒ iii.

Rosarum rubratum,

Violarum,

Seminum portulacæ,

Seminum scariolæ,

Berberis,

Succi glycyrrhizæ,

Tragacanthæ ana ʒ ij.

Seminum cucurbitæ,

Cucumeris, Melonum ana ʒ j.

Contundantur ut supra.

P ʒ

*Facit

* Facit ad acutas, ardentes, omnēsq; alias febres, nem p̄e tertianas continuas, hēticas, marafinodes, lipyrias, & in summa ad omnem febrilem affectum.

Diaprunum solutuum.

R. Diaprunis non laxatiui ℥ j.

Diagridij ʒ j.

Fiat electarium.

Diacatholicon Nicolai.

R. pulpæ cassiæ,

Tamarindorum,

Senæ mundatæ ana ʒ ii.

Rhabarbari,

Polipodij,

Violarum,

Anisi ana ʒ j.

Glycyrrhizæ rasæ,

Penidiorum,

Sacchari candi,

Quatuor sem.frig.maior. ana ʒ ii.

Conterenda conterantur: Et sume

Polypodij recentis ʒ iii.

Seminis fœniculi ʒ ii.

Aquæ communis ℥ ix.

Coque ad dimidij consumptionem, & co-la: colatur æ adde

Sacchari albi ℥ ii.

Coquantur ad syrapi consistentiam, & su
pra scriptis additis, fiat electarium.

* Omn

*Omnes corporis humores purgat. Confert acutis & peracutis morbis. Emollit enim, alterat, roburq; addit. Iocinerosis, lienosis, podagricis, arthriticis, tertianis, quartanis, & quotidianis, doloribus capitatis succurrit.

Diapolyphion Magistrale.

R. Polypodij mundati ℥ iiij.

Mellis despumati ℥ vij.

Aceti scillitici ℥ j. ℥ iiij.

Zingiberis ʒ vj. Fiat electarium.

Diacarthamu Arnoldi de villa noua.

R. specierū diatragacanthi frigidi ʒ β.

Pulpæ cydoniorum ʒ j.

Pulpæ carthami ʒ β.

Zingiberis ʒ iiij.

Scammonij præparati ʒ iiiij.

Turbith ʒ vj.

Mannæ ʒ iiij.

Mellis rosati colati,

Sacchari candi ana ʒ j.

Hermodactylorum ʒ β.

Sacchari albi ʒ x. β.

Fiat electarium liquidum.

*Flauæ bili & pituitæ educendæ mirificè conducit.

*Electarium Episcopi siue Elescopi
Mesnae.*

R. Scammonij præparati,

P 4

Turb

Turbith ana 3 vj.
 Caryophyllorum,
 Cinnamomi,
 Zingiberis,
 Myrobalanorum emblicarum,

Nucis moschatæ,

Polypodij ana 3 ij. β.

Sacchari optimi 3 vi.

Mellis despumati tb j. 3 iiiij.

Coquantur fiat electarium.

* Bilem flauam & pituitā elicit, flatus quoque toto corpore expellit, doloribus articulorum, laterisq; prodest, item colicis cruciatibus: humores ad renes & vesicam decumbentes expurgat.

Diaphœnicum Meſuæ.

Rz. Dactylorum mundatorum 3 c.

Penidiorum 3 l.

Amygdalarum purgatarum 3 xxx.

Turbith electi 3 xxxv.

Scammonij 3 xij.

Zingiberis,

Piperis longi,

Florum rutæ,

Cinnamomi,

Ligni aloës,

Macis,

Anisi,

Fœ

Fœniculi,

Dauci,

Galangæ ana ʒ ij. β.

Dactyli per triduum in aceto & totidem noctes macerantur, deinde in mortario cōtunduntur cum amygdalis & penidiis. Reliqua tenuissimè teruntur, & in electarium reducuntur cum

Mellis despumati tb vj.

*Febribus cōpositis & diuturnis auxiliatur, bilem enim flauam & pituitam dūcit. Colicis cruciatibus mirificè confert, item doloribus ventriculi, & id genus aliis vitiis ex crudis humoribus ortis.

Electarium Hamech, Mesuæ.

Recip. myrobalanorum fuluarum ʒ. iiiij.

Cepularum,

Indarum,

Rhabarbari electiana ʒ ij.

Agarici,

Colocynthidis,

Polipodij ana ʒ xviiij.

Absinthij.

Thymi,

Senæ ana ʒ vj.

Violarum ʒ j. β.

Epithymi ʒ ij.

Seminis anisi,

Fœniculi,

P s

Rosa

Rosarum rubrarum ana 3 vj.

Succifumariæ ℥ j.

Pruna num. ix.

Passularum enucleatarum 3 vj.

Macerentur omnia in sero lactis caprini sufficiente, in vase vitrato angusti oris, per dies quinque. Postea ferueant vna aut altera ebullitione, Colentur, colaturæ be ne expressæ adde

Pulpæ cassiæ 3 iiiij.

Pulpæ tamarindorum 3 v.

Mannæ 3 iiiij.

Frica manu, cola, & adde

Sacchari albi ℥ j. β.

Scammonij preparati 3 j. β.

Coque ad mellis consistentiam, & adde

Myrobalanorum fuluarum,

Cepularum,

Indarum,

Bellericarum,

Emblicarum,

Rhabarbari,

Seminis fumariæ ana 3 β.

Spicæ nardi indicæ,

Anisi ana 3 ii.

Confice electuarium.

* Morbis omnibus ex flava bile & pituita salsa natis, nempe impetigini, scabiei, ele phaticæ, & cäcro succurrit. In summa omni fœdit

fœtidati cutis à biliosis & adustis humoribus procreatæ conuenit.

Electarium è succo Rosarum, Nicolai.

R₂. Succi rosarum rubratum,

Sacchari albi ana ℥ j. ʒ iiiij.

Scammonij præparati ʒ j. β.

Santali rubri, albi, lutei ana ʒ vj.

Spodij ʒ iiij.

Camphoræ ʒ j.

Coquatur saccharum cum succo rosarum, deinde reliqua trita adiificantur, & fiat electarium.

*Expellit flauam bilem citra molestiam, ad morbos articulorum ex biliosis & calidis humoribus natos, ad febrēsq; tertianas confert.

Electarium rosatum, Mesua.

R₂. Succi rosarum rub. ℥ iiiij.

Sacchari optimi ℥ j. β.

Mannæ electæ & recentis ʒ vj.

Scammonij præparati ʒ j. β.

Coque igni lento ad mellis crassitudinem, tunc adde subsequentia bene trita, & per cibrum transmissa,

Trochisc. de spedio ʒ j.

Galliae moschatæ,

Croci ana ʒ ij.

Trochisc. de berberis ʒ β.

Confice secundum artem.

Hoc

Hoc electario utimur in conficiendis catapotiis aggregatiuis, & de hermodactylis.

*Cholagogum est clemens, ob id salubre biliosis affectibus, arthritidi calidæ, cephalalgia calidæ, vertigini, oculorum dolori, itero.

Electarium Indum maius Mesiae.

R: Cinnamomi,
Caryophyllorum,
Spicæ nardi,
Rosarum rubrarum,
Casiæ,
Macis,
Cyperi ana ʒ β.
Santali citrini ʒ ij. β.
Ligni aloës,
Nucis moschatæ ana ʒ ij.
Turbith electi ʒ l.
Sacchari optimi,
Penidiorum ana ʒ xx.
Galangæ,
Cardamomi maioris,
Cardamomi minoris,
Asari,
Masticis ana ʒ i. β.
Scammonij præparati ʒ i. β.
Omnia tenuissimè conterantur, & manus oleo amygdalarum dulcium re-

cens

cens extracto, bene inunctis, fricentur,
& fiat electarium cum syrupo subsequen-
ti, qui

Rz. Succi apij,

Fœniculi,

Cydoniorum,

Granatorum ana ʒ vj.

Mellis despumati ℥ iii. β.

Coquantur in formam syrpi.

*Purgat ventrem totum inferiorem,
atque adeò iuncturas pituita etiam putri,
flatisque dissipat: & affectibus inde natis,
dolori colico & nephritico, & ventriculi,
& aliorum viscerum, vtile est.

Electarium Indum minus Mesuae.

Rz. Turbith electi,

Sacchari ana ʒ vj.

Macis,

Caryophyllorum,

Piperis,

Zingiberis,

Cinnamomi,

Nucis moschatæ,

Cardamomi ana ʒ vij.

Scammonij præparati ʒ j. β.

Mellis despumati ℥ iii.

*Ad eadem efficax est.

Electarium de Psyllis Mesuae.

Rz. Succi

Rx. Succi buglossi sive boraginis dome-
 sticæ & sylvestris,
 Endiuiaæ,
 Apij, ana ℥ ij.
 Succifumariæ ʒ iiij.
 Clarificentur, & in his infunde
 Cuscutæ,
 Anisi,
 Senæ ana ʒ β.
 Capillorum ven, M. j.
 Asari ʒ β.
 Nardi indicæ ʒ ii.
 Macerentur vigintiquatuor horas, deinde
 semel feruefiant, & adde
 Violarum recentium ʒ iiij.
 Epithymi ʒ ij.
 Rursus feruefiant, colentur, colaturæ ad-
 dantur
 Psyllij ʒ iiij.
 Macerentur vigintiquatuor horas iden-
 tidem agitando, post exprimet totam muc-
 caginem, in cuius ℥ iiij.
 Coque igni lento
 Sacchari optimi ℥ ij. β.
 Scammonij præparati ʒ iiij. β.
 Coctis omnibus adde, subsequentia sub-
 tillissimè trita
 Trochiscorum diarhodon, de spadio,
 Rhabarbari ana ʒ j.

Tro

Trochisorum de berberis ʒ β.
Fiat electarium.

*Flauam bilem euocat, ob id febribus
ardentibus, acutis, curatu difficultibus au-
xiliatur, dolori capitis, & vertigini à bi-
lis vapore nascenti, ictero & intemperiei
calidæ hepatis.

Triphera Persica Mesue.

R. Succi solani,

Endiuiæ,

Apij,

Lupuli ana ℥ j.

Violarum ʒ iiij.

Cuscutæ ʒ β.

Myrobalanorum, citrearum,

Cepularum,

Indarum ana ʒ ij.

Foliorum senæ ʒ ij.

Spicæ nardi indicæ ʒ iiij.

Agarici electi ʒ j.

Pruna damascena num. l.

Macerentur in prædictis succis, fricatis
prius myrobalanis oleo amygdalarum
dulcium: Coque igni lento ad tertias,
dein adiice

Epithymi ʒ xl.

Semel feruefiant, colentur, In dimidia par-
te colaturæ dissolue

Tamarindorum recentium ʒ iiij.

Mannæ

Mannæ ȝ j. β.
 Pulpæ cassiaæ ȝ iiiij.
 Sacchari violati ℥ j.
 Alteri parti adde
 Sacchari optimi ℥ iiij.
 Aceti boni ℥ j.
 Coquantur lento igni & reliquis admi-
 sceantur, deinde adde
 Rhabarbari ȝ ij.
 Myrobalanorum, citrinarum,
 Cepularum,
 Indarum ana ȝ j.
 Bellericarum,
 Emblicarum ana ȝ β.
 Seminis fumariæ,
 Trochischorum diarhœdon,
 Macis,
 Mastichis,
 Cubebarum,
 Spodij,
 Santali citrini,
 Seminum cucurbitæ,
 Citrulli,
 Melonum,
 Cucumeris ana ȝ ij. β.
 Anisi ȝ β.
 Spicæ nardi ȝ ij.
 Tenuissimè trita inuoluuntur oleo viola-
 to, & fiat electarium secundum artem.
 *Aduer-

*Aduersus acutas febres, calidam ventriculi & iecoris intemperiem efficax.
Morbis omnibus ex humorum vſtione natis confert, ſitim reſtinguit, ieterum calidum ex obſtructione ſanat, ſuffuſionem à vaporibus biliosis viſui incommodan-tem diſcutit.

Diaturbith Mefue.

R. Turbith albi & gummosi ʒ x.
Zingiberis ʒ v.
Maſtiches ʒ iij.
Saccharialbi ʒ ij. β.
Fiat electarium cum
Mellis ſufficienti quātitate.

*Pituitam, pŕſertim eam quaeſt in ventriculo, elicit.

Diaturbith cum Rhabarbaro,

Montagnanæ.

R. Turbith,
Hermodactylorum ana ʒ i.
Rhabarbari ʒ x.
Scammonij præparati ʒ β.
Santali albi, rubri,
Violatum,
Zingiberis ana ʒ i. β.
Maſtichis,
Anisi,
Cinnamomi,
Croci ana ʒ β.

Q

Sac

Sacchari albi ℥ j. ʒ. iij.

Fiat electarium in forma competenti.

*Flauam bilem & pituitam educit, atq;
aqua intercutem laborantibus mirifice
confert.

Catharticum Imperiale, Nicolai.

Rz. Scammonij præparati,

Sacchari ana ʒ j.

Cinnamomi,

Spice nardi,

Radicum saxifragiæ,

Polypodij,

Zingiberis ana ʒ β.

Spicæ nardi celticæ,

Piperis longi,

Piperis albi,

Cardamomi,

Amomi,

Caryophyllorum ana ʒ iij.

Terantur omnia tenuissime & fiat electa-
rium cum

Mellis despumati q. s.

*Bilem vtranque & pituitam sine mo-
lestia educit, caput optimè purgat, & oris
spiritum commendat.

Diamanna Galens ex Mesue.

Rz. Mannæ eleæ ℥ j.

Scammonij præparati ʒ j.

Succi rosarum rubrarum ℥ j.

Diffol

Dissoluatur in succo manna, & coquatur
sufficienter lento igne, deinde adde
Masticus pulueris satæ 3 iij.
Fiat electarium.

*Bilem flauam educit sine molestia, ob
id omnibus morbis biliosis salubre.

Electarium lenitissimum magistrale.

Rz. Myrobalanorum flauarum.

Cepularum,

Indarum ana 3 ij.

Bellericarum,

Embligarum ana 3 j. β.

Sacchari optimi 3 β.

Terantur triduum in vase lapideo, singu-
lis diebus bis vel ter aquam fontanam
inspergendo, deinde siccata terantur in
puluerem tenuem, cuius sumes 3 j.

Turbith boni 3 iij.

Zingiberis 3 j. β.

Cinnamomi,

Anisi,

Sandali rubri ana 3 j.

Scammonij præparati 3 j. β.

Sacchari q. f.

Fiat electarium.

Theriaca Andromachi senioris

ex Galeno.

Rz. Trochiscorū scilliticorum 3 xlviij;

Trochiscorum theriacorum,

Q. 2 Hedicroi,

Hedicroi,
 Piperis longi,
 Opij ana 3 xxiiij.
 Rosarum rubrarum purgatarum,
 Iridis,
 Succi glycyrrhizæ,
 Seminis napi sylvestris,
 Scordij,
 Opobalsami,
 Cinnamomi,
 Agarici ana 3 xij.
 Myrræ,
 Costi,
 Croci,
 Casia,
 Nardi indicæ,
 Schoenanthi,
 Thuris electi,
 Piperis nigri,
 Dictamni cretici,
 Comarum marrubij,
 Rhapontici,
 Stœchadis,
 Petroselini,
 Calaminthæ montanæ,
 Terebinthinæ,
 Zingiberis,
 Radicum quinquefolij ana 3 vj.
 Polij montani,

Chæ

Chamæptyos,
Styracis,
Meu,
Amomi,
Nardi celticæ,
Terræ lemniæ,
Phu,
Chamædryos,
Folij,
Chalcitidis tostæ,
Gentianæ,
Anisi,
Succi hypocistidis,
Carpobalsami,
Gummi,
Seminis fœniculi,
Cardamomi,
Seseli,
Acaciæ,
Thlaspi,
Hyperici,
Ammi,
Sagapeni ana 3 iiiij.
Caistorij,
Aristolochiæ tenuis,
Dauci,
Bituminis iudaici,
Opopanacis,
Centaurij minoris,

Q 3 Galbani

Galbani ana 3 ij.

Mellis despumati lib. x.

Vini optimi odorati q. satis est.

Galeni ætate plus aromatum admiscebant ad singulas libras mellis, & medicamentum solidius erat, quam nunc fit. Iam enim sumunt mellis lib. xx.

Conficitur autem hoc modo secundum Galenum.

Herbx, flores, fructus, semina, radices, cortices, trochisci, terra lénia, chalcitis, & bitumen, diligētissimè cōterūtur pistillo ferreo in mortario æneo, & cribro subtilissimo cibrantur, semine thlaspi, napi syuestris, & croco exceptis, quæ per se terūtur, vinoq; rigantur, ne mortario interiori inhareāt, & ut cōmodius cōterātur.

Gumi, succi, & castoriū per se terūtur, adfuso vīno, ut etiā cōmodi⁹ teri possint.

In ipso compositionis tēpore, omniumque rerum mixtura, Primum liquefit terebinthina in duplice vase cū mellis paucillo, deinde etiā opopanax, galbanum, sagapenum, bene anteā per se trita adfuso pauculo melle, ut facilius digitis explanetur, commisceanturque atque vniuantur: Postea coquuntur in ipso duplice vase cū terebinthina, donec ad iustam consistentiam redacta sint, his admiscetur pars aliqua

quā cōrritorum, tum etiam in vino disso-
lutorum, donec mellis cōsistentiam con-
sequātur, deinde in mortarium vastę ma-
gnitudinis effunduntur in hunc modum.
Primū, pars aliqua eorum quæ vino disso-
luta sunt, & ad eam formā redacta: dein-
de mellis nonnihil cocti per se & despumi-
mati: postremò, pars aliqua eorū quæ in
puluerem redacta fuerant: ad hēc nonni-
hil eorum quæ liquefacta in duplii vase,
eāq; tepida: Hēc omnia probē agitentur
rudicula, & sic cōsequenter de residuo fa-
ciendum, donec omnia probē vñita sint,
& hēc quidem ad Solem, ut facilius fiat,
continuo agitando, & tundendo pila fer-
rea inuncta opobalsamo, ut facilius agita-
ri possint, & commisceatur etiā opobalsā-
mum reliquis: alioqui facilē adhāretet pi-
stillo medicamentum, & difficilior fieret
agitatio: Hēc continuē per quatuor aut
quinque dies agitanda sunt, & rursus elas-
pis sex aut septem diēbus iteranda agita-
tio per duos mēses: deinde reponitur me-
dicamentum vasculis plumbeis, aut ter-
reis bene coctis & vitratis.

Chalcitis quæ in hoc medicamē venit,
sic prēparāda est: Illius bona quātitas in
olla cruda, succēsis carbonibus coquitur,
eāq; liquefacta ubi bullas emiserit, partē

Q 4   supera

supernam in marmor effundes , atq; illic
fines in umbra donec frigeat . Hinc postea
solūmodo capies quod supernè spumeū
fuerit , quódque cinerei est coloris , aut
prassij , non quod flauum est , theriacam
enim colore flauo non nigro inficeret.

Hic autem animaduertendum est , o-
mnes theriacæ compositiones quæ apud
Galenum variis locis reperiuntur , & di-
uersorum Authorum , recipere insuper
Acori 3 iiii.

Piperis albi 3 vij.

*Exitialibus venenis , & ferarum virus
eiaculantium ictibus aduersatur . Inuete-
ratis capitis doloribus , vertigini , aurium
grauitati , comitalibus , attonitis , appo-
plecticisue , resolutis , oculorū hebetudi-
nis , voci amissæ , asthmaticis , recēti & ve-
rustæ tuſſi , sanguinē reiicientibus , ægrè
excreantibus , & non nisi recta ceruice spi-
rantibus , ventriculi imbecillitatibus ac
inflationibus , colicis cruciatibus , ileofis ,
cholericis , cœliacis , regio morbo corre-
ptis opitulatur . Induratum lienem lique-
facit , calculos in renibüs cōminuit , vri-
nę difficultati & vesicę exulcerationibus
medetur . Febrī horroribus & rigoribus ,
hydropicis , elephātia laborantibus sāpe
præsenti est auxilio . Menstrua cit , factum
mort

mortuum excutit, articulorum doloribus
adiumento est. Non autem corpus modò,
sed & animi morbos persanat. Melancho-
licis itaque, lymphaticis, aquæ pauori-
bus, & id genus aliis malis iugiter data
succurrit. Ceterum in pestifera luę vix a-
liud præsentius magisque idoneum præ-
fidium hac ipsa inueniri potest.

Theriaca dia tessaron Mesnae.

Rz. Gentianæ,
Baccarum lauri,
Myrrhæ,
Aristolochiæ rot. ana ʒ ii.
Mellis despumati q. f.
Coquantur ut artis eft.

* Ad affectus frigidos, tum cerebri,
ut epilepsiam, paralyfin, spasmum cyni-
cum, id est, oris torturam: tum ventricu-
li, ut inflationem, & ab eo dolorem, tar-
dam coctionem: tum denique hepatis,
ut hydropem cachexiam, obstructionem:
præterea morsu scorpionis, & potionis ve-
neni confert.

*Mithridatum Andromachi secun-
dum Galenum.*

Rz. Glycyrrhizæ ʒ viij. ʒ β.
Opij ʒ iiiij. ʒ j.
Felij,

Q s Nardi

Nardi celticæ,
 Seminis fœniculi,
 Gentianæ,
 Meu,
 Rosarum siccaram,
 Cardamomi ana 3 iiiij.
 Caftorij,
 Thuris,
 Myrrhæ,
 Succi hypocistidis ana 3 vj.
 Polij,
 Costi,
 Seseli,
 Casix ana 3 v. 3 j.
 Nardi indicæ,
 Scordij,
 Cyphi,
 Schœnanthi,
 Opopanacis,
 Terebinthinæ ana 3 vj. 3 j.
 Acori,
 Phu,
 Hyperici,
 Acaciæ,
 Gummi,
 Carlobalsami,
 Sagapeni ana 3 ij.
 Croci,
 Cinnamomi,

Zingib

Zingiberis ana 3 vij. 3 j.
 Styracis 3 v. 3 ij.
 Dauci 3 vij. 3 β.
 Petroselini 3 iiiij. β.
 Piperis longi 3 iiij. β.
 Anisi 3 iij.
 Thlaspi,
 Opobalsami ana 3 vij. 3 ij.
 Galbani 3 vij.
 Scinci 3 ij. 3 j.
 Vini optimi quod satis est,
 Mellis despumati q. 6
 Compone in modum theriacæ.

*Ad eadē quæ theriace valet, & ad pleraq; pernicioſa medicamenta & venena est efficacior: in viperæ autē morsus cura tione, theriaca inferior. Prtuatim verò facit ad diuturnas ventriculi & thoracis fluxiones, & ad omnes inueteratas in profundo corporis exulcerationes & abscessus. Tabidis ventrisq; inflationibus medetur, appetentiam emendat & restituit, ac bonum corpori colorem conciliat. Calcinos conterit, ac vrinæ difficultatem sanat, Acuit visum eorum qui illo crebrius vtūtur. Mortuum fœtum eiicit, & ad mulieribria omnis generis mala frigida, atque iis quæ non concipiunt conducit. Item melancholiam non sinit consistere.

Omnne

Omne denique capit is malum ex frigidi-
tate ortum, dolores aurium, lachryman-
tes oculos, dentium cruciatus, oris, pala-
ti, auriumque omnia vitia, emplastri for-
ma imposita, sanat.

Mithridatius Democratiss.

R. myrrhae.

Croci,	Agarici,
Zingiberis,	Cinnamomi,
Nardi indicæ,	Thuris electi,
Thlaspi ana 3 x.	Seseli.
Opobalsami,	Schœnanthi,
Stœchadis,	Terebinthinæ,
Chalbani,	Costi,
Piperis longi,	Castorij,
Hypocistidis,	Styracis,
Opopanaxis,	Folij ana 3 viii.
Casiæ,	Polij montani,
Piperis albi,	Scordij,
Seminis dauci,	Carpobalsami,
Cyphi,	Bdellij ana 3 viij.
Nardi celticæ,	Gummi,
Petroselini,	Opij,
Cardamomi,	Seminis fœniculi,
Gentianæ,	Rosarum,
Dictamni cretici	ana 3 v.
Anisi,	Ari,
Acori,	Phu,
	Sagap

Sagapeni ana 3 iij.

Meu,

Acaciæ,

Scinchi,

Seminis hyperici ana 3 ij. β.

Vini q. f.

Mellis despumati q. f.

Confice secundum artem.

Diarceuthidon Damocritus ex Galeno.

R. Baccarum iuniperi 3 iiiij.

Terræ lemniae 3 ij.

Trita excipiantur

Olei dulcis quantitate sufficienti.

Alij butyrum recens loco olei sumunt.

* Accipientem tutum à venenis reddit:
nam si venenum non subsit quieta manet:
sint adsit, nauseam concitat, & euomere
cogit, ita ut venenum quoque cum anti-
doto reiiciatur.

Ambrosia Archibij, ex Gale-
no desumpta.

R. Anisi,

Seminis apij ana 3 iiiij.

Myrræ,

Opopanacis ana 3 j.

Cinnamomi,

Seminis loti amari,

Casij,

Spicæ indicæ ana 3 ij.

Croci,

Croci 3 ij. β.

Piperis 3 β.

Opij 3 iiiij.

Mellis despumati q. s.

Confice secundum artem.

*Ad omnes internas affectiones utiles
est pota: ad intestinorum tormenta quidem
ex vini myrtini, & aquæ quartæ heminae
parte: ad hepatis autem ex aquæ mulsa he-
mina dimidia. Item ad vigilias, ophthal-
miam, & lateris morbum ex aqua mulsa:
ad stomachi demum vitia, ex vini grana-
torum cyathis duobus, & aquæ totidem.

Athanasia Mithridatis ex Galeno.

R. Piperis albi ġ xl.

Costi,

Mei,

Acori,

Agarici,

Scordij,

Dauci,

Petroselini ana 3 iiiij.

Croci,

Myrræ ana 3 viij.

Cinnamomi,

Casiæ,

Schoenanthi ana 3 xij.

Mellis q. s.

Compone ut artis est.

Facit

*Facit ad venena, & omnium venenatorum morsus, quibusque cibus in ventriculo aescet, anguinemque reiciunt: antiquas insuper tussiles, hepatis, lienis, vesicæ & vteri morbos sanat.

Athanasia Nicolai.

Rz. Cinnamomi,

Casiæ ana 3 iiii. ē v.

Croci,

Schœnathi,

Styracis calamitæ,

Phu,

Seseli,

Hyoscyami,

Betonicæ,

Apij,

Dauci,

Anisi,

Opij ana 3 j. β. ē iii.

Nardi indicæ,

Folij,

Castorij,

Myrrhæ,

Lapidis hæmatitis,

Carabe,

Sanguinis draconis,

Coralli rubri,

Costi,

Boli armeni,

Mummię

Mummiæ,
Consolidæ maioris,
Tetraæ sigillatæ,
Acori,
Asari,
Corticum mandragoræ,
Polij montani,
Pulegij,
Baccarum lauri,
Mei,
Piperis albi,
Piperis longi,
Petroselini ana 3 β.
Mellis q. f.
Confice ut artis est.

*Dysemeria laborantibus & cœliacis
confert, atq; ad fluxum muliebrem vtilis
est. Facit ad profluuiū sanguinis narium,
& eos qui cibum nō retinent in ventricu-
lo. [Sanguinis præterea à quacunque cau-
sa natis reiectionibus auxiliatur.

Paulina ex Galeno.

Rz. Cinnamomi,	Piperis nigri,
Costi,	Piperis longi,
Galbani,	Styracis ana 3 j.
Castorij,	Mellis q. f.
Opij,	Tunduntur quæ tundēda sunt, & cribran- tur per angustissimum cribrum, galba- num

num in melle dissoluitur, & factum electa
rium in consistenti forma reponitur in
pyxidem vitream aut argenteam.

*Facit h̄x mptoicis, tuſſi etib⁹, phthi-
ſicis, peripneumonicis, ad cōvulſa, rupta,
ſtomachi ſubuersionem, bilem vomētes,
ac ſecernentes, cœliacos, dyſentericos, ad
affectiones circa veficam, ſuffoçationes
vteri, febres per circuitum repetentes, ho-
ra vna ante exacerbationem exhibita, fa-
cit in malum habitum delapsis, cibū non
ſentientibus, ac pharmaca lethalia & pla-
gas venenum iaculantium bestiarum.

*Philonis Tharsensis Antidotus ex Gale-
no, ſimilis ei quam Mesues deſcribit.*

R. Croci 3 v.
Pyrethri,
Euphorbij,
Nardi indicæ ana 3 j.
Piperis albi,
Seminis hyoscyami ana 3. xx.
Opij 3. x.
Mellis q. f.
Confice ſecundum artem.

*Expertissima ad ſedandos vehemētes
& lethales partium dolores, ventriculi,
cœli, hypochondriorum, hepatis, lienis, re-
num, vteri, excitatos à crudis humoribus

R aut

aut flatu crasso, aut ambrorum causa in-
temperie frigida: valet etiam ad suffoca-
tionis periculum, singultum vehementē,
& vrinæ difficultatem.

Philonium Romanum Nicolai.

Rz. Piperis albi,
Seminis hyoscyami ana 3 v.
Opij 3 ij. β.
Cafix 3 j. β.
Seminis apij 3 j.
Petroselini,
Seminis fœniculi,
Dauci ana 3 ij. Ĝ. v.
Croci 3 β.
Nardi indicæ,
Pyrethri,
Zedoaria ana Ĝ xv.
Cinnamomi 3 j. β.
Euphorbij,
Costi ana 3 j.
Mellis despumati q. s.
Confice &c.

*Idem quod præcedens potest;

Philonium Persicum Mesua.

Rz. Piperis albi,
Hyoscyami ana 3 xx.
Opij,
Terrælemniae ana 3 x.
Lapidis hæmatitis,

Croci

Croci ana 3 v.

Castorij,

Nardi indicæ,

Euphorbij,

Pyrethri,

Margaritarum,

Carabe,

Doronici,

Zedoariæ,

Trochisorum ramich ana 3 j.

Camphoræ 3 j.

Mellis q.s.

* Ad sanguinem undeunque manantem confert: quapropter menses immodi- cè erumpentes, hemorrhoidas, & cruentas excretiones per inferna: itemque sanguinis sputum compescit, ac fœtum in utero retinet.

Tryphaera magna Nicolai.

Rz. Opij 3 ij.

Cinnamomi,

Caryophyllorum,

Galangæ,

Nardi indicæ,

Zedoariæ,

Zingiberis,

Costi,

Styracis calamitæ,

Calami aromatici,

R 2 Calam

Calaminthæ,
 Iridis,
 Peucedani,
 Acori,
 Corticum mandragoræ,
 Nardi celticæ,
 Rosarum rubratum,
 Piperis,
 Anisi,
 Apij,
 Petroselini,
 Fœniculi,
 Dauci,
 Hyoscyami,
 Cymini,
 Seminis ocyti ana 3
 Mellis despumati q. s.

* Auxiliatur dolori stomachi ex frigideitate, sumpta namq; statim sudore prooueat, phreneticis, mulieribus ex uteri dolore insomnibus, rheumaticis, peripneumonicis, & qui excrementa cum sanguine excernunt utilissima est.

Requies Nicolai.

R. Rosarum rubratum,
 Violarum ana 3 iii.
 Opii,
 Hyoscyami,
 Papaueris albi,

Pap

Papaveris nigri,
 Corticis mandragoræ,
 Seminum scariolæ,
 Lactucæ,
 Portulacæ,
 Pfylliij,
 Nucis moschatæ,
 Cinnamomi,
 Sacchari ana 3 j. f.
 Santali albi,
 Rubri, Citrini,
 Spodij,
 Tragacanthæ ana 3 ij. G. v.
 Mellis despumati q. s.
 Confice secundum artem electarium.
 *Ad febres cōtinuas & ardentes, omnēmque febrilem affectum, ad febres deniq; acutas confert. Est autem utilis temporibus & pulsibus manuum iuncta, ac cordis dolorem mitigat, somnumq; cōciliat.

sotera Pauli.

Rx. Nardi indicæ,
 Caistorij ana 3 xxxix.
 Myrrhæ 3 xxvii.
 Croci 3 xxxvij.
 Opij,
 Schœnanthi ana 3 xxxvj.
 Petroselini 3 xl.
 Anisi 3 ix.

R 3 Apij

Apij   3 vij.
 Piperis longi,
 Seseli ana   3 xij.
 Styracis,
 Costi,
 Mellis q.s.

Casiæ	3 viij.
Amomi;	Coriander
Sisonis	3 viij.
Hedycroi,	Lavatera
Asari ana	3 viij.

P U L V E R E S.

Sectio sexta.

Puluis aduersus flatus magistralia

Recip. Coriandri præparati,
 Anisi pürgati ana 3 ij.
 Sacchari optimi 3 iiiij.
 Cinnamomi 3 ij.
 Caryophyllorum 3 ij.
 Macis 3 β.
 Fiat puluis tenuissimus.

Alius ad idem magistralis.

R. Cinnamomi electi 3 j.
 Zingiberis 3 β.
 Cymini,
 Piperis,
 Galangæ,
 Caryophyllorum ana 3 iiij.
 Sacchari optimi 3 vij.
 Fiat puluis tenuissimus.

Alius

Alius similis magistralis.

R. Cinnamomi 3 j. β.

Zingiberis 3 j.

Macis 3 β.

Nucis moschatæ 6 viij.

Sacchari albi 3 ii.

Fiat puluis tenuissimus.

Puluis senæ preparata, Montagnana.

R. Foliorum senæ 3 i. β.

Zingiberis.

Macis ana 3 iii.

Cinnamomi,

Tartari ana 3 i. β.

Terantur tenuissime.

Purgat caput mirabiliter.

Puluis è turbith magistralis.

R. Turbith boni 3 j.

Zingiberis albi 3 ij.

Hermodactylorum 3 β.

Sacchari albi 3 β. Fiat puluis.

Alius Aunicenna.

R. Zingiberis albi,

Masticæ electæ,

Turbith electi ana 3 x.

Sacchari albi 3 xxx.

Trita misceantur.

*Purgant humores phlegmaticos, datur pueris, mulieribus, senibus, & humidis, delicatis, & ociosis.

R 4 Puluis

Puluis laxatiuum magistralis.

Rz. Turbith ʒ i;
 Zingiberis,
 Cinnamomi,
 Mastiches,
 Galangæ,
 Cardamomi,
 Caryophyllorum,
 Anisi,
 Hermodactylorum,
 Scammonij præparati, ana ʒ β.
 Foliorum senæ ʒ ii.
 Sacchari albi ʒ iiiij.

Terantur omnia & commisceantur.

*Purgat choleram, pituitam & melan-choliā.

*Puluis ad suppositoria communia
magistralis.*

Rz. Aloës, Salis gemmæ,
 Cymini, Rutæ ana ʒ j.
 Terantur & fiat glans cum
 Mellis q. s.

Alius acutior.

Rz. Aloës,
 Hellebori nigri,
 Centaurij,
 Cymini,
 Rutæ ana ʒ ii.
 Fiat puluis ut suprà.

Alius,

Alius, & sedans dolorem.

Rz. Cymini, Castorij,
Rutæ, Opij ana 3 j.
Fiat puluis qui melle excipiatur.

Puluis capitalis calidus Magistralis.

Rz. Stœchadis,
Nucis moschatæ,
Betonicæ,
Radicum betonicæ,
Seseleos,
Maioranæ,
Ligni aloës,
Caryophyllorum ana 3 j.
Moschi,
Ambræ ana G ij.
Fiat puluis.

Puluis capitalis temperatus.

Rz. Rosarum,
Santali albi,
Labruscæ,
Betonicæ,
Stœchadis,
Radicum pæoniæ,
Salviæ,
Maioranæ,
Caryophyllorum, Sandaracæ ana 3 j.
Terantur tenuissimè.

Puluis ad dentifricia.

Rz. Cornu ceruini vsti,

Pun

Punicis,
Tutiæ præparatæ,
Cinnamomi,
Sideritidis tostæ ana 3 j.
Moschi, G vj.
Misce fiat puluis.

Puluis pro epithemate cordis refrigerans.

Rz. Santali albi,

Rubri, Citrini ana 3 fl.
Been albi, Rubri,
Serici grano tinctorio infecti,
Ossis de corde cerui ana 3 i.
Sericum minutim incidatur, reliqua per
se terantur, misce, conserua in pixide vi-
trea.

Alius excalfaciens.

Rz. Santali albi,

Rubri, Citrini ana 3 iiij.
Been albi,
Rubri,
Serici grano tinctorio infecti,
Ossis de corde cerui ana 3 i;
Croci,
Cinnamomi,
Caryophyllorum,
Ligni aloës ana 3 fl.
Ambræ,
Moschi ana 3 j.
Confice ut suprà.

Alius

Alius temperatus.

Rz. Rosarum rubrarum,
 Coralli rubri,
 Corticum citri,
 Ossis de corde cerui,
 Seri grano tinctorum infecti ana 3 j.
 Santali albi, rubri, citrini ana 3 β.
 Croci,
 Caryophyllorum,
 Cinnamomi,
 Ligni aloës ana 3 j.
 Ambræ 3 β.
 Camphoræ 3 ij.
 Terantur ut suprà.

Species pro Epithemate hepatis refrigerantes.

Rz. Santali albi, rubri, citrini ana 3 β.
 Rosarum, Coralli,
 Spodij ana 3 j.
 Camphoræ 3 j.
 Terantur ut suprà.

Aliæ excalfacientes.

Rz. Rosarum,
 Santali albi, rubri,
 Absinthij,
 Schœnanthi,
 Spodij, Nardi indicæ.
 Cinnamomi ana 3 β.
 Moschi 3 j. Fiat puluis tenuis,

Pulvis

Puluis aduersus Pestem Magistralis.

Rz. Dictamni Cretensis, Boli,
Coralli albi Gentianæ ana 3 j.
Tormentillæ, Terræ lemniæ 3 β.
Fiat puluis tenuis.

Alius.

Rz. Radicum tormentillæ,

Santali citrini,

Terræ lemniæ,

Sacchari albi ana 3 ij.

Santali rubri,

Dictamni cretensis,

Cornu ceruini vsti,

Margaritarum,

Rosarum rubrarum,

Boli,

Aristolochiæ rotundæ,

Pimpinellæ,

Myrrhæ,

Zedoariæ ana 3 j.

Camphoræ,

Seminum citri,

Croci,

Hyacinthi ana 3 β.

Fiat puluis tenuis.

Puluis contra scabiem

communis.

Rz. Sulphuris flavi,

Cymini,

Bace

Baccarum lauri,
Staphidis agriæ ana 3 j.
Fiat puluis qui oleo rosato excipiatur.
Alius Nicolai, efficacior.

R. Lythargyri,
Hellebori nigri ana 3 j.
Sulphuris,
Nitri,
Maioranæ ana 3 ij.
Trita in puluerem excipientur, &c.

Puluis cephalicus Lucij ex Galeno.

R. Iridis 3 iiiij.
Aristolochiae rotundæ,
Pollinis thuris ana 3 ij.
Corticis radicum panacis 3 iiiij.
Fiat puluis.

*Utilis est etiam ad nomas.

Alius ex Galeno.

R. Iridis,
Aristolochiae rot.
Erui,
Pollinis thuris ana 3 j.
Reducantur in puluerem tenuem. Non nulli addunt radices panacis & cadmiam lotam.

Alius Xenocratis ex Galeno.

R. Farinæ erui, xorobi 3 viij.
Iridis 3 x.
Thuris clari,

Aristo-

Aristolochiæ rot.

Squamæ æris ana 3 v.

Terantur ut suprà.

Alius Tryphonius.

Rz. Corticis piceæ,

Squamæ æris,

Punicis combusti ana 3 vj.

Thuris,

Iridis,

Aristolochiæ rot.

Resinæ pini frictæ ana 3 iiiij.

Aloës,

Myrrhæ ana 3 iiij.

Conterantur in puluerem ut suprà.

*Aufert squamas ossium.

Puluis constringens Galeni.

Rz. Aloës,

Mannæ thuris,

Corticis pini,

Terræ lemniiæ, Boli armeni,

Lapidis hæmatidis,

Hypocistidis, Croci,

Gallæ omphacitidis ana 3 iiij.

Fiat puluis.

Puluis emplasticus eiusdem, & sanguinem sistens.

Rz. Resinæ frictæ,

Pollinis farinæ triticeæ,

Crypsi ana 3 iiij.

Fiat puluis.

Alius

Alius eiusdem ad omnem haemorrhagiam.

Rz. Thuris ʒ j.

Aloës ʒ β.

Fiat puluis, qui cum oui albumine subactis ad mellis crassitatem pilis mollissimis leporis excipietur.

Puluis incarnans, & sanguinem restrin-

gens, Ioannis de Vigo.

Rz. Aloës,

Myrrhæ ana ʒ j.

Sarcocollæ ʒ j. β.

Thuris,

Pollinis farinæ ana ʒ ij.

Sanguinis draconis,

Terræ lemniæ ana ʒ ij. β.

Tutiaæ,

Lytargiri,

Tragacanthæ ana ʒ j.

Fiat puluis tenuis.

Puluis causticus sanguinem comprœ-

mens Galeni.

Rz. Chalcitidis ʒ c.

Chalcanthi ʒ l.

Misyos torrefacti ʒ xxv.

Aeris vsti. ʒ xij. β.

Fiat puluis.

Alius eiusdem.

Rz. Chartæ combustæ,

Plumbi vsti, Aeris vsti,

Arsæ

Arsenici,

Squamæ ferri ana ʒ j.

Sulphuris viui ʒ β.

Fiat puluis.

Præcipitatum Ioannis de rivo.

R. Salis nitri ℔ j. β.

Vitrioli Romani,

Aluminis ana ℔ j.

Ex his per alembicum destillatis (quo for-
tius autem, eò melius) sumes ℔ j.

Argenti viui ℔ j.

In vas vitreum pone cum capello bene
lutato, sic etiam recipiens lutabis, ne eua-
poret, & destillabis eousque, donec vas ru-
bescat: aquam sepones, & fracto vase ar-
gentum quod superest vatum erit, quod
chymistæ præcipitatum vocant, hoc te-
nuissime terito in marmore, & cum aqua
destillata quam seposueras rursus vas vi-
treo imponito, atque destilla donec aqua
destillata sit: tum confracto vase, argen-
tum quod superest, denuo teres in tabula
marmorea, & ipsum in æneo vase repo-
nes, suppositoque igni valido, cum æneo
baculo misce ac agita, per horæ ac di-
midia spatiū: hoc enim pacto puluis me-
lior efficitur, & rite factus ipsum mi-
nium coloris elegancia superat.

CATA

CATAPOTIA; SIVE
PILVLAE.

Sectio septima.

Pilulae bechicae Meſua.

R Ecip. Succi glycyrrhizæ,
Sacchari albi ana ʒ x.
Amyli,
Tragacanthæ,
Amygdalarum dulcium ana ʒ i. f.
Muccaginis seminis cydoniorum q. f.
Tereſiant pilulæ.

*Ad tuſſim veterem & ſiccām, guttu-
rīſque & faucium asperitatem pollent.

Pilulae bechicae Raſſs.

R Amyli,
Tragacanthæ,
Amygdalarum purgatarum,
Fabarum decorticatarum,
Seminis papaueris,
Capitum papaueris,
Gummi arabici,
Boli armeni ana ʒ ii.
Muccaginis psyllij q. f.

-no Pilulae bechicae albae magistrales.

R Sacchari candi,
Amyli ana ʒ vi.

S Peni

Penidiorum ʒ iij.

Tragacanthæ ʒ ij.

Tragacantha dissoluatur in aqua rosacea
per diem, & fiant pilulæ.

Pilulæ bechicæ emplastica Galeni.

Rz. Gummi,

Tragacanthæ ana ʒ β.

Succi glycyrrhize ʒ j.

Sapæ q. s.

Fiant pilulæ.

Pilulæ bechicæ cum terebintho

na Galeni.

Rz. Piperis,

Casiæ,

Cinnamomi ana ʒ ij.

Galbani,

Terebinthinæ ana ʒ j.

Mellis despumati q. s.

Fiant pilulæ.

Pilulæ communes.

Rz. Aloës ʒ j.

Myrrhæ,

Croci ana ʒ β.

Vini albi q. s.

Fiant pilulæ. aliis croci ʒ ij. satis esse
videtur.

*Mirificè aduersus pestiferæ luis con-
tagia populatim grassantia pollut. Hu-
mores etiā ventriculo immersos educūt.

Pilulæ

Pilulae contra pestem Magistralis.

Rz. Myrræ,

Croci,

Boli armeni,

Coralli rubri,

Charabe ana 3 ij.

Myrobalanorum cępularum 3 ij.

Aloës 3 virj.

Vini albi q. f.

Fiat massa.

Pilulae de Hiera simplici Galeni.

Rz. Specierum de hiera simpl. Gal. 3. ij.

Mellis rosati colati q. f.

Fiat massa.

* Aduersus vicia ventriculi ex humoribus biliosis & pituitosis natâ prossint.

Pilulae de Hiera cum Agarico.

Rz. Specierum de hiera simpl. Gal.

Agarici trochiscati ana 3 iiiij.

Aloës 3 ij.

Mellis rosati colati q. f.

Flant pilulæ.

* Auxiliantur stomachicis, asthmatis, & aliis stomachi & thoracis vitiis à crassis & pituitosis humoribus natis.

Pilulae de Hiera cum Agarico Magistri:

Antonij de Scarperias

Rz. Cinnamomi,

Nardi indicæ,

Croci,

S 2 Schœ

Schœnanthi, Afari,
 Mastichis, Casiz,
 Xylobalsami, Carpobalsami,
 Violarum, Epithymi,
 Colocynthidis ana 3 j.
 Agarici,
 Turbith ana 3 ij.
 Rhabarbari,
 Scammonij præparati, ana 3 iiiij.
 Confice cum vino albo & theriaca.

*Opem ferunt vitiis capitis neruo-
 rumque, & stomachi cruditatibus.

Pilula ad matricem Anicennæ.

R. Doronici,
 Zedoariae,
 Nucis moschatæ,
 Castorij ana 3 j.
 Seminis apij,
 Anethi,
 Margaritarum ana 3 iiiij.
 Hyoscyami ē iiij.
 Fiant pilulæ cum aquæ artemisiæ q. s.

Pilula Galeni, similes Alephanginis.

R. Cinnamomi,
 Calami aromatici,
 Casiz,
 Xylobalsami,
 Schœnanthi,
 Dactylorum ana 3 j.

Trita

Trita omnia, macerentur in aquæ pluviæ
sufficienti quantitate in olla noua, deinde
excoquantur ad medias, Cola & colaturæ
impone aloës sèpius lotæ in aqua plu-
via, & puluerisatæ $\frac{1}{2}$ j.

Permisceantur, & insolentur per dies cani-
culæ, donec exsiccata sint, deinde addita.

Croci, Mastichis ana 3 j.
Myrrhæ, Misce, fiant pilulæ.

*Idem præstant quod subsequentes.

Pilulae Aiehangina Meſua.

Rz. Cinnamomi,
Cubebarum,
Ligni aloës,
Calami aromatici,
Macis,
Nucis moschatæ,
Cardamomi,
Caryophyllorum,
Afari,
Mastichis,
Schœnanthi,
Nardi indicæ,
Carpobalsami ana 3 j.
Absinthij,
Rosarum rubrarum ana 3 v.
Terantur crassius, & in libris duodecim
aqua communis per diem macerata, co-
quantur ad dimidij consumptiōnem,
S 3 deinde

deinde fricentur & colentur, & in collaturæ **ib** ij. iniice

Aloës s̄apius lotæ secundum artem, & in puluerem redactæ **ib** j.

Insolabis donec siccentur s̄apius agitando, & addes

Mytrhæ,

Masticæ ana **3** v.

Croci **3** iij.

Tere curiosè, prædicti decocti reliquum ipsis affunde, agita in Sole, donec siccentur, & in iustum crassitatem reducantur, ut fieri possint pilulæ secundum artem.

Confici debent hæ pilulæ mense Iunio aut Iulio.

*Ventriculum, cerebrum, & sensoria humoribus crassis, putribus, pituitosis puigant, & inde natum dolorem dissipant, ventriculum roborant, & concoctionem eius iuuant.

Pilulæ de tribus.

R. Rhabarbari,

Agarici,

Aloës lotæ ana **3** ij. **ß.**

Fiant pilulæ cum syrupo rotato.

Pilulæ ex Rhabarbaro Mesue.

R. Rhabarbari electi **3** iij.

Succi glycyrrhizæ, **Absinthij,**

Masticæ ana **3** j.

Myro

Myrobalanorum flauarum 3 ij. β.

Seminis apij,

Fœniculi ana 3 β.

Trochiscorum diarthodon 3 iii. β.

Specierum hieræ simplicis 3 x.

Aqua fœniculi q. s.

Fiant pilulæ.

*In febribus diuturnis, iecinoris ob-
structionibus, & aquæ inter cutem initis
conferunt.

Pilula Mastichina Conciliatoru.

R. Mastiches 3 iiiij.

Agarici 3 iiij.

Aloës 3 x.

Agaricum elatum aut erasum mace-
ratur in oxymelite, fiuntque pilulæ.

*Ventriculum, cerebrum, viscera reli-
qua, oculos, uterum putribus humoribus
purgant & roborant.

Pilula Affateret Aucennæ ex Gentile.

R. pulueris hieræ pictæ Gal. 3 ij.

Mastiches,

Myrobalanorum ana 3 j.

Aloës 3 iiiij.

Succi aut aquæ maioranæ q. s.

Fiant pilulæ.

*Bilem flauam & pituitam vacuant.

Pilula ex fumaria Aucennæ.

R. Myrobalanorum flauarum,

S 4 Cep

Cepularum,
Indarum ana 3 v.
Aloës 3 vij.
Scammonij præparati 3 v.
Succi fumariæ q. s.
Omnia in puluerem redacta compræhen-
de succo, & siccari linito: rursus trita suc-
co excipientur, siccentur: & sic tertium. &
in pilulas formentur.

*Soluunt humores acres, biliosos, pi-
tuitam salsam, & alios adustos, à quibus
pruritus & scabies.

Pilulae ex Agarico Mesue.
Agarici 3 iiij.
Masticæ, Iridis,
Marrubij ana 3 j.
Turbith 3 v.
Specierum hieræ pieræ, 3 iiiij.

Myrræ 3 j.
Colocynthidis,
Sarcocollæ ana 3 iiij.
Agaricum lima in puluerē regiditur: reli-
qua contunduntur, fiuntque pilulae cum
Sapæ sufficienti quantitate.
Colocynthidis loco, satius erit trochiscos
alhandal sumere.

*Auxiliantur asthmaticis, & aliis tho-
racis vitiis à crassis & pugnacis humoris-
bus natis.

Pilulæ

Pilula Aggregativa Mesuæ.

Rz. Myrobalanorum flauarum,
 Rhabarbari ana 3 β.
 Succi eupatorij,
 Absinthij ana 3 iiij.
 Scammonij præparati 3 vj.
 Myrobalanorum cepularum,
 Indarum,
 Agarici,
 Colocynthidis,
 Polipodij ana 3 ii.
 Turbith,
 Aloës ana 3 vj.
 Mastiches,
 Rosarum rubraturum,
 Salis gemmæ,
 Epithymi,
 Anisi,
 Zingiberis ana 3 j.
 Crassiusculè omnia conterantur, & fiant
 pilulæ cum
 Electuarij rosati Mesuæ q. s. f.

*Valét ad diuturnas febres, & vitia ea-
 pitis, ventriculi, & iecinoris. Humores ite-
 biliatos, & pituitosos educunt.

Pilulæ sine quibus Nicolai.

Rz. Aloës lotæ 3 xiiij.
 Myrobalanorum flauarum,
 Cepularum,

S 3 Indaru

Indarum,
 Bellericarum,
 Emblicarum,
 Rhabarbari,
 Mastiches,
 Absinthij,
 Rosarum,
 Violarum,
 Senæ, Agarici,
 Cuscuthæ ana 3 j.
 Scammonij præparati 3 vj. β.
 Macerato scammonio in succi fœniculi
 q. s.

Infusionem, panno lineo colligatam fortiter ex prime manibus oleo violato inunctis, & cum expressione Fiat massa.

*Mirificè pituitam, bilem & humorem melancholicum purgant, & ad suffusiones, oculorumque claritatem conducunt, visum conseruantes: aurum dolorem sanant, & ileosis conferunt.

Pilulae Læonis minores Mesuae.
 Rx. xylobalsami,
 Carlobalsami ana 3 j.
 Radicum chelidonizæ 3 v.
 Rosarum,
 Violarum,
 Absinthij,
 Euphrasiazæ ana 3 ii.
 Senæ,

Senæ,
 Epithymi,
 Myrobalanorum flauarum,
 Cepularum,
 Indarum,
 Bellericarum,
 Emblicarum,
 Agarici,
 Scœnanthi,
 Lycij,
 Lapidis lazuli ana 3 ii. β.
 Aloës lotæ 3 vi.
 Succi fœniculi, aut chelidoniæ q. s.
 Fiat massa.

*Excrementa capitis pituitosa educūt,
visumque roborant, Atram tamen bilem
magis vacuant.

Pilula Aurea Nicolai.

Rx. Aloës,
 Scammonij præparati ana 3 v.
 Rosarum rubrarum,
 Seminis apij ana 3 ii. β.
 Seminis fœniculi,
 Anisi ana 3 i. β.
 Masticæ,
 Croci,
 Pulpæ colocynthidis, ana 3 i.
 Trita crassius excipiantur tragacantha
 macerata in aqua fœniculi.

Caput

*Caput expurgant, aciem oculorum exauunt, flatus ventriculi & intestinorum dissoluunt, ac circa molestiam alunum deiciunt.

Pilula ex Turbith aurea Mesua.

Rz. aloës 3 viij.

Masticas,

Rosarum rubrarum ana 3 viij.

Myrobalanorum flauarum 3 ii.

Croci 3 iiiij.

Turbith gummosi 3 xvij.

Puluerentur & cum

Succi absinthij q. s. Fiat massa.

*Bilem & pituitam sine molestia purgant:hepar & ventriculum roborant, coctionem iuuant.

Pilula cochiae Rhaefis.

Rz. Specierum de hiera simplici 3 x.

Pulpæ colocynthidis 3 iiiij. 3 j.

Scammonij præparati 3 ij. ss.

Turbith,

Stoechadis ana 3 v.

Vini albi q. s. Fiat massa.

*Caput magna efficacia expurgant, ex eoq; ac neruis humores crassos euacuat.

Pilula ex colocynthide Galeni.

Rz. Colocynthidis,

Succi absinthij ana 3 β.

Aloës,

Scam-

Scammonij præparati ana ʒ j.

Rhabarbari electi ʒ iij.

Trita omnia succo excipiantur.

Addidimus rhabarbarum.

*Pituitā à cerebro & aliis neruosis va-
cuāt: ob id cōferūt dolori capitī frigido.

Pilula Alhandal. Mesue.

R. Trochisorum alhandal ʒ xij.

Specierum de hiera simpl. ʒ viij.

Mastiche ʒ ij.

Salis gemmæ ʒ j. β.

Ladani ʒ j.

Ladanum, & mastiche inuncta oleo nu-
cum tundantur pistillo calido in morta-
rio æneo: deinde reliqua trita addantur,
& fiant pilulæ.

*Ad cephalæam, & hemicraniā diffici-
lem, & affectus neruorū, & iuncturarum.

Pilule de Hermodactylis Mesue.

R. Hermodactylorum,

Myrobalanorum citrinarum,

Aloës,

Turbith,

Colocynthidis,

Bdellij,

Sagapeni ana ʒ vj.

Castorij,

Sarcocollx,

Euphorbij,

Opopanax

Opopanacis,
Seminis rutæ,
Seminis apij ana 3 iij.
Croci 3 i β.
Succi brassicæ q. s. Fiat massa.

*Valent ad podagrām, & dolores frigidos aliarum iuncturarum.

*Pilulae ex Turbith Mefua, Catapotia
stomachica dicta.*

Rz. Turbith gummosi 3 x.
Masticæ 3 iiij.
Rosarum rubrarum 3 iij.
Aloës 3 ij. 3 j.
Succi abinthij q. s. Fiat massa.
*Materiā pituitosam, pūtrem, & aquosam ex ventriculo & cerebro vacuant.

Pilula Indæ Mefua.
Rz. Myrobalanorum indarum,
Hellebori nigri,
Polypodiij ana 3 v.
Epithymi,
Stœchadis ana 3 vi.
Agarici,
Lapidis lazuli lauati,
Colocynthidis,
Salis indi ana 3 iiij.
Succi eupatorij,
Nardi indicæ ana 3 ij.
Zingiberis 3 j.

Specier

Specierum de hiera simp. ʒ j. ʒ iiij.

Succi apij q.s. Fiat massa.

*Valent ad affectus melancholicos, cancrum non ulceratum, elephantiā, alphos, nigros curatu difficiles, melancholiā morbum, & inde ortū timorem & mærorē, quartanam, icterum splenicum, & splenis dolorem.

Pilula fætida maiores Mesua.

Rz. Sagapeni, Esulæ ana ʒ ij.

Ammoniaci, Scammonij præparati

Opopanacis, ʒ iiij.

Bdellij, Turbith ʒ iiij.

Colocynthidis, Cinnamomi,

Harmel, Nardi indicæ,

Aloës, Croci,

Epithymi aī ʒ v. Costi ana ʒ i.

Hermodactylo Zingiberis ʒ i. β.
rum Euphorbij ʒ ij.

Dissoluantur lachrymæ in succo porri, &
fiat massa.

*Vacuant pituitam crassam, crudam: ob
id conferunt affectibus inde natis, arthri
tidi, podagræ, gonagræ, dolori spinæ & a
iliarum iuncturarum, ventriculi, colico,
alphis, elephantiæ, aliisq; cutis vitiis.

Pilula fætida minores Mesua.

Rz. Sagapeni, Ammoniaci,

Opopanacis, Bdellij,

Myrrh

Myrrhæ ana 3 v.

Turbith 3 x.

Colocynthidis 3 vi.

Fiant ut priores.

*Idem pollent.

Pilula Arabica Nicolai.

R. Aloës 3 iiiij.

Radicum bryoniae,

Scammonij præparati,

Myrobalanorum citrinarum,

Cepularum,

Indarum,

Bellericarum,

Emblicarum,

Rosarum,

Masticæ,

Asari ana 3 j.

Castorij 3 iiij.

Croci 3 j.

Succi fœniculi q. s. Fiat massa.

*Valent ad capitibus dolorē, vertiginem, hemicraniāmq; lœtitiam generant, mensisque vigorem conseruant, visum acuūt auditūmque amissum reparant, ac stomachum à virtiosis humoribus purgant.

Pilula ex Sagapeno Mesua.

R. Sagapeni,

Ammonici,

Bdellijs,

Oporan

Opopanacis,
 Aloës,
 Castorij,
 Rutæ agrestis ana 3 ij.
 Colocynthidis 3 iiij.
 Salis gemmæ 3 i.
 Cum succi porri q. s. Fiat massa.
 *Pituitam lentam purgant: ob id iuuat
 paralysim, spasnum, dolorem iunctura-
 rum, dorsi, podagrāmque frigidam.

Pilulae ex Bdellio Meſue.

Rx. Bdellij 3 i. β.
 Myrobal. cepularum,
 Indarum,
 Bellericarum,
 Emblicarum,
 Concharum venēearum v starum,
 Charabe ana 3 ij. β
 Ammi 3. iiij.
 Succi porri q. s. excipiantur.

* Ad fluxum hemorrhoidum & ulce-
rum in eis, & ad menes immodicos.

Pilulae de Sarcocolla Meſue

Rx. Sarcocollæ 3 iiij.
 Turbith 3 iiij.
 Colocynthidis,
 Zingiberis ana 3 ij. β
 Salis gemmæ 3 i.
 Aquæ rosarum q. s. fiat massa.

T *Pitui-

*Pituitam vacuant, ob id pituitosis affectibus commodant.

Pilulae de Euphorbio Mesua.

Rt. Euphorbij,	Sagapeni ana ȝ ij
Agatici,	Aloës ȝ v.
Colocynthidis,	Succi porri q. s.
Bdellij,	

* Pituitam frigidā & crudam ad nervos fluentē vacuāt: ob id cōferūt paralyſi.

Pilulae ex Opopanace Mesua.

Rt. Opopanacis,	
Hermodactylorum,	

Sagapeni,	
-----------	--

Bdellij,	
----------	--

Ammoniaci,	
------------	--

Colocynthidis ana ȝ .	v.
-----------------------	----

Croci,	
--------	--

Castorij,	
-----------	--

Myrrhæ,	
---------	--

Zingiberis,	
-------------	--

Piperis nigrī,	
----------------	--

Piperis longi,	
----------------	--

Casiæ,	
--------	--

Myrobal.citrinarum,	
---------------------	--

Indarum,	
----------	--

Bellericarum,	
---------------	--

Embligarum ana ȝ .	j. i.
--------------------	-------

Zingiberis ȝ .	i.
----------------	----

Scammonij præparati ȝ .	j. i.
-------------------------	-------

Turbith ȝ .	p. 1.
-------------	-------

Aloës	
-------	--

Aloës ʒ i. β.

Succi brassicæ q. s. Fiat massa.

*Ad paralyticum, spasmum cynicum, gonagram, podagram, & aliorum articulorum dolores, morbōsque partium nervosarum frigidos, viles sunt.

Pilulae de lapide Lazuli Mesue.

R. Lapidis lazuli loti ʒ v.

Epithymi,

Polypodij ana ʒ j.

Caryophyllorum,

Anisi ana ʒ β.

Specierum hieræ simpl. ʒ xv.

Scammonij præparati,

Hellebori nigri,

Salis indi ana ʒ ij. β.

Agarici electi ʒ i.

Succi endiviae q.s. Fiat massa.

*Valent ad affectus melancholicos, & bile vista natos.

Pilulae ex lapide Armeno Mesue.

R. Lapidis armeni loti,

Specierum hieræ ana ʒ v.

Polypodij,

Epithymi ana ʒ j.

Scammonij præparati ʒ iiij.

Caryophyllorum ʒ ij.

Salis indi ʒ j. β.

Succi solani q.s. Fiat massa

T 2

*Meja

*Melancholiam, & bilem v̄stam multiplicem vtramq; clementer vacuant: ob id morbis inde natis conferunt.

Pilulae è sex rebus Galeni.

Rz. Aloës,	Bdellij,
Scammonij,	Gummi arabici,
Colocynthidis,	Rhabarbari añ ȝ β.
Agarici,	Terefiat massa.
Rhabarbarum à nobis additum est.	

*Pituitam à cerebro & aliis neruosis evacuant.

Pilulae de octo rebus Nicolai.

Rz. Aloës,	
Scammonij præparati,	ana ȝ ij.
Pulpæ colocynthidis,	
Epithymi,	Agarici,
Masticæ,	
Dauci,	
Myrobalanorum cepularum,	
Absinthij ana ȝ j.	
Terefiat massa cum	
Succi solani q. f.	

*Purgant humores crassos à capite, v̄sum acuunt, & suffusionem arcent.

Pilulae ex Opio magistralis.

Rz. Opij,	Casiae ana ȝ β.
Croci,	Vini albi q. f.

*Faciunt ad tussim, & tenues fluxiones inspissant.

Pilulæ

Pilulae de cynoglossa Nicolai.

Rz. Cynoglossæ,

Opij,

Seminis hyoscyami ana 3 β.

Myrrhæ 3 vj.

Thuris 3 v.

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Sty racis calanitæ, ana 3 ii.

Aquaæ rosaceæ q.s.

Fingatur massa.

*Magnam vim obtinent in tenuibus si-
stendis distillationibus, ac doloribus mi-
tigandis.

Pilulae de Arnoglosso magistralis.

Rz. Myrrhæ,

Thuris,

Succi glycyrrhizæ ana 3 j.

Succi plantaginis q.s. Fiat massa.

*Sistunt tenues destillationes, ac eandem fe-
rè cū superioribus facultatem obtinent.

Pilulae de Styrace Messiaæ.

Rz. Sty racis liquidæ,

Thuris,

Myrrhæ,

Succi glycyrrhizæ,

Opij ana 3 j.

Fiat massa.

*Ad eadem efficaces ad quæ sequentes.

T 3 Pyl

Pylulae styracis Galeni.

Rz. Styracis ʒ ix.

Opij,

Myrrhæ ana ʒ iiiij.

Sapæ q.s. Finge catapotia.

* Faciunt ad tuſſim recentem, & hæmoptoicos, dolorem letuant, ac ſomnum inducit.

Aliæ ſimiles Galeni.

Rz. Myrrhæ, Caſtorij,

Piperis, Galbani ana ʒ iiij.

Opij, Sapæ q. f.

Styracis, Fac pilulas.

* Faciunt ad destillationem, dolorem capitidis, & grè spirantes, peripneumonicos, ad vesicæ & vteri affectiones.

Pilulae Harmoniae Galeni.

Rz. Styracis,

Caſtorij,

Piperis,

Cardamomi, ana ʒ iiij.

Opij,

Myrrhæ,

Seminis hyoscyami ana ʒ iiiij.

Sapæ q. f.

Reduc in catapotia.

* Ad destillationes & inexuperabilem defluxum utiles sunt.

Pilulæ

Pilulae Scribonij, ex Galeno.

R. Sagapeni,
Myrrha ana 3 ij.
Opij,
Cardamomi,
Castorij ana 3 iiiij.
Piperis albi 3 j. f.
Sapæ q. s. Fiant pilulæ.
 *Phthisicis, sanguinem reiecantibus,
suppuratis, educunt pelliculas & repur-
gant sufficienter: verum immorari phar-
maco oportet.

PASTILLI, SEV TRO-
CHISCI, ET COLLYRIA
SIVE SIEF.

Sectio Octaua.

Trochisci de Vipera Galensi.

R Ecip. Viperas num. xx.
 Sumendæ sunt autem, non quæ quo-
uis tempore captæ sunt, sed à medio potis-
simum Aprilie in finem usq; Maij, aut pau-
lo tardius, locisque procul à mari diffitiss.
 Eligendæ sunt fœminæ, quæque colore
subflavo sint, non prægnantes, quæ caput
latius habeant & depresso, collum lon-

T 4 gius

gius, graciliusque quam mares, ventre va-
stiores, cauda minore, quæ non ingoluta
est, sed potius contorta & distensa, incessu
quieti proximo, quæ tamē postremas par-
tes in incessu magis moueant, aspectu fe-
rino & inuercundo: oculis subrubentibus,
& recens captæ. Capita primum &
caudas amputabis quatuor digitorum lo-
gitudine vtrinque: his amputatis confide-
derandum est si motum quendam in ipsis
residuum conspicies sanguinemque mul-
tum fundant, nam haec ceu præstantissime
sumenda sunt: Deinde pelle detracta, in-
teranea cum adipe abiicienda erunt, reli-
quum corpus in ollam nouam bene co-
ctam immitendum, & coquendū in aqua
fontana, additis anethi comis, & sub fi-
nem pauxillo salis, (ignis autē esto è car-
bonibus accensis, aut sarmenis vitium)
donec carnes à spinis separentur. Cūm co-
ctæ fuerint, ollam ab igne depones, & car-
nes diligenter à spinis exemptas, per se
contundes nulla iusculi addita parte, &
addito puluere panis biscocti maximè pu-
xi, quantum pastillis formandis sufficiat,
quæ erit secundum Galenū tertia aut quar-
ta pars, admisceto. Formabis in pastillos
ponderis duarum drachmarum, & sicca-
bis in superiori ædium parte, in cella ad
merid.

meridiem conuersa, à puluere diligenter mundata, Sæpe autem conuertendi sunt, per quindecim dies aut eo amplius; donec probè exsiccati fuerint, deinde in pyxidem vitream aut figulinam vitratam bene obturatam reponendi. Annum vñū integri perseverant, quanquam longè melius sit, haud multo postquam ipsos conferis, theriacam conficere. Qui autem diutius conseruare volet, subinde abstergendi sunt à puluisculo quodam qui illis obnasci consuevit, qui si diutius inhæreat, pastillos perforabit. Hoc itaque modo, conseruari possunt integri ad tertium annum.

Trochisci de Scylla Galeni.

Scyllam initio Iulij collectam, mediæ magnitudinis, plenam, candidam, cortice primo detracto, & parte duriore cui radiculæ adhærent, abiecta, farina subacta involues, & eousque in clibano coques, donec farina probè siccata sit, & ea perforata, stilo ligneo tentabis num scylla vndique tenera sit: Ea exempta partē interiore diligenter teres, cui admiscebis farinæ erui tenuissimè cribratæ vncias octo ad singulas libras, & formabis in trochiscos ponderis duarum drachmarum, & sic cabis in superiore parte ædiū in cella pro

T   5   be mun

bē mundata. Meridiem spectante, sēpius obuertendo, donec probē siccati sint, deinde repones ut supra dictum est de pastilis viperinis.

Hedycroum Andromachi ex Galeno.

Rz. Mari,	Costi ana 3 iiij.
Asari,	Myrrhæ,
Maioranæ,	Folij,
Aspalathi añ 3 ij.	Nardi indicæ,
Schœnanthi,	Croci,
Calami odorati,	Cafizæ, ana 3 vij.
Phu,	Amomi 3 xij.
Xylobalsami,	Masticæ 3 j.
Opobalsami,	Vini q. f.
Cinnamomi,	
Fiant trochisci, inūctis prius manibus opobalsamo, deinde siccatur ut superiores.	

Crocomægma Democratis ex Galeno.

Rz. Croci 3 c.	Amyli,
Myrrhæ,	Gummi arabici ana
Rosarum rubrarum	3 xxx.
ana 3 l.	Vini q. f.
Fiant trochisci.	

Cyphi Damocratis.

Rz. Pulpæ passularum,	
Terebinthinæ coctæ	ana 3 iiij.
Myrrhæ,	
Schœnanthi	ana 3 j. β.

Cala

Calami aromatici 3 ix.
 Cinnamomi 3 iiij.
 Vnguis odorati,
 Nardi indicæ,
 Casiae,
 Cyperi,
 Baccarum iuniperi ana 3 iiij.
 Aspalathi 3 ij. β.
 Croci 3 j.
 Mellis q. s.
 Vini modicum,
 Formatochiscos.

* Valent ad pulmonum, iecoris, alia-
tumque internatumque partium exulce-
rationes.

Trochisci Alhandal, Mesua.

Rx. Pulpæ colocynthidis 3 x.
 Minutum incisa fricitur cum
 Olei rosati 3 j. Gummi arabici,
 Tragacanthi, Bdellij ana 3 vj.
 Macerentur quatriduum in aqua rosacea
 his colatis & expressis partem vnam cum
 colocynthide permiscebis, & fiet massa,
 quæ siccata in Sole, rursum teretur, atque
 addetur altera pars colaturæ, & forma-
 buntur trochisci, qui iniici possunt in o-
 mnes compositiones quæ colocynthidem
 recipiunt, & ipsa colocynthide salubrio-
 res sunt.

Troch

Trochisci de Agarico Meſua.

Rz. Agarici ʒ iij.

Salis gemmæ ʒ β.

Zingiberis ʒ iiij.

Oxymelitis q. f.

Agaricum lima conſtingendum, & formandi trochisci.

*Purgant ex cerebro, & capite phlegma crassum cum cholera mixtum. Et præcipue educunt ex pectore crassos humores, putridos & viscosos.

Agaricum Trochiscatum Meſua.

Rz. Agarici electi ʒ iiij.

Vini in quo maceratum sit Zingiber q. f.

Agaricum limandum est, & formandi trochisci.

Additur insuper gummi, aut tragacantha ut in vniuersalibus dictum est, & potest iniici in omnes cōpositiones in quas agaricū ingreditur, vires enim habet agarici, & tutius agit minorēq; vetriculi noxa.

Trochisci Diarhodon Nicolai.

Rz. Rosarum recentium ʒ iiij.

Spodij ʒ ij.

Santali rubri ʒ j. β. ġ vij.

Santali albi ʒ j. ġ xij.

Croci ʒ ij. ġ vij.

Camphoræ ġ xij.

Fiunt in hunc modum. Rosas recentes in mor

mortario contundes lapideo , sine intermissione, & reliqua in puluerem redacta addes, ac cum aqua rosacea q. s. formabis, sub finem camphoram addito , sicca in umbra, ac serua.

*Hæc compositio administratur in magis compositionibus Nicolai.

Trochisci Diarhodon Mesue.

Rz.Rosarum rubrarum ʒ ix.

Ligni aloës.

Nardi indicæ ana ʒ iij.

Glycyrrhizæ ʒ iiiij. β.

Spodij ʒ j. β.

Masticæ ʒ ij.

Croci ʒ ij. β.

Vini albi q. s. Fiant trochisci.

*Efficacissimi ad febres pituitosas , antiquatas, aliis implexas , ventriculi dolorem leniendum, & humores ipsi adhærentes detergendos.

Trochisci de Rosis. Rasis ex Mesue.

Rz.Rosarum rubrarum ʒ β.

Ligni aloës ʒ ij. Nardi indicæ,

Masticæ ʒ j. β. Casiæ,

Absinthij, Schœnanthi ana ʒ j.

Cinnamomi,

Fac trochiscos cum vino antiquo, & decoctione quinque radicum.

*Sunt efficaces ad multos affectus, pre-

fer

fertim ad ventriculi dolorem, malam coctionem, febres antiquas, hydropem incipientem, & illos maximè, quibus forma corruptitur.

Trochisci de Camphora Mesuæ.

R. Foliorum rosarum rubrarum 3 iiiij.

Spodij 3 ij.

Santali citrini 3 ij. β.

Croci 3 j.

Glycyrrhizæ 3 ij.

Seminum citruli,

Melonis,

Cucumeris,

Cucurbitæ,

Tragacanthæ,

Gummi arabici,

Nardi indicæ ana 3 j.

Ligni aloës,

Cardamomi maioris,

Amyli,

Camphoræ ana 3 ij.

Sacchari albi,

Mannæ ana 3 iiiij.

Forma trochiscos cum muccagine seminis psyllij extracta cum aqua rosacea.

*Ad febres ardentes, bilis & sanguinis ferorem, ventriculi & hepatis intemperiem calidam, & ab his sitim inexpletam, icterum quoque, ac phthisim & hecticam

cam conferunt.

Trochisci de Gallia Moschata Mesue.

R. Ligni aloës ʒ v.

Ambræ ʒ iij.

Moschi ʒ j.

Muccaginis tragacanthæ , extractæ cum
aqua rosarum q. s.

Fiant trochisci parui.

*Cerebrum, córque roborat, oris atque
adèò corporis totius odorem commen-
dat, compositionibus aliis miscetur.

Alipta Moschata Nicolai.

R. Ladani ʒ iij.

Styracis ʒ j. β.

Styracis rubræ ʒ j.

Ligni aloës ʒ ij.

Ambræ ʒ j.

Camphoræ ʒ j. β.

Moschi ʒ β.

Aquæ rosaceæ q. s.

Formentur trochisci secundum artem.

*Valet pueris laborantibus asthmate,
& iis qui angusto sunt thorace , nec lac-
haustum retinent , præstátque vsum opti-
mi & odoriferi suffit.

Trochisci Ramich Mesue.

R. Succi acerosæ ʒ xvij.

Rosarum ʒ j.

Baccarum myrti ʒ ij.

Bon

Boli pauxillum, colentur, & colatur
adiunge
Gallarum tritarum ʒ iij.
Coque aliquantulum, cola, & adde insu-
per subsequentia bene triturata.
Rosarum ʒ j.
Santali citrini ʒ x.
Gummi arabici ʒ j. β.
Sumach,
Spodij ana ʒ j.
Omphacij seu agrestæ ʒ viij.
Baccarum myrti bene tritarum ʒ iiiij.
Ligni aloës,
Caryophyllorum,
Macis,
Nucis moschatæ ana ʒ iiij.
Misce omnia, & siccentur in scutella figu-
lina, & tere minutim, & fiant trochisci cū
ʒ j. β. de camphora & aqua rosacea q. s.
Succi acetosæ loco, sumi potest vinum
e codoniis acerbis: sunt qui aromatizent
G. xvij. moschi.
*Ventriculum, cor, hepar, imbecilla fir-
mant, & lubrica viscera ac intestina, cho-
leram morbum fistunt, acrimoniam ob-
tundunt, animum reddunt tranquillum,
omnem hæmorrhagiam cohibet: os quā
naribus sanguine cohibet, os quam nari-
bus sanguine fluentibus flando impelli-
tur.

tur, aliis medicamentis miscetur.

Trochisci de Rhabarbaro Mesuæ.

R. Rhabarbari boni 3 x.

Succi eupatori,

Amygdalarum amararum ana 3 iiiij.

Rofarum, Seminis apij,

Nardi indicæ, Absinthij,

Anisi, Asari ana 3 j.

Rubiæ, Aquæ cuscuthæ q. f.

Fiant trochisci ponderis drachmæ vnius
cum dimidia.

*Valent ad hepatis obstructionem, dolorem, tumores præter naturam, affectus inueteratos eiusdem, & hydropem, & icte rum, & formæ corruptionem.

Trochisci de Violis magistralis.

R. Violarum nigrarum 3 vi.

Turbith 3 iiij.

Succi glycyrrhizæ,

Mannæ,

Scammonij præparati ana 3 ij.

Formentur trochisci. fiunt etiam sine scammonio.

*Aquas, pituitam crassam & bilem pur gant, flatisque dissipant.

Trochisci ligni aloës Mesuæ.

R. Ligni aloës,

Rofarum rubrarum ana 3 ii.

Masticæ,

Cinnamomi,

V

Caryo

Caryophyllorum, Nardi indicæ,
 Macis,
 Nucis moschatæ,
 Cubebarum,
 Cardamomi minoris,
 Cardamomi maioris,
 Pastinacæ, Galliæ,
 Corticis citri ana 3 j. β.
 Moschi,
 Ambræ ana 3 β.
 Mellis passulati q. s.
 Formentur trochisci.

*Ventriculum, cor, hepatic imbecilla reborant: ob id valent ad oris fetorem, pulsum cordis, & syncopen & hydropen.

Trochisci de Croco Nicolæ.

Rz. Croci 3 iii. Myrræ ana 3 j. β.
 Rosarū rubrarū, Ligni aloës 3 ii.
 Ammi, Aquæ rosaceæ q. s.
 Fiant trochisci.

Trochisci de Eupatorio Mesiae.

Rz. Mannæ electæ,
 Succi eupatorij ana 3 j.
 Rosarum rubrarum 3 β.
 Nardi indicæ 3 iii.
 Spodij 3 iii. β.
 Rhabarbari electi,
 Asari,
 Anisi ana 3 ii.

Fiant

Fiant trochisci cum succo eupatorij.

*Obstructionem & tumorem præter naturam hepatis & lienis sanant, ac inde natus febres antiquas, & harum rigorem, icterum, ac incipientem hydroponem.

Trochisci de Absinthio Mesue.

R. Rosarum, Seminis apij, Absinthij. Amygdalarum amararum, Anisi ana 3 ij. Nardi indicæ, Rhabarbari, Mastichis, Succi eupatorij, Folij ana 3 ij. Asari, Succi endiuiaæ q. s. Fermentur trochisci.

*Obstructiones ventriculi & hepatis, & ab his dolorem, & febres antiquas tollunt, dictas partes, reliquasque nutritorias roborant, ac appetentiam excitant.

Trochisci de Aniso Mesue.

R. Anisi, Succi eupatorij ana 3 ij. Seminis anethi, Nardi indicæ, Mastiches, Folij, Foliorum absinthij, Asari, Apij, Amygdalarum amararum, anisi 3 β. Aloës 3 ij. Syrupi absinthij q. s. Formentur trochisci.

*Obstructiones hepatis, & alios eius morbos & inde natas febres antiquas sanant.

Trochisci seu Pastilli Hepatici Asclepiadi ex Galeno.

Rz. Anisi Amygdalarum,
Seminis apij, Absinthij ana 3 iiiij.
Asari, Aquæ pluviæ q. s.
Fiant trochisci.

*Hepaticos iuuant, habent enim hepar expurgandi per vrinas, dantur cum vino, febrentibus cum aqua.

Trochisci seu Pastilli ex Amygdalis amaris Pauli.

Rz. Anisi, Apij, Asari, Comarum absinthij, Amygdalarum amararum ana 3 iiij. Aquæ q. s. Fiant pastilli.

*Idem præstant. Dantur febri carentibus ex mulso, febricitantibus cum hydromelite.

Trochisci de Capparibus Mestue.
Rz. Coticum radicum capparis.
Seminis agni ana 3 vij.
Seminis nigellæ, Calaminti,
Succi eupatorij, Acori, Amyg-

Amygdalarum amararum,
Foliorum rutæ,
Aristolochiaæ rotundæ,
Seminis nasturtij,
Ammoniaci ana 3 ij.

Cyperi, Ceterach ana 3 j.
Ammoniacum dissoluto, & reliqua tri-
turato: deinde Fiant trochisci.

* Ad splenis duritiem & flatus eius dis-
sipandos valent.

Trochisci de Myrrha Rhasis.

R. Myrrhæ 3 ij.	Cumini,
Lupinorum 3 v.	Rubiæ,
Foliorum rutæ,	Asæ fætidæ,
Mentastræ,	Sagapeni,
Pulegij,	Opopanacis ana 3 ij.
Dissoluuntur gummi in aceto, forman- tûrq; trochisci cum absinthij succo.	

* Prouocant menstrua, & sedant dolo-
res, qui ex retentis menstruis proueniunt.

Trochisci de Lacca Mesue.

R. Laccæ,	
Succi { glycyrrhizæ,	
eupatorij,	
Absinthij,	Asari,
Berberis,	Amygdalarū amara-
Rhabarbari,	Rubiæ,
Aristolochiaæ lögæ,	Seminis apij,
Costi,	Seminis anisi,

V 3 Schœn

Schœnanthi ana 3 j.

Vini q. f.

Formentur trochisci.

*Valent ad obſtructions hepatis & lie-
nis, & inde natas febres varias antiquas, &
aſcitem per vrinas mouent.

Trochisci de Berberis Mesue.

Rz. Berberis 3 ij.

Spodij,

Ligni aloës,

Seminis acetosæ,

Masticis,

Galliaꝝ moschatæ,

Nardi indicæ ana 3 j.

Gummi arabici 3 iiij.

Rosarum rubrarum 3 v.

Aquaꝝ rosarum q. f.

Formentur trochisci.

*Valent ad intemperiem calidam, fluo-
rem alui, & hepatis dolorem.

Trochisci de Spodio Mesue.

Rz. Rosarum rubrarum 3 j. f.

Spodij 3 x.

Seminis acetosæ 3 vij.

Seminis portulacæ,

Coriandri præparati,

Sumach ana 3 iiij. f.

Amyli vſti,

Balaustiorum,

Berbe

Berberis ana ʒ ij.

Gummi arabici assati ʒ j. β.

Agrestx q. f.

Formentur trochisci.

*In febribus biliosis cū alui fluore effi-
caces sunt: Inflammationem ventriculi
& hepatis & sitem continuam sedant.

Pastilli dia spermaton Galeni.

Rz. Seminis apij,

Ammi ana ʒ j.

Anisi,

Fœniculi ana ʒ β.

Opij,

Casix ana ʒ ij.

Aqua pluviæ q. f.

Formentur trochisci.

*Dantur ex passo, aut aqua, sedant do-
lorē, ad omnes internos affectus, & pleu-
ritidas utiles sunt, & sanguinem reiestan-
tibus.

Trochisci de Corallo Nicolai.

Rz. Coralli rubri,

Cinnamoni,

Myrrhæ, Amomi,

Seminis papaveris ana ʒ β.

Schœnanti,

Croci ana ʒ ij.

Calami aromatici,

Xilobalsami,

V 4 Casix,

- Casiæ, Rhu,
 Folij, Polij montani,
 Mastiches, Afari,
 Pedis columbini ana 3 j.
 Vini q. s. Formentur trochisci.
 *Sanguinolenta excreantibus, dysentericis, cœliacis, cibum fastidientibus mixte subueniunt.

Dia corallu Galeni.

- Rz. Coralli rubri,
 Terræ samiæ ana 3 j.
 Balaustiorum,
 Amyli,
 Terræ lemniæ ana 3 iiii.
 Seminis hyoscyami,
 Opij,
 Hypocistidis ana 3 ij.
 Succi plantaginis,
 Formentur trochisci.

*Ad eadem efficax.

- Trochisci de Terra sigillata Meusa.*
 Rz. Sanguinis draconis,
 Gummi arabici assati,
 Trochiscorum ramich,
 Rosarum rubrarum,
 Spodij,
 Seminis rosarum,
 Amyli assati,
 Acaciæ,

Lapid

Lapidis hæmatitis,
 Hypocistidis,
 Balaustiorum,
 Boli armenici,
 Terræ sigillatæ,
 Coralli rubri,
 Charabæ ana 3 ij.
 Margaritarum,
 Tragacanthæ,
 Seminis papaveris nigri, ana 3 j. f.
 Seminis portulacæ,
 Cornu cerui vſti,
 Thuris,
 Gallarum,
 Croci ana 3 ij.
 Aquæ plantaginis q. f.
 Formentur trochisci.
 Qui volet cum opio addat.
 Opij 3 ij.

*Sunt admodum efficaces ad sputum
sanguinis cum aqua plantaginis poti : ad
fluorem verò sanguinis è naribus , fronti
illiti:ad mèses immodicos, vtero iniecti,
vel pubi illiti:ad mictum sanguinis, in ve
sicam iniecti : & ad alias hæmorrhagias,
parti sanguine fluenti impositi.

Trochisci de Carabe Mesvæ.

Rx. Charabæ 3 ix.
Cornu cerui vſti,

V 5 Gum

Gummi arabici assati,
 Coralli rubei vsti,
 Tragacanthæ,
 Acaciæ,
 Hypocistidis,
 Balaustiorum,
 Mastiches,
 Laccæ,
 Papaueris nigri assati, ana 3 iii.
 Thuris,
 Croci,
 Opij ana 3 ij. G xv.
 Mucilaginis psyllij q. s.
 Formentur trochisci.

*Vtiles sunt ad constringendum san-
 guinem vndecunq; fluentem, menstrua,
 sputum, fluxum sanguineum, & hæmor-
 rhoidalem: & consolidant vlcera pecto-
 ris & pulmonis.

Pastilli Dia electru Galeni.
 Rx. Psyllij,
 Iridis,
 Mastiches,
 Succini ana 3 xxx.
 Opij 3 xv.
 Psyllium aqua calida macerato, atq; iam
 expressa mucilagine
 Pastillos secundum artem formato.
 *Fluxum sanguinis præsertim à thora-
 ce,

ce, pulmone, hepate, renibus, vtero hæ-
morrhoidibus cum succo plantaginis vel
polygoni, aut vino granatorum sumpti.

Trochisci stellæ Auenicenna.

Rz. Lapidis stellaris 3 v.

Costi,

Opij,

Croci ana 3 v.

Myrrhx,

Castorij,

Nardi indicæ,

Casie,

Terræ sigillatæ,

Corticis mandragoræ, ana 3 β.

Papaueris albi,

Dauci,

Anisi,

Hyoscyami,

Apij,

Sileris montani,

Styracis liquidæ ana 3 j.

Gummi macerantur in vino, reliqua te-
rantur, & fermentur trochisci.

*Conueniunt stomachi eructationibus,
dolori capitis & dentium, catarrhis, san-
guinis sputum & profluuum sanant, &
periodicas febres.

Hæster Galeni.

Rz. Croci 3 β.

Semi

Seminis *Hyoscyami,*
Apij ana 3 vj.
Anisi,
Styracis,
Dauci ana 3 β.
Castorei 3 iij.
Opij 3 iii.
Myrrhae 3 ii.
Succi mandragoræ 3 β.
Piperis albi 3 vj.
Aqua pluuiæ q. f.
Fiant trochisci.

*Datur ex aqua. silit dolorem, hoc uti possimus ad omnem fluxum, dolorem, & omnes internos affectus, & destillationes, ad vesicam, ad suffocationes, fluxum muliebrem, stomachi fluxionem, dysentericos, & sanguinem reiicientes.

Trochisci Alkekengi Mesue.

Rz. *Fructus alkekengi* 3 iij.
 Seminis *Citruli,*
Cucumeris,
Cucurbitæ ana 3 iij. β.
Boli armenici,
Gummi arabici,
Thuris,
Sanguinis draconis,
Seminis papaveris albi,
Amygdalarum amararum,
Succi

Succi glycyrrhizæ,
 Tragacanthæ,
 Amyli,
 Pinearum mundarum ana 3 vj.
 Seminis apij,
 Carabæ,
 Terræ sigillatæ,
 Hyoscyami,
 Opij ana 3 ii.
 Iulepi violati q. f.
 Formentur trochisci.

*Valent ad renum & vesicæ vlcera & natam inde dysuriam.

Pastillus Andronius ex Andromacho.

Rx. Florum mali punici 3 x.

Gallæ omphacitidis 3 viii.

Myrrhæ,

Aristolochiaæ ana 3 iiiij.

Calcanthi

Aluminis scissilis } ana 3 ii.

Misy

Formentur trochisci cum

Sapæ q. f.

*Facit ad recētia vulnera & vetera, curat fistulas, aures suppurantes, ossa corrumpit, reprimit omnem carnis excrēscētiā: valet ad phagedænas & condylomata.

Pastilli Polyida ex Andromacho.

Rx. Florum mali punici 3 xij.

Alum

Aluminis scissilis 3 iiij.

Thuris,

Myrrhae ana 3 iiiij.

Calcanthi 3 ij.

Fellis taurini 3 vij.

Aloës 3 viiij.

Formentur pastilli cum

Vini austeri q. s.

*Ad nomas, & eadem ferè quæ præcedens potest.

Pastilli Mulse.

Rz. Aluminis scissilis,

Aloës,

Myrrhae,

Calcanthi ana 3 vij.

Croci Crocomagmatis ana 3 iiij.

Florum malorum granatorum domestico-
rum 3 iiiij.

Formentur pastilli cum

Vini odorati &

Mellis ana q. s.

* Pastillus multiplicis usus, pus edu-
cens, & relaxans.

Trochisci de Minio erodentes Ioannis

de Vigoribus sanctorum

Rz. Medullæ panis non cocti bene fer-
mentati 3 iiiij.

Sublimati electi 3 j.

Minij 3 β. Aquæ rosatum q. s.

Form

Formentur trochisci, qui in clibano te-
pente ieficcati seruentur.

*Omnis carnis prauas excrescentias li-
quat, sordida vlcera expurgat, callosa e-
mollit, ac fistulas mirabiliter sanat.

sief album Mesue.

Rz. Sarcocollæ in lacte albinino maceratae

3 v.

Amyli 3 β.

Tragacanthæ 3 iiij.

Opij 3 j.

Thuris 3 j. β.

Ceruse lotæ 3 x.

Aquaæ pluuiæ q. s.

Fiat sief.

*Confert ophthalmia cum est in au-
gmento, & dolorem sedat.

Aliud simile eiusdem.

Rz. Gummi arabici, Ceruse lotæ 3 vj.

Tragacanthæ, Opij 3 j.

Amyli ana 3 iiiij. Fac sief cum

Oui albumine.

Fit etiam sine opio.

*His utimur initio vehementis dolo-
ris à causa calida.

Trypherum Galeni.

Rz. Cadmixæ lotæ 3 xvij.

Ceruse 3 viij.

Amyli, Gummi,

Tragac

Tragacanthæ ana 3 iiiij.

Opij 3 ij.

Fiat collyrium cum

Aquæ pluuiæ q. f.

*Ad epiphoras, & affectiones oculorū:
vide sequens.

Aliud Galeni.

Rz. Cadmiæ lotæ 3 xvij.

Amyli,

Thuris ana 3 viiij.

Ceruſæ 3 xlviij.

Opij 3 vj.

Gummi 3 xvi.

Fiat collyrium cum

Aquæ pluuiæ q. f.

*Ad inustiones oculorū, pustulas, che-
moseis, maximè in his, qui nullam mor-
dacidatatem perferre possunt.

Cygnus Galeni.

Rz. Cadmiæ 3 xvij.

Ceruſæ lotæ 3 viiij.

Amyli, Tragacanthæ,

Acaciæ,

Opij ana 3 iij.

Gummi 3 xij.

Fiat collyrium cum

Aquæ pluuiæ q. f.

*Ad maximos dolores & affectiones o-
culorum.

Dia-

Diarhodon Nilei ex Galeno.

Rz. Rosarum, 3 iiiij.

Croci 3 ij.

Gummi 3 iiiij.

Opij,

Nardi indicæ ana 3 j.

Aquæ pluuiæ q. s. Fiat collyrium.

*Ad doloris molestias, fluxum vberem,
ac tenuem, pustulas, prolapsus oculorū.

Aliud Mesuæ, sief de rosis dictum.

Rz. Foliorum rosæ 3 xv.

Croci,

Gummi arabici ana 3 viij.

Opij,

Nardi indicæ ana 3 ij.

Fiat sief cum

Aquæ pluuiæ q. s.

*Eadem quæ præcedens potest.

collyrium seu sief de Thure.

Rz. Cadmiæ, Opij,

Pompholigis, Gummi ana 3 vj.

Thuris ana 3 x. Aquæ pluuiæ q. s.

Cerulæ 3 xl. Fiat collyrium.

*Ad fluxiones oculorum & chemoseis.

Aliud Mesuæ.

Rz. Thuris 3 x. Sarcocollæ añ 3 v.

Ammoniaci, Croci 3 ij.

Fiat sief cum

Macilaginis fœnigræci q. s.

X

*Vlce

*Vlcera oculorum dicit ad maturitatem.

Collyrium Nardinum.

R. Cadmiæ,	Acaciæ ana	3	x.
Croci,	Nardi indice	3	iiij.
Gummi ana	3	xij.	Opij,
Aeris vsti	3	v.	Myrrhæ ana
Stibij,id est,anti-			3 v.
monij,	Vini q. s.		Fiat collyrium.

*Ad doloris vexationes, fluxum tenuē
& multum, pustulas & aspreitudines ocu-
lorum.

Diaœnu.

R. Cadmiæ,			
Lapidis hæmatitæ,			
Alumnis scissilis ana	3	x.	
Aeris vsti	3	vij.	β.
Chalcitidis	3	vij.	
Seminis papaveris	3	v.	
Maceretur semen papaveris in aquæ plu-			
uiæ q. s. Exprimatur, & reliquis tritis fiat			
collyrium cum vini austeri q.s.			
*Ad claritatem & cicatrices oculorū.			

Diahematites.

R. Aeris vsti & loti	3	xxiiij.	
Lapidis hæmatitæ	3	j.	
Croci,	Gummi	3	xij.
Opij ana	3	iiij.	Aceti q. s.
Fiat collyrium.			

*Aspr

* Aspretudinibus commodum: facit ad veteres affectiones, ad ficosam, & ad omnem extuberantiam oculorum.

Diamyrrha.

Rz. Cadmiæ lotæ 3 xxvij.

Lapidis hæmatitæ vsti & loti 3 xxv.

Spodij 3 xxiiij. Piperis albi, Gnu.

Myrrhae 3 vij. xxx.

Croci 3 β. Gummi 3 vi.

Opij 3 j. Vini q.s.

* Accommodatum est ad veteres affectiones oculorum: facit & ad rhœadas & ægylolas.

Viride Antæ.

Rz. Cadmiæ 3 vij.

Myrrhae 3 iiij.

Croci 3 vij.

Opij 3 iiij.

Plumbi vsti & loti 3 j.

Squammarum æris,

Nardi indicæ,

Acaciæ ana 3 vij.

Gummi 3 xxiiij.

Fiat collyrium cum aquæ pluviæ q.s.

* Ad doloris molestias, pustulas, inustiones, prolapsus, confusiones oculorum.

Aliud viride.

Rz. Cadmiæ vstæ, & vino odorato extinctæ

3. j. Croci,

X 2 Sibij.

Stibij, id est, antimonij vsti & in lacte extincti ana 3 iiij.

Amyli 3 i.

Gummi 3 ii.

Succi anagallidis fœminæ q. s.

*Ad idem valet.

Aliud Mesua.

Rz. Aeruginis æris 3 iiij.

Calcanthi vsti 3 vj.

Auripigmenti rubri,

Spumæ nitri,

Spumæ maris ana 3 iiij.

Ammoniaci 3 j. β.

Salis hammoniaci 3 β.

Ammoniacum macerato in aqua rutæ, &
fac collyrium.

* Eiusdem facultatis est ferè cum sief
rubro sequenti.

sief rubrum Mesua.

Rz. Seminis cannabis 3 iiij.

Aeris vsti,

Myrræ ana 3 ij.

Croci 3 j.

Piperis nigri 3 β.

Aquæ pluuiæ q. s.

Si voles acrius, adde Aeruginis æris,

Salis hammoniaci ana 3 β. Fiat sief.

*Vtile est oculorum scabritiei, prurigi-
niq; suffusionibus & vngui.

Aliud

Aliud Galeni.

Rz. Cadmiæ 3 xl. Piperis albi,
Chalcitudis vſtæ, Gummi ana 3 xx.
Fiant pastilli cum Aquæ q. s.

* Ad lippitudinem, sycosin, & carnis
ex crescentias.

siefluteum Mesuæ.

Rz. Cadmiæ lotæ, vſtæ, & in lacte mulie-
bri macerata 3 x.

Cerusæ lotæ 3 viii.

Squammæ ferri 3 iiiij.

Opij 3 ij.

Tragacanthæ,

Gummi arabici ana 3 iiiij.

Fiat sief cum

Aquæ pluiae q. s.

* Confert doloribus oculorum vehemē-
tibus à causa calida.

E cornu Ceruino.

Rz. Cornu cerui vſti & loti,

Thuris, Opij, 3 j.

Plūbi vſti & loti añ. 3 iiiij. Gumi 3 iiiij.

Squammæ æris lotæ 3 ij. Fiat collyriū
cum Aquæ pluiae q. s.

* Facit ad vlcera & pustulas oculorum,
cicatrices exterit.

Aliud.

Rz. Plumbi vſti & loti,

Cornu ceruini vſti & loti ana 3 xvij.

X 3 Thu

Thuris,
 Acaciae,
 Spodij ana 3 viij.
 Amyli 3 iiij.
 Opij,
 Squamme aris ana 3 ii.
 Croci 3 viij.
 Myrrhae 3 iiij.
 Tragacanthae 3 j.
 Gummi,
 Seminis hyoscyami ana 3 viij.
 Fiat collyrium cum mucagine semenis
 hyoscyami.

*Ad eadem efficax.

Libianum.

R. Cadmia vestae & lotae,
 Cerusae lotae,
 Stibij, id est, antimonij vesti & loti ana
     3 xvij.
 Plumbi vesti & loti 3 viij.
 Amyli 3 xij.
 Pompholigis,
 Myrrhae, Terrae samicæ,
 Tragacanthæ ana 3 viij.
 Opij,
 Fiant pastilli cum albumine oui.

*Ad pustulas, inustiones, rupturas, con
cauitates, oculos purulētos, chemoseis, sta
phylo mata, & ad circum molestantem do
lorem

lorem facit, & cicatrices exterit.

Aliud.

Rz. Pompholigis 3 viij.

Cadmiæ vltæ & lotæ 3 xvij.

Stibij, id est antimonij vlti & loti 3 xij.

Cerusæ lotæ 3 xvij.

Amyli 3 xij.

Terræ samicæ,

Plumbi vlti ana 3 viij.

Myrrhæ,

Opij,

Tragacanthæ ana 3 ij.

Formentur pastilli cum

Aqua pluuiæ q. s.

*Eiusdem cum priore facultatis.

sief de Plumbo Mesue.

Rz. Plumbi vlti,

Antimonij, Gummi arabici,

Tutiae lotæ, Tragacathæ an 3 viij

Aeris vlti, Opij 3 β.

Fiat sief cum Aqua pluuiæ q. s.

* Replet & consolidat vulnera oculorū.

D E O L E I S.

Sectio nona.

Oleum Rosatum vulgare.

REcip. Olei communis lib. iiiij.

Rosarum rubrarū purgatarū 3 xvij.

X 4

Macer

Macera, & insola per octo dies: Rosas exemptas bene exprime, atq; alias impone ut supra: atque ita tertium fac: Cola & serua.

Nonnulli in tertia infusione rosas relinquunt.

*Refrigerat & adstringit, inflammatio nibus præsidio est, astuantem ventriculum restinguunt, erosiones intestinorū clysteribus inditum, & dolores dentium, si eo colluantur, sanat.

Oleum rosatum completum Mefiae.

Rz. Olei ex oleis maturis, aqua fontana multoties loti, quantum voleas: deinde immitte folia rosarum rubrarum apertarū reputgata quantum satis est in vitreum vas: obturetur vas, ac per dies septem insola: coque tribus horis in vase dupli. Expressis foliis & abiectis, noua immitte insola iterum, coque in balneo, & expime ut prius: tertio noua immitte rosarum folia, quibus addes aquæ infusionis rosarum (eo modo confectæ ut in syrupo rosa to dictum est) quartam partem: misce, in sola dies quadraginta in vase vitro obtutato: post excola, expime, & addito rosarum succo, iterum diu insola.

Alij partem infusionis sumunt, & succi rosarum partem alteram, & eo quo supra dict

dictum est modo conficiunt.

* Roborat, resoluit commode, lenit, & sedat.

Oleum rosatum Pauli.

R. Rosarum exemptis vnguisbus ʒ iiiij.
Olei omphacini ʒ vi.

Immitte in vas vitreum obturatum ne ex
piret: dies quadraginta insolato.

Alij non insolant, sed puto imponunt, sus
pensum proximè aquā dies quadraginta.

* Inflammationes extinguit, roborat,
cogit, densat, fluxiones fistit, & materia-
rum per corpus fluxum cohibet.

Oleum Rosatum Omphacinum.

R. Olei oliuarū immaturarum loti # j.
Rosarum rubrarum purgatarum ʒ iiiij.
Tritis rosis, & oleo impositis, fac ut dictū
est, ter rosas permutando.

* Eiusdem cum superiori facultatis.

Oleum chamælinum Pauli.

R. Florum chamæeli, déptis foliis albis
ʒ iiij. Olei oliuarum # ij. β.
Siccentur flores in umbra 24. horis, dein-
de immitte cum oleo in vas vitreum an-
gusti oris, bene obturatum, & quadragin-
ta dies insolato.

* Initio colici, arthritici, & aliorum do-
lorum præstantissimum est, parum enim
repellit & modicè digerit.

Oleum Cydoniorum Mesua.

Fit ex carnis cydoniorum præmaturo-
rum cum cortice,
Succi cydoniorum ana ʒ vi.
Olei oliuarum immaturarum lb iij.
Omnia in vas vitreum obturatum immit-
tito, & diebus quindecim insolato: dein-
de horis quatuor coquito in duplice vase.
Cola & exprime: in expressione caro &
succus mutetur: rarsum in soleatur, coqua-
tur, & exprimatur ut diximus: tertium sic
facito. postremò colatum reconde ne per-
spiret.

*Refrigerat, adstringit: ob id ventrem
totum inferiorē, & nervos laxiores cogé-
do roborat, sudores immodicos fistit.

Oleum Mastichinum Mesua.

Rz. Olei rosati omphacini lb j.

Mastiche ʒ iij.

Vini odoriferi ʒ iiij.

Omnia in vase vitro imposita coquātur
in duplice vase ad vini consumptionem.

*Cerebrum, nervos, iuncturas, ventricu-
lum, hepar corroborat, tumores duros le-
nit, dolores sedat.

Oleum Absinthij.

Rz. Comarum absinthij ʒ iiiij.

Olei Omphacini lb j.

Insolato in vase vitro, absinthiumq; per
mut-

mutato ter, veluti de rosis dictum est in
oleo rosato.

*Calfacit ac roboret ea quæ sunt refrigera-
tora, potissimum vero ventriculum,
excitat appetitiam, obstrunctiones au-
fert, lumbricosque enecat.

Oleum Menthae.

R. Menthæ domesticae ʒ iiiij.

Olei omphacini ℥ j.

Fiat ut supra.

*Ventriculum refrigeratum & imbe-
cillum calefacit: firmat nauseam, vomi-
tumque reprimit, appetitiam excitat,
coctionemque iuuat.

Oleum Sambucinum.

R. Olei veteris ℥ j.

Florum sambuci ʒ iiiij.

Fit ut oleum rosatū, ter flores innouando.

*Lenit, abstergit, & mundificat cutim,
medetur ieteritiæ, & maximè hepati infir-
mo, obstructo, & plurimum confert do-
loribus iuncturarum.

Oleum Populinum Nicolai.

R. Olei ℥ vij. ʒ ij.

Vini ℥ iiiij.

Gemmarum populi arboris recentium

℥ iiij.

Gemmae populi diutissimè terantur, & ma-
cerentur in vino & oleo diebus septem,
post

pōst coquantur in dupli ci vase usque ad consumptionem vini, deinde exprimatur oleum & reponatur.

*Expedit ad capitis dolorem, arthriticis, nephriticis, & podagricis, & ubique dolor fit.

Oleum Liliorum simplex.

R. Florum liliorum alborū, abiecto quod croceum est ʒ iiiij.

Olei veteris ℥ j.

Fit ut oleū rosatū, ter lilia renouāda sunt.

Oleum Liliorum compositum.

R. Foliorum liliorum alborum ʒ ix.

Masticas,

Calami aromatici,

Carpobalsami ana ʒ i.

Caryophyllorum,

Cinnamomi ana ʒ β.

Croci ʒ iij.

Omnia præter liliorum folia aqua sufficiente viginti quatuor horis macerentur, deinde paululum coquantur, & additis liliis, oleique veteris ℥ iiij. aliquantulum bulliant: Tunc omnia iniecta in vas vitreum insola dies quadraginta: pōst collatum & bene obstructum reponatur.

*Calfaciunt, resoluunt: ob id à frigore dolores thoracis, ventriculi, coli, vteri, renum, vesicæ sedat, lenit & coquit.

Oleum

Oleum Irinum Mesue.

Rz. Radicum ireos ℥ j.
 Florum eiusdem ℥ iiij.
 Macerentur in decoctione aliasum radicum ireos q. s.
 Olei veteris ℥ iij.
 In vase duplice coque, exprime, radicēsq; nouas & flores immittit, coquātur denuo, & tertium, colatum seruato & obturato.

* Terget, tenuat, coquit, resolut potenter: ob id à frigido dolores aurium, hepatis, splenis, vteri, articulorum sedat, phlegmonas coquendo suppurat, materias thoracis, & pulmonis coquit: strumas dissipat, & alios tumores duros, spasim e-mendat, & narium fætorem.

Aliud Nicolai.

Rz. Olei veteris ℥ xiiij.
 Aqua ℥ iiiij. ʒ iij.
 Radicum iridis ℥ iiij. ʒ iiiij.
 Florum liliorum alborum ʒ xv.

Cyperi recentium ʒ vij.
 Radicum { Helenij ʒ iij.
 Buglossæ ʒ iij.
 Cinnamomi,
 Nardi indicæ,
 Asæ odoratæ ana ʒ iiiij.
 Contundantur radices & aliæ species, & macerentur in oleo & aqua diebus quinq;

ad So

ad Solem vel loco calido: postea in dupli-
ci vase coquito donec aqua consumpta
fuerit. Refrigerare finito, colato, expri-
mito, & reponito.

*Vsurgatur ad diuturnum catharrum
naribus illitum. Ozenas & putredines na-
rium auferit, tinnitus aurium cum aceto
& ruta ex amygdalis amaris commix-
tum & auribus inieictum tollit, asthmati-
cis gargarismo adhibito opitulatur: hæ-
morrhoidas veteres inunctum sine colo
inieictum educit.

Oleum Ligustrinum siue de Alcanna.
Rx. Florum ligustri ʒ iiiij.
Olei veteris ʒ x.
Fit ut rosatum.

*Partes nervosas roborat, capillos à ca-
nicie vindicat.

Oleum Nardinum simplex Mesue.
Rx. Nardi indicæ ʒ iii.
Vini,
Aquæ ana ʒ ii. ℥.
Oleiloti ℥ j. ℥.
Minutim incisam macera, & coquantur
in dupli vase, donec vinum & aqua per
vaporem resoluantur, coletur deinde o-
leum & reponatur.

Oleum Nardinum compositum Mesue.
Rx. Nardi indicæ ʒ iiij.

Sam

Sampsuchi, id est, maioranæ $\frac{3}{2}$ ij.

Ligni aloës,

Enulæ, Folijindi,

Calami aromatici,

Foliorum lauri,

Cyperi,

Schœnanthi,

Cardamomi ana $\frac{3}{2}$ j. β .

Contundantur omnia leuiter, & illis

adfunde Vini,

Aquæ ana q. f.

Olei loti $\frac{1}{2}$ vj.

Macerentur horis duodecim, deinde co-
quantur in duplici vase secundum artem.

*Calfaciunt, tenuant, digerunt, modicè
adstringūt, proinde affectus omnes frigi-
dos & flatulentos cerebri, ventriculi, he-
patis, lienis, renum, vesicæ, vteri magnō-
perè iuvant, naribus iniectum caput pur-
gant, corporis colorem & odorem com-
mendant.

oleum Sampuchinum.

Rq. Foliorum sampsuchi, id est, maioranæ

M. jjj.

Serpilli M. jj.

Foliorum myrti M. j.

Abrotoni,

Sisymbrij seu menthæ aquatice ana M. β .

Casiæ $\frac{3}{2}$ jj.

Olei

Olei omphacini quantum sufficit.

Concidito & contundito omnia & impone in vitreum vas, & insola diebus octo: postea expime, & alias species infunde, coque rursus, & tertium idem facito: deinde colatum repone.

*Lassitudini vtile est, & morbis cerebri & neruorum frigidis prodest, ob id spinæ in balneo inunctum paralysin iuuat, & spasmum cynicum, vulgo torturam oris, naribus iniectum: vt auribus immisum, à flatu tinnitus dissipat, menses ciet, mortui scorpionis prodest.

oleum Moschellini Nicolai Alexandrini.

Pz. Olei puri ℥ viij.

Aquæ ℥ iiij.

Folij,

Nardi indicæ,

Costi,

Masticæ ana ȝ iij.

Styracis calamitæ,

Croci,

Nuces moschatas num. iiij.

Folium, myrrham, casiam, carpopbalsamū & bdellium tere, & per biduum in aqua & oleo macera, postea coque supra lentum ignem in duplice vase usque ad consumptiōnem aquæ: deinde cola, & reliqua in tenuissimum puluerem redacta insperge

præter

pr̄ter moschum:iterum macera & coque
parumper:vltimō moschum addito: pro-
bē omnia misceto & repone,& interdum
vas agitato.

*Est optimum ad omnem frigiditatem
corporis, potissimum ventriculi, & ad do-
lorem lateris foris inunctum:Stranguria
& colico vexatis , & ad omne neruorum
vitium illitum optimē facit, miscetur epi
thematibus & emplastris quæ ad stoma-
chi & renum affectiones asciscuntur.

Oleum Hyperici.

Rz. Summitatum hyperici ȝ iij.

Macerentur in vino odorifero diebus tri-
bus & noctibus , bulliant deinde in vase
duplici obturato orificio vasis:postea ex-
prime, & recentis hyperici summitatum
bene tritarum par pondus iniice, & ma-
cera dies tres ac noctes:postea adde.

Terebinthinæ ȝ iij.

Olei veteris ȝ vj.

Croci ȝ j.

Coquantur in duplici vase vsque ad vini
consumptionem, cola & repone.

*Calidum est & siccum , & tenuium
partium : vulnera incisorum neruorum
consolidat & combustionem ignis : sedat
dolores fœmoris & vesicæ , & prouocat
vrinam.

Y   Oleum

Oleum Hyperici Magistrale.

Rz. Olei veteris lib. iiiij.

Vini albi potentis lib. j.

Florum hyperici cum semine recentium
M. iiiij.

Tere & macera in vase vitro, obturato
eius orificio, duos dies: coque in duplice
vase, & fortiter expime: in colaturam
in iuice alios flores, ut dictum est, & tertio
idem facito: deinde colato, & ad singulas
colaturae libras adde

Terebinthinae 3 vj.

Olei absinthij 3 iiij.

Dictamni,

Gentianae,

Cardui benedicti.

Tomentillae,

Carlinae,

Calami aromatici ana 3 iiij.

Lumbricorum in vino pluries lotoru 3 iiij.

Terantur omnia & insolentur triginta aut
quadraginta diebus, & bene obturatum
reponas.

*Ad eadem vtile, superiori tamen effi-
cacious est.

Oleum de capparibus.

Rz. Corticis radicum capparis 3 j.

Corticis tamarisci,

Foliorum tamarisci,

Seminis

Seminis agni,

Ceterach siue asplenij,

Cyperi ana ʒ ij.

Olei oliuarum ℥ j.

Aceti albi fortis,

Vini albi ana ʒ ij.

Trita leviter coquantur in duplici vase

vsque ad vini consumptionem & aceti.

*Ad duritatem, obstrukcionem, & dolorē

splenis vtile est, & omnē eius ægritudinē.

Oleum Vulpinum Mesuæ.

Rz. Vulpē integrā exemplis interaneis,

Aquæ fontanæ;

Aquæ marinæ ana q. f.

Olei veteris clari ℥ iiiij.

Salis ʒ iij.

Coquantur, & inter coquendū adiice

Anethi,

Thymi ana ℥ j.

Coquantur autem donec ab ossibus rece-

dat caro, & aqua consumatur, deinde ex-

coletur oleum & reponatur.

*Ad podagras, reliquasque arthritidis

species, ac dorsi, renūmque dolorem est

efficacissimum.

Oleum Scorpionum simplex Mesuæ.

Rz. Scorpiones num. xxx.

Olei amygdalarum amararum ℥ ii.

Macerentur in vase vitreo stricti orificij

Y 2 probè

probè obstructo, & insolētur per dies xxx.
caniculares, vel aliàs tota æstate calidissi-
mis diebus, posteà colatū ad usus reponē.

*Lapidem renū & vesicæ frangit &
expellit, lumbis, pubi perineo illitum, aut
per meatum vrinarium iniectum.

Oleum scorpionum compositum Mesue.

Rx. Aristolochia rotundæ,

Gentianæ,

Cyperi,

Corticū radicum capparis ana 3 i.
Olei amygdalarum amararum 1b j. β.
Macerentur in oleo contusæ radices ad
Solem feruidum diebus xx. in vase vitro
probè obturato: deinde coquantur aliquā
tulum in duplice vase, iniectis ad ultimū
scorpionibus viuis num. xx.

Iterum serenis diebus xxx. insolentur: po-
strem excolatum oleum reponatur.

*Hoc efficacius est priore, præterea mi-
randarū est virium contra venena omnia
& pestilentiam.

Oleum castorei magistrale.

Rx. Castorei, Opopanaxis,

Styracis calamitæ, Carpolbalsami,

Galbani, Spicæ nardi indicæ,

Euphorbij, Costi ana 3 ij.

Casix, Cyperi,

Croci, Schœnanthi,

Piperis

Piperis longi, Pyrethry ana 3 ij. β .
 Piperis nigri, Olei lb. iiiij.
 Sabinæ, Vini lb. iiij.

Galbanum & opopanax in vini parte
 seorsim dissolues, deinde reliqua omnia
 contusa cum oleo & reliqua vini parte co-
 ques ad vini consumptionem in duplice
 vase: postea cola, & gummi dissoluta oleo
 adfundes, & iterum coques in duplice va-
 se ad consumptionem vini, & saepius mi-
 scens repone.

*Optimum est ad frigidos affectus par-
 tium omnium praesertim neruosalium,
 medetur paralyssi, spasmo, tetano, & sedat
 acerrimos rigores & frigora febrium, si
 spina dorsi liniatur.

Oleum ex Euphorbio Mesiae,

R. Euphorbij 3 β .

Olei cheyrini 3 v.

Vini tantundem,

Coque in duplice vase ad vini consum-
 ptionem.

*Iuuat maximè frigidos cerebri & ner-
 uorum affectus, cephalalgiam, hemicra-
 niam, lethargum naribus immissum: ar-
 ticulorum quoque & hepatis & splenis do-
 lores illitum iuuat.

Y. 3   Oleum

Oleum Coſtinum Mesuæ.

Rz. Coſti ȝ iij.

Caſix ȝ j.

Summitatum ſampsuchi ȝ viiij.

Vini q. f.

Olei oliuarum ȝ iiij.

Trita macerentur biduo:deinde coquantur in dupli ci vase ad conſumptionē vini.

*Calfacit, obſtructa aperit, neruolum genus roborat, vt neruos, muſculos, tendones, ligamenta, ventriculum: præter hæc, hepar & capillos: canitiem ob id moratur, & corporis colorem ac odorem commendat.

Oleum ex Styraſe.

Rz. Styracis ȝ iiiij.

Olei communis ȝ j.

Vini q. ſufficit.

Coque in dupli ci vase ad vini conſumptionem.

*Calfacit: ob id cōfert dolentibus à friore renibus, velicx, vtero, neruis, muſculis, tendonibus, iuncturis.

Oleum Papauerinum.

Rz. Capitum papaueris,

Foliorum papaueris,

Florum papaueris ana partes æquales,

Olei q. f.

Inſolato

Insolato in vase vitro per octiduum: deinde
cola, & noua rursus immittit; idem ter-
tio facito: postremo colatum repone.

* Intemperiem calidam sanat & inde
ortum dolorē somnum quoq; conciliat.

Oleum Mandragore Nicolai.

R2. Olei communis lb ij.

Succi pomorum mandragorae ȝ iiiij.

{ Hyoscyami albi ȝ ij.

Papaueris nigri ȝ iiiij.

Violarum.

Cicutæ ana ȝ j.

Opij,

Styracis calamitæ ana ȝ β.

Succi cum oleo decem diebus ad Solem
macerentur, deinde coquantur in duplice
vase ad succorum consumptionem: cola,
& opium cum styrace dissolutum paucu-
lo oleo probe misceto, & repone.

* Ad nimios capitum dolores valet, &
phreneticis male dormientibus, fronti il-
litum, & naribus injectum vehementer
opitulatur: pulsibus brachiorum & plan-
tis pedū illitū quocunque modo vigiliis
fatigatū, celerrimè obdormiscere facit.

Oleum Nymphaeatum.

R2 Florum nymphæ ȝ iiiij.

Olei omphacini lb j.

Maceretur in Sole diebus decem: deinde

Y 4 exprim

exprime & nouos flores immitte, tertio idem facito.

*Vires habet violati, refrigerat tamen magis quam violatum, minus quam pauperinum: hypnoticis, & intemperiem partium, ut renum, calidam sanatibus utiliter miscetur, & veneris tentiginē prohibet genitali inunctum: somnum etiam conciliat.

Oleum Myrtinum Mesiae.

Rz. Succi Foliorum myrti lib. i.
Olei communis, id est, oliuarum lib. ii.
Coquantur in duplice vase ad succi consumptionem, & adde

Ladani 3 ij. Misce & repone.

*Cerebrum, neruos, cor, ventriculum roborat.

Oleum Lumbricorum,

Rz. Lumbricorum terrestrium lib. β.
Probè lauentur in vino, deinde immittantur in

Olei rosati omphacini lib. iiij.

Vini 3 ij.

Coquantur in duplice vase ad vini consumptionem, colatum repone.

*Neruos infrigidatos confortat, & utile est doloribus iuncturarum.

Oleum Balsami Magistrale.

Rz. Terebinthine lib. j. Olei veteris 3 vj.
Olei

Oleilaurini ʒ iiij.

Spicæ nardi,

Cinnamomi ana ʒ ij.

Tegularum recentium bene coctarum
ʒ viij.

Tritis triturandis, per alembicū destilla.

* Vrinam mouet, lapidem frangit, vermes enecat, aurum tinnitui à flatu cras-
so, paralyfi, spasmō cynico, ischiadi, go-
nagræ, podagræ, & cæterarum iunctura-
rum doloribus prodest, potum aut inun-
ctum: sed parua eius portio, aquæ affectui
aptæ mista, bibatur.

Oleum Balsami Petri de Ebano.

Rz. Myrræ,

Aloës,

Spicæ nardi,

Sanguinis draconis,

Thuris,

Mumiæ,

Opopanacis,

Carpobalsami,

Bdellij,

Hammoniaci,

Sarcocollæ,

Croci,

Masticæ,

Gummi arabici,

Styracis liquidæ ana ʒ ij.

Y 5 Ladani

Ladani,

Castorei ana ʒ ij. β.

Moschi ʒ β.

Terebinthinæ ad pondus omnium.

Trinitatis conterendis, miscentur omnia & alkemico destillentur secundum artem.

*Eadem potest quæ præscriptum & efficacius.

Liquore exsiccans ad Vulnera.

R. Myrrhæ,

Aloës,

Thuris,

Masticæ ana ʒ j.

Terebinthinæ ℥ ij.

Resinæ abietinæ,

Radicum consolidæ ana ʒ iij.

Gummi elemi ʒ ij.

Croci ʒ j.

Aquæ vitæ ℥ iij.

Contusis contundédis, & omnibus probè mixtis, immitte in vitreū vas, obstructo orificio, bulliat omnia in dupli vasa una hora: deinde colatum recondatur in phiala vitrea bene obturata.

DE

D E V N G V E N T I S ,
E M P L A S T R I S , E T
C E R A T I S .

Sectio decima.

Vnguentum infrigidans Galeni.

R Ecip. Olei rosati omphacini ℥ j.
Ceræ albæ ʒ iij.

Ceram in oleo liquabis, & sepius aqua fri-
gida lauabis donec albescat: postremum
aqua rosacea lauato, & paululum aceti
rosati addito.

*Refrigerat febres ardentes, calorē he-
patis, & sedat dolores capitis circū tēpo-
ra, super hepā, & per spinā dorsi linitum.

Vnguentum pectorale Magistrale.

R2. Olei amygdalarum dulcium ʒ iiiij.

Olei chamæmeli,

Olei violati ana ʒ iij.

Butyri recentis ʒ vj.

Adipis gallinæ,

Adipis anatis ana ʒ iij.

Iridis ʒ ij.

Croci ʒ β.

Ceræ albæ ʒ iij.

Ceram & adipes in oleis liquato, deinde
sepius lauato aqua Capillorum veneris,
aut aqua hordei,

His

His probè lotis, adde iridem & crocum
in tenuissimum puluerem redacta.

*Mitigat dolores pectoris & tussim, di-
gerit, maturat, facilitat sputum, & resoluit
pleuresim.

Vnguentum stomachicum Magistrale.

Rz. Olei absinthij.

Masticini,

Nardini ana ȝ j.

Rosarum rubrarum,

Coralli rubri,

Caryophyllorum,

Cinnamomi,

Ligni aloës,

Mastiches, Menthæ,

Schœnanthi ana ȝ j.

Ceræ quantum sufficit.

Fiat vnguentum secundum artem.

*Ventriculum & hepar roborat, horū
dolorem à frigido lenit, appetentiam ex-
citat, coctionem iuuat.

Vnguentum ad vermes magistrale.

Rz. Succi

Absintij,

Abrotoni,

Centaurij minoris,

Radicis aristolochiæ rot.

Persicariæ,

Foliorum persicæ,

Foliorum lupini,

Radic

Radicum ebuli,

Balaustij ana ʒ j.

Succi Porri ʒ ij.

Nasturtij aquatichi ℥ j.

Olei absinthij ℥ j. β.

Ceræ q. f.

Fiat vnguentum secundum artem.

Vnguentum ad oculos Magistrale.

R. Carnis pinguis exsiccatæ,

Maluatici vini ana ʒ iij.

Tutix præparatæ ʒ j.

Ceræ albæ q. f.

Caro cum maluatico coquatur usque ad
vini maluatici consumptionem, deinde
cola, & cera liquata, adde postremò tutiæ:
probè commisceto & repone.

Aliud Magistrale.

R. Butyri recentis ʒ iiij.

Ceræ albæ ʒ j.

Liqua, & lava sèpius aqua rosacea, & pru-
norum, & adde

Tutix præparatæ ʒ β.

Camphoræ ʒ ij. Fiat vnguentum.

Vnguentum ad Ambusta Magistrale.

R. Olei rosati ʒ viiij.

Olei ex ouis ʒ ij.

Nirri albi puluerisati tantundem,

Ceræ albæ ʒ j. β.

Corticis mediani sambuci M j.

Fiat

Fiat vnguentū lento igne secundū artem.

A liud ad idem.

R. Hederæ foliorum,

Baccarum hederæ ana part. æquales.

Contunde & succum exprime:

Ex huius autem succi lb j.

Olei communis tantudem

Ceræ q. s.

Fiat vnguentum.

Vnguentum de Artanita maius mesua.

R. Succi cyclaminis lb iij.

Cucumeris agrestis lb j.

Olei irini lb iiij.

Butyri lb j.

Pulpæ colocynthidis ȝ iiiij.

Polipodij ȝ vij.

Euphorbij ȝ β.

Contundenda teratur, & macerentur suc
cis & oleis dies octo in vase vitro: post
semel feruefac in dupli vase, colatur: Cola-
turæ adde.

Sagapeni ȝ vij. β.

Myrrhæ ȝ iij.

Dissoluantur hæc in aceto, & coquantur
in prædicta colatura ad succorum con-
sumptionem: deinde adde

Ceræ ȝ nov. v.

Fellis vaccini ȝ vij. β.

Feruefac simul donec cera liquefac: runc

insp

insperge paulatim puluerem subsequen-
tium medicamentorum.

Scammonij,

Aloës,

Colocynthidis,

Mezerei,

Turbith ana 3 vij. fl.

Salis gemmæ 3 iiiij. fl.

Euphorbij,

Piperis longi,

Zingiberis,

Chamæmeli ana 3 iij.

Misce & fiat vnguentum.

* Illitum stomacho , vomitu purgat :
hypogastrio autem inunctum , aluum
deicit: ob id hydropicos mirè iuuat seor-
sum excrementum largè vacuando : ver-
mes quoque necat & educit. Adhibetur
non potentibus sumere medicamentum
purgans.

Vnguentum Rosatum Meſuæ.

R. Axungia porcinæ ℥ j.

Lauatur nouies aqua calente, & toties fri-
gida: deinde addito

Rosarum rubrarum recentium ℥ j.

Probè terātur, & marcescant cum ea dies
septē: coque igni lento, cola: rursus tātu-
dem rosarū recētiū cum ea tere ut suprà:
idem

idem fac tertio : quartò autem præter rosas affunde

Succi rosatum rubratum ʒ vi.

Olei amygdalarum dulcium ʒ v.

Coque igni lento ad succi consumptio-

nem , cola & repone,

Alij addunt Opij ʒ j.

*Phlegmonas, erysipelata, herpetas sedat, cephalalgiam calidam, & ventriculi ac hepatis intemperiem calidā mitigat.

Vnguentum Violatum.

Fit vt rosatum, sed ex violis nigris.

*Idem quod rosatum pollet : præterea pleuritidi , & thoracis inflammationi prodest.

Vnguentum Somniferum.

Rz. Olei papauerini,

Nymphæ ana ʒ β.

Opj,

Casix,

Croci ana ʒ j.

misce cum pauca cera.

Vnguentum album A uicennæ, Vnguentum de Cerusa dictum

Rz. Lithargyri ʒ i.

Ceruse ʒ v.

Ceræ albæ ʒ viij.

Olei rosati ʒ ij.

Albuminis ouorum num. ij.

Cera

Cera liquata in oleo rosato lento igni, in-
iice cerusam & lithargyrū probè contrita
misce, & postremō ad dealbumen oui.

Alij addunt caphuræ momentum &
caphuratū vocant.

*Pollet aduersus vlcera, scabiem & adu-
stionem.

Vnguentum de Tutia Magistrale.

R2. Olei rosati,

Olei omphacini ana ʒ vj.

Olei myrtini,

Vnguenti populei ana ʒ ij.

Foliorum plantaginis,

Solanī ana M. ij.

Herbas minutim incisas cum oleis misce-
bis, & diebus octo marcessere sines: dein-
de coctas aliquantulum colabis, & colar-
turæ addes

Ceræ albæ ʒ iiij. β.

Coquantur igni lento donec cera liquata
sit, semper agitādo, aufer ab igne & adde
Lithargyri ʒ vj.

Pompholigis siue tutiæ præparataæ,

Cerusa tritæ ana ʒ ij.

Plumbivisti ʒ vi.

Caphuræ ʒ j.

Omnia in pilam plumbeam iniecta horis
duabus continuis agitentur, deinde in va-
se vitrato reponantur.

Z

Aliud

Aliud simile, Nicolai.

R. Olei rosati,

Ceræ alboæ ana 3 vj.

Succi solani 3 j.

Cerusæ lotæ 3 ij.

Plumbi vsti & loti,

Tutix præparatæ ana 3 j.

Thuris 3 β.

Ceram liqua cum oleo lento igni, & in pilam plumbeam iniice, additis quæ tereda sunt in tenuissimum puluerem reductis, moue continuo, & paulatim succum superdictum instillato, perpetuo mouens sex horis continuo.

*Vtilia sunt ad exsiccāda erysipelata, vulnera sordida purganda, & sananda tibiarū ulcera, aliorum locorum concava vel dissipata replent, refrigerat & cicatrizat.

Vnguentum de Lithargyro.

R. Lithargyri 3 ii. Aceti 3 j.

Cerusæ 3 β. Olei rosati q. s.

Fiat vnguentum lento igni: Potest etiam fieri crudum in mortario plumbeo.

* Ulcera, & excoriationes à calore Solis, strictiore calceo, itinere, equitatione, frictione, & coitu sanat.

Triplarmacum crudum Messæ.

R. Lithargyri,

Aceti fortis ana 3 iii.

Olei

Olei communis ȝ vj.
Lithargyros leuissimè tritus monetur cō
tinuò paulatim affusis oleis vicissim &
aceto.

*Prodest scabiei, & cutis ulceribus, vt su-
perius.

Vnguentum ad scabiem.

Rz. Styracis liquidæ,
Terebinthinæ lotæ,
Butyri loti ana ȝ ij.
Succi limonum ȝ ij. β.
Hellebori nigri puluerisati ȝ ij.
Salis ȝ ij.
Misce, fiat vnguentū in mortario plūbeo.

Vnguentum de Minio.

Rz. Minij leuissimè triti ȝ ij.
Olei rosati,
Olei myrtini ana ol ȝ ij.
Coquantur lento igni cum ȝ ij.
Ceræ albæ ȝ β.

Aliud de Minio Camphoratum.

Rz. Minij triti ȝ iiij.
Lithargyri ȝ ij.
Cerusæ ȝ j. β. Tutiaæ,
Camphoræ ana ȝ ij.
Olei rosati ȝ j. β.
Ceræ albæ ȝ ij.
Liquatam ceram cū oleo lento igni, mis-
ce in mortario plūbeo cum reliquis rebus.

Z 2 tenu

tenuissimè tritis.

* Valent ad vlcera mala & antiqua.

Tetrapharmacon Galeni.

Rz. Picis nigræ,

Resinæ,

Ceræ,

Adipis vaccini,

Fiat vnguentum.

* Calfacit, humectat, dolorem sedat, & pus mouet.

Macedonicum ex iisdem constat: sed in super additur thuris una pars.

Vnguentum Basilicon minus Mesue.

Rz. Ceræ flauæ, Picis græcæ ana ss j.

Resinæ pinguis, Olei communis q.s.

Fit vnguentum lento igni,

Alij terebinthinam addunt: Alij verò terebinthinam picis loco ponunt.

* Idem pollet quod basilicon maius, sed imbecillius: recentibus tamen capitis & neruosarum partium vulneribus & vlceribus aptius erit.

Vnguentum Basilicon maius Mesue, Gale-

nii Enneapharmacum est.

Rz. Ceræ albæ,

Terebinthinæ,

Resinæ pini,

Thuris,

Sepi vaccini,

Myrrhæ ana 3 j.

Picis græcæ,

Olei communis q.s.

Picis nigræ,

Fiat vnguentum.

Ali

Aliter.

Ceræ ʒ vi. Reliquorū ana ʒ j. β.
Picis græcæ ʒ iiij. Olei q. s.

*Vlcera phlegmone carētia, præsertim
partium neruosarū, terget, carne implet.

Vnguentum fuscum Nicolai.

Rz. Olei ℔ j. β.

Ceræ nouæ ʒ iiij.

Picis græcæ } ana ʒ ij.

Picis nigrae } ana ʒ ij.

Masticæ,

Chalbani } ana ʒ j.

Thuris

Sagapeni ʒ ij.

Therebinthinæ ʒ j.

Fiat vnguentum.

*Sanandi vim habet & extrahendi.

Aliud.

Rz. Olei communis

Sepi hircini } ana ℔ j.

Picis nigrae ℔ β.

Picis græcæ ʒ iiij.

Masticæ,

Thuris,

Galbani,

Hammoniaci, } ana ʒ β.

Opopanacis,

Sagapeni,

Ceræ,

Z ʒ Ole

Oleum, sepum, & picem liquabis : deinde
gummi dissoluta secundum artem adi-
cies: deinde reliqua tenuissime trita, sem-
per agitando donec percoquantur. His
ab igne sublatis adde

Terebinthinæ 3 ij.

Probè misceantur & reponantur.

Vnguentum è Caprifolio Magistrale.

Rz. Caprifolij M. iiiij.

Caprifolium minutim incisum, & in vino
optimo maceratum die uno, coques ad
tertias, cola, & colaturæ adde

Olei rosati 10 vj.

Resinæ pinguis

Terebinthinæ } ana 10 j.

Ceræ flabæ }

Fiat vnguentum ut artis est.

Vnguentum Capitale Conciliatorum.

Rz. Gummi elemi 3 ij.

Hammoniaci 3 ij.

Terebinthinæ } ana 3 ij. β.

Resinæ pini }

Ceræ q. s.

Fiat vnguentum, gummi dissolutis secun-
dum artem:

Percoquitur etiam amplius ut cerati for-
mam sumat.

40

Vng

Vnguentum è Caprifolio, Carpi.

R. Terebinthinæ.

Resinæ pini } ana ʒ iiiij.

Cera nouæ

Olei rosati ʒ viij.

Masticæ

Thuris } ana ʒ iij.

Gummi elemi ʒ ij.

Caprifolij } ana ʒ iiiij.

Betonicæ } ana ʒ iiiij.

Vini optimi flb x.

Caprifolium & betonicam tenuissimè terito, & macera vino horis vigintiquatuor, deinde reliqua adde, præter gummi, thus, & masticen. Coquantur luculento igni, donec vini pars dimidia consumpta sit, imò donec virescere incipiat, cola, & concrescere finito: deinde, effuso vino, rursus coquatur, donec quicquid remanserit vini absumptum sit: iterum cola, & reliqua adde in puluerem tenuem redacta, & coque lento igni donec coalescant semper agitando: aufer post medium ab igne, & frigido loco reponē donec refrixerit perpetuò mquens.

*Ad capitis vulnera præstantissimum est.

Vnguentum è calce Magistrale

Calcem singulis diebus semel lauabis, & in fundo sidere permittes, & aquâ spora-

Z 4 gia

gia exprimes decem diebus continuis: de
inde aqua rosacea lauabis, & siccari fines.

R. Huius calcis ita extinctæ $\frac{3}{2}$ iiij.

Olei rosati $\frac{1}{2}$ j.

Ceræ albæ $\frac{3}{2}$ iiij.

Ceram in oleo liquato. Huic ab igne exē-
ptæ & iam concrescere incipienti, Calcem
lēuissimè tritam admisceto, & reponito.

*Ad ambusta valet.

Vnguentum Populeon Nicolai.

R. Oculorum populi arboris recentium
mense Martio collectorum $\frac{1}{2}$ j. $\beta.$

Axungię porcinę pręparatę $\frac{1}{2}$ iiiij.

Oculi populi contundantur & maceren-
tur cum axungia, donec sequentes herbæ
colligi queant: deinde

Papaueris agrestis

Mandragoræ

Hyoscyami

Solani

Vermicularis aut

crassulæ

Lactucæ

Semperuii

Bardanæ

Portulacæ

Violariæ

Vmbilici veneris

Sumitatū pruni tenerarum

Folio-
rum.

Herbæ

$\left. \begin{array}{l} \text{Hyoscyami} \\ \text{Solani} \\ \text{Vermicularis aut} \\ \text{crassulæ} \\ \text{Lactucæ} \\ \text{Semperuii} \\ \text{Bardanæ} \\ \text{Portulacæ} \\ \text{Violariæ} \end{array} \right\}$ $\frac{3}{2}$ iiij.

Herbæ contundantur, & misceantur axū-
giæ & oculis populi: adde
Vini optimi q.satis est.

Coquantur ad vini consumptionem: dein
de cola expime, & fiat vnguentum.

*Contra nimium calorem yalet, & tē-
poribus illitum somnum conciliat.

Vnguentum Dialthea simplex

Nicolai.

R. Rad.altheæ ℥ ij.

Seminis lini 3 añ ℥ j. Ceræ ℥ j.
Fœnigræci 3 añ ℥ j. Terebinthine 3 ij.

Olei ℥ iiij. Resinæ 3 vj.
Radices sectæ, & cum seminibus contusæ
macerentur tribus diebus in aquæ ℥ viij.
deinde feruefiant, & mucilaginis inde ex-
pressæ ℥ ij. sume, & coque cū aliis rebus,
donec aquosum illud in mucilagine con-
sumptum fuerit: & fac vnguentum.

*Emolliendi vim habet, calefacit, &
humectat.

Vnguentum Dialthea cum Gummis

Nicolai.

R. Radicum altheæ ℥ ij.

Seminis lini 3 añ ℥ j.
Fœnigræci 3 añ ℥ j.

Pulpæ scyllæ 3 vj. Terebinthine 3 ij.

Olei ℥ iiij. Resinæ 3 añ 3 vj.

Ceræ ℥ j. Picis græcae 3 añ 3 vj.

Z 5 Fiat

Fiat vnguentum vt superius: deinde addes
gummi subsequentia dissoluta in aceto,
Galbani

Gummi hederæ $\frac{3}{2}$ ana $\frac{3}{2}$ ij.

Misceantur probè & reponantur.

*Valet propriè addolorem pectoris ex
frigiditate & pleurisi, & super pectus in-
unctum sanat omnia loca infrigidata: ca-
lefacit, mollificat, & humectat.

Vnguentum Comitissæ Gulielmi de

Varignana.

Glandium

Rt. Corticis $\left\{ \begin{array}{l} \text{Castanearū} \\ \text{medianī} \end{array} \right.$ *Quercus ar-*

boris

Baccarum myrti

Caudæ equinæ

Gallarum

Corticum fabarum

Acinorum vuarum

Calycum glandium

Sorborum immaturorum

siccorum

*Mespilorum acerborum sic-
corum*

Foliorum $\left\{ \begin{array}{l} \text{Capparis} \\ \text{Prunioli syl-} \\ \text{uestris} \end{array} \right.$

Radicum chelidonij,

Cont

Contundantur aliquantulum, & coquuntur in decocti plantaginis q. f. ad di. midij consumptionem:cola & in dicta colatura laua subsequentia

Olei Myrtini   Mastichini   ana   j.   β.

Cerae nouæ   3.   viii.   β.

Liqua & laua ut dictū est: postea insperge sequentium rerum tenuissimū puluerem.

Corticis   Castanearum
medianī   Glandium
Quercus arboris   ana   3 j.

Gallarum   ana

Succi hypocistidis

Cineris ossium cruris bubuli   3   β.

Baccharum myiti   3   ana   3   β.

Acini vvarum   3   ana   3   β.

Trochiscorum de charabe   3   ii.

Misce, fiat vnguentum bonę consistentiæ.

*Incepturn abortum prohibet, hæmor-

rhoides fistit, ac laxatos renes conciliat,

Vnguentum Santalinum Mesue.

Rz. Rosarum rubrarum   3   j.

Rubri   3   j.   3   ii.

Sandali   Citrini   ana   3   vij.

Albi   ana   3   vij.

Boli armeni   3   vij.

Spodij

Spodij $\frac{3}{2}$ $\beta.$

Caphuræ $\frac{3}{2}$ ii.

Ceræ albæ $\frac{3}{2}$ iii. $\frac{3}{2}$ vi.

Olei rosati $\frac{1}{2}$ i.

Ceram liquabis in oleo, & sèpius aqua fri-
gida lauabis: deinde reliqua in tenuissimū
puluerem trita addes, & facies vnguentū.

*Phlegmonas & intèperaturas omnes
calidas ventriculi, hepatis, & partium a-
liarum potentissimè extinguit.

Defensiu[m] magistrale.

R. Boli armeni

Sanguinis draconis } ana $\frac{3}{2}$ i.

Terræ sigillatæ

Olei rosati $\frac{3}{2}$ vi.

Ceræ $\frac{3}{2}$ i. $\beta.$ Aceti $\frac{3}{2}$ ivi.

Coquantur simul oleum, cera, & acetum,
donec acetum consumptum fuerit: dein-
de sublatum ab igne ubi refrigerari cœ-
perit, adde reliqua in tenuissimum pulue-
rem trita.

Mundificatiuum Magistrale.

R. Mellis rosati colati $\frac{3}{2}$ i. $\beta.$

Terebinthinæ claræ $\frac{3}{2}$ iii.

Succi { Apii } ana $\frac{3}{2}$ $\beta.$

Praſij $\frac{3}{2}$

Succi absinthij $\frac{3}{2}$ ii.

Simul coquantur, deinde addantur

Farin

Farinæ { Hordei } ana 3 vj.
 Farinæ { Fabarum } ana 3 vj.
 Farinæ { Lupinorum } 3 iiij.
 Farinæ { Orobi }

Sarcocollæ } ana 3 j. β.
 Myrrhæ } ana 3 j. β.

Reduc in puluerem, & fac vnguentum.

Vnguentū viride Andromachi ex Galeno.

Rz. Resinæ pini fb iiij.

Ceræ fb j. β.

Olei communis 3 viij.

Aeruginis æris 3 iiij.

Resinam & ceram in oleo liquabis: dein de æruginē æris tenuissimè tritā addito.

*Recentia vulnera, & quæcunque non magna sunt, sanat.

Vnguentum Apostolorum Auicennæ.

Rz. Ceræ albæ.

Terebinthinæ } ana 3 xiiij.
 Resinæ }

Hammoniaci

Aristolochiæ longæ

Thuris } ana 3 vj.

Bdellij

Myrrhæ

Galbani } ana 3 iiiij.

Lithargyri 3 viij.

Opopanaxis 3 iiij.

Aeruginis 3 iiij.

Olei

Olei communis ℥ ij.

Hyeme verò ℥ iiij.

Gummi in aceto albo soluto coque cum
oleo, cera, resina, terebinthina & lithargy-
ro ad aceti consumptionem: deinde reli-
qua adde tenuissimè trita.

*Efficax est contra vulnera, & vlcera
difficilia & fistulas, consumit carnem
mortuam, & consumptam restaurat, du-
ram molit, & plagas sanat.

Vnguentum Aegyptiacum Mesua.

Rz: Aeruginis ʒ v.

Mellis ʒ xiiij.

Aceti albi ʒ vij.

Coque igni, & tantisper moue, donec fiat
rubrum.

Alij sumunt eius medicamenti ʒ vj.

Calcanthi vsti ʒ ij.

Olei rosati ʒ iiij.

Ceræ q. s.

Fiat vnguentum.

*Confert ad vulnera antiqua, fistulásq;
terget: Carnis excrescentiae medetur, ve-
hementerque exsiccat.

Alin d' Ioannis de Vico.

Rz: Aquæ plantaginis

Vini malorum granatorum

Mellis

ana ʒ ij.

Alumi

Aluminis rupis **ana** 3 x.

Aeruginis

Coque & moue donec fiat rubrum.

Aliud Guidonis.

Rz. Mellis 1b j. Aeruginis 3 j.

Aceti optimi 3 vj. Aluminis rupis 3 v.

Coque & moue, donec rubrum fiat.

Emplastrum de Meliloto Mesua.

Rz. Meliloti 3 vj.

Florum chamæmeli

Fœnigraci

Baccarum lauri

Radicum altheæ

Comarum absinthij

Seminis absinthij

Cardamomi

Iridis

Cyperi

Spicæ nardi

Casiæ

Seminis ammi

Foliorum persici 3 iiij.

Hammoniaci 3 x.

Styracis

Bdellij

Terebinthinæ 3 j. β.

Ficus pinguis num. xij.

Sepi hircini

Resinæ picis 3 ana 3 ij β.

} ana 3 ij.

} ana 3 j. β.

} ana 3 ij.

} ana 3 v.

Cerae

Ceræ 3 vj.

Olei sampsucini

Olei nardini

Confice, sic

Fit decoctio

Meliloti

Fœnigræci

Chamæmeli

Coquantur ad medias, deinde in colatram immissis triturandis subtilissimè puluerisatis, rursum coquuntur additis oleis, terebinthina, & similibus, gummisque in aceto dissolutis: postremò adduntur radices & ficus simul cocti & bene contusi. Misce, fiat emplastrum.

*Mollit duritiem omnem ventriculi, hepatis, lienis, viscerum, & reliquaorum. Dolorem item vehementer sedat, hypochondriaque tensa sanat.

Dia Melilotou Andromachi ex Galeno.

Rz. Nardi gallicæ

Cyperi

Iridis

Myrrhæ

Croci 3 iiiij.

Meliloti 3 xxv.

Hammoniaci

Terebinthina 3 l.

3.130

Ceræ

Ceræ ʒ c.

Olei cypriñi ʒ vj.

Aceti q. f.

Fiat emplastrum.

*Eadem quæ præcedens pollet.

Polyarchion Galeni.

R. Ceræ

Terebinthinæ

Bdellij

Hammoniaci

Cardamomi

Cyperi

Amomi

Spicæ nardi

Croci

Myrrhæ

Thuris

Cinnamomi

Olei ciprini ʒ xv.

Vini odoriferi q. f.

Fiat emplastrum.

*Ad lienosos, & hepaticos.

Philaggianum Pauli.

R. Croci ʒ i. β.

Aloës

Hammoniaci

Bdellij

Styracis

Pinguedinis anserinæ ʒ ij.

} ana ʒ j.

} ana ʒ xxv.

A a Oesypi

Oesypi ʒ iiiij.

Dactylorum ʒ iiij. Ceræ in the ʒ

Spicæ nardi ʒ ana ʒ vi.

Olei melini ʒ ana ʒ vi.

Vini qd. f. anebocataq. sup mehā *

Fiat emplastrum.

*Idem præstat cum præcedenti.

Mariatum Pauli.

R. Mastiches

Ceræ } ana ʒ iiiij.

Styracis }

Oesypi ʒ vij.

Terebinthinæ ʒ i.

Fiat emplastrum.

*Ad articulorum morbos, & corporis
languores ac resolutiones.

Mariatum Nicolai.

R. Foliorum Lauri ℔ iiiij.

Rutæ ℔ ij.

Maicranæ ℔ ij.

Rotismaini ℔ ij.

Myrti ℔ j.

Balsamitez }

Seminis ocyti ʒ ana ʒ vi.

Butyri ʒ v.

Styracis }

Medullæ ceruinæ }

Adipis vrsini ʒ ana ʒ iiiij.

Adipis gallinacei }

Masti

Mastiches 3 iij.

Thuris 3 ij. β.

Olei nardini 3 j.

Olei communis lib vj.

Ceræ lib iij.

Confice ut artis est.

*Ad podagram frigidam siue calidam,
paralyticos, arthriticos, nephriticos,
ischidicos, & ad omnia vitia, & dolores
neruorum valet.

*Emplastrum Diaphanticum caliz-
dum Meuse.*

Ceræ 3 ij.

Olei rosati 2 ana 3 iij.

Olei nardini 2 ana 3 iij.

Simul liquefiantur: deinde

Dactyli siccii num. xl.

Panis biscohti 3 v.

Macerentur in vino odoro biduum: post

Carnis cydoniorum in vino coctorum

3 j.

Permulfum teres cum dactylis & pane bi-

scocto: deinde misce cum cerato superio-

ri ex cera oleo rosato & nardino, & adde

subsequentia in mortario bene conrusa.

Mastiches

Thuris 2 ana 3 ij. β.

Absinthij

Aa 2 Ligni

Ligni aloës

Macis

Myrrhæ

Aloës lotæ

Spicæ nardi

Acaciæ

Gallię moschatae

Ramich

Calami aromatici

Ladani 3 ij. Misce, fiat emplastrum.

*Ventriculū & hepar firmat: ob id lient
teriam, & dysenteriam hepaticā adiuuat.

Emplastrum Diaphaenicum frigi-
dum Mesue.

R. Dactylorum maturitati proximorum
in vino austero coctorum 3 v.

Panis biscoeti 3 j.

Carnis cydoniorum in vino austero co-
ctorum 3 j. β.

Styracis calamitæ

Masticæ

Ladani Acaciæ

Omphacij

Florum labruscæ

Rosarum rubrarum

Sandali citrini

Ramich

Myrrhæ

Ligni aloës

ana 3 j.

Ceræ

Ceræ ȝ iiiij.

Olei rosati ȝ xv.

Vini austери q. f.

Fiat emplastrum.

*Ventre m totum inferiorem; ne alia-
rum partium recrementa suscipiat, robo-
rat, coctionem iuuat: ad hæc vomitum,
choleram morbum, lienteriam, dysente-
riam hepaticam iuuat.

Emplastrum de baccis Lauri Mesue.

R. Thuris

Mastiches } ana ȝ j.

Myrræ

Baccarum lauri ȝ ij.

Cyperi }

Costi } ana ȝ β.

Mellis despumati q.

Fiat emplastrum.

*Ventriculi, intestinorum, hepatis, re-
num, vesicæ, vteri, & partium aliarum do-
lorem à flatibus aut intemperie frigida
ortum placat.

Emplastrum Galeni.

R. Farinx }

Fabarum }

Orobi }

Iridis }

Oxymellis ȝ ij.

Picis ȝ iii.

Fiat emplastrum.

A 2 ȝ Empla

Emplastrum de tribus farinis

Auicenna.

Rz. Farinæ { Fabarum
Orobi } ana $\frac{1}{2}$ ij.
Hordei }

Lixiuij q. s.
Coque lento igni & adde
Oxymellis simplicis q. dicitur maximo

Emplastrum de quinque farinis eiusdem.

Rz. Farinæ { Fabarum
Crobi } ana partes
Ciceris }
Lupinorum } æquales
Hordei }

Lixiuij, Oxymellis simpl. ana q. s.

Emplastrum ex fermento Demo.

criti ex Mesue.

Rz. Mellis } ana $\frac{1}{2}$ j.
Fermenti }
Visci quernti } $\frac{1}{2}$ iiij.
Hammoniaci in aqua fœnigræci, aut la-
ete morti arboris } $\frac{1}{2}$ iiij.

Fecis olei veteris q. s.

Fiat emplastrum.

*Spinæ & surculos extrahit, ac etiam
osla fracti crani, meningibus infixæ
etiam profundius.

Alind

Aliud simile.

Rx. Fermenti

Mellis

Olei communis

Laetis muliebris

Vitelli ouorum

Fiat emplastrum.

*Coquit & maturat phlegmonas, abscessusque rumpit. Si bdellium & hordei farina miscetur his, spinas extrahit: idque valentius si his dissoluta aceto galbani pars dimidia iungatur.

Emplastrum de crusta panis Montagnanae.

Rx. Mastiches

Menthæ

Spodij

Coralli rubri

Santalij rubri

Santalij albi

Crustæ panis tostæ & maceratae per horam medium 3 ij.

Olei mastichini 3 ana 3 j.

Olei cydoniorum 3 ana 3 j.

Farinæ hordei q. l.

Fiat emplastrum.

*Valet in vomitu puerorum, & his qui cibum retinere non possunt.

Aa 4 Empla

zyp

Emplastrum è Calamintha.

Rz. Calaminthæ montanaæ

Farinæ { hordei
tritici

} ana 3 ij.

Oesypi

Croci G vj.

Aquaæ

Vini } ana q. f.

Fiat emplastrum.

Emplastrum ex alliis Rætij.

Rz. Ceræ # ij.

Picis græcæ

Medullæ ceruinæ } ana 3 vj.

Nitri albi 3 viii.

Olei # iiiij.

Allia num. xx.

Allia mundata coque oleo, & his colatis
adde ceram, postremò nitrum bene pul-
veratum: fiat emplastrum.

*Vim attractoriam habet: Facit ad o-
mnem duritiam, abscessus, furunculos, stru-
mas, inguinum tumores, fistulas, impeti-
gines humidas, ac mammae induratas.

Hydrelæon Galeni.

Rz. Lithargyri argenti # j.

Aquaæ limpidæ } ana # ii.

Olei puri

Lithargyros leuissime terendus est, & re-
qua

līqua diligenter mouēda in mortario la-
pideo, deinde coquenda lento igni, ex li-
gnis acapnis, aut carbonibus bene accen-
sis: Ad Solem conficiendum est medica-
mentum die serena, vt albescat: pereunte
igne alij carbones imponendi sunt, sed be-
ne accensi: Coquatur autem semper agi-
tando donec cerati crassitatem adipiscatur:
Potest autem in vnguenti formam
redigi si minus coquatur.

Fit etiam ex libris tribus olei & aquæ: e-
tiam ex lithargyri ℥ iiij. olei tātundem,
& aquæ ℥ ij. tunc enim candidius fit
citiūsque coquitur.

* Refrigeratoriam habet vim medio-
crem, cuius auxilio exulceratis partibus
ne quid influat impedit, & quod iam influ-
xit, ad partes circūiacentes retrudit: hinc
pruritus desquamata, & parua hulcera
persanat.

Oxelaum Galeni.

℞. Lithargyri argenti ℥ j.

Olei veteris ℥ ana ℥ ij.

Aceti optimi ℥ ana ℥ ij.

Confice vt supra.

Componitur etiam ex olei & aceti ℥ ij.

℞. Veler singulorum ℥ iiiij. tunc
enim nigrius est & valentius.

Aa § Exsic

*Exsiccat, fistulas quæ nōdum callū dū
rū habent, curat: vulnera cruenta glutinat.

Oenelæum Galeni.

R. Lithargyri argenti   ℥ iiij.

Olei clari

Vini albi optimi   ℥ ana   ℥ iiij.

Coque & confice, ut superiora,

*Exsiccat, proinde in rheumaticis di-
spositionibus vtile est, & cruenta vulnera
sanat.

Dia pipereos Galeni.

R. Lithargyri argenti

Ceruse   ℥ ana   ℥ iiij.

Olei communis   ℥ iiij.

Ceræ   ℥ vij.

Terebinthine   ℥ iiiij.

Thuris   ℥ iij. β.

Aluminis   ℥ vi. Piperis   ℥ iiiij.

Fit in hunc modum.

Lithargiros leuissimè tritus coquendus
est ad Solem in oleo, & tantisper mouen-
dus, donec emplastri crassitié habeat, nec
manus inquinet: deinde additur cera & te-
rebinthina: his liquatis iniice puluerē te-
nuissimum thuris aluminis, & piperis: po-
stremò cerusam tenuissimè pulueratam,
sempiter mouendo.

Confice ceratum ad iustum crassitatem.

*Iuuat senum ulcera, & eorum qui mol-
lem

lem habent cuticulam; denique omne vlcus curat quod non facile cicatricem admittit, & abrasa.

Dia Chalciteos Galeni, Palmeum ynguentum dictum.

R. Axungiae porci veteris à membranis per liquationem & colationem purgatae lib. iiij.

Olei veteris

Lithargyri triti & creti   } ana lib. iiiij.

Chalcitidis vsta   } iiiij.

Coque igni, & moue rudicula ex ramo palmæ recetissimo cōfecta: cūm ferè excoctū erit, adde tenerorū palmæ ramorū minutum incisorū & nodulo ligatorū M. iiiij.

Coque ad cerati crassitiem.

Vlus eius est liquati cum variis rebus pro Medici instituto.

*Ad vulnera cruenta, tumores pestilentes, & exituras, vsta, rupta, contusa & inde nata ecchymomata.

Dia Chylon Mesue prime descriptionis.

R. Muc-   } sem. feni.
caginis   } graci   } ana   } iiij.
                } sem. lini   }
                } radicu altheæ   }

Lithargyri   } i. β.

Olei antiqui clari   } iiij.

Lithargyrū tenuissime teratur, & cum oleo subigatur & misceatur: postigni lēto coque

coque, spatha semper agitado donec probemista sint. Exime igni, paulatim frigescat: poste a muggaginiis affunde, permisce & recoque igni ad iusta crassitiem.

*Scirrhos hepatis, lienis, ventriculi, & aliarum partium, ipsas chœradas & durties reliquias emollit & iuuat.

Alij addunt pulueris

iridis

Muggaginis meliloti.

valentius tunc resoluit & maturat, magis item est anodynum.

Alij olei veteris loco, accipiunt

Olei chamælini

Olei irini

Præstantius quoque fit

Addes etiam si voles

Galbani

Hammoniaci

Sagapeni

Diachylon gummatum vulgus appellat.

Emplastrum Diachylon magnum

Mesua.

R. Lithargyri

Olei Chamæme-

Olei

lini

Trini

Anethini

semin

Muccagi nis	<i>seminis lini</i>	{
	<i>fœnigraci</i>	
	<i>althæcæ</i>	
	<i>sicuū pinguium</i>	
Succi	<i>vuarū passarum</i>	{
	<i>Iridis</i>	
Oesypi	<i>Scillæ</i>	{
	<i>Ichthyocollæ</i>	
Terebinthinae	3 ij.	

Resini pini   { *ana* 3 ij.
Cera flauæ   { *ana* 3 ij.
Fiat ceratum ut prius.

Scirrhos emollit & digerit inflationes.

Emplastrum Diachylon paruum
Mespha.

R2. *Lithargyri* 3   {
Olei veteris   lb j.   {
Muccaginis psyllij 3   iiiij.   {
Muccaginis seminis hyoscyami 3 j.   {
Muccaginis { *seminis lini*   { *ana* 3 ij.
radicū altheæ   {

Fiat ut primum.

**Tumores calidos digerit & maturat.*

Diasandix Aetij.

R2. *Mântæ leuissime triti*   lb j.
Olei clari   lb ij.
Coque ad cerati crassitiem.

Vicera

doct.

*Vlceræ maligna ac diuturna, & in tibiis oborta, solum per se adhibitum ad cicatricem perdicit.

Ceratum è Cerusa.
Rx. Ceruſæ   ib. j.   β.
 Olei rosati   ib. ij.
 Ceræ candidæ   z iiij.
 Cera in oleo liquata, adde cerusam tenuifimè leuigatam, & semper agitando coquantur donec nigrescant.

*Sanat ambusta, erysipelata, scabiem fccam, & vlcera calida.

Ceratum è Betonica, Carpenfis.
Rx. Terebinthina^x
 Resinæ pini   } ana z iiij.
 Ceræ flauæ
 Betonicæ pulueratæ   z z i.
 Mastiches   } ana z β.
 Thuris   } ana z β.
 Mumiaæ   z iii.
 Mistæ, fiat malagma.
 *Ad capitis vulnera vtile.

Ceratum Capitale, Carpenfis.
Rx. Terebinthine in viao
 maluatico ſapius lotæ
 Resinæ pini
 Ceræ albæ
 Mumiaæ   z j.   β.

Tereb

Terebinthina, resina, & cera liquatis, ad-
de mumiam levissimè titā coque igni,
semper mouendo, deinde iniice in vas ar-
gentum, aliud tērsūm, in quo habeas
aceti rosati ē vino maluatico. $\frac{1}{2}$ iij.
Macerentur horis 24. deinde manu ex-
primē, donec acetum sit excolatum, re-
pone vase vitreo.

Ceratum ē styrace Magistrale.

R. Styracis liquidæ $\frac{3}{2}$ iij.
Ceræ flauæ $\frac{3}{2}$ ij.
Thuris $\frac{1}{2}$
Myrræ ana $\frac{3}{2}$ l.
Fiat ceratum secundum artem.

*Neruorum iuncturatumque tumores
duros lenit.

Ceratum Gratia Dei.

R. Galbani	}	ana	$\frac{3}{2}$	ij.
Opopanacis				
Aeruginis				
Thuris				
Aristolochiae longæ				
Masticæ	ij.			
Myrræ				
Hammoniaci $\frac{3}{2}$				
Ceræ $\frac{3}{2}$	ana	$\frac{3}{2}$		
Lithargyri				
Olei communis	ij.			
Bdellij $\frac{3}{2}$				

Lapid

Lapidis calaminaris 3 ana 3 j.

Lapidis hæmatitis 3 ana 3 j.

Olei absinthij 3 iiiij.

Terebinthinæ 3 vi.

Fiat Ceratum.

*Mollit, terget, glutinat.

Diacadmia Galenii.

R. Cadmia præparatæ 3 ana 3 xvij.

Chalcitidis vltæ 3 ana 3 xvij.

Ceræ 3 lxxx.

Colophoniæ 3 lxvij.

Olei myrtini 3 b. j.

Cadmia & chalcitis bene tritæ cum rato
vino subigentur, donec mellis crassitiem
adeptæ sint: deinde cera & colophonia in
oleo liquatis: Coque aliquatulum, exime
igni, & ubi refixerint adde reliqua.

* Efficax est ad cicatricem ducendam
in ulceribus.

Diaœ irœas. De Salice.

R. Misy 3 ana 3 vj.

Alumnis rotundi 3 ana 3 vj.

Chalcitidis 3 ana 3 vj.

Melantherij 3 ana 3 vj.

Aeruginis 3 ana 3 vj.

Aluminis scissilis 3 ana 3 vj.

Gallarum acerbarum 3 ana 3 vj.

Ceruse 3 ana 3 vj.

Ceræ

Resinæ frictæ

Picis brutiæ

Bituminis

Olei omphacini

Foliorum salicis tenerorum

Coquantur folia in aceti fortis q.s. deinde
siccata puluerabis tenuissimè: Alia liqua-
bis, & coques ad sufficientiam, deinde fri-
gere fines, & addes pulueres.

*Facit ad vlcera curatu difficultia, item
ad erysipelata, aliòsq; plurimos affectus
sine vsturis, & fistulas, impositum.

Barbarum parvum Galeni.

R. Picis nigrae

Ceræ

Resinæ pini

Picis græcae

Bituminis

Lithargyri 3 x.

Cerusa

Aeruginis

Opopanacis 3 iiij.

Olei 3 ix.

Terenda contundantur in mortario cum
aceto forti: reliqua liqueantur misce, co-
que quousq; manus non amplius manus
inquinet.

Si voles sedádo dolori apti reddere, adde

Bb Succi

magnitudinem

Succi hyoscyami } ana 3 β.
Opij }

* Ad recentia vuluera, sinus, canum ho-
minumq; morsus, condylomata, inflama-
ta ad articulorum vitia omnia in princi-
pio, & podagram valet.

Barbarum magnum Galeni.

R. Picis lb viij.

Ceræ lb vj. 3 viij.

Resinæ pini lb v. 3 iiiij.

Bituminis lb iiiij.

Olei lb j. 3 vj.

Lithargyri

Ceruse } ana 3 iiij.

Aeruginis

Thuris 3 vj.

Aluminis liquidi 3 j. β.

Aluminis scissilis 3 iiiij.

Opopanacis

Squammæ æris } ana 3 xij.

Galbani

Aloës

Opij } ana 3 iiiij.

Myrræ

Succi mandragoræ 3 vj.

Terebinthiæ lb ij.

Aceti lb v.

Confice ut in parvo dictum est.

Eiusdem

*Eiusdem cum superiori efficacię: Hoc autem ad maxima vulnera adhibetur, ut præcedens ad minora.

Isis ex Galeno.

R. Ceræ 3 c.

Terebinthinæ 3 cc.

Squammæ æris

Aeruginis

Aristolochiæ

Thuris

Salis hammoniaci

Hammoniaci

Aëris vſti

Aluminis vſti 3 vij.

Mirrhæ

Aloës } ana 3 xij.

Galbani }

Olei veteris 3 x.

Coque vt supra : deinde subige manibus aceto forti lotis , fiant magdaliae , quas in aceto repones diebus decem.

Alij addunt radicis dracontij 3 viij.

*Capiti accommodatum est, ad chironia vlcera & curatu difficulta: est item cruentis idoneum.

Ceratum viride Mithæronis

ex Galeno.

R. Olei rosati omphacini 3 vij.

B b 2 Arist

Aristolochiaæ
Galbani }
Opopanacis }
Hammoniaci } ana 3 j.
Aeruginis }
Myrrhæ }
Iridis }
Terebinthinæ 3 vij. β.
Ceræ tantundem,
Fiat ceratum.

*Ad omnia recentia vulnera, conglutinat, & plegmonem arcet, vbi contusio fuerit: rabiosi canis morsum curat: itē ad aurium, naturaliūmq; & narium ulcera facit: in ossibus denudatis carnē producit.

Diadictamnu Galeni.

R. Olei veteris lib. ij. β.
Lithargyri lib. i. 3 β.
Aeruginis 3 j.
Squammæ æris 3 vij.
Colophoniae 3 vij. 3 ii.
Pollinis thuris 3 i. β.
Hammoniaci 3 jj.
Aeris vsti 3 j.
Diphrygis }
Gentianæ } ana. 3 vij.
Propoleos }
Aloës } ana. 3 j.

Galba

Galbani ʒ i. β.

Aristolochia rot.

Dictamni cretensi. } ana ʒ i. ʒ ii.

Ceræ ʒ xxv.

Confice in hunc modum.

Lithargyrum cum oleo mixtum coques
tantisper dum probè coierint, continen-
ter agitando, & additis ærugine & squa-
ma æris, serueat aliquantulum: exime ig-
ni, & dum adhuc bullit immitte resinā &
hammoniacum in aceto dissoluta, & eoūl
que mouebis donec deferuerit, tum ce-
ram & æs vstum immitte; Rursus coqua-
tur igni, & cum non inficiet manus exi-
me igni, & adde reliqua tenuissimè trita:
probè moueto, & confice magdalias.

* Facit ad recentia vulnera, neruorum
præcisiones, vetera vlcera, & cicatricem
agrè ducentia, abscessus, strumas, furun-
culos, duritias: tela educit, aculeos: ossa ex-
capite: & ad cuiuslibet virulentí iectus effi-
cax est.

Ceratum Oxycroceum Nicolai.

R2. Croci

Picis nigræ

Picis græcae

Ceræ

} ana ʒ iiiij.

Bb ʒ

Tere

Terebinthinæ

Galbani

Hammoniaci

Myrrhæ

Thuris

Masticæ

ana 3 j. 3 iii.

Galbanum & hammoniacum in aceti sufficieni quantitate dissoluantur, coquendum dissoluta sint, cola, & rursum coquendonec acetum in vaporem euanuerit: tunc adde picem, ceram, terebinthinam liquata, deinde masticæ, thuris, myrrhæ puluerem tenuissimum, continententer miscendo donec percocta sint ad cerati crassitudinem. Infunde in aquam frigidam, exime, preme, & in tabula marmorea oleo laurino inuncta extende: postremò crocum in tenuissimum puluerem redactum admisce, fiat ceratum.

*Prodest ossibus fractis, item partibus quæ dolore aliquo affliguntur, duritiem denique omnem emollit & discutit.

Ceratum

Ceratum ex pelle arietina Arnoldi
de villa noua.

R. Lithargyri				
Lapidis hæmatitis				
Sanguinis draconis				
Boli armeni				
Opij				
Maltiches				
Hammoniaci				
Mumiæ				
Galbani				
Thuris				
Costi				
Lumbricorum				
Picis nigræ				
Picis græcæ				
Ceræ albae				
Ceræ rubræ				
Radicū cōsolidē	majoris			
	minoris			
Rosarum rubrarum				
Myrrhæ				
Alcœs				
Succi hypocistidis				
Gallarum immaturarum				
Balaustiorum				
Aristolochiæ rotundæ				
Visci quercini				
Terebinthinæ				
B b	4	Sangui		

Sanguinis hominis rufi ʒ ix.

Fit autem in hunc modum.

Pellem arietinam integrum cum omnibus pilis coques in aqua donec ferè omnino dissoluta sit in lentorem quendam quem colabis.

Huius colaturæ sume # j. immitte in vas nouum in quo viscus liquabis igni lento, ridicula semper agitando, iniice deinde lumbricos, postea ceram, terebinthinam, & mastichen: his liquatis adde gummi aceto dissoluta & coque ad cerati crassitiem: postremò iniice quæ terenda sunt probè trita, probè misceto, & confice magdalias.

*Magnæ est efficaciæ in rupturis.

ANTID.

393

ANTIDOTARI^{II},

SIVE

D E C O M P O N E N-
dorum, miscendorumque Medi-
camentorum exacta ratione,

LIBER TERTIVS.

DE PONDERIBVS ET
MENSVRIS,

Sectio prima.

Ponderum & Mensurarum expli-
catio & nota.

- I**bra duodecim vncias pendet:
& eius hæc est nota   lb.
Vncia drachmas octo pendet,
apud Venetos verò drachmas
nouem, sic autem scribitur   ȝ.
Drachma scrupulos tres constituit: huius
hæc est nota   ȝ.
Scrupulus habet grana viginti quatuor:
vulgò verò inter Mercatores viginti
duntaxat: sic notatur   ȝ.
Grani talis est nota   ȝ.
Manipulus dicitur fasciculus herbarum
B b   aut

aut similiū qui manu compræhendi
potest: sic scribitur M.

De succedaneis.

Arcææmopha sive succedanea, simpli-
cia sunt quæ aliorum facultate similiū
penuria supponi possunt Medici consilio.
Eorum autem quæ subiungemus suc-
cedaneorum usus esse poterit, donec tem-
pus meliorem aliquem ordinem profe-
rat, aut illustrissimi nostri Duci diligen-
tia factum sit, ut vera ipsa simplicia adue-
hantur: quemadmodum pleraque alia no-
bis protulit ad bene vivendum plane ne-
cessaria. Eorum autem talis erit ordo, ut
succedanea, illis (in quorum locum sup-
ponuntur) ex aduerso scribantur: quem-
admodum pro

Acacia *anisum maras* Succus hypocistidis,
aut pulparhois sup-
poni potest.

Acoro *ibidem* Radix asari, aut cala-
mus aromaticus of-
ficinarum.

Aqua marina Aquæ fæ. j. in qua salis
iiiij. bullierint,
aut muria piscis.

Ammi Anisum, Cuminum-

Amomo Asarū, aut calam' aro-
maticus officinarū.

Asa

Aſa	Aſa fœtida offici. vel ſagapenum.
Aſpalato	Lignum aloës offici- narum.
Balsami liquore	Terebinthina stilla- titia, aut oleū ca- ryophyllorū, aut nucis moschatę, aut balsamū quod ex India aduehitur.
Balsami ligno	Macis, aut cyperus.
Balsami semine	Nux moschata, vel ca- ryophylli.
Been albo & 	Radices pastinacę syl- uestris, aut satyrij, aut terebinthi sum- mitates.
Been rubro 	
Bitumine	Asphaltum officina- rum, quod verum bitumen est, vel pi- asphaltum.
Calamo aromatico	Schœnanthos.
Chalcitide	Vulgaris copparosa, aut vitreolū vetu- state cādidi factū.
Cardamomo	Cardamomū mai⁹ of- ficiin. vel nasturtiū.
Charta vita	Papyri vulgaris vita.
Carui	Anisum, vel daucus.
	Carpesii

ANNO. I

Carpesio &		Cinnamomum vulga re electum.
Cafia		
Cinnabari Gæcorū	Lapis lazuli.	
Cinnamomo	Cinnamomi vulga ris, canellam v ocant, duplum.	
Costo	Radix angelicæ, aut gentianæ.	
Chrysocolla mine- rali	Lapis armenius, & in medicaminibus chirurgicis adulte terata ex Diosc.	
Cubebe	Cinnamomum vulga re selectum.	
Dictamno cretenſi	Pulegium.	
Diphryge	Marchesita vſtus, aut æs vſtum.	
Doronico	Caryophylli.	
Epithymo	Epithymbra cretica ſub nomine Epi thymi.	
Folio	Nardus indica.	
Glaucio	Citysus, aut mēmita vulgaris.	
Harmel	Dictamnū albū vul gare, aut ſemē ru tae sylvestris.	
Hyſſopo	Hyſſopus vulgaris, aut fatureia.	
		Lacca

Lacca	Styrax.
Lapide physio	Marchasita,
Lapide armeno	Lapis lazuli.
Lapide smiri	Pumex.
Lapide scissili &	3 Lapis hæmatites.
Lapide stellaris	
Ligustico Diosc.	Leuisticus vulgaris, aut Cuminum.
Lycio	Rhamnus sylvestris, aut polygoni succ.
Loto amara	Anagallis.
Macere Diosc.	Cupressus.
Melantheria	Vitreolum, aut coppa rosa dicta.
Minio veterum	Cinabrium vulgare factitium.
Molybdena	Litargyros.
Myfi	Vitreolum vetustum vatum.
Nitro	Borax non adultera- ta, vel sal fossile.
Oleo ricinino	Oleum vetus.
Petrozelino	Smyrnium, vel cumi- num.
Plumbagine	Lithargyros.
Pisaphalto	Asphaltum officina- rum, aut pix cum bi- tumine mixta.
Pistoleo	Pix oleo mista. Nard

Phu

*Nardus celtica, aut
valeriana.*

Phyco

*Sandix, hoc est Mi-
niū vulgare, quæ
est cerusa vīta.*

Radice idea

Sumach.

Rheo pontico

*Centaurium maius,
aut rhabarbarum.*

Sale indo

Sal gemmæ.

Sale hammoniaco

*Sal gēmæ, aut factitiū.
Endiuia sylvestris.*

Scaliola

*Radix pastinacæ syl-
vestris.*

Secacul

*Massiliense Diosc. aut
Siler montanū vul-
gare, aut peucedani
semen.*

Sescli

Daucus.

Sisone

Lens palustris.

Stratiote aquatica

Styrax.

Styrace rubra

Cichorium sylvestre.

Taraxaco

Lapis hæmatites.

Terra samia

Resina laricea, quæ est

Terebinthina

*vulgaris terebin-**thina.*

Thymo

*Thymbra, aut thy-
mum vulgare.*

Venerea concha

*FINIS.**Ostreorum conchæ.*

INDEX MEDI-
CAMENTORVM
COMP. QVAE HOC
LIBRO CONTI.
NENTVR.

Medicamenta autem simplicia nō erunt
 hic querenda, quandoquidem ea ordi-
 ne Alphabetico descripta sunt.

A	Cetum scylliticum.	156
	Agaricum trochiscatum.	300
	Alipta moschata.	305
	Ambrosia Archibij.	253
	Apomeli Philagrij	153
	Aquis innascentia	18
	Assatio.	95
	Aqua fructuum.	143
	Aqua mulsa.	153
	Aromaticum caryophyllum.	195
B	Aromaticum rosatum.	192
	Athanasia Mithridatis.	254
	Athanasia Nicolai.	255
	Benedicta simplex.	323
	B	
C	C	
	Alefaſtio.	91
	Cassia communis.	328
	Cassia condita.	227
	Capotia. vide Pilulas	429. 275
	Catap	

I N D E X.

Catarticum imperiale.	241
Cerata	134. &c 347. 378
Ceratum barbarum magnum G.	386
Ceratum barb. paruum G.	385
Cerat. capitale Carpensis.	382
Cerat. de Betonica.	ibid.
Cerat. de Cerussa.	ibid.
Ceratum de minio	355
Cerat. de pelle arietina.	391
Cerat. de styrace.	383
Cerat. diacadmia.	384
Cerat. diachalcitis.	379
Cerat. diachyleon maius.	380
Cerat. diachyleon minus.	381
Cerat. diachyleon primæ descrit.	299
Cerat. diadietamnum	388
Cerat. dia-iteon.	384
Cerat. dia-pipereos.	378
Cerat. Gratia Dei.	383
Cerat. Hydræleon.	376
Cerat. Isis.	387
Cerat. Oxeleon.	377
Cerat. Oeneleon.	378
Cerat. oxycroceum.	389
Cerat. Palmeum.	379
Cerat. viride Machætion.	387
Clarificatio.	116
Collyria. vide sief.	295A
Coctio.	92
Cocta.	140
Coctio sub fimo, vinaceis, &c.	89
Colatio.	115
Coloratio.	117
Condita.	118. 137
Conseruæ.	118. 137
Confectio anacardina	215. 216,
	Con

I N D E X.

Confectio Aſæ fœtidæ	317
Confectio hamech.	232
Confribatio.	102
Cortices.	17
Cribratio.	102
Crocomagma.	198
Cygnus Galeni.	310
Cyphi Damocratis.	ibid.
Cyphoides Andromachi.	313
D	
Decoctiones.	122
Decoction Adianthi.	142
Decoction capitalis.	148
Decoction carminativa seu fatus dissipans.	149
Decoction communis.	147
Decoction cordialis.	148
Decoction epithymi.	144
Decoct. eupatotij.	146
Decoct. fructuum	143
Decoct. fumi terræ.	143
Decoct. myrobalanor.	145
Decoct. magistrale refriger.	147
Decoct. pectorale.	149
Decoct. refrigerans.	147
Decoct. stœchadis.	146
Decoct. Thymi.	143
Despumatio.	116
Destillatio.	108
Diacalaminta Gal.	206
Diacalaminta Mesu.	207
Diacarion.	151
Diacharthamum.	231
Diacassia magistralis.	228
Diacassia Nicolai.	227
Diacatholicon.	230
Diacinnamomum.	208

Cc

Dia-

Diachilon. 379-380-381

I N D E X.

Diacodion compos.	187
Diacodion cum sapæ.	ibid.
Diacodion simplex.	ibid.
Diacorallium.	312
Diacurcuma.	209
Diacurcuma minus.	210
Diacydonites Galeni.	187
Diacydonitum purgans.	139
Diacyminum Mesu.	205
Diacymin. Nicolai.	ibid.
Diaeletrum Galeni.	314
Diagalanga.	208
Diahyslopum.	189
Diairis compos.	188
Diairis simplex.	ibid.
Dialacca.	210
Diamanna.	242
Diamargariton calidum.	198
Diamargariton frigidum.	ibid.
Diambra.	199
Diamoren Galeni.	149
Diamoron Nicolai.	350
Diamoschum dulce.	194
Dianisum.	212
Dianthos.	213
Diacenu.	312
Diapenidion.	189
Diaphœnicum.	232
Diapolyodium.	231
Diaprunis non solutius.	229
Diaprunis solutius.	230
Diarceuthidon Gal.	253
Diarheon.	156
Diarhodon abbatis.	295
Diarhodon Mesuæ.	323
Diarhodon Nilei.	ibid.
Dia	

I N D E X.

Diasandix.	381
Diasena Gentilis.	224
Diasena Nicolai.	224
Diasena recens Rasis.	225
Diaspermaton Galeni.	311
Diatragacantha cal.	185
Diatragacantha frig.	184
Diatrion piperon Galeni.	203
Diatrion piperon Mesuæ.	204
Diatrion sandalon.	197
Diaturbitis Mesuæ.	121
Diaturbitis Montagnæ.	241
Diospoliticon Galeni.	204
Dissolutio.	88
Duratio.	91
E legma vide <i>Loch.</i>	125, 181
Electaria.	226, 192
Electarium de baccis Lauri.	214
Electarium de cineribus.	ibid.
Electarium hamech Mesuæ.	233
Electarium de Psyllio.	218
Electarium de Sebesten.	226
Electarium de succo rosar. Nicolai.	235
Electarium episcopi.	232
Electarium indum maius.	226
Electarium indum minus.	237
Electarium rosatum Mesuæ.	235
Electarium solutuum.	225
Electarium lenituum magistrale.	243
Emplastra.	233 & 147 & 368
Emplastrum de Alliis	376
Emplastrum de baccis lauri.	373
Emplastrum de calamintha.	374
Emplastrum de crusta panis.	ibid;

Cc 2 Empla

I N D E X.

Emplastrum de frumento,	347
Emplastrum de frumento Democriti,	<i>ibid.</i>
Emplastrum de meliloto.	367
Emplastrum de meliloto Andromachi.	368
Emplastrum de quinque farinis.	374
Emplastrum de tribus farinis.	<i>ibid.</i>
Emplastrum diaphoenicon calidum.	371
Emplastrum diaphoenicon frigidum.	373
Emplastrum Galeni.	373
Emplastrum Martiatum Nicolai.	370
Emplastrum martiarum Pauli.	<i>ibid.</i>
Emplastrum Philagrianum.	369
Emplastrum Poliarchium.	<i>ibid.</i>
<i>Tetraphar</i> Enneapharmacum Galeni.	356
Epithema cordiale calidum.	366
Epithema cordiale frigidum.	<i>ibid.</i>
Epithema cordiale temperatum.	367
Epithema hepaticum calidum.	<i>ibid.</i>
Epithema hepaticum frigidum.	<i>ibid.</i>
Expressio.	214
Extinctio.	99

F Lores	13, 82
Frixio	95
Fructus.	14, 82

G Vmmi.	17
H Edycroon Galeni.	298
Herbae domesticæ	21
Herbae nostrates.	21
Herbae peregrinae.	212
Hiera Archigenis	219
Hiera composita	218
Hiera Logadij ex Aëtio	220
Hiera logadij ex Nicolao	22
Hiera	

I N D E X.

Hiera simplex de octo rebus	217
Hydrelæon Galeni	376
Humeæatio	86
Hydromel Pauli.	158
Hydrocorosatum eiusdem.	ibid.
I	
Induratio	91
Infusiones	87 & 120
Infusio Hieræ	141
Infusio rosarum.	88
Infusio feri.	140
Infusio succorum.	ibid.
Infusio violarum	88 & 141
Insolatio	91
Julebi	123
Juleb rosatum.	141 & 151
Juleb violatum	141
L	
Achrimæ	17
Lætificans Galeni	202
Lætificans Rhæses	ibid.
Lauatio	103
Ligna	17
Liquatio	90
Liquor ad vulnera.	345
Liquores	17
Loch &	
Loc ad asthma de scilla	191
Loch Antipatri	187
Loch de Carthamo	192
Loch de orobo	188
Loch de papauere	182
Loch de pino	186
Loch de prassio	187
Loch de psyllio	183
Loch de pulmone vulpis	191
Cc 3	Loch

I N D E X.

- Loch sanum & expertum 186
 Loch de succo scyllæ 190
 Loch de tussilagine compos. 188
 Loch de tussilagine simplex ibid.

M

- M**edicamenta ex animalibus sumpta 17
 Medicamentorum compositore genera 118
 Medicamentorum simplicium genera 10
 Mensuræ 393
 Metalla 18
 Mithridatum Andromachi 249
 Mithridatum Damocratis 251
 Miua aromaticæ 138
 Miua simplex ibid.
 Mollificatio 90
 Muccaginum extractio. 108
 Multa 153

N

Nutritio

- O
- O**lea 131 & 327
 Oleorum extractio 110
 Oleum absinthij 310
 Oleum amygdalatum 308
 Oleum balsami 344
 Oleum camomillæ 329
 Oleum capparinum 338
 Oleum Castorinum 340
 Oleum costinum 342
 Oleum cydoniorum 330
 Oleum cyprinum seu de Alcanna 334
 Oleum euphorbij 341
 Oleum hyperici 337
 Oleum hyperici magistrale 338
 Oleum

I N D E X.

Oleum Irinum Mesuꝝ.	333
Oleum Irinum Nicolai	ibid.
Oleum Liliorum compositum	332
Oleum liliorum simplex	ibid.
Oleum ligustrinum sive de Alcanna	334
Oleum lumbiticorum	344
Oleum mandragorꝝ	343
Oleum mastichinum	330
Oleum menthaꝝ	331
Oleum moschellinum	336
Oleum myrrinum	344
Oleum nardinum compos.	335
Oleum nardinum simplex.	334
Oleum Nympheꝝ	343
Oleum papaverinum	342
Oleum populneum	331
Oleum roſatum commune.	327
Oleum roſ. completum	328
Oleum roſ. omphacium	329
Oleum roſ. Pauli	ibid.
Oleum Sambuccinum	311
Oleum Samplicinum	335
Oleum scorpionum compos.	340
Oleum scorpionum simplex.	339
Oleum styracinum	342
Oleum vulpinum	339
Oxymeli compos.	155
Oxymeli scilliticum	ibid.
Oxymeli simplex	154
Oxysacchara compos.	159
Oxysacchara simplex	ibid.

P

P aulinum Galeni	256
Pharmacopœi officina qualis esse debeat	9
Pharmacopœi officium	ibid.

Cc 4 Philo

I N D E X.

<i>Philonium Persicum</i>	258
<i>Philonium romanum</i>	ibid.
<i>Philonium tarsense</i>	257
<i>Pilulæ</i>	119, 273
<i>Pilulæ aggregatiæ</i>	182
<i>Pilulæ alandahal Mesuæ</i>	285
<i>Pilulæ alephanginæ</i>	277
<i>Pilulæ Antonij de scarperia</i>	275
<i>Pilulæ arabicæ</i>	288
<i>Pilulæ assaieret</i>	279
<i>Pilulæ aureæ</i>	283
<i>Pilulæ aureæ turbithatæ</i>	284
<i>Pilulæ bechicæ albæ.</i>	274
<i>Pilulæ bechicæ emplasticæ</i>	ibid.
<i>Pilulæ bechicæ Mesuæ</i>	273
<i>Pilulæ bechicæ Rasis</i>	ibid.
<i>Pilulæ bechicæ cum terebinthina</i>	274
<i>Pilulæ cochiæ</i>	284
<i>Pilulæ communes</i>	274
<i>Pilulæ contra pestem</i>	275
<i>Pilulæ de Agarico</i>	280
<i>Pilulæ de Arnoglossa</i>	293
<i>Pilulæ de bdellio</i>	289
<i>Pilulæ de colocynthide</i>	284
<i>Pilulæ de cynoglossa</i>	293
<i>Pilulæ de euphorbio</i>	290
<i>Pilulæ de fumo terræ</i>	279
<i>Pilulæ de hermodactylis</i>	286
<i>Pilulæ de hiera cum agarico</i>	279
<i>Pilulæ de hiera simplices</i>	ibid.
<i>Pilulæ de lapide armeno</i>	291
<i>Pilulæ de lapide lazuli</i>	ibid.
<i>Pilulæ de octo rebus</i>	292
<i>Pilulæ de opio</i>	ibid.
<i>Pilulæ de opopanax</i>	290
<i>Pilulæ de rhabarbare</i>	278
<i>Pilulæ</i>	278

I N D E X.

Pilulæ de sagapeno	189
Pilulæ de sarcocolla	290
Pilulæ de sex rebus	291
Pilulæ de styrace Galeni	294
Pilulæ de styrace Mesuæ	293
Pilulæ de tribus	278
Pilulæ de turbith	286
Pilulæ foetidæ maiores	287
Pilulæ foetidæ minores	ibid.
Pilulæ Galeni Alephangintis similes	276
Pilulæ harmoniaæ	294
Pilulæ Indæ	286
Pilulæ Lucis	282
Pilulæ mastichinæ Conciliatoris	279
Pilulæ pro matrice	276
Pilulæ Scribonij	295
Pilulæ Sine quibus	281
Pilulæ Stomâchicæ	286
Pleres archonticon	200
Pondera	393
Præparatio medic. simpl.	81
præcipitatum Iohannis de vico	272
Pulueres	18 262 ibid.
Puluis capitalis calidus	265
Puluis capitalis temperatus.	ibid.
Puluis cephalicus Galeni	269
Puluis cephalicus Lucij	ibid.
Puluis cephalicus Triphonis	ibid.
Puluis cephalicus Xenocratis	ibid.
Puluis constringens	270
Puluis dentes repurgans	266
Puluis emplasticus	270
Puluis flatus dissipans	262
Puluis laxatiuus	264
Puluis contra pestem	268
Puluis præcipitatus de vigo	272

INDEX.

Puluis sanguinem reprimens	271
Puluis sarcoticus	ibid.
Puluis contra Scabiem communis	268
Puluis contra Scabiem Nicolai	269
Puluis senæ præparatæ	26;
Puluis Suppositorius acris	264
Puluis Suppositorius communis	ibid.
Puluis Suppositorius dolorem sedans	ibid.
Puluis Turbith	26;
Puluis Turbith Auicennæ	ibid.
Purgatio medicamentorum	81
R	
R Adices	15
R Requies Nicolai	260
Rob.	122
S	
S Ales	85
S Salitura	85
Semina	14.83
Siccatio	84
Sief	130 295
Sief album Galeni Tripherum dictum	319
Sief album Mesuæ	319
Sief è cornu cerui	325
Sief cygnus Galeni	328
Sief de hæmatite myrrha	322 323
Sief de plumbo	327
Sief de thure	321
Sief dia œnu Mesuæ	322
Sief dia-thodon Nilci.	321
Sief Libianum	326
Siefluteum	325
Sief Nardinum	322
Sief rubrum Gal.	329
Sief rubrum Mes.	324
Sief viride	323
Sief	

I N D E X.

Sirupus viride Anthei	zitronel. zitron. sirupus	325
Sirupi	zitronel. zitron. sirupus	123. 149
Sirupus de Absinthio	odoreq. ob am. 170	
Sirupus acetosus diarthodon	odoreq. ob am. 158	
Sirupus acetosus simplex	odoreq. ob am. 157	
Sirupus de acetositate citti	odoreq. ob am. 160	
Sirupus de acetositate limonum	odoreq. ob am. ibid.	
Sirupus de agresta	odoreq. ob am. ibid.	
Sirupus de bisantiiis	odoreq. ob am. 160	
Sirupus de calamintha	odoreq. ob am. 171	
Sirupus capillorum veneris compos.	odoreq. ob am. 168	
Sirupus capillorum veneris simplex	odoreq. ob am. ibid.	
Sirupus de cichorio compos.	odoreq. ob am. 168	
Sirupus de cichorio simplex	odoreq. ob am. 163	
Sirupus de corticib. citri	odoreq. ob am. 169	
Sirupus de endiuia compos.	odoreq. ob am. 163	
Sirupus de endiuia Gentilis	odoreq. ob am. ibid.	
Sirupus de endiuia simplex	odoreq. ob am. 162	
Sirupus de Epithymo	odoreq. ob am. 172	
Sirupus de Eupatorio	odoreq. ob am. 177	
Sirupus de fumaria comp.	odoreq. ob am. 165	
Sirupus de fumaria simpl.	odoreq. ob am. 163	
Sirupus de glycyrrhiza	odoreq. ob am. 168	
Sirupus de hermodactylis	odoreq. ob am. 180	
Sirupus de Hyssopo	odoreq. ob am. 175	
Sirupus de iuiubis	odoreq. ob am. 167	
Sirupus de Lupulis	odoreq. ob am. 166	
Sirupus de mentha maior	odoreq. ob am. 169	
Sirupus de mentha minor	odoreq. ob am. 170	
Sirupus Myrtinus comp.	odoreq. ob am. 167	
Sirupus Myrtinus simpl.	odoreq. ob am. ibid.	
Sirupus de nymphæa Francisci pedemontani	odoreq. ob am. 176	
Sirupus de nymphæa Nicolai.	odoreq. ob am. 175	
Sirupus de papauere comp.	odoreq. ob am. 177	
Sirupus de papauere simpl.	odoreq. ob am. 176	
Sirupus de polypodio	odoreq. ob am. 178	
	Sirupus	

I N D E X.

Sirupus de pomis saporis	179
Sirupus de pomis simplex	ibid.
Sirupus de prassio	173
Sirupus de duabus radicibus	157
Sirupus de quinque radicibus	158
Sirupus rosatus laxatius	161
Sirupus rosatus è rosis recentibus	ibid.
Sirupus rosatus è rosis siccis	ibid.
Sirupus de Stoechade comp.	175
Sirupus de stoechade simpl.	174
Sirupus è violarum succo	162
Sirupus violatus Mesuæ	ibid.
Sirupus violatus solutiuus	161
Sotera Pauli	261
Succedanea	394
Succi	16
Succorum extrahendorum ratio	105

T

T erræ	18
Thetiaca andromachi	343
Theriaca diatessaron	249
Triphera magna	259
Triphera pernica	239
Tritura	99 101
Trochisci	130 295
Trochisci de absinthio	307
Trochisci de agarico	300
Trochisci alanda hal	299
Trochisci amygdalis amaris Pauli	308
Trochisci Andronij	317
Trochisci anisi	307
Trochisci aster Gal.	315
Trochisci de berberis	310
Trochisci de camphora	302
Trochisci de capparib.	308
Troch.	

I N D E X.

Trochisci de carabe	388
Trochisci de corallo	311
Trochisci de corallo Gal.	312
Trochisci de croco	306
Trochisci dia electru	314
Trochisci dia-rhodon Mesuæ	301
Trochisci dia-rhodon Nicolai	300
Trochisci diaspermaton	311
Trochisci de Eupatoria	306
Trochisci de gallia moschata	303
Trochisci hepatici	308
Trochisci de lacca	309
Trochisci de ligno aloës	305
Trochisci de minio	318
Trochisci Musæ	<i>ibid.</i>
Trochisci de Myrrha	309
Trochisci Pollyidæ	317
Trochisci de rhabarbaro	305
Trocisci ramich Mesuæ	303
Trochisci de rosis	301
Trochisci de scilla.	297
Trochisci de spodio	310
Trochisci stella. Auicennæ	315
Trochisci de terra sigillata	312
Trochisci de yipera	295

V

Vnguenta	133, 347
Vnguentum ægyptiacum Guidonis.	367
Vnguentum ægyptiac. Ioannis de vigo,	366
Vnguentum ægyptiac. Mesuæ	<i>ibid.</i>
Vnguentum album	352
Vnguentum de althæa	363
Vnguentum ad ambusta de althæa cum gum- mis	349, 361
Vnguentum apostolorum	365
Vnguentum arthanita	350
Vng	

I N D E X.

Vnguentum basilicon maius	356
Vnguentum basilicon minus	ibid.
Vnguentum de calce	359
Vnguentum capitale conciliatoris	358
Vnguentum de caprifolio	ibid.
Vnguentum de caprifolio Carpensis	359
Vnguentum Comitissae	362
Vnguentum defensuum	364
Vnguentum fuscum	357
Vnguentum fuscum Nicolai	ibid.
Vnguentum infrigidans	347
+ Macedo- nicū 356.	
Vnguentum de lithargyro	354
Vnguentum de minio	355
Vnguentum de minio camphoratum	ibid.
Vnguentum mundificatuum magistrale	364
Vnguentum ad oculos	349
Vnguentum populeum	360
Vnguentum pectorale	347
Vnguentum rosatum	352
Vnguentum sandalinum	363
Vnguentum ad scabiem	359
Vnguentum somniferum	352
Vnguentum stomachicum	348
Vnguentum tetrapharmacum	356
Vnguentum tripharmacum crudum	354
Vnguentum de rutaia	353
Vnguentum de rutaia Nicolai	354
Vnguentum ad vermes	348
Vnguentum violatum	352
Vnguentum viride	365
Vilio	356
Vtulatio	351
-mug mudi mudi	
adie adie	
zde zde	
ote ote	
zue zue	

F I N I S.

530,-

φΕΗ-

of Barber, Groningen. During
the latter half of his life he was a great
repository of botanical information.
His troubles, among others even-
tually led to fracture
and dislocation of the limbs did not
spoil his power for work. In Marci-
num plantarum. Vol. sec. Exotic-
orum libri decem 1605. Contained
his most important results.
There are accounts from by early ge-
nealogist and Porkapies Raveller.
animals, flowers and drugs. His
diligence was often rewarded by
unrehearsed and highly curious
facts. (Other)

Miall, The early naturalists
p. 72 (1520-1784)
London 1912.

